

**Základní škola a Mateřská škola Chvalkovice,
okres Náchod,
příspěvková organizace**

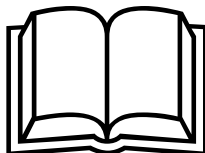
Škola pro život a pro všechny

aneb

**„My se školy nebojíme,
v životě si poradíme“**

č.j. 51/14

**Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání
s platností od 1. září 2014**

Ve Chvalkovicích dne 29. srpna 2014

1 Identifikační údaje

OFICIÁLNÍ NÁZEV: Školní vzdělávací program pro Základní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: **Škola pro život a pro všechny**

MOTTO: „My se školy nebojíme, v životě si poradíme.“

Č.J.: 51/14

ÚDAJE O ŠKOLE:

Základní škola a Mateřská škola Chvalkovice, okres Náchod
Chvalkovice 104
Chvalkovice v Čechách
552 04

ŘEDITEL ŠKOLY: Mgr. Petr Hlava

Telefon: 491 491 521 e-mail: skola@chvalkovice.cz

IČO: 75019418 IZO: 102254991 REDIZO: 650063112

KOORDINÁTOR ŠVP: Mgr. Hana Vojtěchová

ZŘIZOVATEL:

Obec Chvalkovice
Chvalkovice 130
Chvalkovice v Čechách
552 04

STAROSTA: Miroslav Kališ

Telefon: 491 491 517 Fax: 491 491 517 e-mail: obec@chvalkovice.cz

2 Charakteristika školy

2.1 Historie školy

Korouhvička na bývalé škole u kostela nesla letopočet 1702 a značila tak rok postavení školy. Zda byla ve Chvalkovicích škola již dříve, nelze pro nedostatek informací z té doby zjistit, pravděpodobně se zde vyučovalo již dříve, protože Chvalkovice měly už od roku 1708 vlastního faráře.

Stará škola byla postavena z kamene, měla jednu třídu a komoru. Ve třídě bydlel také učitel. Ani škola, ani třída nebyly omítnuty. Když počet žáků vzrostl, byla stěna na západní straně probourána a pro učitele vystavěna světnička ze dřeva. Teprve po sto letech, roku 1804, byla škola zevně i uvnitř omítnuta.

Od září 1805 zde působil vynikající pedagog, učitel František Černý, jemuž se zde narodil syn František, pozdější hudební skladatel a profesor carské konzervatoře v Petrohradě. Nástupcem učitele Černého byl od září 1830 tehdy třicetiletý Augustin Purm.

Oba tito učitelé posloužili jako model Boženě Němcové pro postavu učitele v povídce „Pan učitel“. Barunka Panklová však navzdory pamětní desce i povídce „Pan učitel“, ve které popisuje svá léta ve Chvalkovicích, do této školy vůbec nechodila. V letech 1830 – 1832 docházela jen na hodiny zpěvu a hry na klavír k místnímu učiteli Augustinu Purmovi. Jeho žena ji učila ručním pracím. Oba dva Němcová krásně popsala ve výše jmenované povídce.

V roce 1887 byla postavena nová škola a došlo k rozdělení školství podle národností. Nová škola sloužila českým dětem, německé děti chodily do staré školy u kostela.

Na podzim 1929 byla v obci zřízena měšťanka. Oficiální název zněl: Státní měšťanská škola ve Velké Bukovině se sídlem ve Chvalkovicích. Tato škola byla však po dobu druhé světové války do r. 1941 zrušena a děti z Chvalkovic chodily do školy do České Skalice.

Po válce, od září 1945 byla v obci podle nového školského zákona otevřena osmiletá střední škola. V květnu 1951 pak byla otevřena i mateřská škola. Téhož roku se také jednalo o zřízení školní jídelny. Ta byla vytvořena v jihovýchodním křídle bývalého pivovaru, sestávala z malé kuchyně a z pokoje, zařízeného jako jídelna. Děti se nemohly vejít současně, obědvaly proto ve směnách.

V průběhu roku 1960 se začalo s přístavbou školy v akci „Z“. Přístavba pokračovala rychlým tempem, takže hrubá stavba byla dokončena do září 1961. Vnitřní úpravy se však protáhly až do závěru roku 1962, takže žáci tří ročníků dojížděli autobusem do náhradních tříd ve Velké Bukovině. Při této přístavbě se budova školy „rozrostla“ do kopce směrem ke kostelu a vytvořila prostor pro čtyři nové učebny a prostorné chodby se schodištěm. Vchod do budovy byl zbudován ze severní strany. Budovy mezi sebou byly propojeny jen dveřmi ze sborovny v prvním poschodí. Svému účelu začala sloužit od roku 1963.

V roce 1964 rozhodl Místní národní výbor odhalit na budově školy pamětní desku svého rodáka, hrdiny Slovenského národního povstání Ladislava Exnera. Deska byla odhalena po dokončení omítky na budově školy v roce 1965.

V roce 1970 byla škola vybavena novým ústředním topením. Dosud se topilo v zimě v každé třídě v kamnech na pevná paliva.

Po dvaceti letech od zahájení první přístavby, tedy v roce 1980 přestala budova školy kapacitně vyhovovat velkému nárůstu žáků. V posledních letech byly rušeny malotřídní školy v okolí, tj. v Brzicích a Velkém Třebešově, jejich žáci přešli do Chvalkovic a tak musela být jedna třída provizorně zřízena v bývalém pivovaru vedle úřadovny Místního národního výboru. Proto bylo v tomto roce rozhodnuto o zahájení nové přístavby školy.

Přestavba pak zaměstnávala Místní národní výbor téměř čtyři roky. Brigádníci odpracovali na budově školy přes 22 tisíc hodin a odvedli dílo v hodnotě 1 milionu 300 tisíc korun. 31. srpna 1983 byly slavnostně otevřeny nové prostory školy, tentokrát východním

směrem od historické části budovy. Přístavbou byla získána odborná pracovna chemie a fyziky, družina mládeže, nová ředitelna, kabinety, pracovna pro předměty vaření a šití, nová hygienická zařízení a šatny. Modernizovaná budova tak mohla snadno pojmout i příliv nových žáků ze zrušené školy ve Vlčkovících v Podkrkonoší.

Dále následovala přístavba dílen na jižní straně budovy směrem do dvorku, učebna jazyka v mezipatře na střeše dílen, později dodatečná přestavba dílen na kuchyň a školní jídelnu a zbudování dílen na půdě historické části budovy školy. Ve škole byla vybudována učebna výpočetní techniky vybavená počítači Apple Macintosh, které byly později nahrazeny počítači PC zapojenými do sítě s připojením k internetu v rámci projektu Indoš (Internet do škol).

K 1. 1. 2003 došlo ke sloučení základní školy, mateřské školy, školní družiny a obou školních jídelen při ZŠ a MŠ do jednoho právního subjektu, který dnes nese název Základní škola a Mateřská škola Chvalkovice, okres Náchod.

V počítačové učebně byl počet 6 žákovských počítačů rozšířen na 12 žákovských počítačů a počítač pro učitele, byl zabudován dataprojektor a počátkem roku 2007 byl vyměněn i server a zrychlilo se připojení k internetu.

Došlo k modernizaci žákovských šaten, kde věšáky s lavicemi byly nahrazeny uzamykatelnými skříňkami. Učebny byly vybaveny moderní didaktickou technikou, zakoupena byla videa, DVD přehrávače a dataprojektory.

2.2 Úplnost a velikost školy

Základní škola		Školní družina		Školní jídelna	
Počet tříd	7	Počet oddělení	2	Počet strážníků	121
Počet žáků	111	Počet žáků	53	z toho žáci	97
Žáků na třídu	15	Žáků na oddělení	24,29		

Základní škola a Mateřská škola Chvalkovice je úplnou školou s devíti postupnými ročníky. Na prvním stupni je 2. a 3. ročník a 4. a 5. ročník spojen do jedné třídy, ostatní ročníky prvního i druhého stupně jsou vždy po jedné třídě daného ročníku. Budovy a prostory školy jsou stavěny pro 200 žáků.

Je spádovou školou pro neúplné okolní základní školy a proto k nám většina našich žáků dojíždí autobusem z okolních vesnic. Zastávky autobusů jsou nedaleko školy, která je umístěna u hlavního silničního tahu Náchod – Dvůr Králové v jinak klidné části obce (zástavba rodinných domků).

Jedním ze zaměření školy je integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

2.3 Vybavení školy

2.3.1 Materiální vybavení

Škola je vybavena moderními učebnicemi a učebními pomůckami v dostatečné míře. Při výuce různých předmětů je často využíván výukový software. Pro další studium pedagogů i žáků je k dispozici školní knihovna a počítačová učebna. Literatura, učebnice i učební pomůcky a výukový SW jsou v rámci finančních možností školy průběžně doplňovány a aktualizovány. Na odborné učebny navazují bohaté sbírky učebních pomůcek.

Letošní žáci šestého ročníku navážou již druhým školním rokem na výuku několika předmětů, při které používají tablety s nainstalovanými elektronickými učebnicemi. Domácí úkoly, testy, procvičovací úlohy apod. mohou žáci vypracovávat v e-learningovém systému OLAT.

2.3.2 Prostorové vybavení

Rozlehlou budovu školy lze rozdělit na čtyři vzájemně propojené části – starou a novou budovu, školní jídelnu a malou školní zahradu. Malé prostranství před školou, opatřené parkovou úpravou a dřevěnými lavicemi, mohou žáci využívat při pěkném počasí k relaxaci.

Ve školním areálu jsou také dvě malá parkoviště s vjezdy z hlavní silnice, která slouží zaměstnancům, návštěvám školy i rodičům, kteří si vyzvedávají své děti, k pohodlnému zaparkování.

„*Stará budova*“ a tzv. „*přístavba*“ slouží druhému stupni. Najdeme zde také ředitelství školy, sborovnu, všechny odborné učebny a také kabinety se sbírkami.

Odborným předmětům se žáci učí v těchto specializovaných třídách: učebna přírodopisu a zeměpisu, fyziky a chemie, anglického jazyka, německého jazyka, hudební výchovy, výtvarné výchovy, domácích nauk, dílna a učebna výpočetní techniky.

V přízemí této budovy je žakovská šatna pro žáky druhého stupně.

Naše škola má vlastní *školní kuchyň s jídelnou*, která není příliš velká, ale svým vkusným a účelným vybavením poskytuje strážníkům příjemné prostředí. Přístupná je pro žáky a učitele z přízemí staré budovy, pro dodavatele či důchodce – odběratele obědů má další dva vchody, takže tito nemusí chodit přes budovu školy.

„*Nová budova*“ je chodbou připojena ke staré a nacházejí se zde kmenové třídy prvního stupně a školní družiny. Sborovna má dva východy, jeden do nové a druhý do staré budovy, takže přesuny vyučujících mezi budovami jsou velmi pohodlné. Žáci k přesunům využívají propojovací chodbu.

V přízemí této budovy se nachází dvě učebny, sloužící jako *školní družina*. Prostory jedné z nich se v dopoledních hodinách využívají jako kmenová třída, druhá se kromě družiny využívá jen pro výuku matematiky třetí třídy. Na chodbě jsou umístěny uzamykatelné šatní skříňky, které slouží žákům prvního stupně jako šatna. Do této budovy je samostatný vchod a tak rodiče mají odpoledne do školní družiny v přízemí snadný přístup. Školní družina slouží žákům od konce vyučování do 15:30 hodin.

Tělocvična se všesportovním venkovním zázemím je jedinou částí školy umístěnou mimo hlavní školní areál. Nachází se asi pět minut chůze od školy. Tělocvična i venkovní hřiště slouží potřebám školy i veřejnosti. Vedle tělocvičny je malý prostor s trávnickovou úpravou, který je vybaven prolézačkami a houpačkami, určený pro školní družinu.

Při pěkném počasí slouží pro oddech i pro výuku pod širým nebem malé prostranství s parkovou úpravou před školou, vybavené dřevěnými stoly a lavicemi.

Škola není bezbariérová, integrovat vozíčkáře by bylo možné pouze v případě, že bude mít osobního asistenta a „schodolez“.

2.3.3 Technické vybavení

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií. Z toho vychází také dobrá vybavenost školy touto technikou.

Pro výuku Informačních a komunikačních technologií, dále jen ICT, slouží učebna výpočetní techniky se třinácti počítačovými stanicemi. Učitelé mají k dispozici jeden počítač ve sborovně a své notebooky. Naším cílem je umístění několika počítačových stanic do odborných učeben a kmenových tříd a jejich postupná multimedializace.

Všechny počítače na škole jsou propojeny do sítě, přes kterou mají žáci i pedagogové přístup na internet. Každý pracovník i žák školy má přístupové heslo do školní počítačové sítě, prostor na serveru pro ukládání dat i svou e-mailovou schránku s adresou.

Ve sborovně a ředitelně školy je umístěna kopírka, kterou mohou všichni pedagogičtí pracovníci využívat bez omezení.

Škola po technické stránce disponuje také kvalitně vybavenou učebnou dílen a učebnou domácích nauk s plně zařízenou kuchyní a šicími stroji.

2.3.4 Hygienické vybavení

Škola splňuje všechna hlediska sledovaná v oblasti hygieny. Samozřejmostí je kvalitní sociální zázemí nejen ve škole, ale i ve sportovním areálu.

O dodržování pitného režimu pracovníků i žáků se škola stará, protože se snažíme být školou propagující zdravý životní styl. Žáci si mohou občerstvení zakoupit o přestávkách u pana školníka a také mohou využít várnice s čajem ve školní jídelně. Při sportovních či jiných celoškolských akcích na všesportovním hřišti je o pitný režim postaráno zásobníky s pitnou vodou a várnicemi s čajem.

Pro odpočinek před a po vyučování je pro žáky prvního stupně určena školní družina, kterou mohou využívat i žáci druhého stupně, kde mohou pod dozorem smysluplně využít volný čas před a mezi vyučováním. Školní družina tráví při pěkném počasí většinu času venku, na sportovním hřišti, které je z tohoto důvodu vybaveno prolézačkami a houpačkami. Při nepříznivém počasí děti ve družině mohou využít mnoho nabízených aktivit, při kterých si nejen aktivně odpočinou, ale ještě se něco přiučí a vyrobí si spoustu zajímavých drobností.

Dvě třídy prvního stupně jsou vybaveny koberci a relaxačními míči, aby si žáci mohli o přestávce protáhnout tělo a řádně si odpočinout.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor	
Odborně způsobilí	12
Pedagogicky způsobilí	10
Doplňující si vzdělání	0

Pedagogický sbor tvoří ředitel, učitelé, včetně jedné výchovné poradkyně a dvě vychovatelky školní družiny. Sbor je až na ředitele ryze ženský, věkově ovšem pestrý – od mladých pedagožek až po zkušené starší kolegyně. Všechny učitelky prvního stupně a dvě vyučující jazyků na stupni druhém mají kvalifikaci pro dyslektickou reedukaci. Logopedickou péči zajišťuje jedna externí logopedka, která do školy dochází jedenkrát týdně.

Na škole pracuje výchovná poradkyně, která má na starosti nejenom žáky se SPUCH, ale podílí se také na řešení závažných výchovných problémů. Žákům devátých tříd je významným pomocníkem při jejich nelehkém úkolu – volbě budoucího povolání, resp. střední školy.

V rámci prevence sociálně – patologických jevů funguje na škole metodik prevence Mgr. Marcela Horká, která každoročně vypracovává plán preventivní péče, ve kterém se zaměřuje na aktuální problémy v této oblasti.

Na naší škole od letošního školního roku probíhá v rámci třídnických hodin etická výchova. Jejím koordinátorem je opět Mgr. Marcela Horká. Stará se o to, aby se ve všech třídách učitelé drželi zadaných témat a předali žákům nejhodnotnější poznatky. Více než o

vědomosti jde ale o zážitkovou formu výuky. Žáci jsou vtaženi do emočně mnohdy i vypjatých okamžiků, aby si uvědomili svou hodnotu a dokázali ocenit i druhého člověka. Důležité je, že jsou vedeni k tzv. prosociálnímu chování, jež z nich má učinit citlivé jedince, schopné empatie a tolik potřebné tolerance.

Od minulého školního roku působí na naší škole koordinátorka EVVO Mgr. Alexandra Čermáková. Náplní práce koordinátorky je vytvářet školní program environmentálního vzdělávání a provádět jeho pravidelnou aktualizaci, koordinace a realizace akcí v rámci EVVO na škole (ekologické projekty k významným dnům, soutěže, přednášky) a také iniciace spolupráce s dalšími partnery (environmentálně zaměřenými neziskovými organizacemi, středisky ekologické výchovy, ostatními školami, firmami zabývajícími se tříděním a likvidací odpadu...). K tomu patří také profesionální postoj koordinátora: pokračování v DVPP, účast na konferencích, rozšiřování poznatků z ekologie a environmentu.

Na naší škole dále působí ICT koordinátorka Mgr. Kateřina Černá, která metodicky pomáhá kolegům s integrací ICT do většiny předmětů, doporučuje a koordinuje další ICT vzdělávání pedagogických pracovníků, řídí užití ICT ve vzdělávání, má na starosti nákupy a aktualizace software, zpracovává a realizuje v souladu s ŠVP ICT plán školy a koordinuje provoz informačního systému školy.

Prioritou školy je vzdělání a výchova žáků podle poznatků o jejich psychosomatickém vývoji. Vedení školy tudíž klade velký důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). Prioritními oblastmi DVPP jsou psychologie, pedagogika, osobnostní a sociální výchova, moderní metody v didaktice jednotlivých předmětů a v neposlední řadě také práce s výpočetní a komunikační technikou.

V uplynulých letech téměř 100% pedagogů prošlo úrovní Z ve školení práce na počítači v projektu PI SIPVZ. Cílem je rutinní práce na počítači, komunikace prostřednictvím elektronické pošty a využívání výpočetní, komunikační a prezentační techniky ve vhodných případech také ve výuce žáků.

2.5 Charakteristika žáků

Žáci			
I. stupeň		II. stupeň	
Chlapci	30	Chlapci	23
Dívky	31	Dívky	27
Integrovaní	9	Integrovaní	4

Kromě žáků z Chvalkovic tvoří výraznou část žáci dojíždějící autobusem z okolních obcí – prostředí menšího města i venkova.

Dlouholeté jsou naše zkušenosti s integrací žáků se SPUCH. Každý integrovaný žák má na základě doporučení Pedagogicko-psychologické poradny (PPP) vypracovaný individuální vzdělávací plán, který je pravidelně ročně aktualizován a doplňován třídním učitelem a výchovným poradcem.

2.6 Dlouhodobé projekty

Ovoce do škol

Projekt Evropské unie, který je určen pro žáky 1. – 5. tříd. Žáci dostávají zdarma zdravé produkty ke konzumaci ve škole, a to 1x - 2x měsíčně. Pestrý sortiment čerstvého ovoce, zeleniny i 100% ovocných a zeleninových šťáv. Vše bez konzervantů, přidaného cukru, soli, tuků a sladidel.

Školní mléko

Projekt Evropské unie. Každé dítě nebo žák má nárok každý vyučovací (provozní) den na jeden dotovaný mléčný výrobek.

Blíže k přírodním vědám (reg. čís. CZ.107/1.4.00/21.0225)

Projekt financovaný z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Cílem projektu je prostřednictvím nových metod a nástrojů docílit zlepšení stavu počátečního vzdělávání. Přidělené prostředky byly využity na nákup výpočetní techniky, interaktivních dataprojektorů, programového vybavení a jiných didaktických materiálů. Pro pedagogy byla uvolněna i poměrně vysoká finanční částka na další vzdělávání. Počátek projektu byl stanoven na 1. 9. 2010. Projekt trval do 31.8. 2013.

Každý z učitelů obdržel svůj osobní notebook pro přípravu materiálů do vyučovacích hodin. Formou služby byl zakoupen cyklus prožitkových seminářů tzv. primární prevence pro všechny třídy druhého stupně. Takto získané finanční prostředky byly velkým stimulem pro další rozvoj školy. Díky nim jsme učinili krok k jejímu většímu zaměření na přírodovědné obory. Zároveň bylo našim záměrem podpořit a individualizovat výuku žáků nabídkou dělených hodin. Projekt, který končí po třiceti měsících je nyní v plném proudu. Všichni pracujeme na tom, aby vše dopadlo, tak jak má. Výstupy projektu tvořili několik sérií tzv. digitálních učebních materiálů, rozvíjejících čtenářskou a informační gramotnost a také přírodní vědy.

Rozvoj interaktivních způsobů výuky ve škole (CZ.1.07/1.1.05/04.0031)

Projekt Evropské unie financovaný z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Cílem projektu bylo zvýšit kvalitu vzdělávání na Základní škole ve Chvalkovicích, a to vytvořením podmínek pro rozvoj interaktivních metod výuky vybraných předmětů a zkvalitnit výuku žáků prostřednictvím rozvoje interaktivních metod výuky vybraných předmětů.

Naše škola uspěla v rámci Globálního grantu Zvyšování kvality ve vzdělávání v Královéhradeckém kraji z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a získala dotaci ve výši 1 781 355,31 Kč. Cílem tohoto projektu bylo zkvalitnit výuku žáků ze základní školy a Mateřské školy, Chvalkovice, okres Náchod, prostřednictvím rozvoje interaktivních metod výuky vybraných předmětů a zlepšit přístup žáků k těmto informacím. Důraz je kladen na zapojení žáků do výuky prostřednictvím interaktivních a e-learningových materiálů, které budou moci žáci využívat z pohodlí svého domova. Projekt počítá s proškolením pedagogů v tvorbě nových interaktivních výukových materiálů, které budou

vytvořeny přímo na škole. Následně pak díky názornosti pomohou žákům snáze pochopit probíranou látku.

Škola na dotek v Královéhradeckém kraji

Jsme partnerskou školou projektu, který organizuje SŠIS ve Dvoře Králové n. L. Jedná se v podstatě o rozšíření a modernizaci stávajícího ICT vybavení škol nejmodernějšími produkty hybridních nootebooků a zřízení Wi-Fi v budově školy v hodnotě převyšující 400 tis. korun.

Čapí hnízdo - MŠ Chvalkovice (CZ.1.02/7.1.00/13.17828)

Přestavba dětského hřiště u Mateřské školky. Přestavba byla financována z prostředků Operačního programu životní prostředí, ve kterém byly alokovány prostředky na zahrady v přírodním stylu. Realizace přírodního hřiště zapadla do celkové filozofie školy, která se ve zvýšené míře orientuje na přírodní vědy a také ve své činnosti využívá myšlenek trvale udržitelného rozvoje. Charakter hřiště je tedy uzpůsoben environmentální výchově. Najdeme zde různé chodníčky, vrbová teepee, dřevěné prolézačky, kopec na sáňkování i dráhu pro závodění. Vše je doplněno novou výsadbou stromů, přidány záhony travin a květin. Hřiště budou doplněná o ptačí budky, ježčí domečky a broučí hnízda.

Projekty financované Královéhradeckým krajem

Etická výchova

Předkládaný projekt si klade za cíl zlepšit sociální klima na naší škole a zkvalitnit tak prevenci sociálně-patologických jevů (SPJ) prostřednictvím inovovaných metod a postupným začleněním etické výuky jako samostatného předmětu do běžné výuky. Etická výchova je začleněna do školního vzdělávacího programu (ŠVP) a minimálního preventivního programu školy (MPPŠ). Prozatím bude vyučována mimo běžnou výuku a to formou třídnických hodin, které se konají dvakrát za měsíc. Kromě toho, aplikaci etické výchovy do výuky bude také doprovázet organizování volnočasových aktivit. V rámci podporovaných aktivit počítáme s proškolením pedagogického sboru ve formách a metodách práce, které umožní implementaci etické výchovy do procesu výuky. Tím bude vytvořen základ pro přímé aktivity s žáky, kteří by měli být v centru pozornosti plánovaného projektu.

Zájmová práce se žáky

Cílem projektu je široká nabídka zájmových kroužků pro naše žáky. Rozvíjení znalostí, dovedností a schopností žáků. Zajištění smysluplného trávení volného času pro dojíždějící žáky, kteří jinak mohou využívat pouze služeb školní družiny. S tímto souvisí také eliminace sociálně-patologických jevů, neboť žáci nemají možnost se pouze tzv. flákat. Poskytnutí více dotovaných kroužků umožní rodičům, kteří patří mezi sociálně slabší poslat své dítě na více kroužků, než kolik by si jich mohli dovolit

Ekoškola

Program Ekoškola je mezinárodní vzdělávací program, jehož hlavním cílem je, aby žáci snižovali ekologický dopad školy a svého jednání na životní prostředí a zlepšili prostředí ve škole a jejím okolí.

Jak rosteme

Jednoletý projekt, uskutečňovaný v prvním ročníku, ve kterém se žáci učí poznávat fyziologické zásady a předpoklady zdravého růstu.

Evropská unie, známá i neznámá

Úkolem tohoto projektu je seznámit žáky s členskými státy a vybranými oblastmi EU. Jedná se o mezipředmětový projekt, ve kterém se prolínají poznatky z dějepisu, zeměpisu a výchovy k občanství a ke zdraví. Zaměřuje se na historii, zemědělství, obchod, životní prostředí, památky, významné osobnosti apod.

Když můžeme, tak pomůžeme

Každoroční projekt pro žáky prvního stupně, kteří soutěží ve sběru žaludů a kaštanů. Ty pak slouží jako potrava lesní zvěři. Odměnou je nejen příjemný pocit, ale také krásné vánoční stromky od majitelů lesa.

Společně proti drogám

Každoročně se opakující celoškolní projekt zaměřený na prevenci vzniku závislostí.

2.7 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání a chování prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, konzultačních dnech, případně osobně či telefonicky dle přání zákonných zástupců. Na webových stránkách školy je pro zákonné zástupce zřízen informační přístup, kde se mohou podívat na známky, absenci, rozvrh a jeho změny, školní akce atd.

Pro rodiče i ostatní veřejnost pořádá škola každoročně den otevřených dveří. Na návštěvy, koncerty a výstavy zveme také děti z mateřské školky, která k naší škole patří.

Na základě školského zákona¹ §167 a §168 zřizovatel zřizuje Školskou radu. Školu v této radě zastupují dva učitelé zvolení pedagogickým sborem a dva rodiče našich žáků. Školská rada se schází několikrát ročně, je vedením informována o činnosti školy, výsledcích vzdělávání a záměrech do budoucna. Na svém podzimním zasedání také projednává a schvaluje školní dokumenty.

Základem vzdělávání a výchovy integrovaných žáků je úzká spolupráce s PPP v Náchodě. Pracovnice této poradny do naší školy pravidelně zajíždí, provádějí vyšetření žáků, podílí se na tvorbě Individuálních vzdělávacích plánů (IVP) a také společně s reedukačními asistentkami pravidelně pořádají pro rodiče žáků se SPUCH schůzky, na kterých je seznamují s formami a zásadami domácí přípravy a reedukace těchto dětí.

V oblasti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty škola spolupracuje s vedením obce, Záchranou stanicí pro handicapovaná zvířata v Jaroměři, Zoologickou zahradou ve Dvoře Králové a v neposlední řadě také se spolkem CANTES, který se na naší škole pravidelně věnuje canisterapii.

V oblasti kulturních akcí spolupracujeme s muzei v České Skalici a Dvoře Králové (návštěva výstav, tematických expozic, účast na projektech), SOŠ Červený Kostelec (módní přehlídky, tvorba oděvů) a také s místní knihovnou (soutěže a projekty pro čtenářskou mládež). V rámci výuky mají také žáci možnost navštívit různé kulturní akce (divadelní představení, loutková představení, muzikály, kouzelnické show atd.) konané buď přímo ve třídě výtvarné výchovy na druhém stupni, v tělocvičně školy či v divadlech v okolí. Starší žáci vyražejí za kulturou také do významných pražských i královehradeckých divadel.

¹ Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ze dne 24. září 2004 s platností od 1. ledna 2005 v platném znění.

O dění ve škole dáváme pravidelně vědět do místních novin, do Jaroměřského a Josefovského zpravodaje, případně také do jiných médií. Naši žáci ve spolupráci s učiteli druhého stupně vydávají také čtvrtletně školní časopis *Poškolák*, ve kterém jsou mimo jiné zveřejňovány slohové a výtvarné práce žáků školy a články pedagogů základní i mateřské školy. O událostech ve škole se může veřejnost informovat také na webových stránkách školy a jejího zřizovatele.

Pro rodiče žáků i širokou veřejnost škola dvakrát ročně pořádá koncert (vánoční a jarní) spojený s prodejní výstavou prací žáků školy.

2.8 Servisní služby

2.8.1 Školní družina

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. Není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, učí děti ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků.

Mimo činnosti výchovně-vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. ŠD pracuje v kontextu dalších subjektů nabízejících aktivity mimo vyučování (zájmové a hudební kroužky, knihovna atd.).

2.8.2 Školní knihovna

V knihovně je soustředěna většina informačních zdrojů školy. Zbytek knih, videotéky a fond DVD a CD je umístěn ve sborovně, odborných kabinetech a v ředitelně školy.

Knižní fond školy tvoří naučná literatura, beletrie, knihy encyklopedického charakteru, slovníky, odborné příručky, časopisy atd. Celý fond je zpracován na počítači, katalog je přístupný na školní síti.

Vzhledem k omezeným prostorovým možnostem nelze knihovnu využívat také jako studovnu a je přístupná pouze pedagogickým pracovníkům, kteří dále půjčují knihy žákům.

Knihovna poskytuje žákům i pedagogům kvalitní zdroj informací, a tím vytváří podmínky pro projektové vyučování a globální výchovu.

2.8.3 Zájmové kroužky

V rámci mimoškolní výchovy mohou žáci po vyučování navštěvovat různé zájmové kroužky. Mohou si vybrat z těchto možností:

- Hra na flétnu,
- Hra na klavír,
- Sborový zpěv,
- Kroužek angličtiny,
- Kroužek němčiny,
- Kroužek francouzštiny,
- Keramický kroužek,
- Přírodovědný kroužek,
- Tvořivý kroužek,
- Deskové hry,
- Technický kroužek,
- Taneční kroužek - Street Dance.

Jako vedoucí kroužků pracují učitelky naší školy, které tuto činnost vykonávají jako dohodovou činnost, případně jsou vedoucí zajištěny ve spolupráci s Bájou Česká Skalice (keramický kroužek).

Vzhledem k pouze symbolickému zpoplatnění těchto kroužků si je mohou dovolit i žáci ze sociálně slabších rodin, kteří jinak nemají z finančních důvodů možnost navštěvovat základní umělecké školy či kroužky zřizované centry volného času.

Rádi bychom v budoucnu rozšířili stávající nabídku zájmových útvarů, jsme ovšem limitováni odjezdy autobusů, které do okolních obcí zajišťují většinou pouze několikrát denně a žáci nemají jinou možnost dostat se v odpoledních hodinách domů.

3 Charakteristika Školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program (ŠVP) vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a z koncepce, která vznikla snahou o inovaci pedagogického procesu a života školy, analýzou vlastních možností, navázáním na tradice školy a požadavky rodičů. Klade důraz na moderní všeobecné vzdělání, ale jak je již z názvu patrné, má některá specifika a klade důraz na některé oblasti výchovy a vzdělávání, které ho odlišují od ostatních škol.

Proč jsme školou pro život

- Žáci se budou učit takové znalosti a dovednosti, které dobře uplatní v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více činnostního učení se zaměřením na praxi.
- Zavedeme efektivní metody výuky, např. kooperativní a projektové vyučování, čímž žáky povedeme k vzájemné pomoci, toleranci, sounáležitosti a týmové práci.
- Zintenzivníme výuku cizích jazyků, hlavně jazyka anglického, jako nezbytnou součást vzdělání pro život v EU.
- Povedeme žáky k využívání komunikačních a informačních technologií nejen při výuce ICT, ale i v ostatních předmětech.
- Povedeme žáky k dodržování školního řádu, neboť je chceme naučit zásadě, že pravidla jsou od toho, aby se dodržovala, nikoliv od toho, aby se porušovala, což mohou vidět každý den např. v silničním provozu.
- Povedeme žáky výukou pracovního vyučování a volitelných předmětů k zodpovědné volbě povolání.

Proč jsme školou pro všechny

- Stejnou péči budeme věnovat žákům nadaným i těm, kterým to ve škole moc nejde.
- Chceme být otevřenou školou pro všechny – děti, rodiče i širokou veřejnost – a to jak obsahem vzdělávání, demokratickými principy, respektováním žáka jako osobnosti, tak zapojením školy a jejich absolventů do veřejného života.
- Nechceme preferovat pouze intelektuální nadání, úplně stejně budeme podporovat žáky s jiným druhem talentu.
- Nebudeme vydělovat žáky se zdravotním, intelektovým či sociálním znevýhodněním do samostatných skupin, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině.
- Budeme podporovat také žáky mimořádně nadané. Vytvoříme jim co nejlepší prostor pro jejich rozvoj. U těchto žáků preferujeme metody rozvíjející tvůrčí a badatelskou činnost. Nabízíme jim rovněž účast v různých soutěžích školního i vyššího charakteru, kde mohou dále rozvíjet své nadání.

Navazujeme na úspěšné tradice naší školy, její dobré jméno. Budeme i nadále rozvíjet silné stránky naší školy a maximálně eliminovat a napravovat to, co považujeme za nedostatky.

Podobně jako jiné školy se potýkáme s neustále se zhoršujícím chováním našich žáků. Proto jsme od letošního školního roku zavedli ve všech třídách výuku Etické výchovy. Výuka bude probíhat dvakrát měsíčně v rámci třídnických hodin. Při výuce se zaměříme především na osobnostní rozvoj žáků formou zážitkové výchovy.

S etickou výchovou je úzce spojené téma ochrany životního prostředí. Děti jsou seznamovány s principy recyklace surovin a jejich dalšího využití. Aby si tyto principy lépe uvědomily, pořádá škola v každém školním roce sběr papíru. Každý účastník sběru papíru je motivován odměnou, jejíž hodnota se odvíjí od množství sebraného papíru. Odměny jsou nakoupeny za peníze utržené z prodeje doneseného papíru a zbytek financí je použit na nákup školních pomůcek. Z žáků druhého stupně je sestaven tzv. ekotým, který dohlíží nad ekologickým působením školy ve všech směrech. Dále dbá na důsledné třídění odpadů vyprodukovaných na půdě školy. Odpovědností týmu je mimo jiné zajištění oddělených nádob na papír, plasty, použité baterie a bioodpad v každé třídě.

Kromě papíru sbíráme také kaštiny, pomerančovou kůru a léčivé byliny. Z výtěžku, který je získán prodejem těchto surovin, jsou financovány nákupy vybavení školy.

Jelikož chceme obsáhnout co nejvíce sportovních aktivit, jezdíme s našimi žáky na výuku plavání, učíme je bruslit, při nadílce sněhu sáňkujeme a na druhém stupni absolvují naši žáci lyžařský kurz.

Dlouholetou tradicí naší školy je každoroční účast našich žáků 1. stupně na plaveckém kurzu v Náchodě, který je pod vedením zkušených plaveckých instruktorů. Myslíme si, že na kvalitní výuku plavání nestačí jen 10 lekcí ve druhých ročnících, proto jezdíme plavat od 1. do 4. třídy. Po absolvování kurzu se nejstarší žáci stávají dobrými plavci. Z lékařského hlediska je plavání sport, který je šetrný k lidskému tělu. Pohyb ve vodě je pro tělo přirozený, hlavně díky rovnoměrné zátěži. Plavat navíc může opravdu kdokoli. Děti se naučí zvládat dechová cvičení, která vedou k vyšší odolnosti vůči respiračním chorobám. Navíc uvolňuje stres, předchází obezitě dětí a při plavání se šetří klouby. Děti se plaváním otužují, rozvíjí se koordinace pohybů, zlepšují se orientační schopnosti a všestranně se rozvíjí pohybové ústrojí. Kladně je ovlivněn i psychomotorický vývoj dětí.

Kromě podpory sportovního vyžití žáků, dbáme i na rozšíření obzorů dětí v oblasti kultury. Organizujeme divadelní představení v prostorách naší školy a podnikáme zájezdy do divadel v okolních městech, jako je např. Jaroměř, Česká Skalice a Hradec Králové. Mezi méně pravidelné aktivity, kterých se žáci mají možnost zúčastnit, patří také víkendové výlety spojené s návštěvou muzeí, kin, koncertů apod. V předvánočním čase a jarním období připravujeme pro všechny příznivce školy koncerty a výstavy, na kterých jsou prezentovány dovednosti žáků školy.

V rámci přípravy na budoucí studium na středních školách a odborných učilištích se mohou žáci zúčastnit odborných exkurzí v provozech podniků z okolí. Tyto exkurze jsou mezi žáky velmi oblíbeny a kladné ohlasy zaznamenáváme i z navštívených firem. Kromě exkurzí zaměřených na praxi v skutečném provozu je žákům nabízena možnost navštívit školy, které by v budoucnu mohli navštěvovat.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Pomocí klíčových kompetencí chceme žákům předat základ moderního všeobecného vzdělání. Jsou to všemi pedagogy společně uplatňované postupy a formy práce, příležitosti a aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí školy.

Úroveň klíčových kompetencí získaných na naší škole není konečná. Tvoří pouhý základ pro další celoživotní učení a orientaci v praktickém životě.

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení ▪ Jejich úkolem je naučit se učit a motivovat žáky pro další celoživotní	o Při výuce klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a aktivní vyhledávání informací.

vzdělávání	- o Žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení. - o Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci na úspěch. - o Děti vedeme k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování. - o Podněcujeme tvořivost žáků a umožňujeme jim realizovat vlastní nápady. - o Žáci se účastní různých soutěží a olympiád podle druhu svého nadání. - o Vytváříme takové situace, ve kterých mají žáci radost z učení pro samotné učení a jeho další přínos. - o Snažíme se dětem zadávat zajímavé domácí úkoly.
Kompetence k řešení problémů ▪ Mají podněcovat žáky k tvořivosti, logickému uvažování a řešení problémů.	- o Při výuce žáky podněcujeme k hledání problémů, jejich příčin a možných důsledků, k promýšlení řešení těchto nesrovnalostí a ke schopnosti obhájit si svoje řešení. - o Využíváme netradiční úlohy k rozvíjení úsudku a řešení problémů. - o Při výuce motivujeme žáky problémovými úlohami s náměty z praktického života. - o Žáci postupně získávají schopnost vyhledat informace vhodné k řešení problémů z různých zdrojů, třídit je a správně použít. - o Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží. - o Žáci prezentují své názory, myšlenky nápady ve školním časopise. - o Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech činnostech – plánování, přípravě, realizaci i hodnocení vzdělávacího procesu.
Kompetence komunikativní ▪ Jejich úkolem je vést žáky k účinné a kultivované komunikaci.	- o Vedeme žáky k přiměřené komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými. - o Učíme je obhajovat a argumentovat vhodnou formou své názory, ale také vyslechnout a objektivně zhodnotit názor jiných. - o Ke zlepšení písemného projevu využíváme školní časopis. - o Podporujeme pozitivní klima ve třídách i dobré vztahy mezi třídami.

	o Při výuce používáme metody kooperativního učení a vedeme děti ke spolupráci a toleranci.
Kompetence sociální a personální • Rozvíjejí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i jiných.	- o Během vzdělávacího procesu často zařazujeme párovou či skupinovou práci žáků a také vzájemnou pomoc dětí při učení. - o Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech. - o Usilujeme o to, aby žáci při skupinové práci střídali ve skupině role. - o Vedeme děti k respektování pravidel slušného chování. - o Učíme je odmítat vše, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi. - o Učíme žáky základům kooperace a týmové práce.
Kompetence občanské ▪ Jejich cílem je vychovat z dětí společně s rodinou svobodné a zodpovědné občany, kteří dokážou uplatnit svá práva a plnit své povinnosti.	- o Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel vycházejících z obecných norem slušného chování. - o Při skupinové práci je učíme empatii, toleranci a nutnosti bránit slabší. - o Respektujeme individuální rozdíly národnostní, náboženské, kulturní aj. - o Klademe důraz na prožitkové učení. - o Vychováváme z dětí ekologicky myslící jedince, kteří si uvědomují význam třídění odpadů, ochrany a podpory zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.
Kompetence pracovní ▪ Mají pomáhat žákům při výběru profese tím, že jim umožní poznání a rozvoj vlastních schopností a poznání reálné možnosti uplatnění sebe sama na trhu práce.	- o Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a poznání svých možností při profesní orientaci. - o Výuku doplňujeme o praktické exkurze. - o Výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci. - o Nabídkou zájmových útvarů na půdě školy podněcujeme u žáků zájem o další orientaci.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.3.1 Žáci se specifickými poruchami učení (SPUCH)

Výuka žáků se SPUCH má na naší škole dlouholetou tradici. Přicházejí k nám často na doporučení Pedagogicko-psychologické poradny (PPP) z velkých městských škol, kde mají vzdělávací i výchovné problémy. Během docházky na naši školu se nám daří jejich problémy minimalizovat a úspěšně je začlenit do kolektivu.

Žáky s podezřením na SPUCH vyšetří nejprve zkušená reedukační asistentka, vysloví svá podezření na některou z poruch učení a doporučí dvou až tříměsíční plán individuální péče, jehož úkolem je zmírnit či odstranit problémy ve vzdělávacím procesu.

Pokud nedojde po tomto období ke zlepšení situace, posíláme dítě se souhlasem jeho zákonných zástupců do PPP v Náchodě. Na základě vyšetření a doporučení psychologa a speciálního pedagoga pokračují žáci, jako žáci integrovaní, ve studiu v běžné třídě s ostatními dětmi. Nepřicházejí tak o kolektiv, na který byli zvyklí a nejsou vyděleni do speciálních skupin, což by u nich mohlo vyvolat pocit méněcennosti. Mají však individuální vzdělávací plán², navštěvují hodiny reedukační péče a v případě potřeby mají odlišné způsoby hodnocení.

Na všechny integrované žáky vypracovává třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími všech jazyků, matematiky, dle druhu poruchy i ostatních předmětů tzv. Individuální vzdělávací plán (IVP). V tomto dokumentu, který obsahuje závěry a doporučení PPP, je zakotveno, jak se se žákem bude pracovat, jaké budou způsoby reedukace, pomůcky potřebné k integraci a nápravě, způsoby hodnocení atd. IVP je každým rokem aktualizován a doplňován.

Reedukace SPUCH probíhá v malých skupinách (max. 3 děti) jednu vyučovací hodinu týdně. Vedou ji vyškolené a zkušené reedukační asistentky, které mají k dispozici množství materiálů a pomůcek určených pro reedukaci SPUCH. Hodiny reedukace se snažíme zařazovat před, nebo po vyučování v den, kdy děti mají méně náročný rozvrh.

3.3.2 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením či znevýhodněním

Za žáky se zdravotním postižením jsou považováni žáci se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, těžkými vadami řeči či vývojovými poruchami učení a chování). Kromě žáků se SPUCH, rozsáhlými popáleninovými jizvami a vadami řeči jsme zatím na naší škole žádného postiženého žáka neměli. Jsme ale školou „pro všechny“, tudíž tuto možnost do budoucna nevyklučujeme. Vzdělávání těchto žáků by probíhalo formou integrace v běžných třídách, protože nemáme materiální, finanční, prostorové ani pedagogické zázemí pro zřízení samostatných tříd, oddělení či studijních skupin. Navíc nám tato forma výuky připadá nejvhodnější pro dobrý psychický vývoj postiženého dítěte.

Ve všech organizačních formách vzdělávání budeme těmto žákům vytvářet vhodné podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich vzdělávacích potřeb. Při jejich vzdělávání budeme uplatňovat kombinace speciálních pedagogických postupů, alternativních metod a metod používaných ve vzdělávání běžné populace. Nejdůležitější ale bude odborná připravenost pedagogů, podnětné a vstřícné školní prostředí a také pomoc školských poradenských zařízení.

Vše výše uvedené by mělo přispět k rozvoji vnitřního potenciálu těchto žáků, nasměrovat je k celoživotnímu vzdělávání, odpovídajícímu profesnímu uplatnění a sociální integraci.

3.3.3 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Do této skupiny řadíme žáky, kteří pocházejí z prostředí sociálně, kulturně a jazykově odlišného. Jsou to děti z různých národnostních menšin, migranti a azylanti či žáci z rodin s nízkým sociálně-kulturním a ekonomickým postavením. Počet těchto žáků se pomalu zvyšuje a je jim nutno věnovat specifickou péči, neboť právě oni jsou nejvíce ohroženi sociálně-patologickými jevy.

² Zákon č. 561/2004 Sb. §16 odst. 8 individuální integrace žáka v běžné třídě

Tito žáci se většinou bez závažnějších problémů integrují do běžné školy, občas se ale stává, že jejich jazyková či kulturní odlišnost způsobuje při integraci do majoritní společnosti větší či menší obtíže.

Naším dlouhodobým cílem je integrace žáků z odlišného kulturního či sociálně znevýhodňujícího prostředí, ochrana jejich minoritní kultury a podpora jejich úspěšnosti v majoritní společnosti.

Pro úspěšné vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním používáme tyto metody:

- individuální nebo skupinová péče
- menší počet žáků ve třídě
- odpovídající metody a formy práce
- pravidelná komunikace se zpětnou vazbou
- spolupráce s psychologem, speciálním pedagogem, sociálním pracovníkem, případně s dalšími odborníky

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Problematika vzdělávání nadaných a talentovaných žáků v základním školství vyžaduje od pedagogů mnohem náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, protože tito žáci mají specifické vzdělávací potřeby, na které je nutno reagovat. Pro tyto děti je nutné zvýšení motivace k rozšiřování základního učiva do větší hloubky a to hlavně v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

V rámci vyučování přírodovědných předmětů projevují tito žáci dobrou koncentraci a paměť, baví je řešení problémových úloh a svými znalostmi vysoko přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat s naučnou literaturou, na počítači, řešit náročnější samostatné úkoly, zpracovávat referáty rozšiřující běžné učivo a dáváme jim dostatek prostoru pro hlubší bádání a zkoumání.

V humanitních předmětech tito žáci vynikají bohatou slovní zásobou, kultivovaným a přesným vyjadřováním, dobrou pamětí a bohatými čtenářskými zkušenostmi. Vzhledem ke svému nadání dostávají samostatné náročnější úkoly, jsou pověřováni vedením skupin při kooperativní výuce, pomáhají slabším žákům a zpracovávají dobrovolné domácí úkoly.

Žáci s hudebním nadáním se mohou v rámci svých schopností zapojit do různých činností v hodině, např. doprovod na hudební nástroj, psaní not, předzpěv apod. Těmito zvýšenými nároky ze strany vyučujícího dochází k dalšímu rozvoji jejich talentu.

Děti s výtvarným talentem škola podporuje hlavně při činnostech doprovázející vánoční a jarní výstavku prací žáků, kde mohou plně využít svůj talent a navíc se svými pracemi ještě prezentovat široké veřejnosti. Během hodin výtvarné výchovy a pracovních činností pro ně vyučující volí náročnější úkoly a techniky.

Technicky a manuálně nadaní žáci jsou směřováni k zapojení se do aktivit organizovaných školou i ostatními institucemi zabývajícími se náplní volného času dětí a mládeže. Podílejí se na výzdobě školy a tvorbě drobných dárkových předmětů pro mladší spolužáky. Při běžné výuce bývají pověřováni náročnějšími částmi plněných úkolů, anebo jsou určeni jako vedoucí pracovních skupin.

Děti s pohybovým nadáním jsou podporovány v rozvíjení všech pohybových aktivit, především ale v těch, kde projevují největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy či mimo ni. Reprezentují tak školu.

Velice často se stává, že tito nadprůměrně nadaní žáci v některé oblasti vynikají a v jiné jsou spíše v pásmu slabšího průměru. Mívají také občas výkyvy v chování. Je nutné tyto problémy s pedagogickým optimismem usměrňovat taktně, ale důsledně. Usměrnujeme tyto žáky hlavně v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným žákům, toleranci a ochotě pomáhat slabším.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata (PT) reprezentují v našem ŠVP okruhy aktuálních problémů současného světa, čímž se stávají významnou součástí základního vzdělání. Jsou důležitým formativním prvkem, vytvářejí příležitost pro individuální uplatnění žáků i jejich vzájemnou kooperaci. Největší význam PT vidíme v rozvoji osobnosti žáků, zejména pak oblasti postojové a hodnotové.

Během docházky jsou žáci seznámeni se všemi tematickými okruhy všech PT. Tato témata procházejí napříč vzdělávacími oblastmi, čímž je žákům umožněno vytvořit si komplexní pohled na danou problematiku a uplatňovat široké spektrum dovedností a znalostí.

Aby byla výuka průřezových témat účinná, snažíme se je dokonale propojit se vzdělávacím obsahem konkrétních předmětů, do kterých jsou témata integrována, i obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo ni.

Přehled tematických okruhů PT a způsob jejich realizace je zpracován v následujících tabulkách.

Legenda k tabulkám:

- *PT – průřezové téma*
- *Int – Inteltrace do vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru*

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
Název tematického okruhu	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	Prv				Aj, Vl	Aj, VOZ, Př, Tv, Př	Aj, Př, Tv, Nj	Z, Tv	Tv, Př, Nj
Objevujeme Evropu a svět	Hv	Hv	Hv	Hv	Vl, Hv	Aj, Inf	Aj, Inf, VOZ, Nj	Z	Aj, D, Př, Nj
Jsme Evropané				Vl	Vl	Čj, Aj, Inf, Vv	Aj, Inf, Vv, Nj	Z, Vv	D, VOZ, Vv, Nj

Výchova demokratického občana									
Název tematického okruhu	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	M, Prv, Tv	M, Prv, Tv	M, Prv, Tv	M, Vl, Tv	M, Tv	VOZ	VOZ		
Občan, občanská společnost a stát				Inf, Vl	Inf, Pv	Inf, D	Inf, D	D, VOZ	D, VOZ, Z
Participace občanů v politice				Vl	Vl	Čj, Z	Z	Aj, VOZ, Z	Aj, VOZ
Principy demokracie				Inf, Vl	Aj, Inf, Pv	Inf, Vv, Tv	Inf, Vv, Tv	VOZ, Vv, Tv	VOZ, Vv, Tv

Osobnostní a sociální výchova									
Název tematického okruhu	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Rozvoj schopnosti poznávání	Všechna témata tohoto PT jsou zaintegrována do všech předmětů a ročníků. Vždyť proces učení je založen právě na těchto tématech a v různých předmětech jsou tato témata rozvíjena různými formami a směry. (viz. Učební osnovy jednotlivých předmětů)								
Sebepoznání a sebepojetí									
Seberegulace a sebeorganizace									
Psychohygiena									
Kreativita									
Poznávání lidí									
Mezilidské vztahy									
Komunikace									
Kooperace a kompetice									
Řešení problémů									
Hodnoty, postoje, praktická etika									

Multikulturní výchova									
Název tematického okruhu	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference	Čj, Prv	Prv	Aj, Prv	Aj		Inf, Hv, Tv	Inf, Hv, Tv, Nj	Aj, Hv, Tv	Aj, Z, Nj, Hv, Tv
Lidské vztahy	M, Tv	M, Prv, Tv	M, Prv, Tv	M, Tv	Aj, M, Pv, Tv	D, Vv, Tv, Pč	Vv, Tv, Pč, Nj	Př, Vv, Tv, Pč	VOZ, Vv, Tv, Pč, Nj
Etnický původ	Prv				Pv, Vl	D, Z	Z	Př, Z	Z
Multikulturalita	Hv	Hv	Aj, Inf	Aj, Inf, Hv	Aj, Inf, Hv	Čj, Aj, D, VOZ, Hv, Vv	Aj, Nj VOZ, Hv, Vv	Př, Hv, Vv	VOZ, Hv, Vv
Princip sociálního smíru a solidarity		Prv	Prv		Aj, Pv, Vl			Př	VOZ, Z

Mediální výchova									
Název tematického okruhu	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení				Inf	Inf	Aj, Čj, Inf, VOZ, F, Př, Pč	Čj, Inf, F, Př, Pč	Čj, Aj, F, Pč	Čj, Aj, F, Pč, Nj
Vztah mediálního sdělení a reality					Vl	Aj, Př, Vv	Aj, Př, Vv, Nj	VOZ, Ch, Vv	VOZ, Nj, Ch, Vv
Stavba mediálního sdělení				Hv	Čj, Hv	Čj, Inf	Čj, Inf	Čj	Čj
Vnímání autora mediálních sdělení				Hv,	Hv	Inf, D, VOZ, F	Aj, Inf, Nj		Nj
Fungování a vliv médií				Čj	Čj	Inf, Vv	Inf, Vv	Inf, Vv	Inf, Vv, Nj
Tvorba mediálního sdělení		Čj	Čj	Čj, Inf	Čj, Inf	Čj, Př, Vv	Čj, Př, Vv	Čj, Vv	Čj, Vv, Nj
Realizační tým	Dovednosti pracovat v páru a skupině se žáci učí průběžně ve všech předmětech a ročnících.								

Enviromentální výchova									
Název tematického okruhu	I. stupeň					II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	Pr	Pr	Pr	Pv	Pv	Př, Z, Pč	Př, Pč	Pč	Př, Pč
Základní podmínky života	Pr	Pr	Pr	Pv	Pv	Př, Voz, D, Pč	D, Pč	Voz, D, Pč	D, Př, Pč
Lidské aktivity a podmínky ŽP	Pr	Pr	Pr	Vl, Inf	Vl, Inf	Aj, Voz, Pč	Aj, Voz, Pč	Aj, Voz, Pč	Aj, F, Ch, Př, Z, Pč, Voz,
Vztah člověka a prostředí	Pr	Pr	Pr	Vl,	Vl	Z, Voz, Př, Vv, Aj, Čj - lit	Př, Aj	Př, Aj	Aj, Př, Ch, Vv

4 Učební plán

Učební plán Školního vzdělávacího programu „Škola pro všechny a pro život“ vychází z Rámcově vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV). V tomto plánu jsou stanoveny minimální časové dotace pro jednotlivé vzdělávací oblasti, minimální a maximální počet hodin v ročníku, povinná časová dotace pro první a druhy stupeň a disponibilní časová dotace. Všechna tato nařízení jsme v našem učebním plánu respektovali.

4.1 Tabulace učebního plánu

Učební plán pro 1. stupeň (pro 5. tř.)										
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Předmět	Zkratka	1.	2.	3.	4.	5.	Předměty celkem	DČ D
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura (35)	<i>Český jazyk a literatura</i>	ČJ	8+1	8	8+1	6+1	5	38	+3
	Cizí jazyk (9)	<i>Anglický jazyk</i>	AJ	–	+3	3	3	3	12	+3
Matematika a její aplikace (20)		<i>Matematika</i>	M	4	4	4+1	4+1	4+1	23	+3
Informační a komunikační technologie (1)		<i>Informatika</i>	Inf	–	–	0+1	0+1	1	3	+2
Člověk a jeho svět (12)		<i>Prvouka</i>	Prv	2	2	2	–	–	6	–
		<i>Přírodověda</i>	Pv	–	–	–	2	1+1	4	+1
		<i>Vlastivěda</i>	Vl	–	–	–	1+1	2	4	+1
Umění a kultura Člověk a svět práce (17)	Hudební výchova	<i>Hudební výchova</i>	Hv	1	1	1	1	1	5	–
	Výtvarná a pracovní výchova	<i>Výtvarná a pracovní výchova</i>	Vpv	3	2	2+1	3	2	13	+1
Člověk a zdraví (10)	Tělesná výchova	<i>Tělesná výchova</i>	Tv	2	2	2	2	2	10	–
Celková povinná dotace				21	22	26	26	23	118	–
z toho disponibilní časová dotace				+1	+3	+4	+3	+3	–	14

Učební plán pro 1. stupeň (pro 1., 2., 3. a 4. tř.)										
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Předmět	Zkratka	1.	2.	3.	4.	5.	Předmět y celkem	D Č
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura (35)	<i>Český jazyk a literatura</i>	ČJ	8+1	8+1	8+1	6+1	5+2	41	+6
	Cizí jazyk (9)	<i>Anglický jazyk</i>	AJ	–	–	3	3	3	9	–
Matematika a její aplikace (20)		<i>Matematika</i>	M	4	4+1	4+1	4+1	4+2	25	+5
Informační a komunikační technologie (1)		<i>Informatika</i>	Inf	–	–	–	0+1	1	2	+1
Člověk a jeho svět (12)		<i>Prvouka</i>	Prv	2	2	2	–	–	6	–
		<i>Přírodověda</i>	Pv	–	–	–	2	1+1	4	+1
		<i>Vlastivěda</i>	Vl	–	–	–	1+1	2	4	+1
Umění a kultura Člověk a svět práce (17)	Hudební výchova	<i>Hudební výchova</i>	Hv	1	1	1	1	1	5	–
	Výtvarná a pracovní výchova	<i>Výtvarná a pracovní výchova</i>	Vpv	3	2	2	3	2	12	–
Člověk a zdraví (10)	Tělesná výchova	<i>Tělesná výchova</i>	Tv	2	2	2	2	2	10	–
Celková povinná dotace				21	21	24	26	26	118	–
z toho disponibilní časová dotace				+1	+2	+2	+3	+6	–	14

Učební plán pro 2. stupeň									
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Předmět	Zkratka	6.	7.	8.	9.	Celkem	DČD
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura (15)	<i>Český jazyk a literatura</i>	Čj	4	4	3+1	4	16	+1
	Cizí jazyk (12)	<i>Anglický jazyk</i>	Aj	3	3	3	3	12	–
Matematika a její aplikace (15)		<i>Matematika</i>	M	4+1	3+1	4	4	17	+2
Informační a komunikační technologie (1)		<i>Informatika</i>	Inf	1	0+1	0+1	0+1	4	+3
Člověk a společnost (11) Člověk a zdraví (2)	<i>Dějepis</i>		D	2	2	2	1+1	8	+1
	<i>Výchova k občanství a ke zdraví</i>		VOZ	1+1	1+1	2	2	8	+2
Člověk a příroda (21)	<i>Fyzika</i>		F	1+1	2	2	1+1	8	+2
	<i>Chemie</i>		Ch	–	–	2	2	4	–
	<i>Přírodopis</i>		Př	2	2	1+1	1	7	+1
	<i>Zeměpis</i>		Z	2	1+1	1+1	1	7	+2
Umění a kultura (10)	<i>Hudební Výchova</i>		Hv	1	1	1	1	4	–
	<i>Výtvarná výchova</i>		Vv	2	2	1	1+1	7	+1
Člověk a zdraví(8)	<i>Tělesná výchova</i>		Tv	2	2	2	2	8	–
Člověk a svět práce(3)	<i>Praktické činnosti</i>		Pč	1	1	1	0+2	5	+2
<i>Volitelné předměty</i> <i>Další cizí jazyk</i>	<i>Německý jazyk</i>			0	0+2	0	0+3	5	+5
	<i>Ruský jazyk</i>			0	0	0+2	0	2	+2
Celková povinná časová dotace				29	30	31	32	122	–
z toho disponibilní časová dotace				+3	+6	+6	+9	–	24

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Tabulky uvádí počty hodin vyučovaných předmětů v jednotlivých ročnících podle vzdělávacích oblastí a oborů vycházejících z RVP ZV. Ve školním vzdělávacím programu dochází k následujícím úpravám jednotlivých vyučovacích předmětů:

Český jazyk

- V 1. ročníku má předmět komplexní charakter od 2. do 9. ročníku je členěn na Jazykovou, Literární a Komunikační a Slohovou výchovu. Ve 3. a 4. ročníku se v rámci předmětu realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Multikulturní výchova, předmět je proto posílen v každém z těchto ročníků o jednu vyučovací hodinu z DČD. Ve 2. ročníku je předmět také posílen o jednu vyučovací hodinu z DČD, a v ročníku pátém dokonce o 2 vyučovací hodiny z DČD, z důvodu podpory čtenářské gramotnosti na stupni prvním a na druhém stupni z důvodu podpory tvůrčího psaní našich žáků a také čtenářské gramotnosti.

Matematika

- Ve 2., 3. a 4. ročníku byl tento předmět posílen o jednu hodinu týdně z DČD a ročníku pátém o dvě hodiny týdně z DČD. Důvodem je realizace tematických okruhů Kreativita a Řešení problémů a rozhodovací dovednosti z PT Osobnostní a sociální výchova a rozvoj matematických-logické gramotnosti. Na druhém stupni je výuka posílena o jednu hodinu týdně v 6. ročníku a 7. ročníku z DČD, z důvodu snazšího přechodu žáků prvního stupně na stupeň druhý. Předmět se vyučuje v kmenových třídách.

Informatika

- S výukou předmět Informatika se u nás ve škole začíná již na prvním stupni ve 4. ročníku. Ve čtvrté i páté třídě probíhá jedna hodina týdně, ve 4. ročníku je přiřazena jedna vyučovací hodina z DČD. V 5. - 9. ročníku probíhá jedna vyučovací hodina týdně, resp. dle možností raději dvě vyučovací hodiny jedenkrát za čtrnáct dnů v odborné učebně výpočetní techniky. V 7., 8. a 9. ročníku byla předmětu přidělena jedna vyučovací hodina z DČD. Důvodem je rozvoj počítačové gramotnosti, což je jedna z výukových priorit našeho ŠVP.

Přírodověda a Vlastivěda

- Všechny výše uvedené vyučovací předměty jsou během výuky na prvním stupni – v 5. ročníku a 4. ročníku posíleny o jednu vyučovací hodinu z DČD. Posílení je určeno k realizaci tematických okruhů PT Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Enviromentální výchova. Předmět je vyučován v kmenových třídách prvního stupně.

Výtvarná a pracovní výchova na 1. stupni

- Tento předmět vznikl integrací celých vzdělávacích obsahů vzdělávacích oborů Výtvarná výchova a Člověk a svět práce. Na stupni prvním se vyučují dvě hodiny týdně v 2., 3. a 5. ročníku, v ročníku 1. a 4. ročníku tři hodiny týdně. Předmět se vyučuje v kmenových třídách prvního stupně.

Výtvarná výchova na 2. stupni

- Předmět je vyučován od 6. do 9. ročníku. Jedna hodina týdně je vyučována jen v 8. ročníku, dvouhodinové bloky výtvarné výchovy probíhají v 6., 7. a 9. ročníku.

Předmět je vyučován v učebně výtvarné výchovy. V deváté třídě je předmět posílen o jednu hodinu z DČD, Důvodem je rozvoj tvořivého myšlení, sebevyjádření a talentu našich žáků, dále příprava výrobků a výkresů k realizaci školních výstav (vánoční a jarní) a výzdoba školy.

Výchova k občanství a ke zdraví

- Tento předmět vznikl integrací vzdělávacích předmětů Výchova k občanství a Výchova ke zdraví. Navíc se v tomto předmětu realizují všechny tematické okruhy průřezového tématu Výchova demokratického občana, Výchova k evropanství a některá témata z Enviromentální výchovy a Multikulturní výchovy. Z těchto důvodů byl předmět v 9. ročníku posílen z DČD o jednu vyučovací hodinu týdně.

Fyzika

- V 6. – 9. ročníku se vyučují 2 hodiny týdně, v 7. a 8. ročníku byl předmět posílen o jednu vyučovací hodinu z DČD v rámci podpory technického vzdělávání, zaměřené na frontální pokusy, laboratorní práce a praktická měření, tudíž na ověření teorie v praxi. Předmět je vyučován v odborné učebně fyziky a chemie.

Přírodopis

- V 6. – 8. ročníku se vyučují dvě hodiny týdně, v 8. ročníku byl předmět posílen o jednu vyučovací hodinu z DČD. Důvodem je velký důraz kladený na očekávané výstupy z problematiky Biologie člověka a propojení některých témat s Výchovou ke zdraví. Výuka probíhá v odborné učebně přírodopisu.

Zeměpis

- V 7 a 8. ročníku byl tento předmět z DČD posílen o jednu vyučovací hodinu týdně. Hodinová dotace předmětu zeměpis byla posílena o jednu hodinu v souladu s cíli školy a její orientací na environmentální výchovu. Výuka probíhá v učebně přírodopisu.

Tělesná výchova

- Výuka předmětu probíhá v každém ročníku ve dvouhodinovém bloku každý týden, neboť se budova tělocvičny ani školní hřiště nenachází uvnitř školního areálu. Při pěkném počasí cvičíme na hřišti u koupaliště, při počasí nepříznivém v budově tělocvičny, která se nachází také u koupaliště.
- Žáci 1. stupně (1. – 4. třída) absolvují plavecký kurz – 10 lekcí v Plavecké škole v Náchodě.
- Lyžařský výcvik žáků 2. stupně probíhá jednou za dva roky v obci Radvanice na Trutnovsku.
- Bruslit jezdíme na zimní stadion od října do února buď do Dvora Králové nad Labem, příp. do Jaroměře.
- Sáňkovat chodíme na kopce v obci Chvalkovice.

Praktické činnosti

- V 6. až 9. ročníku je vyučována jedna hodina týdně, resp. dle možností raději dvě hodiny jedenkrát za čtrnáct dnů. Předmět je v 9. ročníku posílen o dvě vyučovací hodiny z DČD. Důvodem navýšení je rozvoj technického myšlení, představivosti a zručnosti, podpora technického vzdělávání pro usnadnění volby povolání v učebních oborech, příprava výrobků a realizace školních výstav a soutěží.

- Výuka probíhá v odborných učebnách (školní dílna, školní kuchyňka, učebna fyziky a informatiky) a na školní zahradě. Žáci jsou děleni na skupiny vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy a v zájmu respektování bezpečnosti práce.

Volitelné předměty:

Německý jazyk

- Od 7. ročníku je žákům přidělen Další cizí jazyk - Německý jazyk.
- Žáci, kteří začnou s výukou Dalšího cizího jazyka v 7. třídě budou mít do konce povinné školní docházky 2 hodiny týdně. Pro tento školní rok 2014/2015 byl žákům přidělen Německý jazyk.
- Žáci, kteří začnou s výukou Dalšího cizího jazyka až v 8. třídě, budou mít hodinovou dotaci 3 hodin týdně do konce povinné školní docházky.

Ruský jazyk

- Žáci 8. třídy mají 2 vyučovací hodiny týdně.

9. ročník nemá ve školním roce 2014/15 povinně volitelné předměty.

5 Učební osnovy pro I. stupeň

5.1 Povinné předměty

5.1.1 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

5.1.1.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je povinným vyučovacím předmětem a zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V 1. – 3. ročníku je naplánováno devět hodin výuky týdně. V těchto ročnících je předmět posílen o tři disponibilní hodiny týdně. Ve 4. třídě je naplánováno 7 hodin, z toho je jedna disponibilní. V 5. ročníku je naplánováno 7 hodin výuky týdně a předmět posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace. Výuka probíhá v kmenových učebnách s celým kolektivem třídy.

Do vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu **Český jazyk a literatura** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

5.1.1.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- ❑ klade důraz na pozitivní motivaci
- ❑ používá vhodné učební pomůcky (slovníky, encyklopedie, obrazy apod.) a audiovizuální techniku

- ❑ předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a jiných učebních textů
- ❑ zařazuje práci se slovníky a encyklopediemi
- ❑ věnuje se dovednosti autokorekce chyb
- ❑ podporuje u žáka schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných kvízů, rébusů apod.
- ❑ podporuje u žáka četbu literatury různých žánrů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ❑ nabízí žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- ❑ klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu
- ❑ provádí se žáky rozbor úkolu, učí je tvořit osnovu jeho řešení, volit správný postup k vyřešení úkolu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ❑ učí žáka vnímat a chápat různá jazyková sdělení
- ❑ číst s porozuměním
- ❑ kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrozličnějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah
- ❑ učí posuzovat jazykové prostředky textové výstavby a kompozici textu
- ❑ zařazuje ústní zkoušení, rozhovory se žáky a písemné práce na dané téma
- ❑ zařazuje diskusní kroužky a besedy

Kompetence občanské

Učitel:

- ❑ respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- ❑ podporuje u žáků projevy pozitivních postojů k literárním a uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel:

- ❑ rozvíjí u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- ❑ vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a úplné dokončení práce
- ❑ kontroluje samostatné práce žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ❑ zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování
- ❑ uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úlohy), ale i k žákům s poruchami učení (delší čas na zpracování, tolerance pravopisných chyb, delší čas na čtení textů, zkrácení psaných textů atd.)
- ❑ vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- ❑ posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Český jazyk a literatura 1. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Rozvíjení znělého hlasu, artikulování, srozumitelné mluvení. - o Oprava nesprávné nebo nedbalé výslovnosti. - o Správné dýchání a vhodné tempo řeči. - o Respektování základních komunikačních pravidel v rozhovoru.	<u>Komunikační a slohová výchova</u> • hlasité a tiché čtení • článek, nadpis, řádek, odstavec • prosba, poděkování, omluva, blahopřání • dramatizace pohádky • přednes básní, řešení hádanek • vyprávění pohádek a povídek	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni komunikace v různých situacích (omluva, prosba, pozdrav apod.) – Multikulturní výchova: uvědomit si vlastní identitu uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých Mezipředmětové vztahy: – Hudební výchova
- o Rozlišení věty, slova, slabiky a hlásky z hlediska potřeb čtení a psaní. - o Poznávání písmen abecedy ve vztahu jim odpovídajícím hláskám. - o Psát správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře. - o Psát a spojovat písmena, slabiky a slova, interpunkci, znaménka. - o Dodržovat čitelnost a úhlednost psaného projevu.	<u>Jazyková výchova</u> • věta, slovo, slabika, hláska • písmeno malé, velké, tištěné, psané • tečka, čárka, středník, dvojtečka, otazník, vykřičník, pomlčka, uvozovky	☐ Pozorování žáka – zachovávání základních hygienických a pracovních návyků.	Mezipředmětové vztahy: – Prvouka – Matematika
- o Číst a přednášet z paměti literární texty přiměřené věku. - o Vyjádření svých pocitů z přečteného textu. - o Rozlišení vyjadřování v próze a ve	<u>Literární výchova</u> • čtení ukázek ze Slabikáře a jiných textů pro děti • výcvik čtení • přípravná cvičení sluchová a	☐ Pozorování žáka – užití mimojazykových prostředků řeči (mimika, gesta).	Mezipředmětové vztahy: – Výtvarná výchova - vlastní výtvarný doprovod textů

verších, odlišit pohádku od ostatních vyprávění.	zraková • správné čtení slabik a uvědomělé čtení snadných slov a krátkých vět se zřetelnou spisovnou výslovností • poslech literárních textů pro děti • rozpočítávadla, hádanky, říkadla, přísloví • básně pro děti a o dětech • vyprávění, pohádka • povídání si nad literárním textem, nad knihou • hodnocení vlastností postav, vyjadřování vlastních pocitů z četby • rozlišení literárních pojmů a výrazů (pohádka, báseň, říkadlo apod.)		
---	--	--	--

Český jazyk a literatura 2. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. - o Správné dýchání a vhodné tempo řeči. - o Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. - o Oslovení, pozdrav, poděkování - o Dodržování posloupnosti dějů na základě pozorování. - o Pojmenovávání předmětů a jejich vlastností.	<u>Komunikační a slohová výchova</u> • základní formy společenského styku • děj, základ vypravování • jednoduchý popis	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. Průřezová témata: – Osobnostní výchova: rozvoj schopnosti poznávání utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni Mezipředmětové vztahy: – Výtvarná výchova - vlastní výtvarný doprovod textů
- o Vyjádření ústní a písemné. - o Krátké souvislé projevy. - o Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. - o Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky. - o Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. - o Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	<u>Jazyková výchova</u> • věta a souvětí • Čeština – abeceda a písmo • věta – jednotka jazykového projevu • spojení dvou nebo více vět • spojky a jejich funkce • pořádek vět • druhy vět podle postoje mluvčího • věta, slovo • pořádek slov ve větě • slovo, slabika, hláska, písmeno • rozdělení hlásek • slovní druhy, podstatná jména a slovesa • vlastní jména • nácvik psaní velkých tiskacích		Mezipředmětové vztahy: – Matematika

	písmen pro výuku geometrie		
o Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. o Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. o Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. o Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	<u>Literární výchova</u> • čtení jednoduchých vět z čítanky nebo jiných textů pro děti • užívání správného slovního přízvuku • uplatnění přirozené intonace • hlasité a tiché čtení s porozuměním • poslech četby, poezie a prózy • přednes básní • vyprávění pohádek a povídek o dětech • dramatizace pohádky nebo povídky • povídání si nad literárním textem • seznámení se základy literatury (poezie, próza, divadlo) • výtvarný doprovod, ilustrace, ilustrátor	☐ Pozorování žáka – užití mimojazykových prostředků řeči (mimika, gesta). ☐ Rozhovor se žáky.	Průřezová témata: – Mediální výchova: rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu

Český jazyk a literatura 3. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Výběr vhodných jazykových prostředků. - o Sestavování nadpisu a procvičování členění projevu. - o Pojmenovávání předmětů, dějů. - o Vytvoření dovednosti klást otázky. - o Vypravování podle obrázku. - o Ústní a písemný popis jednoduchých předmětů a činností. - o Požádání o informaci, uvítání, rozloučení. - o Sdělování přání, pozdravů. - o Zdvořilé vystupování.	<u>Komunikační a slohová výchova</u> • jazykové prostředky • členění jazykového projevu • souvislé jazykové projevy • otázky a odpovědi • reprodukce textu • vypravování • popis • osnova textu • společenský jazyk a jeho formy	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo. ☐ Rozhovor se žáky.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Samostatná práce. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopnosti poznávání utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni porozumění sobě samému a druhým napomáhá k zvládnutí vlastního chování Mezipředmětové vztahy: – Prvouka
- o Určování vět v souvětí. - o Třídění slov podle významu. - o Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná. - o Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. - o Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. - o Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena	<u>Jazyková výchova</u> • věta a souvětí • věta jednoduchá – její stavba • skladební dvojice • nauka o slově • slovo a skutečnost • slova významem podobná, příbuzná a protikladná • hláskosloví • stavba slov • slovní přízvuk • vyjmenovaná slova • druhy slov • ohebné a neohebné slovní druhy • vlastní jména	☐ Pozorování žáka – dodržování hygienických návyků správného psaní.	

na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. o Určuje osobu, číslo, čas u sloves. o Časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím.	• slovesa • tvary sloves – časování • upevňování správných tvarů písmen a číslic		
o Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. o Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. o Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. o Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. o Knihy do knihovničky.	Literární výchova • plynulé čtení souvětí a vět z čítanky a jiných textů pro děti • členění textu a větného přízvuku • hlasité a tiché čtení • vyprávění pohádky nebo povídky • přednes básně nebo prózy • dramatizace pohádky nebo povídky • pověsti místní, regionální • rozhovor nad literárním textem • seznámení se základy literatury (poezie, próza, divadlo, literatura umělecká a věcná) • autor, ilustrátor, ilustrace	☐ Pozorování žáka – užití mimojazykových prostředků řeči (mimika, gesta). ☐ Rozhovor se žáky.	Průřezová témata: • Mediální výchova: rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu

Český jazyk a literatura 4. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku. - o Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti. - o Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	<u>Komunikační a slohová výchova</u> • osnova, nadpis, členění projevu • vypravování – dějové složky • řeč přímá a věty uvozovací • dramatizace textu • popis rostlin, zvířat, věcí • formy společenského styku (dopis, telegram, telefonování)	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Samostatná práce. Průřezová témata: – Mediální výchova: rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu – Osobnostní výchova: rozvoj schopnosti poznávání utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni Mezipředmětové vztahy: – Přírodověda – Vlastivěda
- o Zkoumání různých podob slova. - o Rozlišování slov podle významu. - o Poznávání slov různě citově zabarvených. - o Poznávání kořenu a rozlišování části předponové a příponové. - o Rozlišování předpon a předložek. - o Uvědomělé používání i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných i příbuzných slov. - o Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá	<u>Jazyková výchova</u> • nauka o slově • hlásková podoba slova • význam slova • slova jednoznačná a mnohoznačná • slova spisovná a nespisovná • slova citově zabarvená • stavba slov: kořen, předpona a přípona • předložky • vyjmenovaná slova	☐ Pozorování žáka – dodržování hygienických návyků správného psaní.	

je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. o Skloňování podstatných jmen. o Určování sloves. o Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. o Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	• slovní druhy • vzory podstatných jmen • infinitiv sloves • určité slovesné tvary • slovesné způsoby • stavba věty: podmět a přísudek • shoda přísudku s podmětem		
o Čte plynule a správně. o Prokáže porozumění textu. o Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. o Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. o Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. o Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	<u>Literární výchova</u> • výcvik ve čtení: správné a plynulé čtení uměleckých a populárně naučných textů se správným přízvukem, intonací a frázováním • dostatečně rychlé tiché čtení • recitace • reprodukce obsahu textu • odlišení verše od prózy • hodnocení postav literárního díla • hledání motivů činů literárních postav, ilustrace • základy literatury – poezie, próza, divadlo, film	☐ Pozorování žáka – užití mimojazykových prostředků řeči (mimika, gesta). ☐ Rozhovor se žáky.	Průřezová témata: – Mediální výchova: rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu

Český jazyk a literatura 5. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení. - o Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. - o Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. - o Odlišuje spisovný a nespisovný projev. - o Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. - o Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu.	<u>Komunikační a slohová výchova</u> • reprodukce jednoduchých textů • vypravování • popis předmětu, děje, pracovního postupu • dopis, telegram • tiskopisy – poštovní poukázka, průvodka, podací lístek • interpunkce v přímé řeči	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Samostatná práce. Průřezová témata: – Mediální výchova: rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu – Osobnostní výchova: rozvoj schopnosti poznávání utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni Mezipředmětové vztahy: – Přírodověda – Vlastivěda
- o Porovnává významy slov. - o Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. - o Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. - o Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary. - o Vyhledává základní skladební	<u>Jazyková výchova</u> • národní jazyk, mateřský jazyk • stavba slova • odvozování příponami a předponami • části slova • přídavná jména odvozená od jmen zakončených na -s/ -ský, -ští • zdvojené souhlásky		

dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty. o Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. o Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu. o Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje. o Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	• předpony s-, z-, vz- • předložky s, z • skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně • pravopis i/y po obojetných souhláskách • tvarosloví – slovní druhy • podstatná jména – mluvnické kategorie • druhy přídavných jmen • slovesa – mluvnické kategorie • zájmena – druhy • číslovky – druhy • podmět a přísudek – druhy, shoda • věta jednoduchá, souvětí		
o Čte plynule a správně. o Prokáže porozumění textu. o Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. o Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. o Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. o Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. o Využívá školní a místní knihovnu. o Vyhledává informace ve slovnících a dalších různých textech.	<u>Literární výchova</u> • čtení uměleckých textů, knih • předčítání, recitace • reprodukce textu • hlavní myšlenka literárního díla nebo ukázky • veršovaná poezie • všímání si postojů literárních postav • porovnávání ilustrací různých výtvarníků • porovnávání různých typů divadelních inscenací (loutky, maňásky, živí herci) • základy literatury: poezie (lyrika, epika), próza (postavy), divadlo, film, kultura	☐ Pozorování žáka – užití mimojazykových prostředků řeči (mimika, gesta). ☐ Rozhovor se žáky.	Průřezová témata: • Mediální výchova: rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu

5.1.2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk

5.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk je zařazen od 3. ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně. Výuka probíhá v učebně jazyků, ve výjimečných případech v kmenové třídě. Pokud je ve třídě více než 24 žáků, jsou rozděleni do dvou skupin, jinak výuka probíhá s celým kolektivem třídy.

Výuka anglického jazyka vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa, připravuje je jak k praktickému užívání jazyka, tak k objevování a chápání skutečností, které se nacházejí i mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Anglický jazyk na 1. stupni:

Jde o probuzení zájmu o studium cizího jazyka, vytváření pozitivního vztahu k předmětu. Pozornost je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a gramatiky. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a pracovním sešitě. Žáci se učí reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku.

Do vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu **Anglický jazyk** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

5.1.2.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- ☐ motivuje žáky pro dlouhodobou práci na osvojení se cizího jazyka
- ☐ vede k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů
- ☐ k systematickému používání naučených jazykových prostředků
- ☐ učí pracovat s chybou
- ☐ vede k posouzení vlastního učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ☐ vede ke zvolení vhodných postupů řešení analýzou dosavadních znalostí

- ❑ nabízí dostatek příkladů z reálného života
- ❑ provádí se žáky rozbor problému, učí je tvořit plán, odhadnout výsledky

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ❑ vede žáky k souvislému a kultivovanému vyjadřování slovem i písmem
- ❑ k poslouchání a zapojení se do rozhovoru
- ❑ k porozumění a práci s psanými texty
- ❑ k získávání sebedůvěry pro vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prosazování sebe sama
- ❑ zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí

Kompetence občanské

Učitel:

- ❑ respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků, tradice a kulturní hodnoty
- ❑ vede žáky ke zdravému životnímu stylu, pohybu
- ❑ podporuje u žáků pozitivní postoj k přírodním, uměleckým a slovesným dílům, k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- ❑ rozvíjí u žáků smysl pro povinnost připravovat se na výuku
- ❑ nabízí žákům projekty, ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti
- ❑ vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a úplné dokončení práce
- ❑ kontroluje samostatné práce žáků
- ❑ vede je k práci se slovníky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ❑ zařazuje práci ve skupině a ve dvojicích, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování
- ❑ uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úlohy), ale i k žákům s poruchami učení (delší čas na zpracování, tolerance pravopisných chyb, delší čas na čtení textů, zkrácení psaných textů atd.

Anglický jazyk 3. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Žák vnímá zvukové odlišnosti jazyka, orientuje se ve správné výslovnosti. Je schopen správně opakovat. - o Zvládá základní slovní zásobu určitých tematických celků. - o Je schopen pochopit a reagovat na jednoduchý pokyn učitele. - o Umí pozdravit a představit se, vyjádřit souhlas i nesouhlas. - o Umí vytvořit jednoduché krátké věty, rozumí jednoduché otázce. - o Pochopí krátký vyprávěný souvislý text. - o Umí nacházet slova s určitými písmeny, opisuje, umí napsat jednoduchá slova.	• Převažuje verbální projev, poslech. Je kladen důraz na <u>verbální jazykové dovednosti</u> 1) základní slovní zásoba 2) podstatná jména, slovesa, přídavná jména a zájmena spojovat do jednoduchých vět oznamovacích i jednoduchých otázek 3) čísla 1–20, dny, pozdravy, pokyny • <u>Tematické okruhy:</u> rodina, domov, škola, příroda, lidské tělo • Práce s reáliemi: seznamování s anglicky mluvícími zeměmi: zvyky, obyčeje, svátky – opět názornou formou. • Vést k zájmu o pochopení odlišností.	☐ Neformální hodnocení – minitesty, společná kontrola. ☐ Průběžné hodnocení založené na pozorování v hodině. ☐ Formální hodnocení – testy po určitých celcích zaměřené na poslech, čtení a psaní. ☐ Sebehodnocení žáků – pokrok v učení, pozitivní moment v procesu učení.	Formy a metody práce: • Frontální, skupinové a párové vyučování. • Důraz na aktivitu, kreativitu – říkadla, písničky, jednoduché dramatizace, scénky. • Používání obrázků, fotografií, karet a vizuálních materiálů. • Rozhovory. • Rozvoj fantazie, motivace a paměti. • Poslech – kazety, CD, video, krátké pohádky. Průřezová témata: – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, pozitivní vztah k jinakosti – Multikulturní výchova – význam angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace – Osobnostní a sociální výchova – dovednost komunikovat Mezipředmětové vztahy: – Matematika - sčítání a odčítání do 20 – Umění a kultura - písničky, básničky a hry – Člověk a jeho svět - zeměpisná orientace, zvířata a jejich prostředí – Člověk a svět práce - vlastní výrobky dětí

Anglický jazyk 4. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
Receptivní dovednosti: - o Žák čte nahlas jednoduchý text se správnou výslovností (text z učebnice, básničku, pohled, rozvrh hodin, televizní program). - o Vyslovuje srozumitelně a dostatečně jasně anglické hlásky ve známých slovech a větách. - o Porozumí jednoduchému vyprávěnému příběhu či dialogu. - o Je schopen odpovědět na jednoduchou otázku. - o Produktivní dovednosti. - o Rozumí a reaguje na pokyn učitele. - o Dokáže popsat jednoduchými větami sebe, svojí rodinu, školu atd. dle témat. - o Umí sestavit jednoduchý text s konkrétním sdělením. - o Umí se zeptat na informaci a rozumí krátké odpovědi. - o Vymění si s partnerem informace, mluví o svých schopnostech.	• <u>Gramatické jevy:</u> - podstatná jména - slovesa – přítomný čas, pomocná slovesa - číslovky 1–100 - předložky - zájmena • <u>Pořádek slov ve větě</u> • <u>Prohlubování slovní zásoby.</u> Mluvnickou laťku je třeba přizpůsobit schopnostem žáků, neustále upevňovat a procvičovat, aby ji dokázali prakticky použít. • <u>Tematické okruhy:</u> rodina, zájmy, škola, bydlení • <u>Realie:</u> žáci jsou seznámeni s tradicemi, zvyky obyvatelstva anglicky mluvících zemí.	☐ Neformální hodnocení – minitesty, společná kontrola. ☐ Průběžné hodnocení založené na pozorování v hodině. ☐ Formální hodnocení – testy po určitých celcích zaměřené na poslech, čtení a psaní. ☐ Sebehodnocení žáků – pokrok v učení, pozitivní moment v procesu učení.	Formy a metody práce: • Výuka nadále probíhá hravou formou. Podporuje tvořivost a zapojení všech smyslů. Děti vyrábějí pomůcky, kreslí, dramatizují jednoduché situace. Využívá se skupinové práce a práce ve dvojicích. • Je neustále nutné rozvíjet vyjadřovací schopnosti a v cizím jazyce vyžadovat spontánní projev bez překladu z ČJ do angličtiny. Naučit děti používat slovník. Průřezová témata: – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, srovnání zvyků a tradic – Multikulturní výchova – význam angličtiny jako prostředku nadnárodní komunikace a studia – Osobnostní a sociální výchova – komunikace ve skupině, dvojicích, třídě Mezipředmětové vztahy: – Umění a kultura - písničky, básničky a dramatizace – Člověk a jeho svět - zeměpisné realie, zvířata a jejich prostředí – Člověk a zdraví - zdravý životní styl, sporty

Anglický jazyk 5. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
Receptivní dovednosti: - o Žák zná abecedu, umí hláskovat. - o Na základě prohloubených dovedností čte správně text a rozumí mu i při čtení pro sebe. - o Orientuje se v textu, umí vyhledat informaci i odhadnout význam slova. - o Umí správně psát jednoduchý text podle diktátu. - o Rozumí jednoduchým dialogům s tématy každodenních situací. - o Rozumí jednoduché nahrávce, odhadne hlavní myšlenku. Produktivní dovednosti: - o Žák rozumí otázce, příkazu a umí odpovědět i okamžitě reagovat. - o Dokáže říci souvisle několik vět o sobě, rodině, škole, popíše obrázků. - o Je schopen vyprávět krátký příběh. - o Osvojil si pozdravy, poděkování, přání, hodiny.	• Podstatná jména – pravidelné i nepravidelné množné číslo • Základní slovesa a časy • Číslovky • Zájmena • Předložky • Upevňovat pořádek slov ve větě • Prohlubovat a upevňovat slovní zásobu a jednoduché ustálené vazby. • Tematické okruhy – rozšířená slovní zásoba – škola, domov, nákupy, zájmy, denní režim, město • Realie – práce s mapou	☐ Neformální hodnocení – minitesty, společná kontrola. ☐ Průběžné hodnocení založené na pozorování v hodině. ☐ Formální hodnocení – testy po určitých celcích zaměřené na poslech, čtení a psaní. ☐ Samostatné práce žáků – školní, domácí. ☐ Rozhovory, vypravování, vystoupení u tabule. ☐ Vypracování projektů. ☐ Komunikace ve dvojici, skupině. ☐ Sebehodnocení žáků – pokrok v učení, pozitivní moment v procesu učení.	Formy a metody práce: • Využívat hry a hravé činnosti zaměřené na rozvoj komunikativních dovedností. Výběr textů čtených i poslechových s ohledem na věk a schopnost dětí. • Práce dětí ve skupinách a ve dvojicích – navození různých situací. • Vypracování projektů na témata ze života dítěte. • Využívání audio video techniky, počítačů, map, názorných pomůcek, obrazového i kopírovatelného materiálu. Průřezová témata: • Osobnostní a sociální výchova – dovednost komunikace, spolupráce • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – poznávání života a světové kultury • Multikulturní výchova – tolerance, lidské vztahy, odlišnosti, angličtina – mezinárodní komunikace • Mediální výchova – využívání médií jako zdroj informací Mezipředmětové vztahy: • Matematika - 1 – 100 • Český jazyk - gramatické struktury, výrazné čtení • Umění a kultura - písničky, ztvárnění projektů • Člověk a jeho svět - zeměpisná orientace, události v rodině, obci a okolí

5.1.3 Vyučovací předmět: Matematika

5.1.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět matematika na 1. stupni je povinným vyučovacím předmětem. V 1. ročníku jsou zařazeny 4 hodiny týdně, ve 2., 3. a 4. ročníku je zařazeno 5 hodin týdně, zde je předmět posílen o 3 hodiny z disponibilní časové dotace. V 5. ročníku je vyučováno 5 hodin týdně. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách s celým třídním kolektivem.

Předmět je zaměřen na aktivní činnosti, které jsou typické pro práci s matematickými objekty. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Vzdělávání klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu **Matematika** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova demokratického občana
- Enviromentální výchova

5.1.3.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci
- používá vhodné učební pomůcky, (počítadla, karty s čísly, s počtem prvků, s příklady, obrazy s přehledy, pracovní listy, pomůcky na geometrické modelování v rovině, tělesa.) a audiovizuální techniku
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a jiných učebních textů
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb
- podporuje u žáka schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úloh, kvízů a rébusů apod.
- vede žáky k pochopení matematických vztahů, které žáci dokáží efektivně využít při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- podporuje u žáků nalézání alternativních variant řešení zadaných úloh
- nabízí žákům stále nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou s využitím kreativity aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- provádí se žáky rozbor úkolu (problému), učí je tvořit plán jeho řešení, odhadovat výsledky, volit správný postup k vyřešení problému a vyhodnocovat správnost výsledku

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ❑ nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- ❑ užívá jazyk přírodovědců včetně biologické symboliky
- ❑ pracuje s grafy, tabulkami, diagramy apod.
- ❑ zařazuje ústní zkoušení, rozhovory se žáky a písemné práce na dané téma
- ❑ zařazuje diskusní kroužky a besedy

Kompetence občanské

Učitel:

- ❑ respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- ❑ nabízí dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- ❑ rozvíjí u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- ❑ nabízí žákům projekty a další činnosti, ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti
- ❑ vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a úplné dokončení práce
- ❑ kontroluje samostatné práce žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ❑ zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování
- ❑ uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úlohy), ale i k žákům s poruchami učení (delší čas na zpracování, tolerance pravopisných chyb, delší čas na čtení textů, zkrácení psaných textů atd.)
- ❑ vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- ❑ posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Matematika 1. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. - o Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla 0 – 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. - o Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose. - o Provádí z paměti jednoduché početní operace (+, -) s přirozenými čísly. - o Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. - o Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše rovinné útvary. - o Nachází v realitě jejich reprezentaci - o Poznává a porovnává velikost útvarů.	Čísla 0 – 20 • číselná řada • vztahy větší, menší, rovno (porovnávání čísel) • číslice • znaménka: <, >, =, +, - • součet čísel (bez přechodu přes desítku) • rozdíl čísel (bez přechodu přes desítku) • sčítání čísel v oboru 0 – 20 s přechodem desítky • vztahy mezi sčítáním a odčítáním Geometrie v rovině • rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh	☐ Pozorování žáka při práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – doplňování výsledků, zápisy příkladů, zápisy slovních úloh. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule s výstupem z projektu či jednoduchým pokusem.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích nebo na koberci ve třídě. • Práce bude organizována: společně (všichni žáci), ve skupinách, ve dvojicích, samostatně. • Výklad učitele bude probíhat spolu s demonstrací: vyvození počtu, matematické vztahy, geometrické tvary a podobně. • Využití matematických pomůcek (manipulace s nimi). • Rozhovor žáků a učitele. • Didaktické hry, říkanky. • Samostatná práce. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopností poznávání sebepoznání a sebepojetí kooperace a kompetice – Výchova demokratického občana: občanská společnost a škola – Multikulturní výchova: lidské vztahy – Enviromentální výchova: vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk - říkanky pro vyvození čísel psaní číslic – Prvouka - téma slovních úloh – Výtvarná výchova - kreslení daného počtu, kreslení geometrických tvarů – Tělesná výchova - měření vzdáleností měření času

Matematika 2. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá, seřadí předměty (čísla) v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků do 100. - o Čte, zapisuje, porovnává, doplňuje, přiřazuje přirozená čísla 0 – 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. - o Užívá lineární uspořádání, orientuje se na číselné ose, zobrazí číslo na číselné ose. - o Provádí z paměti jednoduché početní operace (+, -) s přirozenými čísly. - o Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. - o Provádí z paměti jednoduché početní operace (×, ÷) s přirozenými čísly. - o Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. - o Kreslí křivé a rovné čáry. - o Odhaduje a měří délku úsečky. - o Poznává geometrická tělesa v praxi. - o Vymodeluje, sestaví tělesa. - o Zná jednotky času a dokáže je použít. - o Čte časové údaje.	Čísla 0 – 100 • číselná řada, číselná osa • vztahy větší, menší, rovno (porovnávání čísel) • číslice • čtení a zápis čísel • sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 100 s přechodem desítky • používání závorek • počítání po jedné, po desítkách (do 100) • sčítání a odčítání desítek <u>Násobení a dělení přirozených čísel do 100</u> • násobek • násobení jako opakované sčítání • názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů • vztahy mezi násobením a dělením • řady násobků daného čísla • automatizace násobení 0,1,2,3,4,5 • automatizace dělení 1,2,3,4,5 • činitel a záměna činitelů <u>Geometrie</u> • úsečka, lomená čára • kreslení křivých a rovných čar • rýsování úseček • délka úsečky, měření délky úsečky • jednotky: cm, m • označení bodů a úseček	☐ Pozorování žáka při práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – doplňování výsledků, zápisy příkladů, zápisy slovních úloh. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule s výstupem z projektu či jednoduchým pokusem.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích nebo na koberci ve třídě. • Práce bude organizována: společně (všichni žáci), ve skupinách, ve dvojicích, samostatně. • Výklad učitele bude probíhat spolu s demonstrací: vyvození počtu, matematické vztahy, geometrické tvary a podobně. • Využití matematických pomůcek (manipulace s nimi). • Rozhovor žáků a učitele. • Didaktické hry. • Samostatná práce. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopností poznávání sebepoznání a sebepojetí kooperace a kompetice – Výchova demokratického občana: občanská společnost a škola – Multikulturní výchova: lidské vztahy – Enviromentální výchova: vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk - říkanky pro vyvození čísel, psaní číslic – Prvouka - téma slovních úloh, orientace v čase – Výtvarná výchova - kreslení daného počtu, kreslení geometrických tvarů – Tělesná výchova - měření vzdáleností měření času

	• modelování těles <u>Orientace v čase</u> • den = 24 hodin • hodina= 60 min • minuta = 60 sekund • čtení údajů na hodinách • sledování jednoduchých závislostí na čase		
--	--	--	--

Matematika 3. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá, seřadí předměty (čísla) v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků do 1000. - o Čte, zapisuje, porovnává, doplňuje, přiřazuje přirozená čísla 0 – 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. - o Užívá lineární uspořádání, orientuje se na číselné ose, zobrazí číslo na číselné ose. - o Provádí písemné početní operace (+, –) s přirozenými čísly. - o Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. - o Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání. - o Provádí z paměti jednoduché početní operace ($\times$, $\div$) s přirozenými čísly. - o Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. - o Určuje neúplný podíl a zbytek. Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary. - o Narýsuje úsečku dané délky - o Dokáže změřit délku stran	Čísla 0 – 1000 • číselná řada, číselná osa • vztahy větší, menší, rovno (porovnávání čísel) • číslice • čtení a zápis trojčíslicových čísel • sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 1000 s přechodem desítky • používání závorek • počítání po jedné, po desítkách a po stovkách (do 1000) • rozklad čísla v desítkové soustavě • sčítání a odčítání násobků sta • pamětné a písemné sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobků sta • pamětné a písemné sčítání a odčítání čísel s přechodem násobku sta • zaokrouhlování čísel na stovky a desítky Násobení a dělení přirozených čísel do 100 • řady násobků daného čísla • automatizace násobení 6,7,8,9,10 • automatizace dělení 6,7,8,9,10 • dělení se zbytkem Geometrie • základní útvary v rovině: lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, čtverec, obdélník,	☐ Pozorování žáka při práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – doplňování výsledků, zápisy příkladů, zápisy slovních úloh. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule s výstupem z projektu či jednoduchým pokusem.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích nebo na koberci ve třídě. • Práce bude organizována: společně (všichni žáci), ve skupinách, ve dvojicích, samostatně. • Výklad učitele bude probíhat spolu s demonstrací: vyvození počtu, matematické vztahy, geometrické tvary a podobně. • Využití matematických pomůcek (manipulace s nimi). • Rozhovor žáků a učitele. • Didaktické hry. • Samostatná práce. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopností poznávání sebepoznání a sebe pojetí kooperace a kompetice – Výchova demokratického občana: občanská společnost a škola – Multikulturní výchova: lidské vztahy – Enviromentální výchova: vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk - říkanky pro vyvození čísel, psaní číslic – Prvouka - téma slovních úloh, orientace v čase – Výtvarná výchova - kreslení daného počtu, kreslení geometrických tvarů – Tělesná výchova - měření vzdáleností měření času

rovinných útvarů. o Sčítá a odčítá graficky délku úseček. o Určí délku lomené čáry. o Určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. o Zná jednotky délky, hmotnosti a objemu a dokáže je použít. o Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času. o Popisuje jednoduché závislosti z praktického života. o Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	trojúhelník, kruh, čtyřúhelník • základní útvary v prostoru: kvádr, krychle, koule, válec <u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> • orientace v čase • závislosti a jejich vztahy		
---	---	--	--

Matematika 4. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Provádí písemné početní operace (+, -) s přirozenými čísly. - o Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací. - o Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání. - o Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. - o Využívá při pamětném a písemném počítání komutativnost a asociativnost násobení. - o Provádí písemné početní operace ($\times$, $\div$) s přirozenými čísly. - o Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace. - o Určuje neúplný podíl a zbytek. - o Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary. - o Užívá jednoduché konstrukce. - o Narýsuje rovnoběžky, různoběžky, kolmice, kružnice s daným středem a poloměrem. - o Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché, osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru. - o Poznává podle obrázku zlomek. - o Dokáže zapsat zlomek.	Číselný obor do 1 000 000 • posloupnost čísel do 1000000 • zápis čísel v desítkové soustavě • porovnávání čísel, číselná osa • sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 1000000 a vlastnosti početních operací • zaokrouhlování čísel • písemné algoritmy početních operací Násobení a dělení přirozených čísel do 100 • násobení a dělení, vztahy mezi násobením a dělením • písemné algoritmy početních operací • vlastnosti operací • pamětné násobení a dělení jednociferným číslem • písemné násobení jedno a dvouciferným činitelem, písemné dělení jednociferným dělitelem Geometrie v rovině a prostoru • rovnoběžky, různoběžky, kolmice – vzájemná poloha přímek a společné body • střed a poloměr kružnice • obsah čtverce a obdélníku • jednotky obsahu (m^2, cm^2, mm^2) • síť kvádra, krychle • souměrnost a osa souměrnosti • základní útvary v prostoru: kvádr,	☐ Pozorování žáka při práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – doplňování výsledků, zápisy příkladů, zápisy slovních úloh. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule s výstupem z projektu či jednoduchým pokusem.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích nebo na koberci ve třídě. • Práce bude organizována: společně (všichni žáci), ve skupinách, ve dvojicích, samostatně. • Výklad učitele bude probíhat spolu s demonstrací: matematické vztahy, geometrické tvary a podobně. • Využití matematických pomůcek (manipulace s nimi). • Rozhovor žáků a učitele. • Didaktické hry. • Samostatná práce. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopností poznávání sebepoznání a sebepojetí kooperace a kompetice – Výchova demokratického občana: občanská společnost a škola – Multikulturní výchova: lidské vztahy – Enviromentální výchova: vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: – Přírodověda - délka života známých osobností, století, ve kterém žili poznávání světa v datech rodinné hospodaření – nakupování – Vlastivěda - místo, ve kterém žijí (v číslech) vynálezy, čtení v diagramech, jízdních řádech – Výtvarná výchova - kreslení geometrických tvarů – Tělesná výchova - měření vzdáleností měření času

- o Vyznačí zlomek celku. - o Sčítá zlomky se stejným jmenovatelem. - o Vyhledává, sbírá, třídí data. - o Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy. - o Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	krychle, koule, válec, jehlan, kužel <u>Zlomky</u> • celek, část, zlomek – čítec, jmenovatel, zlomková čára • polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina • sčítání zlomků se stejným jmenovatelem <u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> • diagramy, grafy, tabulky • závislosti a jejich vlastnost <u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u> • slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • prostorová představivost		
---	--	--	--

Matematika 5. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Provádí písemné početní operace (+, -) s přirozenými čísly. - o Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací. - o Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání. - o Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. - o Píše a čte desetinná čísla (desetina, setina). - o Dokáže zobrazit desetinná čísla na číselné ose. - o Porovnává desetinná čísla. - o Provádí písemné početní operace (sčítání, odčítání, násobení a dělení).	Přirozená čísla • přirozená čísla i přes milion – čtení a zápis čísel • zobrazování čísel na číselné ose • porovnávání přirozených čísel • řešení jednoduchých nerovnic • zaokrouhlování přirozených čísel • početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti • pamětní sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel • užití písemných algoritmů: sčítání, odčítání, násobení (až čtyřciferní činitel), dělení (jednociferným a dvojciferným dělitelem) • řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony Desetinná čísla • zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem • desetinná čárka • desetina • setina Záporná čísla • základy práce se zápornými čísly • teploměr, číselná osa	☐ Pozorování žáka při práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – doplňování výsledků, zápisy příkladů, zápisy slovních úloh. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule s výstupem z projektu či jednoduchým pokusem.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích nebo na koberci ve třídě. • Práce bude organizována: společně (všichni žáci), ve skupinách, ve dvojicích, samostatně. • Výklad učitele bude probíhat spolu s demonstrací: matematické vztahy, geometrické tvary a podobně. • Využití matematických pomůcek (manipulace s nimi). • Rozhovor žáků a učitele. • Didaktické hry. • Samostatná práce. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopností poznávání sebepoznání a sebepojetí kooperace a kompetice – Výchova demokratického občana: občanská společnost a škola – Multikulturní výchova: lidské vztahy – Enviromentální výchova: vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: – Přírodověda a Vlastivěda - ze života zvířat, pláněk bytu, poznávání světa, hospodaření a nakupování
- o Zaokrouhluje desetinné číslo na celek. - o Řeší a tvoří úlohy vedoucích k užití desetinných čísel. - o Rýsuje rovnoběžky a kolmice. - o Narýsuje trojúhelník, obdélník a čtverec. - o Dokáže vypočítat obvod a obsah	Rovinné obrazce, tělesa • konstrukce obdélníku, čtverce • další jednotky obsahu: a, ha, km² • povrch kvádru, krychle Závislosti a práce s daty • čtení a sestavování tabulek různých závislostí • čtení a sestavování sloupcových		– Výtvarná výchova -kreslení geometrických tvarů – Tělesná výchova - měření vzdáleností, měření času

čtverce a obdélníku. - o Užívá převody jednotek obsahu. - o Vypočítá povrch kvádra a krychle. - o Vyhledává, sbírá a třídí data. - o Čte, sestavuje a zakresluje grafy, tabulky, diagramy.	diagramů • zakreslování jednoduchých grafů		
--	---	--	--

5.1.4 Vyučovací předmět: Informatika

5.1.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika je realizován od 4. do 9. ročníku po jedné vyučovací hodině týdně. Všichni žáci 1. stupně postupně získávají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň nebo pro výstup na víceleté gymnázium, na 2. stupni pak podrobnější znalosti a dovednosti při používání základních programů pro výstup na střední školy.

Žáci mohou být v hodině děleni do dvou skupin. Na 1. stupni bez žádného kritéria dělení, na 2. stupni mohou být děleni podle dosažených znalostí a schopností na začátečníky a pokročilé. Učební osnovy jsou zpracovány jednotně pro obě skupiny, práce se žáky v pokročilejší skupině je provedena více do hloubky a do větších podrobností.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware (HW), software (SW) a práce v síti. Dále jsou vedeni na 1. stupni k praktickému zvládnutí práce s grafikou a textem, na 2. stupni prohloubení práce s textem, dále pak s tabulkami a k tvorbě prezentací či jednoduchých webových stránek. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Do vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu **Informatika** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

5.1.4.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- ❑ zadává úkoly, kterými jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- ❑ tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, je učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ❑ vede žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí je chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- ❑ vystupuje v roli konzultanta, vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ❑ zadává žákům některé práce prostřednictvím komunikace na dálku a k tomu využívá různé vhodné komunikační technologie – některé práce žáci odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- ❑ vede žáky k tomu, aby při komunikaci dodržovali vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence občanské

Učitel:

- ❑ seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla,...) tím, že je vede k jejich dodržování (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, nutnost chránit si své heslo,...)
- ❑ při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

Učitel:

- ❑ vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- ❑ umožňuje žákům využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst, pro využití v jiných předmětech či volbě svého budoucího povolání

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ❑ vede žáky při práci ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech je učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- ❑ učí žáky hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci je vede k ohleduplnosti a taktu, učí je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Informatika – (4. až 5. ročník)

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
o Umí se orientovat v terminologii informatiky.	<u>Informatika</u> - informace a její vlastnosti - jednotky informace (b, B) a jejich násobky (K, M, G, T) - způsoby uchování a přenosu informací (informační [paměťová] média, informační kanály)	☐ Pozorování žáka – jeho přístup k probíranému tématu, aktivita. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které dovednosti a znalosti doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině v lavici, prezentace své práce. ☐ Praktické výstupy (používání počítačové terminologie).	Formy a metody práce: - Výuka probíhá v učebně VT s využitím dataprojektoru. - Výklad učitele doprovázen prezentacemi s přehlednými schémata. Průřezová témata: - Mediální výchova: orientace v médiích, způsoby přenosů různých druhů informací Mezipředmětové vztahy: - Matematika – zápis velkých čísel, násobky veličin, předpony K, M, G, T v praxi a rozdíl v ICT
o Umí korektně zapnout a vypnout stanici a přihlásit se do a odhlásit ze sítě.	<u>Počítačová učebna</u> - bezpečnost práce v učebně, provozní řád učebny VT - postup zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení do a odhlášení ze sítě	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, samostatné práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače. ☐ Praktické výstupy a práce s počítačem (zvládnutí přihlášení do a odhlášení ze sítě).	Formy a metody práce: - Výuka probíhá v učebně VT. - Výklad učitele a samostatná činnost žáků. Průřezová témata: - Osobnostní a sociální výchova: bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci Mezipředmětové vztahy: - dodržování pravidel učebny i v ostatních předmětech vyučovaných v učebně VT
o Vysvětlí význam pojmu Hardware, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače.	<u>Hardware – HW</u> <u>Skříň (základní jednotka)</u> – procesor, pevný disk (HDD), paměť (ROM), operační paměť (RAM), základní deska, zdroj, mechaniky (disketová, CD, DVD), USB disk <u>Periferie</u> – vstupní, výstupní a smíšené, klávesnice, myš, monitor,	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, při práci ve skupině, samostatné práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit,	Formy a metody práce: - Výuka probíhá v učebně VT. - Využití dataprojektoru k projekci filmů a animací pro vysvětlení HW. - Ukázky částí HW (disketová mechanika, HDD, paměti, přídatné karty, ...). Průřezová témata: - EGS: využití stejného HW v celosvětovém měřítku, mezinárodní spolupráce a obchod

	tiskárna, skenner, reproduktory, ...	kteře dovednosti a znalosti doplnit a z čeho přistě vycházet. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače. ☐ Praktické výstupy a práce s počítačem (použití správných názvů jednotlivých součástí VT).	Mezipředmětové vztahy: – Výtvarná výchova – digitalizace obrázků, grafická výstupní zařízení
o Vysvětlí význam pojmu Software, dovede uvést příklady.	Software – SW • druhy programů – operační systémy • textové editory • grafické editory (vektorové, rastrové) • tabulkové kalkulátory • editory pro střih videa a zvuku • výukové programy	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, při práci ve skupině, samostatné práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se přistě zaměřit, které dovednosti a znalosti doplnit a z čeho přistě vycházet. ☐ Analýza prací žáků – hodnocení samostatně vypracovaných prací. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače, prezentace své práce. ☐ Praktické výstupy a práce s počítačem (orientace v základních skupinách SW).	Formy a metody práce: • Výuka probíhá v učebně VT. • Využití dataprojektoru k projekci filmů a animací pro vysvětlení SW. • Schémata základního rozdělení SW. Průřezová témata: – VDO – softwarové pirátství Mezipředmětové vztahy: – příklady výukových programů pro různé předměty
o Orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves (Enter, Esc, kurzorové klávesy, editační klávesy, přepínače, přeřadovače). o S myší ovládá základní operace: klik – výběr, tažení se stisknutým levým tlačítkem, dvojklik, klik pravým tlačítkem – místní menu, význam rolovacího kolečka.	Práce s klávesnicí a myší • klávesnice a její části, psaní malých a velkých písmen s diakritikou, speciální znaky a jejich názvy • myš a její části, pojmy klik, dvojklik, přesun, tažení a jejich význam	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, při práci ve skupině, samostatné práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se přistě zaměřit, které dovednosti doplnit a procvičit a z čeho přistě vycházet. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače, získané dovednosti v obsluze VT. ☐ Praktické výstupy a práce	Formy a metody práce: • Výuka probíhá v učebně VT. • Každý žák pracuje samostatně na své stanici. • Využití grafických programů ke správnému užívání myši. Průřezová témata: – EGS, MKV: znaky cizích abeced na klávesnici, jejich názvosloví a význam Mezipředmětové vztahy: – dodržování správných návyků při použití klávesnice a myši i v ostatních předmětech vyučovaných v učebně VT

		s počítačem (dovednosti v práci s klávesnicí a myší).	
- o Orientuje se ve struktuře složek, rozlišuje místní a síťové disky. - o Dokáže vytvořit složku nebo prázdný soubor, přejmenovat je, zkopírovat či přesunout, případně je odstranit. - o Dokáže obsluhovat okno, zná funkci jeho ovládacích prvků.	<u>Operační systém Windows</u> • nejznámější manažery (M602, Správce souborů, Tento počítač, Průzkumník, ...) • pojmy: disk (logický), složka (adresář), soubor – stromová struktura, ROOT • práce s okny – zavření, minimalizace, maximalizace, obnovení původní velikosti, změna velikosti okna, posun okna za titulkový pruh, rolování obsahem okna (posuvníky), přepínání mezi okny • postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, při práci ve skupině, samostatné práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které dovednosti a znalosti doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – hodnocení samostatně vypracovaných prací. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače, orientace v prostředí počítače, na pevném disku a v síti. ☐ Praktické výstupy a práce s počítačem (obsluha programových oken).	Formy a metody práce: • Výuka probíhá v učebně VT. • Každý žák pracuje samostatně na své stanici. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce žáků. • Demonstrační řešení složitějších úloh pomocí dataprojektoru. • Individuální řešení zadaných problémů. • Využívání systému nápovědy k řešení problémů. Průřezová témata: – EV: přizpůsobení OS národnímu prostředí – VDO: softwarové pirátství Mezipředmětové vztahy: – Anglický jazyk – počítačová terminologie – Český jazyk a literatura – přejímání nových slov do jazyka
o S použitím nástrojů dokáže nakreslit obrázek a uložit jej, příp. otevřít pro změny a změněný znovu uložit.	<u>Grafika</u> • programy pro tvorbu obrázků • rastrová grafika, uložení obrázku a jeho změn, otevření obrázku • základní nástroje a možnosti nastavení (tvary štětce, barvy, základní tvary, ...)	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, při samostatné práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita, kreativita apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které dovednosti a znalosti doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – hodnocení samostatně vypracovaných prací. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače, prezentace své práce. ☐ Praktické výstupy a práce s počítačem (citlivost práce s myší při tvorbě grafických prezentací).	Formy a metody práce: • Výuka probíhá v učebně VT. • Každý žák pracuje samostatně na své stanici. • Výklad učitele a ukázka práce s editorem. • Samostatná práce žáků. • Demonstrační řešení složitějších úloh pomocí dataprojektoru. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: – OSV: kreativita Mezipředmětové vztahy: – Matematika – plošné obrazce – Výtvarná výchova – samostatné kreslení

o Ve Wordu dokáže napsat krátký text včetně dodržení základních typografických pravidel, otevřít existující soubor, upravit vlastnosti písma a odstavce, příp. vložit obrázek, změnit jeho vlastnosti a umístit jej v textu. o Dokáže uložit změny na stejné místo nebo jinam, příp. pod jiným názvem.	<u>Textové editory</u> • pojem: textové editory (příklady: T602, NotePad, Write, Word ...) • základní typografická pravidla ČSN 01 6910 pro úpravu písemností (psaní mezer, závorek, číslovek s jednotkami, ...) • uložení, otevření souboru • pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) • označení části textu do bloku (klávesnice, myš) • psaní, editace textu (velká písmena s diakritikou, další znaky) • písmo – jeho druh, řez, velikost, barva (panel nástrojů) • zarovnání odstavce (panel nástrojů) • vložení obrázku – WordArt, klipart – formát obrázku (velikost, barvy a čáry – výplň a ohraničení)	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, při práci ve skupině, samostatné práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které dovednosti a znalosti doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – hodnocení samostatně vypracovaných prací. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače, prezentace své práce. ☐ Praktické výstupy a práce s počítačem (dodržování typografických pravidel, znalost zápisu libovolného textu).	Formy a metody práce: • Výuka probíhá v učebně VT. • Každý žák pracuje samostatně na své stanici. • Výklad učitele a následná ukázka. • Samostatná práce žáků. • Demonstrační řešení složitějších úloh pomocí dataprojektoru. • Využívání systému nápovědy k řešení problémů. • Individuální psaní zadaných textů s ohledem na dodržování typografických pravidel. • Samostatné psaní vlastních textů s předepsanou úpravou. Průřezová témata: – OSV: výchova k preciznosti své práce – MDV: psaní samostatných krátkých slohových prací Mezipředmětové vztahy: – Dějepis – historie a vývoj písma, knihtisk – Výtvarná výchova – tvary a druhy písma, jejich výtvarná podoba – Český jazyk a literatura – čitelnost textu, gramatická pravidla
o Nezaměňuje pojmy Internet a web.	<u>Internet</u> • co je Internet • vznik a vývoj (stručná historie) • služby Internetu • www stránky	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, při práci ve skupině, samostatné práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které dovednosti a znalosti doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače, prezentace své práce. ☐ Praktické výstupy a práce s počítačem (orientace v terminologii internetu).	Formy a metody práce: • Výuka probíhá v učebně VT. • Každý žák pracuje samostatně na své stanici. • Výklad učitele následovaný ukázkou. • Samostatná práce žáků. • Demonstrační řešení složitějších úloh pomocí dataprojektoru. • Využití dataprojektoru k projekci filmů a animací pro vysvětlení internetu, jeho historie, principu a funkce. Průřezová témata: – MDV: kritický přístup k informacím, ověřování zdrojů – EGS: vyhledávání a komunikace informací o světě – MKV: komunikace s lidmi z různých kultur Mezipředmětové vztahy: – Dějepis – období a důvody vzniku internetu na pozadí mezinárodní situace doby
o Na webu dokáže vyhledat stránku o určitém tématu. o Z webovské stránky dokáže uložit	<u>World wide web (www – web)</u> • vztah k Internetu • pohyb po webu: • přes hypertextové odkazy	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, při práci ve skupině, samostatné práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita	Formy a metody práce: • Výuka probíhá v učebně VT. • Každý žák pracuje samostatně na své stanici. • Výklad učitele doprovázený ukázkou.

obrázek na disk.	• známá adresa stránky • jednoduché vyhledávání • ukládání z webu: - celý web (práce off-line) - obrázek	apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které dovednosti a znalosti doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – hodnocení samostatně vypracovaných prací. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače, prezentace své práce. ☐ Praktické výstupy a práce s počítačem (orientace na Internetu, automatické využívání hypertextových odkazů).	• Samostatná práce žáků. • Demonstrační řešení složitějších úloh pomocí dataprojektoru. • Možná práce ve dvojicích, vzájemná spolupráce žáků. Průřezová témata: – VDO: svoboda slova (i jeho nebezpečí), pluralita názorů, ochrana autorských práv – EGS: procházení webových stránek nezná hranic Mezipředmětové vztahy: – vyhledávání webovských stránek o tématech z různých předmětů
o Dokáže napsat zprávu, přečíst si došlou zprávu, vytvořit odpověď na došlou zprávu, smazat zprávu.	<u>Elektronická pošta – e-mail</u> • vztah k Internetu • pojem: poštovní programy (příklady: Pegasus Mail, MS Outlook, MS Outlook Express) • spuštění poštovního programu, odeslání zprávy, čtení došlých zpráv a mazání zpráv • odpověď na e-mail • standardní složky pro poštu (Došlá pošta, Odstraněná pošta, Odeslaná pošta, ...)	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, samostatné práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které dovednosti a znalosti doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – hodnocení samostatně vypracovaných a zaslaných prací. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače, prezentace své práce. ☐ Praktické výstupy a práce s počítačem (dovednost přijmout a odeslat e-mail, odpověď odesílateli).	Formy a metody práce: • Výuka probíhá v učebně VT. • Každý žák pracuje samostatně na své stanici. • Výklad učitele doprovázený ukázkou. • Samostatná práce žáků. • Demonstrační řešení složitějších úloh pomocí dataprojektoru. • Žáci komunikují pomocí e-mailu mezi sebou i s učitelem. Průřezová témata: – EGS: komunikace mezi jednotlivci i skupinami z různých koutů světa – OSV: pravidla komunikace – MKV: komunikace v různých jazycích Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk a literatura – dopis a jeho pravidla × e-mail a jeho odlišnosti od běžného dopisu

5.1.5 Vyučovací předmět: Prvouka

5.1.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Prvouka je povinným vyučovacím předmětem na 1. stupni. Vyučuje se v 1, 2, a 3. ročníku dvě hodiny týdně. Výuka je zaměřena na pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí, na utváření prvotního uceleného obrazu světa, na poznávání sebe i nejbližšího okolí. Žáci se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a na vnímání lidí a vztahů mezi nimi. Dále je zaměřen na všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti, porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům a ápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

- Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi

Lidé a čas – orientace v dějích a čase

Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody

Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Do vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu **Prvouka** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

Enviromentální výchova

Výchova v demokratického občana

Multikulturní výchova

5.1.5.2 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět.

- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- upevňování preventivního chování
- orientace ve světě informací
- časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

Žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých.

- ❑ poznávají a ovlivňují svou jedinečnost
- ❑ učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- ❑ učitel učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci.

- ❑ pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- ❑ přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- ❑ učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si

Kompetence sociální a personální

Žáci pracují ve skupině.

- ❑ efektivně spolupracují na řešení problémů
- ❑ učí se respektovat názory druhých
- ❑ přispívají k diskusi
- ❑ učitel učí se věcně argumentovat
- ❑ učitel vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

- ❑ učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- ❑ učitel motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- ❑ učitel vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.

- ❑ učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- ❑ učitel zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje

Prvouka 1. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Zná cestu do školy a zpět. - o Zná název školy. - o Zná jméno třídní učitelky a ředitele školy. - o Chová se ukázněně ve škole i mimo školu. - o Dokáže rozlišit nežádoucí formy chování. - o Umí si připravit pomůcky do školy. - o Udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce. - o Umí si uspořádat pracovní místo. - o Rozlišuje čas k práci a odpočinku. - o Dodržuje základní hygienické návyky. - o Zná základy správné životosprávy – výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod. - o Zná zásady správného chování u lékaře. - o Umí pojmenovat části lidského těla. - o Zná názvy běžných onemocnění. - o Ví, co dělat v případě úrazu. - o Orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina. - o Umí vyjmenovat dny v týdnu. - o Zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat. - o Umí vyjmenovat měsíce jednotlivých ročních období. - o Umí popsat změny v přírodě podle ročního období. - o Umí časově zařadit Vánoce a	• domov • škola • osobní bezpečí • chování lidí • právo a spravedlnost • péče o zdraví, zdravá výživa • lidské tělo • osobní bezpečí • orientace v čase a časový řád • současnost a minulost v našem životě • kultura • rodina • soužití lidí • domov • obec, místní krajina • živočichové	☐ Pozorování žáka v lavici a ve skupině. ☐ Rozhovor, беседа s žáky. ☐ Vycházky – obec a okolí. ☐ Výstupy u tabule. ☐ Dramatizace.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Zadávání přiměřených úkolů. • Využití encyklopedie a časopisů. • Didaktické hry. • Využití výukových CD. Průřezová témata: – VDO: občanská společnost a škola – výchova dem. občana v rámci třídního kolektivu, výchova k samostatnosti, k seberealizaci, ke smyslu pro spravedlnost, odpovědnost a ohleduplnost – EGS: Evropa a svět nás zajímá – poznávání evropských kultur – MKV: Kulturní difference. Etnický původ – poznávání etnických skupin – EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí – výchova k životnímu prostředí Mezipředmětové vztahy: – Matematika – jednoduché slovní úlohy o přírodě – Český jazyk – obrazové karty, tradice Velikonoc a Vánoc

Velikonoce. - o Zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice. - o Zná vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr, sestra, teta apod.). - o Umi vyprávět o svém domově, bydlišti a okolí – les, pole, potok apod. - o Zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat.			
---	--	--	--

Prvouka 2. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti. - o Umí slušně požádat o pomoc a poděkovat. - o Zná vztahy rodina – příbuzní (sestřenice, bratranec apod.). - o Orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí. - o Je schopen komunikovat s prodávčem. - o Umí zacházet s přidělenými penězi. - o Zná a dodržuje základní pravidla pro chodce. - o Umí správně přecházet vozovku. - o Zná vybrané dopravní značky (stop, hlavní silnice apod.). - o Rozlišuje dopravní prostředky – auto, vlak apod. - o Zná a umí pojmenovat základní části a vybavení jízdního kola a vybavení pro cyklisty. - o Předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat. - o Rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost. - o Orientuje se v čase – kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty. - o Denní režim dětí, práce a odpočinek. - o Seznámí se s významnými rodáky Náchodska a významné postavy českých dějin.	• rodina • chování lidí • soužití lidí • obec, místní krajina • právo a spravedlnost • vlastnictví • osobní bezpečí • chování lidí • orientace v čase a časový řád • současnost a minulost v našem životě • regionální památky • báje, mýty, pověsti • vlastnictví • kultura • rodina • voda, vzduch • půda • rostliny, houby, živočichové • životní podmínky • rovnováha v přírodě • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	☐ Rozhovor s žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Sebehodnocení vlastní práce. ☐ Dramatizace. ☐ Vycházka. ☐ Vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude organizovaná do skupin či dvojic. • Bude probíhat v lavicích. • Využití výukových CD. • Výklad učitele. • Ověření znalostí. • Sebehodnocení. • Vlastní práce. Průřezová témata: – MKV: lidské vztahy (harmonické vztahy v rodině), princip sociálního smíru a solidarity – VDO: občanská společnost a škola (demokratické vztahy ve třídě – tvorba třídního řádu), občan, občanská společnost a stát (odpovědnost za své činy, seznámení se se základními lidskými právy, principy soužití s minoritami) – MKV: kulturní difference (vlastní kulturní zakotvení) – EV: ekosystémy (les, louka, pole, rybník) – EV: vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí, třídění odpadu, životní styl) – EV: základní podmínky života Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk – texty o chování a vztazích mezi lidmi regionální pověsti, básničky o rodině – Výtvarná výchova – tematika rodiny, bezpečnosti, ochrany přírody – Dopravní výchova – bezpečnost silničního provozu

- o Poznává významné památky a památky v okolí bydliště (Chvalkovický zámek, Josefov, Ratibořice). - o Zná zaměstnání rodičů. - o Umí vysvětlit, v čem spočívají některá povolání (lékař, učitel, řidič apod.). - o Zná běžně užívané výrobky, ví, čemu slouží. - o Poznává význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti (televize, vysavač, pračka apod.). - o Váží si práce a jejích výsledků. - o Pozoruje, popisuje a porovnává proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích. - o Rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka. - o Má povědomí o významu životního prostředí pro člověka. - o Zná vybrané běžně pěstované pokojové rostliny. - o Chápe potřebu pravidelné péče o pokojové rostliny (zalévání, světlo, teplo apod.). - o Rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté. - o Zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny. - o Zná a umí pojmenovat domácí čtyřnohá zvířata. - o Zná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota apod.). - o Zná vybraná volně žijící zvířata a ptáky,			
--	--	--	--

Prvouka 3. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině. - o Zná základní údaje z historie a současnosti obce. - o Zná některé lidové a místní zvyky a tradice. - o Orientuje se v plánu obce. - o Ví, kde je nejbližší muzeum, divadlo, radnice, nádraží apod. - o Určí hlavní a vedlejší světové strany. - o V přírodě se umí orientovat podle světových stran. - o Umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod. - o Užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem, teplotu. - o Rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny. - o Zná základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz. - o Umí uvést hlavní rozlišovací znaky a popsat stavbu těla. - o Ví, čím se liší rozmnožování jednotlivých skupin. - o Rozlišuje domácí a hospodářská zvířata. - o Zná vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních společenstvích (pole, louky, les	• domov • škola • obec, místní krajina • kultura, současnost a minulost v našem životě • báje, mýty, pověsti • obec, místní a okolní krajina • současnost a minulost v našem životě • regionální památky • vlastnosti a změny látek • voda a vzduch • nerosty a horniny, půda • vážení a měření • živá a neživá příroda • životní podmínky • živočichové • životní podmínky • rovnováha v přírodě • ohleduplné chování k přírodě • ochrana přírody • rostliny • životní podmínky • rovnováha v přírodě • ohleduplné chování k přírodě • ochrana přírody • člověk • rodina • soužití lidí • chování lidí • právo a spravedlnost • lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa, osobní bezpečí	☐ Pozorování žáka. ☐ Samostatná práce. ☐ Rozhovor s žáky. ☐ Analýza práce žáků. ☐ Vystoupení u tabule. ☐ Rozšiřující informace. ☐ Sebehodnocení.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat ve třídě. • Bude probíhat ve dvojicích či skupinách. • Jednoduché domácí úkoly. • Výklad učitele. • Diskuze. • Didaktické hry. • Poznáváčky.. • Videozáznamy Průřezová témata: – VDO: občanská spol. a škola – vytvoření pravidel chování, pravidla týmové spolupráce – EV: vztah člověka k prostředí – naše obec, živ. styl – VDO: občan, občanská spol. a stát – práva a povinnosti, odpovědnost za své činy – EV: lidské akt. a problémy ŽP – hospodaření s odpady, základní podm. života – voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje, ekosystémy – les, pole, vodní zdroje, město, vesnice, kulturní krajina – MKV: Princip soc. smíru a solidarity – základní lid. práva, odstranění předsudků vůči etnickým skupinám Mezipředmětové vztahy: – Matematika – zápis a měření jednotek – Výtvarná výchova – tematické práce, naše obec, zámek – Hudební výchova – písně lidové, s tematikou rostlin a živočichů

apod.). - o Umi vybrané živočichy zařadit do příslušného přírodního společenství. - o Umi pojmenovat části rostlin. - o Umi popsat projevy života rostlin. - o Zná vybrané druhy plodů a semen. - o Zná význam semen. - o Zná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny (na zahrádkách, loukách, v lese). - o Zná vybrané hospodářské a léčivé rostliny. - o Poznává běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby a umí je pojmenovat. - o Má povědomí o významu životního prostředí. - o Uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a silnici (chodec, cyklista).			
---	--	--	--

5.1.6 Vyučovací předmět: Přírodověda

5.1.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Přírodověda je povinným vyučovacím předmětem na 1. stupni, ve 4. ročníku se vyučují 2 hodiny týdně a v 5. ročníku také 2 hodiny týdně, z toho je jedna hodina z disponibilní časové dotace. Předmět navazuje svým obsahem na učivo Prvouky. V Přírodovědě žák doplňuje a rozšiřuje své vědomosti a dovednosti z přírodovědné oblasti. Vede žáky ke zdravotní prevenci a k zvládnutí základů první pomoci, k bezpečnému chování v různých životních situacích a ke kladnému vztahu k životnímu prostředí. Součástí výuky je exkurze do planetária.

Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do třech tematických okruhů: Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví a Člověk a technika.

Do vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu **Přírodověda** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

Enviromentální výchova

5.1.6.2 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k používání správné terminologie
- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

- učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla

Přírodověda 4. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Zná důležité nerosty a horniny. - o Umí vysvětlit proces zvětrávání hornin. - o Zná využití některých nerostů. - o Zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji. - o Umí popsat vznik půdy, zná význam půdy, její využití a princip ochrany. - o Zná pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zem. přitažlivost. - o Dokáže pozorovat živočichy a rostliny, zformulovat a zapsat výsledek pozorování. - o Umí určit a zařadit některé živočichy a rostliny do biologického systému. - o Umí vysvětlit pojem potravní řetězec a pyramida a uvede příklad. - o Ví, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení. - o Uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství. - o Vysvětlí vliv výživy na zdraví člověka. - o Pochopí roli a význam rodiny.	<u>Rozmanitost přírody</u> • živá příroda • rostliny a živočichové v lese, u lidských obydlí, na poli, na louce a ve vodě a jejím okolí • vlastnosti látek • nerosty a horniny, půda (vznik půdy a její význam, hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání) • Vesmír a Země • člověk a jeho zdraví: zdraví a jeho ochrana, výživa a zdraví, základy rodinné výchovy, prevence osobního ohrožení a zneužívání návykových látek, situace hromadného ohrožení	☐ Samostatná práce. ☐ Sebehodnocení vlastní práce. ☐ Rozhovor. ☐ Zkoušení ústní, písemné. ☐ Pozorování. ☐ Práce ve skupinách. ☐ Práce ve dvojicích.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích a ve třídě. • Budou vytvořeny pracovní skupiny. • Budou se provádět jednoduché pokusy. • Využití didaktických her, pexesa. • Projekty na vybrané téma (kalendář přírody). Průřezová témata: – EV – ekosystémy – les, pole, vodní zdroje – základní podmínky života – voda, půda, ochrana biologických druhů – EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, exkurze do planetária – EV – vztah člověka k prostředí, prostředí a zdraví Mezipředmětové vztahy: – Výtvarná výchova – výkresy s příslušnou tematikou – Matematika – slovní úlohy, kalkulačka – Pracovní činnosti – modelování (houby, živočichové) – Český jazyk – texty v čítance

Přírodověda 5. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Zná důležité nerosty a horniny. - o Umí vysvětlit proces zvětrávání hornin. - o Zná využití některých nerostů. - o Zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji. - o Umí popsat vznik půdy, zná význam půdy, její využití a princip ochrany. - o Zná pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zemská přitažlivost. - o Dokáže pozorovat živočichy a rostliny, zformulovat a zapsat výsledek pozorování. - o Umí určit a zařadit některé živočichy a rostliny do biologického systému. - o Umí vysvětlit pojem potravní řetězec a pyramida a uvede příklad. - o Ví, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení. - o Zná význam zdravého životního prostředí pro člověka, zná hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy atd. - o Zná pojem recyklace. - o Zná a umí vysvětlit význam čističek odpadní vod. - o Zná pravidla chování v CHKO a v přírodě.	<u>Rozmanitost přírody</u> • nerosty a horniny, půda (vznik půdy a její význam, hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání) • Vesmír a Země • rovnováha v přírodě (vzájemné vztahy mezi organismy) • životní podmínky • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody <u>Člověk a jeho zdraví</u> • lidské tělo (základy lidské reprodukce, vývoj jedince) • péče o zdraví, zdravá výživa • návykové látky a zdraví • partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy <u>Lidé kolem nás</u> • právo a spravedlnost (právní ochrana občanů a majetku, základní lidská práva a práva dítěte) • základní globální problémy (významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi) • situace hromadného ohrožení • osobní bezpečí • člověk a technika • osobní bezpečí (bezpečné používání elektrických spotřebičů)	☐ Samostatná práce doma i v hodině. ☐ Sebehodnocení vlastní práce. ☐ Rozhovor s žáky. ☐ Pozorování v lavici ve skupině. ☐ Hodnocení práce druhých. ☐ Projekt země a vesmír.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Práce bude organizována do dvojic, skupin. • Diskuze žáků k výkladu. • Jednoduché pokusy. • Vycházka, lékárna, zubní středisko, videozáznamy. Průřezová témata: – EV: ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí – VDO: občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – MKV: lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity Mezipředmětové vztahy: – Matematika – člověk a technika, slovní úlohy – Tělesná výchova – pohyb v přírodě – Český jazyk – články s vybranou tematikou, slohové práce na dané téma

- o Uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny a umí uvést příklad. - o Zná původ člověka jako druhu. - o Zná způsob rozmnožování a umí charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka. - o Zná části lidského těla, důležité orgány a jejich funkci, smyslová ústrojí. - o Zná a dovede jednat podle zásad první pomoci. - o Uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství. - o Ví, jaké má postavení v rodině a ve společnosti. - o Zná svoje základní práva a povinnosti – týrání, zneužívání, šikana. - o Umí zjistit tel. číslo linky důvěry, krizového centra. - o Zná pravidla telefonování na tyto instituce. - o Zná význam pojmů terorismus, rasismus. - o Je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení (požár, únik jedovatých látek apod.). - o Zná zásady bezpečného chování v různém prostředí – škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz, a řídí se jimi. - o Zná jednoduché stroje a jejich praktické použití – páka, kladka,			
--	--	--	--

nakloněná rovina, kolo apod. o Zná princip a užití parního stroje a spalovacího motoru, zná jejich význam v techn. pokroku. o Má základní poznatky o využití elektrické energie. o Zná a dodržuje pravidla bezpečné práce při manipulaci s běžnými elektrickými přístroji. o Umí sestavit jednoduchý elektrický obvod. o Zná zdroje elektrické energie.			
---	--	--	--

5.1.7 Vyučovací předmět: Vlastivěda

5.1.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vlastivěda je povinným vyučovacím předmětem na 1. stupni. Je realizována ve 4. ročníku – 2 hodiny týdně a v 5. ročníku – 2 hodiny týdně, z toho je 1 hodina posílena z disponibilní časové dotace. Předmět se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět a vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy

Místo, kde žijeme

- chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás

- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas

- orientace v dějích čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti
- organizace – žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Do vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu **Vlastivěda** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Výchova myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Výchova demokratického občana

5.1.7.2 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- ❑ učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- ❑ učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- ❑ učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- ❑ učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- ❑ využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- ❑ učitel vede žáky k ověřování výsledků
- ❑ učitel podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- ❑ rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- ❑ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- ❑ učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- ❑ učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanské

- ❑ pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- ❑ projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- ❑ učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií, hodnocení činností nebo jejich výsledků
- ❑ učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

- ❑ uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
- ❑ učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- ❑ učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- ❑ učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Vlastivěda 4. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Zná pojem nadmořská výška. - o Umí najít na mapě a pojmenovat velké řeky, jezera a rybníky v ČR a v blízkosti svého bydliště a školy. - o Umí vyhledat Prahu na mapě ČR, umí najít Turnov a své bydliště na mapě. - o Zná název kraje a krajského města. - o Umí vyhledat ČR na mapě Evropy. - o Zná rozdíl mezi podnebím a počasím. - o Umí charakterizovat podnebí ČR. - o Zná pojmy povodí, rozvodí, úmoří. - o Zná rozdíl mezi jezerem a rybníkem. - o Ví, že Praha je hlavní město ČR. - o Zná a umí vyprávět pověst o založení Prahy. - o Zná významné průmyslové podniky, kulturní a vzdělávací instituce. - o Umí ukázat a najít na mapě střední, východní, severní, západní a jižní Čechy, Moravu a Slezsko. - o Umí stručně charakterizovat	<u>Místo, kde žijeme</u> • obec (město), místní krajina – části, poloha v krajině, minulost a současnost • okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, půda, rostlinstvo, živočišstvo, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, orientace, světové strany • regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod • naše vlast – domov, národ, státní zřízení a politický systém, státní správa, samospráva, státní symboly • mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky <u>Lidé kolem nás</u> • soužití lidí – mezilidské vztahy, obchod, firmy • vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné <u>Lidé a čas</u> ▪ regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost • báje, mýty, pověsti – minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj	☐ Samostatná práce. ☐ Individuální vystoupení u tabule. ☐ Vypravování zážitků, vzpomínek. ☐ Sebehodnocení vlastní práce. ☐ Využití vědomostí a dovedností v praktickém životě. ☐ Rozhovor s žáky.	Formy a metody práce: • Práce bude organizovaná ve skupinách či dvojicích. • Výklad učitele a diskuze. • Vycházky. • Práce s mapou. • Individuální řešení zadaných úkolů. • Didaktické hry. Průřezová témata: – VDO: občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk – vypravování o cestování, vypravování z prázdnin, reprodukce textu, vlastní jména, názvy států – Matematika – římské číslice, letopočty – Hudební výchova – lidové písně, písně jiných národů – Výtvarná výchova – historické památky

jednotlivé oblasti podle mapy (povrch, poloha, hospodářství...). o Umi vyhledat na mapě významná města a řeky a seznámí se s průmyslem a zemědělstvím v jednotlivých oblastech. o Umi ukázat na mapě Čechy, Moravu, Slezsko. o Umi pojmenovat a ukázat na mapě sousední státy. o Umi vysvětlit význam globu a mapy. o Zná význam měřítka mapy. o Umi najít a ukázat poledníky a rovnoběžky. o Zná základní geografické značky. o Umi ukázat na mapě a pojmenovat pohraniční pohoří. o Umi ukázat na mapě a pojmenovat rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny v ČR. o Umi vysvětlit rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou. o Zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR. o Zná oficiální název ČR a správně ho píše. o Seznámí se se státním uspořádáním ČR, státními symboly a demokracií v ČR. o Zná významná místa a kulturní památky Náchodska a okolí Chvalkovic. o Zná a umí vyprávět některé			
---	--	--	--

regionální pověsti. o Zná některé postavy ze Starých pověstí českých. o Zná některé významné osobnosti a památná místa českých dějin.			
--	--	--	--

Vlastivěda 5. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Zná letopočet vzniku ČR. - o Zná jméno prvního a současného prezidenta. - o Zná pojmy vláda, parlament, zákon. - o Umi najít na mapě ČR jednotlivé kraje. - o Umi popsat jejich polohu v ČR. - o Umi najít významná města, řeky apod. v jednotlivých oblastech. - o Zná významné průmyslové podniky v jednotlivých oblastech. - o Zná významné zemědělské plodiny. - o S pomocí mapy umí porovnat hustotu osídlení, zalesnění, průmysl jednotlivých oblastí. - o Orientuje se na mapě. - o Umi na mapě ukázat státy EU. - o Umi na mapě určit polohu státu k ČR, najít hlavní město. - o Dokáže stručně charakterizovat stát EU. - o Umi pojmenovat a ukázat na mapě sousední státy. - o Zná pojmy a umí časově zařadit Velká Morava, Přemyslovci, Jagellonci. - o Zná významné osobnost a umí je zařadit do příslušného období Karel IV., Jan Hus, Masaryk.	<u>Místo, kde žijeme</u> • naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly • regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod • Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování • mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky <u>Lidé a čas</u> • současnost a minulost v našem životě – proměny způsoby života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny • orientace v čase – dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace <u>Lidé kolem nás</u> • soužití lidí – mezilidské vztahy, obchod, firmy • vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné • kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura	☐ Samostatná práce žáka v hodině i při domácí přípravě. ☐ Individuální vystoupení u tabule. ☐ Ústní i písemné ověření znalostí. ☐ Rozhovor s žáky. ☐ Práce s mapou.	Formy a metody práce: • Výklad učitele a diskuze. • Domácí úkoly a jednoduché práce. • Individuální řešení zadaných problémů. • Využití znalostí a dovedností v praktickém životě. • Rozhovor s žáky. • Využití výukových CD. Průřezová témata: – EGS: Evropa a svět nás zajímá – objevujeme Evropu a svět – jsme Evropané – MKV: etnický původ – princip sociálního smíru a solidarity Mezipředmětové vztahy: – Matematika – římské číslice, letopočty – Český jazyk – vypravování o cestování, zážitky z prázdnin

- o Umi popsat rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes. - o Umi popsat charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes. - o Umi popsat charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes.			
--	--	--	--

5.1.8 Vyučovací předmět: Hudební výchova

5.1.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova na 1. stupni je povinným vyučovacím předmětem, který vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV Umění a kultura. V 1. až 5. ročníku se hudební výchova vyučuje jedenkrát týdně. Výuka probíhá ve specializované učebně hudební výchovy, jen ve výjimečných případech v kmenových třídách.

Předmět je rozčleněn na dvě období. První se týká 1. až 3. třídy a je převážně obdobím hudebních her a druhé se týká 4. – 5. třídy je obdobím manipulace s hudebním materiálem a s hudbou.

Prostřednictvím tohoto předmětu se žáci seznamují s výrazovými prostředky a jazykem hudebního umění, ale také s uměním dramatickým a literárním. Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny na vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti a vedou žáky k porozumění a aktivnímu vnímání hudby a zpěvu. Hudební činnosti ovlivňují celkovou osobnost žáka a vedou ho především k rozvoji jeho hudebních schopností, individuálních dovedností, k obohacení estetického vnímání a prožívání světa.

Do vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu **hudební výchova** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Environmentální výchova

5.1.8.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- ❑ vede žáky ke kultivaci své hudebnosti, hudebního sluchu a zpěvního hlasu
- ❑ vede k zodpovědnosti svého melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie
- ❑ rozlišuje základní /nezbytné, klíčové, kmenové/ učivo a učivo rozšiřující /doplňující/
- ❑ vhodně motivuje k instrumentálním, poslechovým a hudebně pohybovým činnostem
- ❑ vybírá vhodné formy a metody učení
- ❑ volí vhodné pomůcky k učení
- ❑ jde příkladem – rozšiřuje si své vědomosti dalším vzděláváním

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ❑ podporuje netradiční /originální/ způsoby řešení hudebního vyjádření

- ❑ vede k logickému uvažování a k řešení problémů
- ❑ podněcuje k tvořivému myšlení
- ❑ učí různým vyjadřovacím hudebním technikám za použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ❑ vede k otevřené, účinné a všestranné komunikaci
- ❑ uší k porozumění hudbě a pochopení tohoto umění
- ❑ učí naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých
- ❑ hodnotí výsledky žáků profesionálním přístupem
- ❑ učí komunikace

Kompetence občanské

Učitel:

- ❑ vychovává žáky
- ❑ vede k zaujímání vhodných postojů k hudbě a ve všech jejích oblastech
- ❑ vede k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům
- ❑ připraven vždy podat pomocnou ruku
- ❑ vytváří přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě
- ❑ vede k chápání procesu umělecké tvorby

Kompetence pracovní

Učitel:

- ❑ vede k pozitivnímu vztahu k práci a aktivním hudebním činnostem
- ❑ vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- ❑ vede k správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji a jejich údržbě
- ❑ dodržuje dané slovo
- ❑ jde příkladem – nástupy do hodin, příprava na výuku
- ❑ pozitivně prezentuje svoji profesi a školu před žáky, rodiči a širší veřejností

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ❑ rozvíjí schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit
- ❑ prohlubuje vztah k hudebnímu umění a celé oblasti hudební kultury, pomáhá získat vhled do české i zahraniční hudební kultury
- ❑ učí žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních
- ❑ jde příkladem – respektuje práci vlastní i druhých

Hudební výchova – 1. období (1. – 3. ročník)

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Osvojí si 25 nových písní, projevuje zájem o zpěv a hudební činnosti – uvolněně, intonačně, čistě a rytmicky správně. - o Zopakuje zpívané nebo hrané rytmicko-melodické motivy. - o Melodizuje texty. - o Správně tvoří hlasový tón. - o Při zpěvu správně dýchá, otvírá ústa a netísí hrudník. - o Dovede zazpívat brumendo. - o Improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem. - o Zpívá ve skupině, sboru, sólo /dobrovolně/ s oporou melodického nástroje nebo učitelova zpěvu /později i harmonického doprovodu/. - o Zná texty písní z paměti. - o Dodržuje zásady hlasové hygieny. - o Dozpívá melodii. - o Rozpozná barvu hlasu. - o Vysvětlí význam rozezpívání /prakticky uplatňuje/. - o Zazpívá vzestupnou a sestupnou řadu. - o Při zpěvu reaguje na předebru, mezihru a dohru. - o Reaguje na gesta dirigenta /dynamika, tempo/. - o Užívá další prvky pěvecké techniky	<u>Vokální činnost, nácvik písní</u> • osvojování nových písní • správné tvoření tónu • správná výslovnost /otevírání úst, brumendo, neurčitý vokál/ • uvolňovací cviky • zásady hlasové hygieny, pěvecké dýchání • intonační a rytmické schopnosti • sjednocení hlasového rozsahu (c1 – h1) • zpěv sólo, skupiny nebo sboru s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje • harmonický doprovod k dobře zvládnutému zpěvu • funkce rozezpívání a jeho praktické provádění • ozvěna, vzestupná a sestupná řada na různé texty, trojzvuk • dynamika, tempo, reakce na dirigenta • stoupání a klesání melodie • práce s písněmi v dur tónině • další pěvecké techniky /nádechy, frázování, měkké nasazení, pauza/ • melodie postupující v krocích a skocích, melodie lomená • průprava k dvojhlasu, kánon • změny tempa a dynamiky • rytmizace a melodizace v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu <u>Instrumentální činnost</u> • jednoduché nástroje Orfeova	☐ Pozorování žáka – práce jednotlivce, dvojice či skupiny v lavici, při samostatné práci, při práci s hudebními nástroji, dirigování, zpěvu.... ☐ Rozhovor s žáky – na dané téma, o etnické kultuře, ... ☐ Písemné práce či ústní ověřování u tabule – ověření, jak žák zvládl učivo, znalost textů formou zazpívání, hudební nauky, dirigování. ☐ Sebehodnocení žáků – vlastní práce v hodině, domácího úkolu, hry na nástroj, hudební nauky, tance, co se mu dařilo či nedařilo, čeho se příště vyvarovat, které učivo doplnit, na co se zaměřit, ... ☐ Analýza prací žáků – v hodině. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální či skupinové vystoupení na koberci, u tabule,...	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích, na koberci a u klavíru v hudební třídě. • Práce bude organizována pro jednotlivce, ve dvojicích či skupinách. • Krátké jednoduché domácí úkoly budou připravené na pracovních listech. • Výklad učitele a následná diskuse. • Poslech hudebních žánrů z CD přehrávače nebo magnetofonu. • Zpěv sólo či za pomoci učitele a opakování hudební nauky. • Učení textů z paměti. • Demonstrační kresby na notovou osnovu. • Na ukázkou dostupné hudební nástroje, popřípadě fotografie obrazy. • Jednoduché úkoly a následná plnění pro žáky. • Videozáznamy, nahrávky. • Uvolňovací cvičení. • Samostatné vystupování žáka nebo ve skupině. • Předvedení tance, taktování, zpěvu, znalost hudební nauky... . Průřezová témata: – OSV: utváření a rozvíjení základní dovednosti spolupráce, péče o dobré vztahy v kolektivu třídy, příznivé a klidné prostředí – EGS: vytváření pozitivního postoje k jinakosti společenských kultur – Multikulturní výchova: poslech hudby – indické, čínské a americké – Mediální výchova: stavba mediálních sdělení – Environmentální výchova: výchova k životnímu prostředí

/nádechy, frázování, měkké nasazení/. - o Sleduje při zpěvu obrys melodie v notovém záznamu. - o Zazpívá ve skupině kánon. - o Orientuje se ve složitější rytmicizaci a melodizaci textů. - o Technicky správně používá k doprovodné hře jednoduché nástroje Orffeo instrumentáře. - o Podle svých možností předvede hru na některé tradiční hudební nástroje. - o Vytleská rytmus textů se čtvrtovými a osminovými hodnotami. - o Vhodně použije dětský instrumentář a improvizované nástroje jako vlastní doprovod nebo svých spolužáků k rytmicizaci textu, sborové recitaci, vlastnímu zpěvu. - o Rozpozná ve znějící hudbě některé hudební nástroje. - o Aktivně pracuje nejméně s 8 hudebně pohybovými hrami. - o Doprovází zpěv nebo pohyb tleskáním, pleskáním, luskáním, podupy. - o Pochoduje na počítání, se zpěvem a podle hudby. - o Rozlišuje hudbu mírnou a ráznou. - o Individuálně nebo ve skupině předvede různé druhy chůze s hudebním doprovodem. - o Používá správně pojmy rychle a pomalu, potichu a nahlas, vysoké a hluboké tóny, stoupavá a klesavá melodie, krátké a dlouhé tóny, vesele a smutně. - o Předvede pokus o „balet“ a „tanec“ na populární hudbu. - o Ovládá prvky hry na tělo a doprovází tímto způsobem zpěv svůj nebo spolužáků.	instrumentáře a práce s nimi • improvizované hudební nástroje a práce s nimi k doprovodu zpěvu nebo pohybu • melodický doprovod /ostinato, prodleva/ • rytmické cvičení, rytmicizace textů • instrumentální hra s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze • rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu s využitím hodnot půlových čtvrtových a osminových <u>Hudebně pohybové činnosti</u> • hudebně pohybové hry • prvky hry na tělo do rytmu nebo jako doprovod • pochod, podchod se zpěvem • ukolébavka • různé druhy chůze s hudebním doprovodem • pohybové reakce na hudbu • improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu • hra na tělo, vzestupná a sestupná řada • pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady • prvky tanečního pohybu držení ve dvojici, chůze ve 3/4 taktu, dvoudobá chůze v průpletu, přísuvný krok • mazurka, kvapík, tance starší i moderní • taktování, vyjádření lehkých a těžkých dob • dramatizace pohádky <u>Poslechové činnosti</u> • poslech skladeb různých žánrů • výchova k toleranci různých žánrů • fanfáry, ukolébavky, hymna ČR • rozlišování tónů, zvuků, zpěvných hlasů, vokální a nástrojové hudby		Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk – čtení – Prvouka – Matematika – Výtvarná výchova – Pracovní činnosti – Tělesná výchova
---	---	--	---

- o Dokáže pohybem vyjádřit výraz a náladu hudby, charakter melodie, tempo, dynamiku. - o Zvládá jednoduchý pohyb ve dvojici. - o Zkouší tančit polku, sousedskou, menuet, mazurku, šotyšku, kvapík, tvoří pohybové kreace na rock. - o Taktuje 2/4 a 3/4 takt, i jinak umí vyjádřit lehké a těžké doby. - o Dokáže zdramatizovat pohádku. - o Dovede v klidu vyslechnout kratší hudební ukázky různých žánrů – symfonické nebo nástrojové hudby. - o Rozlišuje hlasy a zvuky kolem sebe, zvuk a tón, mluvu a zpěv, hlas mužský, ženský a dětský, zpěv sólisty a sboru, píseň a nástrojovou skladbu. - o Podle zvuku a tvaru pozná nejznámější hudební nástroje. - o Zdůvodní nutnost tolerance v hudbě i jiných oblastech. - o Vysvětlí rozdíl ve stavbě hudebních nástrojů. - o Rozliší hudbu podle její společenské funkce. - o Pozná notu celou, taktovou čáru a houslový klíč. - o Při zpěvu se řídí dynamickými značkami. - o Napíše do notové osnovy noty a houslový klíč. - o Umí číst a psát noty podle hodnot, noty požadovaných hodnot dokáže vyhledat v zápisu. - o Slovně charakterizuje podobu not. - o Takt 2/4 a 3/4. - o Napíše, čte, vyhledá a označí noty a pomlky /celé, půlové, čtvrtové a osminové/. - o Rozezná a pojmenuje noty a stupně stupnice c dur c 1 – c 2. - o Zná solmizační slabiky.	• nejznámější hudební nástroje – pozorování a poslech • lidová píseň a píseň vytvořená hudebním skladatelem, písně pro děti, populární písně pro děti • poslech dětského sboru s doprovodem • ukázka práce dirigenta • tolerance k různým hudebním žánrům • hudba k zábavě, slavnostní hudba, hudba k tanci /dříve i dnes/ • poslech skladeb – Smetana, Dvořák, Janáček, Martinů <u>Seznámení s pojmy z hudební nauky</u> • nota celá, půlová, čtvrtová, osminová, grafické ztvárnění těchto not, hudební abeceda a její graf, ztvárnění /schody, klávesnice/ • notová osnova • seznámení s houslovým klíčem • dynamické značky, repetice • melodie vzestupná, sestupná, lomená • pomlky, posuvky, noty c 1 – c 2 • takt 4/4 • dirigent, opera, polka, árie, duet, profesionál, amatér, crescendo, decrescendo, sólista, balet, piano, forte • hudební vyjadřovací prostředky		
---	---	--	--

o Zná pojmy dirigent, opera, polka, árie, duet, profesionál, amatér, crescendo, decrescendo, virtuos, sólista, balet, piano, forte. o Vyjmenuje hudební vyjadřovací prostředky.			
--	--	--	--

Hudební výchova – 2. období (4. – 5. ročník)

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Zaspívá ve sboru alespoň 20 nových písní, alespoň 10 písní zná z paměti a zaspívá je ve skupině nebo sólo. - o Ve sboru i individuálně zaspívá hymnu z paměti, uvede základní údaje o jejím vzniku, vysvětlí, jak se správně chovat při hymně, a tak se i chová. - o Uvědoměle použije vokální dovednosti získané v nižších ročnících /samostatně, s připomínkou učitele/. - o Zaspívá staccato, legato, naváže tóny, přetransponuje slyšené hluboké nebo vysoké tóny do zpěvné polohy. - o Zapojí se do hudební hry s tónovou řadou. - o Pokusí se o dvojhlas, trojhlas a polyfonní zpěv. - o Dle individuálních dispozic intonuje půltóny. - o Rozpozná předvěti a závěti, vytvoří je. - o Zaspívá durovou stupnici na vokály a kvintakord dur. - o Proveďte melodizaci a rytmiizaci textů, obmění hudební modely. - o Předvede správnou orientaci v notovém záznamu a jeho sledování při zpěvu. - o Rozpozná ukončenou a neukončenou píseň. - o Technicky správně a rytmicky	<u>Vokální činnost, nácvik písní:</u> • Práce s minimálně 20 písněmi v dur i v moll tónině / starší i moderní, oblast okulární hudby/ • Upečování vokálních dovedností získaných v nižších ročnících • Hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie, chování při hymně • Sjednocování rozsahu c 1 – d 2, transpozice do zpěvné polohy • Prvky pěvecké techniky /staccato, legato, vázání/ • Prodlužování výdechu, střídavý dech • Osminová řada dur • Půltóny a celé tóny • Počátky dvojhlasu, příprava trojhlasu, trojhlasový kánon, pokus o polyfonní zpěv • Rytmizace a melodizace textů, obměňování modelů • Orientace v notovém záznamu • Synkopa, triola • Stupnice a kvintakord dur • Rytmická cvičení • Ukončená a neukončená melodie <u>Instrumentální činnost :</u> • Doprovod a hra na Orffeoovy nástroje • Upevňování získaných dovedností z nižších ročníků • Přehrání melodie jednoduchých lidových písní • Hra doprovodů podle notového	☐ Pozorování žáka – práce jednotlivce, dvojice či skupiny v lavici, při samostatné práci, při práci s hudebními nástroji, encyklopedií, ☐ Rozhovor s žáky. ☐ Písemné práce či ústní ověřování u tabule – ověření, jak žák zvládl učivo, znalost textů formou zaspívání, hudební nauky, ☐ Sebehodnocení žáků – vlastní práce v hodině, domácího úkolu, hry na nástroj, hudební nauky, tance, zpěvu, co se mu dařilo či nedařilo, čeho se přístě vyvarovat, které učivo doplnit, na co se zaměřit, ... ☐ Analýza prací žáků. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální či skupinové vystoupení na koberci, u tabule,...	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích, na koberci a u klavíru v hudební třídě. • Práce bude organizována pro jednotlivce, ve dvojicích či skupinách. • Krátké jednoduché domácí úkoly budou připravené na pracovních listech. • V hodinách práce s encyklopedickými slovníky. • Výklad učitele a následná diskuse. • Poslech hudebních žánrů z CD přehrávače. • Zpěv sólo či za pomoci učitele a opakování hudební nauky. • Učení textů z paměti. • Demonstrační kresby na notovou osnovu. • Na ukázkou dostupné hudební nástroje, popřípadě fotografie nebo obrazy. • Samostatné práce – jednoduché úkoly a následná plnění pro žáky, následná kontrola. • Videozáznamy. • Uvolňovací a rytmiická cvičení. • Individuální vystupování žáků či ve skupinách. • Předvedení tance, taktování, zpěvu, ... • Možná i návštěva koncertu. Průřezová témata: – Osobnost a sociální výchova: rozvíjení základní dovednosti spolupráce, péče o dobré vztahy v kolektivu třídy, příznivé a klidné prostředí – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: vytváření pozitivního postoje k jinakosti společenských kultur – Multikulturní výchova: poslech africké, indiánské, rómské a italské hudby – Mediální výchova: stavba mediálních sdělení

používá k doprovodné hře jednoduché nástroje Orffeho instrumentáře podle notového /nebo grafického/ záznamu. - o Podle svých možností předvede hru na některé tradiční hudební nástroje. - o Vytleská rytmus textů se čtvrtovými a osminovými hodnotami. - o Rozpozná ve znějící hudbě některé hudební nástroje. - o Zapojí se nejméně do 8 pohybových her nebo tanců. - o Při tanci improvizuje. - o Pohybem vyjádří výraz a náladu hudby. - o Izolovaně i při tanci předvede krok poskočný, cvalový a krok se zhoupnutím ve 3/4 taktu. - o Správně taktuje k hudební produkci na 2 a 3 doby. - o Předvede pokus o „balet“ a figury populární taneční hudby /nebo alespoň prvky těchto tanců/. - o Zkouší tančit tance – pilky, hulán, sousedskou, menuet, mazurku. - o Taktuje 2/4, 3/4 a 4/4 takt, i jinak umí vyjádřit lehké a těžké doby. - o Dovede v klidu a pozorně vyslechnout krátké symfonické, komorní nebo nástrojové koncertní skladby. - o Projevuje svou toleranci k různým hudebním žánrům, které nepreferuje. - o Poslechem i pohledem rozpozná harfu, varhany, pikolu, příčnou flétnu, hoboj, fagot, tubu, saxofon a další hudební nástroje /i z nižších ročníků/. - o Uvede základní informace o významu skladatelů poslouchané	záznamu, improvizace doprovodu T a D, pokus o užívání S • Čtyřtaktová přehra, mezihra, dohra <u>Hudebně pohybové činnosti:</u> • Práce s nejméně 8 hudebně pohybovými hrami nebo tanci • Procvičování pohybových prvků z nižších ročníků • Tance – pilky, hulán, sousedská, menuet • Taneční kroky /poskočný, cvalový, kroky se zhoupnutím/ • Kultivované pohyby odvozené z rytmické složky populární hudby, společenský tanec – polka, valčík, mazurka • Taneční improvizace • Hra na tělo • Taktování na 2, 3 a 4 doby <u>Poslechové činnosti:</u> • Práce s nejméně 16 poslechovými skladbami v dur i v moll a různých žánrů • Poslech – pochodu, polky, valčíku, ronda, vánoční hudby /koledy, vánoční písně, mše, pastorely, populární vánoční písně/, lidové a umělé hudby, smyčcového kvarteta • Hymna ČR – základní informace o jejím vzniku, chování • Další hudební nástrojové skupiny a nástroje – harfa, varhany, pikola, příčná flétna, hoboj, fagot, tuba, saxofon • Rozlišení melodie a doprovodu • Dílovost v hudbě /dvojdičnost, trojdičnost, malá hudební forma/ • Odlišování durového a mollového tónorodu • Poslech lidové muziky, komorní		– Environmentální výchova: výchova k životnímu prostředí Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk – Matematika – Vlastivěda – Výtvarná výchova – Pracovní činnosti – Tělesná výchova
--	---	--	--

hudby. - o Předvede správný výraz zpěvu písňe lyrické, žertovné, hymnické. - o Rozliší durovou a mollovou hudební ukázkou /vokální i instrumentální/. - o Vysvětlí princip variace a dříve probíraných forem. - o Rozpozná dílovost v malých hudebních formách. - o Napiše správně výškové noty. - o h – d 2, najde je v notovém záznamu, čte noty. - o Správně píše posuvky, pojmenuje je. - o Použije notové písmo v žádoucích tvarech. - o Vysvětlí, co je to stupnice, napíše ji a zazpívá. - o Vyjmenuje tóny stupnice c dur. - o Vysvětlí značky, zkratky a cizí slova běžně používaná v notových zápisech z 1. – 5. ročníku, reaguje na ně při hudební produkci. - o Zná základní noty. - o Objasní pojmy – akord, primáš, metrum, rytmus, tempo, partitura, mateník, minet, synkopa, triola. - o Zachytí rytmus a melodii notovým záznamem. - o Realizuje jednoduché rytmické cvičení nebo část notového zápisu/nebo alespoň předvede rytmus říkadla nebo jednoduchého textu/.	hudby, umělých a lidových písní, lidového dvojhlasu, smyčcového kvarteta, rockové kapely, menuetu a symfonického orchestru • Významní skladatelé a jejich tvorba (poslech, epizody ze života) – J.S.Bach, J.J.Š.Ryba, W.A.Mozart, B.Smetana, A.Dvořák • Princip variace <u>Seznámení s pojmy z hudební nauky:</u> • Noty h – d 2 • Předznamenání (obecně) • Pomocné linky • Procvičení notového písma • Psaní posuvek • Noty s tečkou, skupiny not osminových • Nota šestnáctinová – písmo (ukázka) • Stupnice (obecně) • Stupnice c dur • Akord, primáš, metrum, rytmus, tempo, metronom, partitura, mateník, minet • Italsko-české hudební pojmy • Jednočárková a dvoučárková oktáva • Seznámení se synkopu, triolou • Rytmičká cvičení • Vlastní notový záznam		
---	---	--	--

5.1.9 Vyučovací předmět: Výtvarná a pracovní výchova

5.1.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět výtvarná a pracovní výchova na 1. stupni je povinným předmětem, který vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV člověk a svět práce. V 1. až 5. ročníku se tento předmět vyučuje: v 1. ročníku 3 hod. týdně, v 2. roč. 2 hod., ve 3. roč. 2 hod., ve 4. ročníku 3 hod. a v 5. ročníku 2 hod. týdně.

Předmět je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti i k umění. Vychází především z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti. Výtvarné i pracovní činnosti rozvíjí tvořivost, fantazii, estetické cítění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je zaměřen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy Práce s dobrým materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné.

Předmět je cíleně zaměřen na praktické pracovní dovednosti a návyky. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu a jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

V etapě základního vzdělávání jsou výtvarná i pracovní výchova postaveny na tvůrčích činnostech tvorbě vnímání a interpretaci, které dále umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci žáka. Tvůrčími činnostmi / rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity a ověření komunikačních účinků/ založenými na experimentování je žák vede k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Do vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu **Výtvarná a pracovní výchova** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Enviromentální výchova
- Výchova demokratického občana

5.1.9.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- ❑ vede žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality, aktivnímu vizuálnímu obraznému vyjádření a řešení výtvarných problémů
- ❑ vede k dokonalejší představivosti a fantazii

- ❑ posiluje sebevědomí žáků
- ❑ rozlišuje základní /nezbytné, klíčové, kmenové/ učivo a učivo rozšiřující /doplňující/
- ❑ vybírá vhodné formy a metody učení
- ❑ volí vhodné pomůcky k učení /starší dětské kresby, obrazy, knihy, encyklopedie, fotografie, videozáznamy/
- ❑ jde příkladem – rozšiřuje si své vědomosti dalším vzděláváním
- ❑ klade důraz na pozitivní motivaci
- ❑ podporuje schopnost tvořivého myšlení žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ❑ podporuje netradiční /originální/ způsoby řešení výtvarného vyjádření
- ❑ vede k logickému uvažování a k řešení problémů
- ❑ zaujímá žáky náměty, které vyžadují přemýšlení a uvažování
- ❑ podněcuje k tvořivému přístupu vhodnou motivací a volbou náročných úkolů a technik
- ❑ učí různým výtvarným technikám za použití vhodných prostředků při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ❑ vede k otevřené, účinné a všestranné komunikaci
- ❑ vede žáky k porozumění výtvarné výchovy a pochopení tohoto umění
- ❑ učí vnímat výtvarné projevy druhých
- ❑ hodnotí výsledky žáků profesionálním přístupem
- ❑ učí komunikaci o výtvarném umění, diskusi
- ❑ vede k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti
- ❑ jde příkladem v komunikaci se žáky
- ❑ zapojuje žáky do rozhovorů a diskusí
- ❑ zařazuje práci s náčrtý a návody

Kompetence občanské

Učitel:

- ❑ vychovává žáky
- ❑ vede k zaujímání vhodných postojů ve výtvarné a pracovní výchově ve všech oblastech
- ❑ vede k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich výtvarným projevům
- ❑ připraven vždy podat pomocnou ruku
- ❑ vytváří přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě
- ❑ vede k chápání a respektování estetických požadavků na životní prostředí

- ❑ vede k chápání procesu umělecké tvorby
- ❑ zapojuje žáky do rozhovoru a diskusí
- ❑ zařazuje práci s náčrtý a návody

Kompetence pracovní

Učitel:

- ❑ vede k pozitivnímu vztahu k práci a aktivním výtvarným činnostem, chránit své zdraví
- ❑ vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- ❑ vede k správnému zacházení s dostupnými pomůckami a jejich údržbě
- ❑ dodržuje dané slovo
- ❑ vede k využívání návyků a znalostí v další praxi
- ❑ jde příkladem – nástupy do hodin, příprava na výuku
- ❑ vede k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- ❑ pozitivně prezentuje svoji profesi a školu před žáky, rodiči a širší veřejností
- ❑ volí vhodné činnosti a náměty výrobků
- ❑ hodnotí společně se žáky výsledky práce
- ❑ podporuje vytrvalost při plnění úkolů (vhodné nářadí, pomůcky)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ❑ rozvíjí schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit
- ❑ prohlubuje vztah k výtvarnému umění a celé oblasti výtvarné kultury a k lidovým tradicím
- ❑ pomáhá získat vhled do českého i zahraničního umění
- ❑ učí žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních
- ❑ vede ke kolegiální pomoci
- ❑ jde příkladem
- ❑ respektuje práci vlastní i druhých

Výtvarná a pracovní výchova — (1. – 3. ročník)

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ. - o Zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami. - o Umí míchat barvy. - o Rozliší teplé a studené barvy. - o Zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev. - o Dovede používat různé druhy štětců dle potřeby. - o Zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlím. - o V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. - o Modeluje z plastelíny, moduritu, z hmoty „DAS“. - o Tvaruje papír. - o Zvládne koláž, frotáž.	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> • pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (linie, tvar, objem, kvalita světlostní a barevná, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus) • rozlišování neobvyklých materiálů, technik a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže) • souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu • malba – teorie barvy – barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy, kombinace barev, Goethův kruh • kresba – výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celku, vnímání velikosti • techniky plastického vyjádření – hmatové, pohybové podněty • tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih <u>Uplatňování subjektivity</u> • fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků • další výtvarné techniky, motivace	☐ Pozorování žáka – práce jednotlivce, dvojice či skupiny v lavici, v přírodě, při samostatné práci, při práci s výtvarnými pomůckami, nástroji, ☐ Rozhovor s žáky k danému úkolu, zadání, práci, problematice. ☐ Písemné práce či ústní ověřování u tabule – ústní prozkoušení, samostatná výtvarná práce, teorie. ☐ Sebehodnocení žáků – vlastní práce v hodině, domácího úkolu, co se mu dařilo či nedařilo, čeho se příště vyvarovat, ☐ Analýza prací žáků – žák individuálně, spolužáci, učitel, celý kolektiv. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální či skupinová práce, výtvarný projekt.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích v kmenové třídě, v přírodě, • Práce bude organizována pro jednotlivce, ve dvojicích či skupinách (projekty). • Výklad učitele a následná diskuse. • Demonstrační kresby na tabuli, čtvrtky, papíry, .. • Na ukázkou dostupné výtvarné obrazy, knihy, kresby fotografie popřípadě videozáznamy. • Jednoduché úkoly a následná plnění pro žáky. • Náročnost práce bude postupně od prvního ročníku úměrně zvyšována dle věků žáků. • Návštěva galerie, muzea, výstavy dětských výtvarných prací a výstavy umělců v regionu. • Podíl na výzdobě třídy. • Použití prací žáků na výstavách. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana: občanská společnost a škola – výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Evropa a svět nás zajímá – poznávání evropských kultur – Mediální výchova: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – kritický přístup k výtvarnému umění a věst k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění – Environmentální výchova: vztah člověka k prostředí, výchova k životnímu prostředí, ekosystémy – Multikulturní výchova: informace o etnických kulturních skupinách žijících okolo nás – Osobnostní a sociální výchova: žák se prostřednictvím výtvarné výchovy snaží porozumět

- o Umi výtvarně zpracovat přírodní materiál – nalepování, dotváření, tisk, otisk, apod. - o Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky. - o Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. - o Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. - o Poznává známé ilustrace např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod. - o Podílí se na zlepšení prostředí školy.	založené na fantazii a smyslovém vnímání • kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku <u>Ověřování komunikačních účinků</u> • utváření osobnostního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod. • vysvětlování výsledků tvorby a záměru tvorby		sám sobě, ale i spolužákům rozvíjením tvořivosti a estetického citění Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk – čtení – Anglický jazyk – Prvouka – Pracovní činnosti
- o Zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem. - o Umi míchat barvy. - o Rozliší teplé a studené barvy. - o Zvládne prostorovou techniku a rozfukávání barev. - o Zvládne vysvětlit nové pojmy. - o Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičního i netradičních materiálů. - o Zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou,	<u>Netradiční výtvarné techniky</u> • objektová a akční tvorba – land-art, body-art • výtvarné instalace (v přírodě, třídě, na chodbách školy, ...) • grafika a soudobá technika – fotografování, xeroxová technika • modelace z netradičního, tradičního a přírodního materiálu • prostorové modelace • netradiční výtvarné postupy – koláž, zmrzláž • kombinované techniky • surrealismus	☐ Rozhovor s žáky k danému úkolu, zadání, práci, problematice. ☐ Analýza prací žáků – žák individuálně, spolužáci, učitel, celý kolektiv.	Formy a metody práce: • Kolektivní, skupinová i samostatná práce. • Na ukázkou dostupné výtvarné obrazy, knihy, kresby fotografie popřípadě videozáznamy. • Jednoduché úkoly a následná plnění pro žáky. • Podíl na výzdobě třídy. • Použití prací žáků na výstavách. • Poznání na základě přímých ukázek – videa, filmů, DVD. • Pokusy, pozorování, modelování. Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk – čtení – Vlastivěda – Přírodověda – Anglický jazyk – Hudební výchova

uhlem. o Zvládne koláž, zmrzláž. o V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. o Umí výtvarně zpracovat přírodní materiál – nalepování, dotváření, tisk, otisk, apod. o Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.			– Matematika
o Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičního i netradičních materiálů. o Pracuje podle slovního návodu a předlohy. o Seznámí se s vlastnostmi materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, aj.). o S pracovními pomůckami a nástroji – funkce, využití. o S jednoduchými pracovními operacemi a postupy. o Lidovými zvyky, tradicemi a řemesly. o Vytváří návyk organizace plánování práce. o Řeší jednoduché technické úlohy s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. o Provádí jednoduché práce	<u>Práce s drobným materiálem</u> • překládání, skládání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování, rozřezávání, sešívání, odměřování • vystřihování jednoduchých symetrických tvarů z přeloženého papíru, obkreslování podle šablony, jednoduché kartonážní práce, skládanky, vystřihovánky • určování vlastností papíru: tloušťka, povrch, barva, pružnost, tvrdost, savost aj. • rozlišování a pojmenování druhů zpracovávaného papíru: novinový, balicí, kancelářský, kreslicí karton ap., druhy papíru v běžné praxi • rozlišování tvarů a formátu určování vhodného materiálu • pracovní nástroje a pomůcky – vhodný výběr, jejich funkce a způsob používání	☐ Pozorování žáka při frontální, skupinové i samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky – zapojování žáka při řešení problémů a při procvičování učiva, přesnost a výstižnost myšlení a vyjadřování. ☐ Praktické práce – vztah k práci; volba materiálu, nářadí, pomůcek a pracovního postupu; organizace práce; samostatnost, obratnost, pohotovost, tvořivost; pracovní oblečení, pořádek na pracovišti, osobní hygiena a bezpečnost práce. ☐ Domácí příprava – materiál, pomůcky. ☐ Výsledky práce, výrobky – přesnost, kvalita, funkčnost, použitelnost, celkový vzhled. ☐ Autoevaluace žáka – sebehodnocení žáků a spolužáků.	Formy a metody práce: • Frontální, skupinová i samostatná práce. • Motivace, výklad, rozhovor, diskuse. • Čtení a tvorba jednoduchých náčrtů i vlastní představy. • Práce s návody a recepty. • Volba pracovního postupu. • Příprava materiálu, pomůcek, nářadí. • Vlastní práce na výrobku. • Řešení problémů. • Dodržování hygieny a bezpečnosti práce. • Hodnocení a sebehodnocení. • Příprava a návštěva výstav. • Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemeslo. • Lidové zvyky a tradice lidová řemesla – poznání na základě přímých ukázek, videa a filmů. • Návštěvy regionálních muzeí, exkurzí apod. • Techniky zpracování – ukázky: tkaní, drhání, batikování, modrotisk, vizovické pečivo, zpracování kraslic, práce se slámou, vyřezávání apod.

s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. o Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. o Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. o Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím. o Poskytne první pomoc při úrazu.	• uplatňování zásad bezpečnosti a hygieny práce • odměřování a navlečení nitě, uzlík • šití stehem: předním, zadním, obnitkovacím, křížkovým, stonkovým • sešívání předním a zadním stehem v jednoduchý šev, zarovnávání bavlněnou tkaninu podle vytažené nitě, obruba, přišití háčku a očka, poutka, navlékání gumy, šňůrky, látání • rozlišování textilií – bavlněné, lněné, hedvábné, vlněné, z chemických vláken, rozlišování rubu a líce tkaniny • textilní materiály – nitě, bavlnky, stehovka, šňůrky, stužky, příze, plst', knoflík, háčky, spínátka • ožití přírodnin a přírodních materiálů pro jednoduchou ozdobu, šperk, svícen, vánoční ozdoba ap. • užití některé z technik zpracování např. vykrývání kraslic, vizovické pečivo, práce se slámou, tkání, batika, drhání ap.		Mezipředmětové vztahy: – Matematika – měření, přesnost, pečlivost – Prvouka – pěstitelské práce
o Seznámí se s návodem a předlohami stavebnice, s jednotlivými částmi, možnostmi užití. o Poznávání vlastností materiálů a jejich porovnávání, funkcí využití. o Osvojování si správných pracovních dovedností a návyků při organizaci, plánování a vlastní pracovní činnosti při zachování	<u>Konstrukční činnosti</u> • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem • sestavování modelů podle předlohy a podle představy z jednoduchých stavebnic • vytváří vlastních plošných i prostorových kompozic ze stavebnicových prvků a volného materiálu	☐ Pozorování žáka při frontální, skupinové i samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky – zapojování žáka při řešení problémů a při procvičování učiva, přesnost a výstižnost myšlení a vyjadřování. ☐ Praktické práce – vztah k práci; nářadí, pomůcek a pracovního postupu; organizace práce; samostatnost, obratnost, pohotovost, tvořivost; pracovní oblečení, pořádek na pracovišti,	Formy a metody práce: • Frontální, skupinová i samostatná práce. • Motivace, výklad, rozhovor, diskuse. • Čtení a tvorba technické dokumentace. • Práce s návody a recepty. • Volba pracovního postupu. • Příprava materiálu, pomůcek, nářadí. • Vlastní práce na výrobku. • Řešení problémů. • Dodržování hygieny a bezpečnosti práce. • Hodnocení a sebehodnocení. • Vyhledávání informací.

bezpečnosti a hygieny práce.	• práce se stavebnicemi z kartových prvků • sestavování jednoduchých modelů z konstrukčních stavebnic se spojováním prvky a díly • sestavování jednoduchých pohyblivých modelů podle předlohy i představy • montáž, demontáž a údržba některých jednoduchých předmětů	osobní hygiena a bezpečnost práce. ☐ Výsledky práce, výrobky – přesnost, kvalita, funkčnost, použitelnost, celkový vzhled. ☐ Autoevaluace žáka – sebehodnocení žáků a spolužáků.	příprava a návštěva výstav. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, kreativita
o Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování. o Pečuje o nenáročné rostliny. o Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo. o Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina, aj.). o Pěstování pokojových rostlin. o Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie. o Poznávat pěstitelský materiál, nářadí a pomůcky a správně s nimi pracovat. o Provádět jednoduché pěstitelské činnosti, provádět pozorování a pokusy v koutku přírody, na školním pozemku apod.	Pěstitelské práce • ošetřování pokojových květin • zalévání, kypření, rosení, hojení, rozmnožování, hydroponie, řez jednoduchá vazba úprava květin • pěstování některých plodin (např. hrách, fazole, ředkvička, úprava půdy, setí, ošetřování během vegetace, jednociení hojení, sklizení • poznávání semen, rostlin, plodu plevele • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	☐ Pozorování žáka při frontální, skupinové i samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky – zapojování žáka při řešení problémů a při procvičování učiva, přesnost a výstižnost myšlení a vyjadřování. ☐ Praktické práce – vztah k práci; volba materiálu, nářadí, pomůcek a pracovního postupu; organizace práce; samostatnost, obratnost, pohotovost, tvořivost; pracovní oblečení, pořádek na pracovišti, osobní hygiena a bezpečnost práce. ☐ Domácí příprava – materiál, pomůcky. ☐ Výsledky práce, výrobky – přesnost, kvalita, funkčnost, použitelnost, celkový vzhled. ☐ Autoevaluace žáka – sebehodnocení žáků a spolužáků.	Formy a metody práce: • Pokusy a pozorování. • Ověřováno podmínek života rostlin. • Klíčivost, růst rostlin, rychlení, rozmnožování, herbář. • Exkurze do zahradnictví, pole, sada. Průřezová témata: – OSV: pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě, vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci – EV: chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Výtvarná a pracovní výchova — (4. – 5. ročník)

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
o Prohloubí a zdokonalí techniky malby a malby z 1. období. o Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné). o Rozliší neobvyklé materiály, techniky a nástroje. o Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařské postupy; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model. o Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy. o Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. o Osobitost svého vnímání uplatňuje	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> - malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, Goethův barevný kruh - kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhlí, např. kresba dle skutečnosti apod. - grafické techniky – tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika - další techniky – koláž, frotáž, základy - tvorba a interpretace ilustrátorů dětských knih <u>Uplatňování subjektivity</u> - fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků - kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku <u>Ověřování komunikačních účinků</u> - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl	☐ Pozorování žáka – práce jednotlivce, dvojice či skupiny v lavici, v přírodě, při samostatné práci, při práci s výtvarnými pomůckami, při výtvarných technikách, ☐ Rozhovor s žáky k danému úkolu, zadání, práci, problematice. ☐ Sebehodnocení žáků – vlastní práce v hodině, domácího úkolu, co se mu dařilo či nedařilo, čeho se příště vyvarovat, ☐ Analýza prací žáků – individuálně, se spolužáky, učitel, celý kolektiv. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální či skupinová práce na výtvarném projektu.	Formy a metody práce: - Práce bude probíhat v lavicích v kmenové třídě, v přírodě, - Práce bude organizována pro jednotlivce, ve dvojicích či skupinách (projekty). - Výklad učitele a následná diskuse. - Demonstrační kresby na tabuli, čtvrtky, papíry,... - Na ukázkou dostupné výtvarné obrazy, knihy, kresby fotografie popřípadě videozáznamy. - Jednoduché úkoly a následná plnění pro žáky. - Náročnost práce bude postupně od čtvrtého ročníku zvyšována dle věků žáků. - Použití prací žáků na výstavách. - Podíl na výzdobě třídy, školy. - Příprava prací na školní výstavy. - Učit se prezentovat své práce. Průřezová témata: - Osobnostní a sociální výchova: utváření a rozvíjení základní dovednosti spolupráce, péče o dobré vztahy v kolektivu třídy, příznivé a klidné prostředí - Výchova demokratického člověka: poznání sebe sama, zdroj informací pro ostatní - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: vytváření pozitivního postoje k jinakosti společenských kultur - Multikulturní výchova: tolerance a vstřícnost kulturní a sociální diferenciaci, lidské vztahy, etnický původ

v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění). o Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. o Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.			
o Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. o Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic. o Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. o Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	<u>Práce s technickými materiály</u> • pracovní pomůcky • vlastnosti materiálu • jednoduché pracovní operace a postupy • organizace práce, důležité technologické postupy • lidové zvyky, tradice, řemesla	☐ Pozorování žáka při frontální, skupinové i samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky – zapojování žáka při řešení problémů a při procvičování učiva, přesnost a výstižnost myšlení a vyjadřování. ☐ Praktické práce – vztah k práci; volba materiálu, nářadí, pomůcek a pracovního postupu; organizace práce; samostatnost, obratnost, pohotovost, tvořivost; pracovní oblečení, pořádek na pracovišti, osobní hygiena a bezpečnost práce. ☐ Domácí příprava – materiál, pomůcky, samostatná činnost. ☐ Výsledky práce, výrobky – přesnost, kvalita, funkčnost, použitelnost, celkový vzhled. ☐ Vedení záznamů z vyučovacích hodin, domácích úkolů. ☐ Autoevaluace žáka – sebehodnocení žáků a spolužáků.	Formy a metody práce: • Frontální, skupinová i samostatná práce. • Motivace, výklad, rozhovor, diskuse. • Čtení a tvorba technické dokumentace. • Práce s návody a recepty. • Volba pracovního postupu. • Příprava materiálu, pomůcek, nářadí. • Vlastní práce na výrobku. • Řešení problémů. • Dodržování hygieny a bezpečnosti práce. • Hodnocení a sebehodnocení. • Domácí příprava. • Vyhledávání informací. • Návštěva školní výstav. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, kreativita

- o Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. - o Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu. - o Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	<u>Konstrukční činnosti</u> • stavebnice plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů, práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem • práce se stavebnicemi z kartónových prvků	☐ Pozorování žáka při frontální, skupinové i samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky – zapojování žáka při řešení problémů a při procvičování učiva, přesnost a výstižnost myšlení a vyjadřování. ☐ Praktické práce – vztah k práci; volba materiálu, nářadí, pomůcek a pracovního postupu; organizace práce; samostatnost, obratnost, pohotovost, tvořivost; pracovní oblečení, pořádek na pracovišti, osobní hygiena a bezpečnost práce. ☐ Domácí příprava – materiál, pomůcky, samostatná činnost. ☐ Výsledky práce, výrobky – přesnost, kvalita, funkčnost, použitelnost, celkový vzhled. ☐ Vedení záznamů z vyučovacích hodin, domácích úkolů, ... ☐ Autoevaluace žáka – sebehodnocení žáků a spolužáků.	Formy a metody práce: • Frontální, skupinová i samostatná práce. • Motivace, výklad, rozhovor, diskuse. • Čtení a tvorba technické dokumentace. • Práce s návody a recepty. • Volba pracovního postupu. • Příprava materiálu, pomůcek, nářadí. • Vlastní práce na výrobku. • Řešení problémů. • Dodržování hygieny a bezpečnosti práce. • Hodnocení a sebehodnocení. • Vyhledávání informací. • Příprava a návštěva výstav. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, kreativita
- o Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. - o Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny. - o Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. - o Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	<u>Pěstitelské práce</u> • ošetřování pokojových květin • zalévání, rosení, hnojení, jednoduchá vazba a úprava květin • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie • půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • pěstování rostlin ze semene v místnosti	☐ Praktické práce – vztah k práci; nářadí, pomůcek a pracovního postupu; organizace práce; samostatnost, obratnost, pohotovost, tvořivost; pracovní oblečení, pořádek na pracovišti, osobní hygiena a bezpečnost práce. ☐ Osvojování si správných pracovních dovedností a návyků při organizaci, plánování a vlastní pracovní činnosti při zachování bezpečnosti a hygieny práce.	Formy a metody práce: • Pokusy a pozorování – ověřování podmínek života rostlin, klíčivost, růst rostlin, rychlení, rozmnožování, herbář. • Volba pracovního postupu. • Příprava materiálu, pomůcek, nářadí. Průřezová témata: – Enviromentální výchova: ucelený pohled na okolní přírodu i prostředí, kontakt žáků s okolní přírodou – OSV: vnímání a hodnocení důsledků jednání lidí
- o Orientuje se v základním vybavení kuchyně. - o Připraví samostatně jednoduchý	<u>Příprava pokrmů</u> • vybavení kuchyně – nábytek kuchyňské potřeby, elektrospotřebiče	☐ Příprava materiálu, pomůcek, nářadí. ☐ Vlastní práce na výrobku. ☐ Volba pracovního postupu.	Formy a metody práce: • Frontální, skupinová i samostatná práce. • Motivace, výklad, rozhovor, diskuse. • Práce s návody a recepty.

pokrm. o Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. o Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni.	• nákup a uchování potravin • jednoduchá úprava stolu • kultura stolování • technika v kuchyni, historie a význam	☐ Dodržování hygieny a bezpečnosti práce. ☐ Hodnocení a sebehodnocení. ☐ Práce s návody a recepty.	• Volba pracovního postupu. • Vlastní práce na přípravě pokrmu. • Dodržování hygieny a bezpečnosti práce. • Hodnocení a sebehodnocení. • Domácí příprava. Mezipředmětové vztahy: – Matematika – Přírodověda
--	--	---	--

5.1.10 Vyučovací předmět: Tělesná výchova

5.1.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je povinným předmětem na 1. stupni a je vyučován v 1. – 5. ročníku dvě hodiny týdně. Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti, v plaveckém bazénu. V některých případech (např. zimní sporty) v přírodním prostředí. Předmět jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti k činnosti řízené a výběrové. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu. Do vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu **Tělesná výchova** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Multikulturní výchova

5.1.10.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- ❑ Klade důraz na pozitivní motivaci.
- ❑ Používá vhodné učební pomůcky a tělocvičné nářadí.
- ❑ Předkládá dostatek informací (pravidla her, soutěží apod.)
- ❑ Vede žáky k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ❑ Vede žáky k získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje.
- ❑ Vede žáky k využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu.
- ❑ Vede žáky k jednání v souladu s aktivní podporou zdraví.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ❑ Užívá tělovýchovnou terminologii.
- ❑ Pracuje s tabulkami, příp. diagramy a grafy.
- ❑ Zařazuje diskusní besedy.

Kompetence občanské

Učitel:

- ❑ Respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka.
- ❑ Nabízí dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti.
- ❑ Vede žáky k propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.

Kompetence pracovní

Učitel:

- ❑ Rozvíjí u žáků smysl pro povinnost
- ❑ Vyžaduje od žáků zodpovědný přístup.
- ❑ Vede žáky k aktivnímu zapojování do činnosti podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ❑ Zařazuje skupinové hry a klade důraz na vytvoření a dodržování pravidel hry v týmu.
- ❑ Uplatňuje individuální přístup k talentovaným, ale i k žákům s pohybovými nebo tělesnými problémy.
- ❑ Vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky.
- ❑ Posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.
- ❑ Vede žáky k chápání zdraví, zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro budoucí život.

Tělesná výchova 1. stupeň – (1. – 3. ročník)

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím. - o Dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků. - o Dbá na správné dýchání. - o Uplatňuje zásady pohybové hygieny. - o Zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy tělocvičného nářadí a náčiní, pohybových činností, pojmy z pravidel sportů a soutěží. - o Rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje. - o Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě. - o Zná a reaguje na smluvené povel, signály, gesta. - o Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv. - o Jedná v duchu fair-play. - o Zvládne cvičení na žíněnce. - o Naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze nebo švédské bedně. - o Přejde kladinku s dopomocí. - o Provádí kondiční cvičení s plnými míči. - o Umí základní postoje, pohyby, kroky.	<u>Komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost</u> • Význam pohybu pro zdraví • Vhodné množství pohybu a jeho rozdělení v režimu dne • Základní pojmy (terminologie) • Smluvené povel, signály, znamení – prostředky komunikace • Základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu • Hygiena při TV <u>Základy gymnastiky</u> • Základní cvičební polohy, postoje, pohyby • Průpravná gymnastická a kondiční cvičení • Akrobacie – kotoul vpřed i vzad • Přeskok – gymnastický odraz, výskok do vzporu dřepmo • Chůze po lavičce (kladince) <u>Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou a tanec</u> • Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti • Jednoduché tanečky, základy estetického pohybu <u>Základy atletiky</u> • Rychlý běh • Skok do dálky	☐ Pozorování žáka – při činnostech v tělocvičně, na hřišti, v kolektivu dětí. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní činnosti ☐ (co se dařilo, nedařilo, na jakou činnost se zaměřit apod.). ☐ Sledování týmové činnosti žáků a individuální činnosti žáka.	Formy a metody práce: • Činnost bude probíhat v tělocvičně, na hřišti, v bazénu, v přírodě a prostorách určených ke cvičení. • Cvičení a sportovní činnost bude probíhat individuálně, ve dvojicích, v družstvech. • Učitel žáky informuje, určuje pravidla, seznamuje s pravidly, dává dopomoc, používá povel a signály. • Učitel měří, hodnotí, případně porovnává výkony. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: poznávání lidí, kooperace a kompetice – Výchova demokratického občana: občan, občanská společnost a stát – Multikulturní výchova: lidské vztahy Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk - přesné vyjadřování – Prvouka - držení těla, zdraví, bezpečnost, význam pravidel – Hudební výchova - rytmus a melodie – Výtvarná výchova - tematické práce (sportovní činnosti)

- o Umí konkrétní osvojované tance. - o Zvládá základní estetické držení těla. - o Umí vyjádřit melodii, rytmus, hlasitost doprovodu pohybem. - o Uběhne 60 m. - o Zná princip štafetového běhu. - o Zná taktiku běhu na delší vzdálenost. - o Umí skákat do dálky. - o Nacvičí správnou techniku skoku z místa. - o Zná techniku hodu kriketovým míčkem. - o Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových hrách. - o Zná pravidla her a je si vědom následků při jejich porušení. - o Manipuluje s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě, v pohybu, rukou, nohou). - o Zvládne manipulaci s jiným náčiním při hrách. - o Umí základní přihrávky rukou a nohou. - o Zvládne techniku bruslení. - o Zná techniku jízdy na saních a dokáže saně řídit. - o Nebojí se vody. - o Zvládne techniku jednoho plaveckého stylu. - o Skočí do vody po nohách.	• Hod míčkem • Rozvoj vytrvalosti, síly a pohyblivosti, koordinace pohybu <u>Základy sportovních her</u> • Míčové hry • Pohybové hry <u>Základní plavecká výuka</u> • Základní plavecké dovednosti • Přípravná cvičení pro seznámení s vodou • Jeden plavecký styl <u>Základy zimních sportů</u> • Bruslení • Sánkovaní		
--	--	--	--

Tělesná výchova 1. stupeň – (4. – 5. ročník)

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Ví, že pohyb je vhodný pro zdraví. - o Zná základní pravidla chování při TV a sportu. - o Dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přeměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně zdatnosti. - o Dbá na správné dýchání. - o Uplatňuje zásady pohybové hygieny. - o Zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, pojmy z pravidel sportů a soutěží. - o Rozumí povelům a správně na ně reaguje. - o Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě. - o Umí šplhat na tyči. - o Zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly vpřed i vzad. - o Umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze (roznožka, výskok do kleku a dřepu). - o Provádí cvičení na švédské bedně. - o Zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – žebřiny, lavičky apod. - o Provádí kondiční cvičení s plnými míči.	<u>Komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost</u> • Různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti dovedností regenerace, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání oslabení) • Vhodné a nevhodné prostředí • Vhodné a nevhodné pohybové činnosti • Základní pojmy (terminologie) • Osobní hygiena při pohybových aktivitách • Bezpečný pohyb a chování i v méně známých prostorech • Fair-play chování při TV a sportu <u>Základy gymnastiky</u> • Cvičení s nářadím a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti • Průpravná gymnastická a kondiční cvičení • Akrobacie – kotoul vpřed i vzad, stoj na rukou • Přeskok – gymnastický odraz z můstku – přeskok odrazem z trampolínky – roznožka přes kozu našir odrazem z můstku – skrčka přes kozu, bednu • Chůze po lavičce (kladince)	☐ Pozorování žáka – při činnostech v tělocvičně, na hřišti, v kolektivu dětí. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní činnosti (co se dařilo, nedařilo, na jakou činnost se zaměřit apod.). ☐ Sledování týmové činnosti žáků a individuální činnosti žáka.	Formy a metody práce: • Činnost bude probíhat v tělocvičně, na hřišti, v bazénu, v přírodě a prostorách určených ke cvičení. • Cvičení a sportovní činnost bude probíhat individuálně, ve dvojicích, v družstvech. • Učitel žáky informuje, určuje pravidla, seznamuje s pravidly, dává dopomoc, používá povely a signály. • Učitel měří, hodnotí, případně porovnává výkony. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: poznávání lidí kooperace a kompetice – Výchova demokratického občana: občan, občanská společnost a stát – Multikulturní výchova: lidské vztahy Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk - přesné vyjadřování – Prvouka - držení těla, zdraví, bezpečnost, význam pravidel – Hudební výchova - rytmus a melodie – Výtvarná výchova - tematické práce (sportovní činnosti)

- o Zvládne základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla). - o Zvládne kondiční cvičení s hudbou. - o Dokáže napodobit pohyb. - o Vyjádří rytmus, tempo i melodii pohybem. - o Uběhne 400 m a 800m. - o Zná princip štafetového běhu. - o Zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu. - o Umí skákat do dálky. - o Nacvičí správnou techniku skoku z místa. - o Zná techniku hodu kriketovým míčkem. - o Umí přihrávky jednoruč i obouruč, dribling. - o Rozliší míč na basketbal a volejbal. - o Nacvičuje střelbu na koš. - o Nacvičuje přehazovanou. - o Zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi. - o Zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti. - o Je schopen soutěžit v družstvu. - o Umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji. - o Je si vědom následků při porušení pravidel. - o Zvládne techniku dvou plaveckých stylů. - o Skočí do vody po nohách. - o Zvládne techniku bruslení. - o Zná techniku jízdy na saních a dokáže je řídit.	Rytmické a kondiční gymnastické cvičení s hudbou, tanec • Základní hudebně pohybové vztahy • Základy estetického držení a pohybu těla • Obměny tempa, rytmu • Základní cvičení s náčiním (šátek, míč) • Krok přísunný, poskočný <u>Základy atletiky</u> • Rychlý běh • Skok do dálky • Hod míčkem • Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu <u>Základy sportovních her</u> • Míčové hry • Pohybové hry <u>Základní plavecká výuka</u> • Základní plavecké dovednosti • Dva plavecké styly • Skoky do vody z nízkých poloh <u>Základy zimních sportů</u> • Bruslení • Sáňkování		
--	---	--	--

6 Učební osnovy pro II. stupeň

6.1 Povinné předměty

6.1.1 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

6.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk na 2. stupni je vyučovacím předmětem povinným a navazuje svým vzdělávacím obsahem na vyučovací předmět český jazyk na 1. stupni a dále ho rozvíjí.

V 6. – 8. ročníku jsou naplánovány čtyři hodiny výuky týdně. V 8. ročníku je předmět posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace. Výuka probíhá v kmenových učebnách s celým kolektivem třídy.

Předmět je zaměřen na rozvoj vědomostí, dovedností a znalostí žáků. Je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, formulovat vlastní názory, reprodukovat literární text, získávat čtenářské návyky, dospívat k prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich životní postoje a obohatit jejich duchovní život.

Metody práce jsou zaměřeny na výklad, diskusi se žáky, samostatnou či skupinovou práci, řešení problémů, práci s příručkami, slovníky apod.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu **Český jazyk a literatura** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

6.1.1.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci
- používá vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a jiných učebních textů

- zařazuje práci s encyklopediemi
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb
- podporuje u žáka schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úloh, kvízů a rébusů apod.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- podporuje u žáků nalézání alternativních variant řešení zadaných úloh
- nabízí žákům stále nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou s využitím kreativity aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle různých hledisek a zobecnění
- provádí se žáky rozbor úkolu (problému), učí je tvořit plán jeho řešení, odhadovat výsledky, volit správný postup k vyřešení problému a vyhodnocovat správnost výsledku

Kompetence komunikativní

Učitel:

- nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- užívá odborné jazykové termíny
- pracuje s grafy, tabulkami, diagramy apod.
- zařazuje ústní zkoušení, rozhovory se žáky a písemné práce na dané téma
- zařazuje diskusní kroužky a besedy

Kompetence občanské

Učitel:

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- nabízí dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti
- podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k literárním a uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel:

- rozvíjí u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- nabízí žákům projekty a další činnosti (např. ilustrace k textu), v nichž se projeví jejich grafomotorické dovednosti a cit pro detail
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a úplné dokončení práce
- kontroluje samostatné práce žáků.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úlohy), ale i k žákům s poruchami učení (delší čas na zpracování, tolerance pravopisných chyb, delší čas na čtení textů, zkrácení psaných textů atd.)
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Český jazyk a literatura 6. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Osvojování poznatků o vhodných jazykových prostředcích používaných při písemných stylistických pracích. - o Sestavit zprávu, oznámení. - o Pracovat s odborným textem, najít hlavní myšlenku textu, pořizovat si výpisky, výtah. - o Stylizovat dopis soukromý i úřední. - o Umět sestavit osnovu vypravování a podle ní převyprávět děj.	<u>Komunikační a slohová výchova</u> • Zpráv a oznámení • Dopis (oficiální, neoficiální) • Telegram, fax, e – mail • Reprodukce textu, výpisky, výtah • Popis předmětu, osoby, místa • Vypravování	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl probrané učivo o jednotlivých slohových útvarech. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: verbální a neverbální komunikace – Mediální výchova: komunikace, dialog, argumentace Mezipředmětové vztahy: – Výchova k občanství a ke zdraví - mezilidská komunikace – Přírodopis - popis osoby – části lidského těla
- o Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. - o Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování. - o Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. - o V písemném projevu zvládá probrané pravopisné jevy.	<u>Jazyková výchova</u> • Nauka o jazyce a její složky • Tvoření slov a stavba slova (rozbor slovo-tvorný, stavba slova, pravopisné jevy) • Tvarosloví (slovesa) • Vzory přídavných jmen • Skladba (věta jednoduchá, základní a rozvíjející větné členy, shoda podmětu s přísudkem, souvětí) • Tvarosloví (podstatná jména, přídavná jména, zájmena – skloňování zájmen)	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl probrané učivo. ☐ Diktáty. ☐ Pětiminutovky. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších úloh na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Soutěže řešící danou problematiku. Průřezová témata:

- o Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. - o Vhodně používá slovesné tvary.	• Zvuková stránka jazyka (hlásky, spisovná výslovnost, slovní přízvuk, zvuková stránka věty)	☐ Samostatná práce.	– Výchova demokratického občana: rozvoj a podpora písemného projevu Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk se prolíná všemi vyučovacími předměty, neboť mezilidská komunikace je prostředkem vytváření jakéhokoli kontaktu člověka s člověkem, jazyk sám je pak základem každého ústního i písemného vyjádření
- o Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. - o Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. - o Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích. - o Pracuje s literárním textem. - o Rozumí probraným literárním pojmům. - o Orientuje se v knihovně.	<u>Literární výchova</u> • Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům • Základy literární teorie – struktura literárního díla (námet a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš) • Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické • Vedení čtenářského deníku • Účast v soutěžích (přednes, texty zaměřené na volnou tvorbu či tematicky pojaté) • Podíl na přípravě vánočních besídek či jiných akcí pro rodiče a veřejnost	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Krátké písemné testy – otázky k přečteným textům, hledání hlubší myšlenky textu. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Samostatná práce. • Domácí úkoly – dočtení textu, zodpovězení úkolů. Průřezová témata: – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: zpracování informací, chápání souvislostí v rámci různých etnik apod. – Multikulturní výchova: seznamování se s kulturou jiných zemí – Enviromentální výchova: texty týkající se přírody a její ochrany Mezipředmětové vztahy: – Dějepis, Zeměpis - texty zobrazující různá časová období a jejich specifika, texty týkající se různých oblastí světa – Výchova k občanství a ke zdraví - člověk jako součást lidské společnosti, jeho pocity, prožitky a vztahy s okolím – Hudební výchova - texty zachycující život a dílo našich předních skladatelů

Český a literatura 7. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
o Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. o Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu. o Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. o Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. o Dokáže sestavit vlastní životopis. o Prohlubuje poznatky o vhodných jazykových prostředcích při komunikaci s vrstevníky i dospělými.	<u>Komunikační a slohová výchova</u> • Výtah a výpisky • Úřední dopis • Životopis • Vypravování • Popis, líčení • Popis osoby, charakteristika	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl probrané učivo o jednotlivých slohových útvarech. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: verbální a neverbální komunikace – Mediální výchova: komunikace, dialog, argumentace Mezipředmětové vztahy: – Výchova k občanství a ke zdraví - mezilidská komunikace – Přírodopis - popis osoby – části lidského těla

- o Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami. - o Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. - o Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. - o V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí. - o Využívá poznatky o podstatných jménech konkrétních a abstraktních. - o V projevu nepoužívá nadbytečná ukazovací zájmena.	<u>Jazyková výchova</u> • Skladba (druhy vět podle postoje mluvčího, věty dvojčlenné a jednočlenné, základní větné členy) • Tvarosloví (podstatná jména – konkrétní abstraktní, obecná, vlastní, přídavná jména – druhy, skloňování, zájmena – druhy, skloňování, číslovky – druhy, skloňování, slovesa – opakování, časování sloves, rod činný a trpný, neohebné slovní druhy) • Skladba (přísudek, podmět, shoda podmětu s přísudkem, předmět, příslovečné určení, přívlastek, doplněk) • Nauka o významu slov (slovo a sousloví, slova jednoznačná a mnohoznačná, slova souzvučná a souznačná, odborné názvy) • Tvoření slov	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práce apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl probrané učivo. ☐ Diktáty. ☐ Pětiminutovky. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana: rozvoj a podpora písemného projevu Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk se prolíná všemi vyučovacími předměty, neboť mezilidská komunikace je prostředkem vytváření jakéhokoli kontaktu člověka s člověkem, jazyk sám je pak základem každého ústního i písemného vyjádření
- o Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. - o Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. - o Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. - o Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích. - o Rozumí probraným literárním pojmům (lyrika, epika, drama,	<u>Literární výchova</u> • Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům • Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námet a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura	☐ Rozhovor se žáky. ☐ Krátké písemné testy – otázky k přečteným textům, hledání hlubší myšlenky textu. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. Průřezová témata: – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: zpracování informací, chápání souvislostí v rámci různých etnik apod. – Multikulturní výchova: seznamování se s kulturou jiných zemí – Enviromentální výchova: texty týkající se přírody a její ochrany

poezie, próza, monolog, dialog, personifikace). o Uvědomuje si význam literatury v minulosti i současnosti.	faktu, publicistické žánry) • Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, balada, romance, životopis, lidová poezie) • Vedení čtenářského deníku • Účast v soutěžích (přednes, texty zaměřené na volnou tvorbu či tematicky pojaté) • Podíl na přípravě vánočních besídek či jiných akcí pro rodiče a veřejnost		Mezipředmětové vztahy: – Dějepis, Zeměpis - texty zobrazující různá časová období a jejich specifika, texty týkající se různých oblastí světa – Výchova k občanství a ke zdraví - člověk jako součást lidské společnosti, jeho pocity, prožitky a vztahy s okolím – Hudební výchova - texty zachycující život a dílo našich předních skladatelů
---	--	--	---

Český a literatura 8. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. - o Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu. - o Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. - o Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. - o Dokáže sestavit vlastní životopis. - o Prohlubuje poznatky o vhodných jazykových prostředcích při komunikaci s vrstevníky i dospělými. - o Odlišuje prvky vypravování, líčení, popisu apod. - o Používá vhodné jazykové prostředky pro výklad, úvahu a ostatní stylistické útvary. - o Vyjádří vlastní postoj a názor	• Komunikační a slohová výchova • Charakteristika • Jednáme s institucemi • Subjektivně zabarvený popis – líčení • Výklad • Úvaha • Publicistika a zpravodajství	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl probrané učivo o jednotlivých slohových útvarech. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: verbální a neverbální komunikace – Mediální výchova: komunikace, dialog, argumentace Mezipředmětové vztahy: – Výchova k občanství a ke zdraví - mezilidská komunikace – Přírodopis - texty dotýkající se odborných témat – výklad

vhodnými stylistickými prostředky.			
- o Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami. - o Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. - o Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. - o V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí. - o Využívá poznatky o podstatných jménech konkrétních a abstraktních. - o V projevu nepoužívá nadbytečná ukazovací zájmena.	<u>Jazyková výchova</u> • Skladba (v. dvojčlenná a jednočlenná, věta jednoduchá a souvětí, zápor, rozvíjející větné členy, vztahy a významový poměr mezi složkami několikanásobných větných členů, souvětí souřadné a podřadné) • Obohacování slovní zásoby (tvoření slov, tvoření víceslovných pojmenování, přenášení pojmenování, přejímání slov z cizích jazyků) • Tvarosloví (skloňování přejatých slov obecných, skloňování přejatých jmen vlastních, slovesa – procvičování tvarů) • Obecné výklady o jazyce (slovanské jazyky, spisovný jazyk a útvary nespisovné)	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl probrané učivo. ☐ Diktáty. ☐ Pětiminutovky. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana: rozvoj a podpora písemného projevu Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk se prolíná všemi vyučovacími předměty, neboť mezilidská komunikace je prostředkem vytváření jakéhokoli kontaktu člověka s člověkem, jazyk sám je pak základem každého ústního i písemného vyjádření
- o Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. - o Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. - o Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. - o Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	<u>Literární výchova</u> • Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům • Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námet a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky	☐ Rozhovor se žáky. ☐ Krátké písemné testy – otázky k přečteným textům, hledání hlubší myšlenky textu. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. Průřezová témata: – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: zpracování informací, chápání souvislostí v rámci různých etnik apod. – Multikulturní výchova: seznamování se s kulturou jiných zemí

o Rozumí probraným literárním pojmům. o Uvědomuje si význam literatury v minulosti i současnosti.	poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) • Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, balada, romance, životopis, lidová poezie) • Vedení čtenářského deníku • Účast v soutěžích (přednes, texty zaměřené na volnou tvorbu či tematicky pojaté) • Podíl na přípravě vánočních besídek či jiných akcí pro rodiče a veřejnost		– Enviromentální výchova: texty týkající se přírody a její ochrany Mezipředmětové vztahy: – Dějepis, Zeměpis - texty zobrazující různá časová období a jejich specifika, texty týkající se různých oblastí světa – Výchova k občanství a ke zdraví - člověk jako součást lidské společnosti, jeho pocity, prožitky a vztahy s okolím – Hudební výchova - texty zachycující život a dílo našich předních skladatelů
---	--	--	--

Český a literatura 9. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. - o Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu. - o Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. - o Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. - o Dokáže sestavit vlastní životopis. - o Prohlubuje poznatky o vhodných jazykových prostředcích při komunikaci s vrstevníky i dospělými.	<u>Komunikační a slohová výchova</u> • Objektivní a subjektivní slohotvorní činitelé • Základní funkční styly • Slohové postupy v různých funkčních stylech (informační slohový postup, vyprávění, popis předmětů i složitějších pracovních postupů, výklad, úvaha) • Mluvené jazykové projevy • Mediální výchova (publicistika, fejeton aj.)	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl probrané učivo o jednotlivých slohových útvarech. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: verbální a neverbální komunikace – Mediální výchova: komunikace, dialog, argumentace Mezipředmětové vztahy: – Předměty týkající se přírodních jevů – práce s odbornými texty – Český jazyk a výchova k občanství a ke zdraví: mezilidský kontakt a komunikace
- o Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami. - o Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační	<u>Jazyková výchova</u> • Skladba (jazykový projev a výpověď, v. jednoduchá, základní a rozvíjející větné členy, vztahy v přívlastku postupně rozvíjejícím, přístavek, shoda přísudku s podmětem, věty jednočlenné,	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl probrané učivo.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek.

situaci. - o Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. - o V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfológický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí. - o Využívá poznatky o podstatných jménech konkrétních a abstraktních. - o V projevu nepoužívá nadbytečná ukazovací zájmena.	dvojčlenné, větný ekvivalent, zvláštnosti výstavby vět, věty kladné a záporné, pořádek slov ve větě, přímá a nepřímá řeč, věta a souvětí, významové poměry mezi větami souřadně spojenými) • Tvarosloví (slovní druhy, slova ohebná a neohebná) • Pravopis (procvičování) • Slovní zásoba a její jednotky (pojmenování a slovo, obohacování slovní zásoby) • Zvuková stránka jazyka • Stavba jazykového projevu • Obecné výklady o jazyce	☐ Diktáty. ☐ Pětiminutovky. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce.	• Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana: rozvoj a podpora písemného projevu Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk se prolíná všemi vyučovacími předměty, neboť mezilidská komunikace je prostředkem vytváření jakéhokoli kontaktu člověka s člověkem, jazyk sám je pak základem každého ústního i písemného vyjádření
- o Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. - o Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. - o Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. - o Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích. - o Rozumí probraným literárním pojmům. - o Uvědomuje si význam literatury v minulosti i současnosti. - o Vybrat si hodnotnou četbu. - o Charakterizovat jednotlivé	Literární výchova • Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům • Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námet a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) • Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, balada, romance, životopis, lidová poezie)	☐ Rozhovor se žáky. ☐ Krátké písemné testy – otázky k přečteným textům, hledání hlubší myšlenky textu. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. Průřezová témata: – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: zpracování informací, chápání souvislostí v rámci různých etnik apod. – Multikulturní výchova: seznamování se s kulturou jiných zemí – Enviromentální výchova: texty týkající se přírody a její ochrany Mezipředmětové vztahy: – Dějepis, Zeměpis - texty zobrazující různá časová období a jejich specifika, texty týkající se různých oblastí světa – Výchova k občanství a ke zdraví - člověk jako součást lidské společnosti, jeho pocity,

literární žánry. o Chápat literaturu jako významného pomocníka při získávání literárních hodnot.	• Vedení čtenářského deníku • Účast v soutěžích (přednes, texty zaměřené na volnou tvorbu či tematicky pojaté) • Podíl na přípravě vánočních besídek či jiných akcí pro rodiče a veřejnost		prožitky a vztahy s okolím – Hudební výchova - texty zachycující život a dílo našich předních skladatelů
--	--	--	--

6.1.2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk

6.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka anglického jazyka vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa, připravuje je jak k praktickému užívání jazyka, tak k objevování a chápání skutečností, které se nacházejí i mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Vyučovací předmět Anglický jazyk je zařazen od 3. ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně. Výuka probíhá v učebně jazyků, ve výjimečných případech v kmenové třídě. Pokud je ve třídě více než 24 žáků, jsou rozděleni do dvou skupin, jinak výuka probíhá s celým kolektivem třídy.

Anglický jazyk na 2. stupni:

Jde o osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití v komunikaci v cizím jazyce. Žáci pracují s autentickými materiály, poznávají kulturu příslušné jazykové oblasti. Žáci jsou vedeni k pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování porozumění mezi zeměmi, respektu k odlišným hodnotám jiných národů.

Do vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu **Anglický jazyk** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

6.1.2.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- ❑ motivuje žáky pro dlouhodobou práci na osvojení se cizího jazyka
- ❑ vede k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů
- ❑ k systematickému používání naučených jazykových prostředků
- ❑ učí pracovat s chybou
- ❑ vede k posouzení vlastního učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ❑ vede ke zvolení vhodných postupů řešení analýzou dosavadních znalostí

- ❑ nabízí dostatek příkladů z reálného života
- ❑ provádí se žáky rozbor problému, učí je tvořit plán, odhadnout výsledky

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ❑ vede žáky k souvislému a kultivovanému vyjadřování slovem i písmem
- ❑ k poslouchání a zapojení se do rozhovoru
- ❑ k porozumění a práci s psanými texty
- ❑ k získávání sebedůvěry pro vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prosazování sebe sama
- ❑ zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí

Kompetence občanské

Učitel:

- ❑ respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků, tradice a kulturní hodnoty
- ❑ vede žáky ke zdravému životnímu stylu, pohybu
- ❑ podporuje u žáků pozitivní postoj k přírodním, uměleckým a slovesným dílům, k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- ❑ rozvíjí u žáků smysl pro povinnost připravovat se na výuku
- ❑ nabízí žákům projekty, ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti
- ❑ vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a úplné dokončení práce
- ❑ kontroluje samostatné práce žáků
- ❑ vede je k práci se slovníky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ❑ zařazuje práci ve skupině a ve dvojicích, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování
- ❑ uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úlohy), ale i k žákům s poruchami učení (delší čas na zpracování, tolerance pravopisných chyb, delší čas na čtení textů, zkrácení psaných textů atd.)
- ❑ posiluje sebedůvěru žáka a pozitivní náhled na sebe sama

Anglický jazyk 6. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
Receptivní dovednosti: - o Žák rozumí obsahu kratší informace v článku, je schopen domýšlet význam slov. - o Umí využívat dětské časopisy. - o Orientuje se ve slovníku. - o Čte plynule s dobrou výslovností. - o Rozumí bez překladu jednoduchému textu. Produktivní dovednosti: - o Sestaví jednoduché souvislé vyprávění. - o Napíše krátký dopis, zprávu. - o Je schopen se ptát co, kdo, kde. - o Umí používat aktivně probranou slovní zásobu z tematických okruhů. - o Umí požádat o jednoduchou informaci. - o Zlepšená výslovnost. - o Rozumí nahrávce rodilého mluvčího – hlavní myšlenka. - o Dovede reprodukovat.	• Prohlubování již získaných znalostí ze slovní zásoby a tematických okruhů s ohledem na schopnosti žáků • Upevňovat a prohlubovat základní znalosti o slovesech a časech, zaměřit se na otázky, minulý čas • Přídavná jména • Zájmena neurčitá • Řadové číslovky • Předložky místa a času • Základní společenské fráze a obraty	☐ Neformální hodnocení – minitesty, společná kontrola. ☐ Průběžné hodnocení založené na pozorování v hodině. ☐ Formální hodnocení – testy po určitých celcích zaměřené na poslech, čtení a psaní. ☐ Autoevaluace žáků – pokrok v učení, pozitivní moment v procesu učení. ☐ Samostatné práce žáků – školní, domácí. ☐ Rozhovory, vypravování, vystoupení u tabule. ☐ Vypracování projektů. ☐ Komunikace ve dvojici, skupině.	Formy a metody práce: • Skupinové vyučování, práce ve dvojicích, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem). • Hry, písničky, dramatizace. • Motivace – soutěže, kazety, videokazety, časopisy. • Realie – mapy, obrázky, časopisy. • Práce s modelovými rozhovory, nevymýšlet – obměňovat. • Projekty. • Výchovné programy na PC. Průřezová témata: – Multikulturní výchova: neustále rozvíjet schopnost používání probraného učiva v aktivním projevu, zdůrazňovat nutnost znalosti cizího jazyka pro život v moderní Evropě – Osobnostní a sociální výchova – dovednost komunikace, spolupráce – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – poznávání života a světové kultury – Mediální výchova – využívání médií jako zdroj informací Mezipředmětové vztahy: – Matematika - nakupování – Český jazyk - gramatické struktury, výrazné čtení – Umění a kultura - písničky, ztvárnění projektů – Člověk a zdraví – zdravý životní styl – Člověk a jeho svět – zeměpisné realie, život zvířat

Anglický jazyk 7. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
Receptivní dovednosti: - o Žák rozumí složitějšímu těžšímu článku i magnetické nahrávce. - o Je schopen vybrat hlavní myšlenku. - o Čte plynule s dobrou výslovností. - o Hledá ve slovníku. Produktivní dovednosti: - o Žák reprodukuje obsah přiměřeného textu správně (gramaticky). - o Je schopen samostatně napsat krátký text, příběh (podle probíraných tematických okruhů) v jednodušších větách. - o Tvoří správně otázky. - o Vyjadřuje svůj názor, umí napsat datum. - o Ptá se na příčinu, telefonuje. - o Z reálií je schopen charakterizovat postavu z příběhu.	• Upevňovat a procvičovat probrané gramatické jevy • Blízká budoucnost (going to) • Modální slovesa • Předložky • Stupňování přídavných jmen • Příslovce • Témata: sport, zájmy, prázdniny • Upevňovat probrané učivo • Reálie: UK a USA – tvoření projektů, vyhledávání informací, práce s nimi	☐ Neformální hodnocení – minitesty, společná kontrola. ☐ Průběžné hodnocení založené na pozorování v hodině. ☐ Formální hodnocení – testy po určitých celcích zaměřené na poslech, čtení a psaní. ☐ Autoevaluace žáků – pokrok v učení, pozitivní moment v procesu učení. ☐ Samostatné práce žáků – školní, domácí. ☐ Rozhovory, vypravování, vystoupení u tabule. ☐ Vypracování projektů. ☐ Komunikace ve dvojici, skupině.	Formy a metody práce: • Skupinové vyučování, práce ve dvojicích, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem). • Gramatické jevy procvičovat v testech. • Důraz kladen na samostatný verbální projev. • Hry zaměřené na rozvoj komunikace. • Motivace: dialogy, vyprávění, soutěže, kazety, časopisy. • Překonat ostych. • Vyprávění stavět na textech v učebnici, obměňovat je. • Konkrétní děj – reálie. • Projekty. • Výukové programy na PC. Průřezová témata: – Multikulturní výchova: nutnost znalosti cizího jazyka pro život v moderní Evropě – Osobnostní a sociální výchova – dovednost komunikace, spolupráce – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – poznávání života a světové kultury – Mediální výchova – využívání médií jako zdroj informací Mezipředmětové vztahy: – Člověk a zdraví – zdraví životní styl – Člověk a společnost – využití volného času – Člověk a příroda – objevujeme Evropu a svět

Anglický jazyk 8. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
Receptivní dovednosti: - o Žák rozumí běžnému rozhovoru. - o Ve čteném příběhu rozumí ději, vybere hlavní děj – odhaduje. - o Čte s dobrou výslovností přiměřený text. - o Používá slovník. - o Rozumí krátkým článkům v časopisech, na internetu jednoduchým návodům. Produktivní dovednosti: - o Umí správně používat základní gramatické jevy – písemně i ústně. - o Zná běžné základní fráze každodenního života (nákup, cesta, koníčky) a umí je použít. - o Umí vyprávět přečtený text. - o Umí se zeptat, odpovědi rozumí. - o Napiše dopis – krátký příběh dle osnovy. - o Popíše město, osobu atd.	• Prohlubovat probrané slovesné časy • Vyjádření budoucnosti, minulý čas průběhový • Předpřítomný čas • Tázací zájmena, spojky • Předložky místa a času • Dbát na správně použitý čas nejen v testu, ale i při ústním projevu • Upevňovat probraná témata: město, historie, cestování, odlišené kultury	☐ Neformální hodnocení – minitesty, společná kontrola. ☐ Průběžné hodnocení založené na pozorování v hodině. ☐ Formální hodnocení – testy po určitých celcích zaměřené na poslech, čtení a psaní. ☐ Autoevaluace žáků – pokrok v učení, pozitivní moment v procesu učení. ☐ Samostatné práce žáků – školní, domácí. ☐ Rozhovory, vypravování, vystoupení u tabule. ☐ Vypracování projektů. ☐ Komunikace ve dvojici, skupině.	Formy a metody práce: • Skupinové vyučování, práce ve dvojicích, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem). • Nutná motivace – soutěže, vyprávění příběhu, zajímavé texty, internet, video, nahrávky při probírání historie a života jiných kultur. • Projekty. • Výukové programy na PC. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: výchova k toleranci a respektování jiného názoru – Výchova demokratického občana: formy participace – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: kulturní rozmanitost – Mediální výchova: práce s informacemi Mezipředmětové vztahy: – Člověk a zdraví – zdravý životní styl – Člověk a společnost – využití volného času, dějinné souvislosti – Člověk a příroda – objevujeme Evropu a svět – Umění a kultura – hudební tvorba a výtvarné zpracování projektů

Anglický jazyk 9. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
Receptivní dovednosti: - o Žák je schopen porozumět obsahu rozhovoru i souvislému projevu (i rodilému mluvčímu). - o Umí odhadnout význam, hlavní myšlenku, nepřekládá. - o Pochopí i hlavní myšlenky, komentáře v novinách i v TV. - o Je schopen rychlé orientace ve slovníku. - o S porozuměním čte text bez zásadních chyb. - o Je schopen napsat dopis, vyjádřit názor, popsat děj. - o Umí požádat o informaci, vyjádřit nabídku, pozvání. - o Zná základní fakta o anglicky mluvících zemích. Produktivní dovednosti: - o Žák je schopen promluvy na témata běžného života – škola, rodina, záliby... - o Umí využívat všech získaných znalostí v běžném hovoru.	• Upevňování probrané mluvnice a slovní zásoby • Trpný rod • Rozšiřování slovní zásoby a témat • Věty příslovečné, podmínkové (v přítomném i budoucím čase) • Seznamování s reáliemi anglicky mluvících zemí • Poslech: porozumění bez detailního překladu	☐ Neformální hodnocení – minitesty, společná kontrola. ☐ Průběžné hodnocení založené na pozorování v hodině. ☐ Formální hodnocení – testy po určitých celcích zaměřené na poslech, čtení a psaní. ☐ Autoevaluace žáků – pokrok v učení, pozitivní moment v procesu učení. ☐ Samostatné práce žáků – školní, domácí. ☐ Rozhovory, vypravování, vystoupení u tabule. ☐ Vypracování projektů. ☐ Komunikace ve dvojici, skupině.	Formy a metody práce: • Žák je motivován pro další studium na vyšším stupni školy. • Uvědomuje si, že znalost Aj patří ke vzdělávání a dalšímu rozvoji a patří k osobnímu vzdělání. • Skupinová práce. • Zajímavé texty: využívání internetu, inzeráty – práce, seznámení. • Referáty, projekty. • Využívání slovníků, nahrávek, internetu. Průřezová témata – Enviromentální výchova: vztah člověka a prostředí – Výchova demokratického občana: formy participace – Osobnostní a sociální výchova: kooperace, kompetice – Mediální výchova: práce s informacemi – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: kulturní rozmanitost, objevujeme Evropu a svět Mezipředmětové vztahy: – Člověk a zdraví – zdravý životní styl – Člověk a společnost – využití volného času, dějinné souvislosti – Člověk a příroda – objevujeme Evropu a svět – Umění a kultura – hudební tvorba a výtvarné zpracování projektů

6.1.3 Vyučovací předmět: Matematika

6.1.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika má všeobecně vzdělávací charakter. Svým obsahem navazuje na Matematiku prvního stupně. Je to povinný předmět, který je využíván prakticky ve všech oborech. Zahrnuje čtyři tematické okruhy: číslo a proměnná, závislosti, vztahy a práce s daty, geometrie v rovině a prostoru, nestandardní aplikační úlohy a problémy. Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Matematika je zaměřena na:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

V 6. ročníku se vyučuje pět hodin týdně, z toho je jedna hodina posílena z DČD, důvodem je usnadnění přechodu žáků prvního stupně na stupeň druhý. V 7. – 9. ročníku jsou zařazeny čtyři vyučovací hodiny týdně.

Do vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu **Matematika** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova

6.1.3.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí učení
- pomáhá žákům vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislosti, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si žák vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- vede žáka, ať samostatně pozoruje, získané poznatky porovnává, kriticky pozoruje a vyvozuje závěry
- klade důraz na pozitivní motivaci, používá vhodné pomůcky (modely, obrazy) a techniku

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k samostatnému řešení problémů, užití vhodných logických, matematických a empirických postupů
- nabízí žákům dostatek příkladů vycházejících z reálného života

- ❑ nabízí žákům ověřit si prakticky správnost řešení problémů a ověřené postupy aplikovat při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- ❑ pomáhá sledovat žákovi jeho vlastní pokrok při zdolávání problémů
- ❑ podporuje žáka v samostatném myšlení, rozhodování a uvědomování si vlastní zodpovědnosti za svá rozhodnutí a učí žáka výsledky svých činů zhodnotit

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ❑ vede žáka k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, podporuje výstižné, souvislé a kultivované vyjadřování v písemném i ústním projevu
- ❑ klade důraz na komunikaci s druhými lidmi, učí žáky se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- ❑ napomáhá žákům využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- ❑ užívá různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů, tabulek
- ❑ zařazuje ústní i písemné zkoušení

Kompetence občanské

Učitel:

- ❑ nabízí velké množství situací k propojení problematiky dítěte a jeho zájmových činností
- ❑ vede žáka k pochopení základní ekologické souvislosti a enviromentálních problémů
- ❑ podporuje u žáka projevy zájmu podpory a ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- ❑ klade důraz na bezpečnost práce, zodpovědný přístup k zadaným úkolům, dodržování vymezených pravidel
- ❑ vede žáky k výsledkům činnosti přistupovat nejen z hlediska kvality, funkčnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- ❑ nabízí žákům samostatnou činnost

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ❑ zařazuje práce ve skupině, společně s žáky vytváří pravidla práce v týmu, organizují společně práci, rozdělují si role, učí je spolupráci, ohleduplnosti, úctě
- ❑ posiluje sebedůvěru a samostatnost žáka
- ❑ uplatňuje individuální přístup k žákům
- ❑ vnáší přátelskou atmosféru do výuky
- ❑ rozvíjí u žáků vzájemný respekt

Matematika 6. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Žáci zaokrouhlují desetinná čísla. - o Umi násobit a dělit desetinná čísla deseti, stem,... - o Umi převádět jednotky délky a hmotnosti. - o Písemně sčítají, odčítají, násobí a dělí desetinná čísla. - o Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly.	<u>Desetinná čísla</u> • Desetina, setina • Desetinná čísla – porovnávání, sčítání a odčítání, násobení a dělení desetinných čísel	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry – kartičky. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace, kooperace Mezipředmětové vztahy: – Fyzika - hmotnost
- o Žáci umí narýsovat úhel dané velikosti. - o Měří úhly úhломěrem. - o Užívá jednotky stupeň, minuta. - o Graficky sčítá a odčítá, násobí a dělí (dvěma). - o Poznává vrcholové a vedlejší úhly. - o Umi sčítat, odčítat, násobit i dělit úhly.	<u>Úhel a jeho velikost</u> • Úhel, osa úhlu, přenášení úhlů, měření velikostí úhlů, velikost úhlu, převody, druhy úhlů, vedlejší a vrcholové úhly • Sčítání a odčítání úhlů • Násobení a dělení úhlů	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry – kartičky. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – Fyzika - optika

o Žáci určí, zda jsou rovinné obrazce shodné. o Umi sestavit obraz obrazce v osové souměrnosti.	<u>Osová souměrnost</u> • Shodnost geometrických útvarů • Osová souměrnost • Konstrukce obrazu v osové souměrnosti • Osa úsečky a úhlu	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry – kartičky. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – Fyzika - optika – Umění a kultura - výtvarná výchova
o Žáci umí popsat a třídit trojúhelníky. o Umi sestavit výšky a těžnice, kružnici opsanou a vepsanou. o Určují velikosti vnitřních úhlů v trojúhelníku.	<u>Trojúhelník</u> • Vnější a vnitřní úhly • Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník • Vlastností trojúhelníků • Výšky, těžnice, kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku, trojúhelníková nerovnost • Určování velikostí vnitřních úhlů • Konstrukce trojúhelníků ze tří stran	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry – kartičky. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – Člověk a svět práce: dílny
o Sestrojí obraz krychle a kváдру ve volném rovnoběžném promítání. o Vypočítají objem a povrch kváдру a krychle. o Zná a umí převádět jednotky objemu. o Sestrojí síť kváдру a krychle.	<u>Objem a povrch krychle a kváдру</u> • Jednotky objemu • Objem krychle a kváдру • Síť krychle a kváдру • Povrch krychle a kváдру • Stěnová a tělesová úhlopříčka	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry – kartičky. • Výukové programy na počítači.

o Řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádra, krychle.			Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – Fyzika - objem
--	--	--	---

Matematika 7. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Žáci umí uvést zlomky na základní tvar, porovnat zlomky, zobrazit zlomky na číselnou osu. - o Určují společného jmenovatele zlomků, sčítají, odčítají, násobí a dělí zlomky. - o Převádějí zlomek na desetinné číslo a opačně. - o Užívají zlomky při řešení praktických situací. - o Řeší slovní úlohy pomocí zlomků.	• Zlomky • Základní tvar zlomku • Rozšiřování a krácení zlomků • Porovnávání zlomků • Početní operace se zlomky • Sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků • Převádění na desetinné číslo a naopak • Řešení slovních úloh se zlomky	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – Pracovní činnosti - recepty – Fyzika - čas
- o Žáci umí zapsat záporné a kladné číslo a zobrazit je na číselné ose. - o Určují opačné číslo k danému číslu. - o Porovnají racionální čísla. - o Určí absolutní hodnotu racionálního čísla. - o Sčítají, odčítají, násobí a dělí celá i racionální čísla. - o Užívají početní výkony s celými a racionálními čísly v praxi. - o Řeší slovní úlohy.	<u>Celá čísla, racionální čísla</u> • Čísla kladná, záporná • Opačná čísla • Absolutní hodnota čísla • Uspořádání celých a racionálních čísel • Sčítání, odčítání celých a racionálních čísel • Násobení a dělení celých a racionálních čísel • Početní operace s racionálními čísly • Řešení slovních úloh v oboru racionálních čísel	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – Člověk a svět práce - recepty – Fyzika - výpočty

- o Žáci umí určit shodné útvary. - o Užívají věty o shodnosti trojúhelníků a umí sestrojit trojúhelník. - o Sestrojí obraz útvaru v osové a středové souměrnosti. - o Určí osu a střed souměrnosti. - o Určí shodná zobrazení v praxi.	<u>Shodnost, středová souměrnost</u> • Shodnost geometrických útvarů • Shodnost trojúhelníků • Věty o shodnosti trojúhelníků • Shodná zobrazení • Středová souměrnost, útvar středově souměrný	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol ☐ Rozhovor se žáky ☐ Písemné práce ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce ☐ Ústní zkoušení ☐ Samostatné práce	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích • Domácí úkoly – výpočty a úlohy • Samostatné práce • Společná práce na tabuli • Práce ve skupinách Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – umění a kultura: výtvarná výchova
- o Žáci umí porovnat dvě veličiny poměrem. - o Zvětšují (zmenšují) hodnoty v daném poměru. - o Umí krátit poměr. - o Řeší úlohy z praxe s využitím poměru. - o Využívají měřítko při zhotovování jednoduchých plánů. - o Umí zapsat tabulku přímé, nepřímé úměrnosti. - o Poznají, zda je úměrnost přímá, či nepřímá. - o Zakreslí bod v pravoúhlé soustavě souřadnic. - o Umí přečíst souřadnice bodu. - o Narýsují graf přímé i nepřímé úměry. - o Řeší slovní úlohy s užitím úměry i trojčlenky.	<u>Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost</u> • Poměr, převrácený poměr, postupný poměr • Měřítka • Přímá, nepřímá úměrnost • Soustava souřadnic • Graf přímé a nepřímé úměrnosti • Trojčlenka	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol ☐ Rozhovor se žáky ☐ Písemné práce ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce ☐ Ústní zkoušení ☐ Samostatné práce	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích • Domácí úkoly – výpočty a úlohy • Samostatné práce • Společná práce na tabuli • Práce ve skupinách • Didaktické hry • Výukové programy na počítači Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – chemie: výpočty z chemických rovnic – fyzika: výpočty
- o Rozlišují jednotlivé druhy rovnoběžníků a znají jejich vlastnosti. - o Rozlišují lichoběžník a znají jeho vlastnosti. - o Umí sestrojit rovnoběžník i lichoběžník. - o Vypočítají obsahy a obvody rovnoběžníků, trojúhelníků a	<u>Čtyřúhelníky</u> • Čtyřúhelníky • Rovnoběžníky a jejich vlastnosti • Konstrukce rovnoběžníků • Lichoběžníky a jejich vlastnosti • Konstrukce lichoběžníků • Obsah a obvod rovnoběžníků,	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol ☐ Rozhovor se žáky ☐ Písemné práce ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce ☐ Ústní zkoušení ☐ Samostatné práce	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích • Domácí úkoly – výpočty a úlohy • Samostatné práce • Společná práce na tabuli • Práce ve skupinách • Didaktické hry • Výukové programy na počítači

lichoběžníků. o Řeší slovní úlohy z praxe.	trojúhelníků a lichoběžníků		Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – člověk a svět práce
o Žáci umí určit kolik procent je daná část celku, jak velkou část celku tvoří daný počet procent a určí celek z dané části a z daného počtu procent. o Řeší slovní úlohy na výpočet procent, procentové části, celku. o Řeší jednoduché příklady na výpočet úroků.	<u>Procenta. Úroky</u> • Procento, základ, procentová část, počet procent • Úrok • Řešení slovních úloh • Jednoduché úrokování	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol ☐ Rozhovor se žáky ☐ Písemné práce ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce ☐ Ústní zkoušení ☐ Samostatné práce	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích • Domácí úkoly – výpočty a úlohy • Samostatné práce • Společná práce na tabuli • Práce ve skupinách • Didaktické hry • Výukové programy na počítači Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – fyzika: výpočty – chemie: výpočty, roztoky
o Žáci umí sestavit síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou a lichoběžníkovou podstavou. o Vypočítají povrch a objem těchto hranolů.	<u>Hranoly</u> • Hranoly s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou a lichoběžníkovou podstavou • Objem a povrch hranolů • Úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů těchto hranolů • Síť hranolů	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol ☐ Rozhovor se žáky ☐ Písemné práce ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce ☐ Ústní zkoušení ☐ Samostatné práce	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích • Domácí úkoly – výpočty a úlohy • Samostatné práce • Společná práce na tabuli • Práce ve skupinách • Didaktické hry • Výukové programy na počítači Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – umění a kultura – člověk a svět práce

Matematika 8. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Žáci umí určovat druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačtoru. - o Znájí Pythagorovu větu a užívají ji v praxi a při řešení slovních úloh.	<u>Druhá mocnina a odmocnina. Pythagorova věta</u> • Druhá mocnina, určování pomocí tabulek a kalkulačtoru • Druhá odmocnina, určování pomocí tabulek a kalkulačtoru • Řešení slovních úloh z praxe na užití druhé mocniny a odmocniny • Pythagorova věta, její význam a řešení úloh z praxe	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace
- o Žáci určí hodnotu číselného výrazu. - o Zapiší slovní text pomocí výrazů s proměnnými.	<u>Výrazy</u> • Číselný výraz, hodnota číselného výrazu • Proměnná, výraz s proměnnou • Zápis slovního textu pomocí výrazů • Dosazování do výrazů	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry. • Výukové programy na počítači Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace
- o Žáci umí určovat mocniny s přirozeným mocnitelem. - o Provádí základní početní operace s mocninami. - o Umi zapsat číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti.	Mocniny s přirozeným mocnitelem • Mocniny s přirozeným mocnitelem, operace s mocninami • Zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin • Sčítání a odčítání mocnin • Násobení a dělení mocnin	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry.

	• Mocnina součinu, zlomku, mocniny	☐ Samostatné práce.	• Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace
- o Žáci sestrojí tečnu ke kružnici, určují vzájemnou polohu přímky a kružnice a vzájemnou polohu dvou kružnic. - o Vypočítají obsah a obvod kruhu. - o Řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahu a obvodu kruhu.	<u>Kruh, kružnice</u> • Kruh, kružnice, vzájemná poloha kružnice a přímky, vzájemná poloha dvou kružnic • Konstrukce tečny kružnice v daném bodě • Obsah kruhu, délka kružnice, číslo π • Slovní úlohy na výpočet obsahu a obvodu kruhu	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – Umění a kultura
- o Sčítají a odčítají mnohočleny. - o Násobí výraz jednočlenem. - o Upravují výraz vytýkáním před závorku. - o Násobí dvojčlen dvojčlenem, trojčlenem. - o Užívají vzorce ke zjednodušení výrazů.	<u>Mnohočleny</u> • Mnohočleny • Sčítání a odčítání mnohočlenů • Násobení mnohočlenu jednočlenem • Vytýkání před závorku • Násobení mnohočlenu mnohočlenem • Užití vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace
- o Sestrojují síť válce. - o Umí vypočítat objem a povrch válce. - o Řeší slovní úlohy z praxe.	<u>Válec</u> • Válec, síť válce, podstavy a plášť válce • Konstrukce sítě válce • Objem a povrch válce • Řešení slovních úloh na výpočty	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách.

	objemu a povrchu válce	☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	• Didaktické hry. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – Umění a kultura - Výtvarná výchova
- o Žáci řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav. - o Provádí zkoušku správnosti řešení. - o Vypočítají hodnotu neznámé ze vzorce po dosazení číselných hodnot. - o Řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineárních rovnic. - o Užívají řešení rovnic v praxi.	• Lineární rovnice • Rovnost, vlastnosti rovnosti • Lineární rovnice s jednou neznámou, kořen (řešení) rovnice, ekvivalentní úpravy rovnic, zkouška • Řešení slovních úloh pomocí rovnic • Výpočet neznámé ze vzorce	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – Fyzika - výpočty
- o Používají základní pravidla přesného rýsování. - o Umí sestrojit osu úsečky a úhlu, rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti. - o Sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě. - o Sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice. - o Sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky v jednodušších případech.	<u>Konstrukční úlohy</u> • Množiny bodů dané vlastnosti • Základní konstrukční úlohy • Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků • Základní pravidla rýsování • Sestrojování množin bodů dané vlastnosti • Řešení konstrukčních úloh • Rozbor, zápis a provedení konstrukce	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – Člověk a svět práce - výkresy

- o Provádí jednoduchá statistická šetření a zapisují výsledky do tabulky či diagramu. - o Umí číst tabulky a grafy a umí je interpretovat v praxi. - o Určují četnosti jednotlivých hodnot a zapisují je do tabulky. - o Vypočítají aritmetický průměr. - o Určí z dané tabulky modus a medián. - o Umí číst a sestavit diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech.	<u>Základy statistiky</u> • Statistický soubor, statistické šetření, jednotka, znak, četnost, aritmetický průměr, medián, modus • Diagramy – sloupkový, kruhový, čtení a sestavování diagramů i s údaji zadanými v procentech	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – Informatika
--	--	--	--

Matematika 9. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Určují podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl. - o Krátí a rozšiřují lomené výrazy. - o Sčítají a odčítají dva až tři lomené výrazy. - o Násobí a dělí dva lomené výrazy. - o Převádějí složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů.	<u>Lomený výraz</u> • Lomený výraz, podmínky, početní operace s lomenými výrazy, složený lomený výraz.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace
- o Určují podobné útvary v rovině. - o Používají poměr podobnosti. - o Sestrojí rovinný obraz podobný danému. - o Rozdělí úsečku dané délky v daném poměru. - o Užívají poměr podobnosti při práci s plány a mapami.	<u>Podobnost</u> • Podobnost, poměr podobnosti, podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti trojúhelníků	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – Umění a kultura - Výtvarná výchova
- o Řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli. - o Řeší slovní úlohy vedoucí k lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli.	<u>Rovnice s neznámou ve jmenovateli</u> • Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli • Řešení slovních úloh	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli.

		vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	• Práce ve skupinách. • Didaktické hry. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – Fyzika - výpočty – Chemie - výpočty
- o Řeší soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací metodou. - o Řeší soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými sčítací metodou v jednodušších případech. - o Řeší slovní úlohy pomocí soustav, úlohy na pohyb, na společnou práci, na směsi.	<u>Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými</u> • Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – Fyzika - úlohy na pohyb – Chemie - úlohy na směsi, roztoky
- o Rozeznají funkční vztah od jiných vztahů. - o Určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce. - o Sestrojí graf lineární funkce - o Řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic. - o Užívají funkce při řešení úloh z praxe.	<u>Funkce</u> • Funkce, definiční obor funkce, množina hodnot funkce, graf funkce • Vlastnosti funkce, rostoucí a klesající, konstantní • Lineární funkce a její vlastnosti, graf lineární funkce • Grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace

			Mezipředmětové vztahy: – Fyzika - čas, grafy
- o Sestrojují grafy funkcí sinus a tangens. - o Užívají goniometrické funkce při řešení úloh z praxe, při výpočtech objemů a povrchů těles. - o Určují hodnoty funkcí pomocí tabulek nebo kalkulatoru.	<u>Goniometrické funkce</u> • Goniometrické funkce jako poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku • Funkce sinus, kosinus, tangens a kotangens • Užívání tabulek pro určování hodnot těchto funkcí pro ostré úhly a určování úhlu pro známou hodnotu funkce • Užití funkce sinus a tangens k řešení úloh z praxe	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace
- o Sestrojí síť jehlanu. - o Vypočítají objem a povrch jehlanu v jednoduchých případech. - o Užití goniometrických funkcí při výpočtech povrchu a objemu jehlanu v jednoduchých případech.	<u>Jehlan</u> • Jehlan • Síť jehlanu • Objem a povrch jehlanu • Řešení úloh z praxe na výpočet objemů a povrchů i s užitím goniometrických funkcí	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – Umění a kultura
- o Sestrojují graf kvadratické funkce a nepřímé úměrnosti. - o Užívají funkce při řešení úloh z praxe.	<u>Kvadratická funkce, nepřímá úměrnost</u> • Kvadratická funkce • Nepřímá úměrnost • Sestrojování grafů a užití funkce k řešení úloh z praxe	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry. • Výukové programy na počítači.

			Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – Fyzika - otázky
o Vypočítají objem a povrch kužele. o Užívají goniometrické funkce sinus a tangens při výpočtu povrchu a objemu kužele v jednoduchých případech. o Vypočítají objem a povrch koule.	<u>Rotační kužel, koule</u> • Kužel, síť kužele • Objem a povrch kužele • Řešení úloh z praxe na výpočty objemů a povrchů kužele i s užitím goniometrických funkcí • Koule, poloměr koule • Objem a povrch koule • Užití vzorců pro objem a povrch koule v praktických úlohách	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – Člověk a svět práce – Umění a kultura - stavitelství, obrazy, modely
o Žáci vypočítají úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře. o Určí hledanou jistinu. o Provádí jednoduché a složené úrokování. o Vypočítají úrok z úroku.	• Základy finanční matematiky • Úrok, jistina, úroková doba, úrokovací období, úrokovací míra • Jednoduché úrokování • Složené úrokování • Řešení slovních úloh z praxe	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce. ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Práce ve skupinách. • Didaktické hry. • Výukové programy na počítači. Průřezová témata: – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – Výchova k občanství – Člověk a svět práce

6.1.4 Vyučovací předmět: Informatika

6.1.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika je součástí vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Je povinným vyučovacím předmětem a je realizován od 4. do 9. ročníku po jedné vyučovací hodině týdně. Všichni žáci 1. stupně postupně získávají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň nebo pro výstup na víceleté gymnázium, na 2. stupni pak podrobnější znalosti a dovednosti při používání základních programů pro výstup na střední školy. Výuka probíhá v počítačové učebně.

Žáci mohou být v hodině děleni do dvou skupin. Na 1. stupni bez žádného kritéria dělení, na 2. stupni mohou být děleni podle dosažených znalostí a schopností na začátečníky a pokročilé. Učební osnovy jsou zpracovány jednotně pro obě skupiny, práce se žáky v pokročilejší skupině je provedena více do hloubky a do větších podrobností.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware (HW), software (SW) a práce v síti. Dále jsou vedeni na 1. stupni k praktickému zvládnutí práce s grafikou a textem, na 2. stupni prohloubení práce s textem, dále pak s tabulkami a k tvorbě prezentací či jednoduchých webových stránek. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Do vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu **Informatika** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

6.1.4.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- ❑ zadává úkoly, kterými jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- ❑ tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, je učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ❑ vede žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí je chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- ❑ vystupuje v roli konzultanta, vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ❑ zadává žákům některé práce prostřednictvím komunikace na dálku a k tomu využívá různé vhodné komunikační technologie – některé práce žáci odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- ❑ vede žáky k tomu, aby při komunikaci dodržovali vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence občanské

Učitel:

- ❑ seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla,...) tím, že je vede k jejich dodržování (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, nutnost chránit si své heslo, ...)
- ❑ při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

Učitel:

- ❑ vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- ❑ umožňuje žákům využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst, pro využití v jiných předmětech či volbě svého budoucího povolání

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ❑ vede žáky při práci ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech je učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- ❑ učí žáky hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci je vede k ohleduplnosti a taktu, učí je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Informatika – (6. a 7. ročník)

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Rozlišuje pojmy hardware a software. - o Dokáže vysvětlit funkce procesoru, operační paměti a pevného disku a jakým způsobem ovlivňují výkon počítače. - o Zná jednotky, kterými se označuje výkon procesorů a kapacita pamětí. - o Dokáže vysvětlit pojem periferie a zařadit sem nejběžnější zařízení. - o Dokáže vysvětlit pojem software, zná základní skupiny software a dokáže vysvětlit, jaké programy sem zařazujeme, k čemu takové programy slouží.	<u>Hardware (HW) a software (SW)</u> • vysvětlení pojmů • HW – základní jednotka (procesor, pevný disk, operační paměť, mechaniky + vnější paměťová média, karty, porty, zdroj, základní deska) • jednotky: výkon procesoru (Hz), kapacita pamětí (B) a jejich násobky (K, M, G, T) • HW – periferie (klávesnice, myš, monitor, tiskárny, reproduktory, plotter, čtečka čipových karet ...) • SW – operační systémy, aplikace, utility, antivirové programy, komprimační programy	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, při práci ve skupině, samostatné práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které dovednosti a znalosti doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače, prezentace své práce. ☐ Praktické výstupy a práce s počítačem (správný postup při přihlášení do a ohlášení ze sítě).	Formy a metody práce: • Výuka probíhá v učebně VT. • Každý žák pracuje samostatně na své stanici. • Výklad učitele doprovázený ukázkou. • Využití dataprojektoru k projekci filmů a animací pro vysvětlení HW a SW. Průřezová témata: – VDO: softwarové pirátství – EGS: využití stejného HW v celosvětovém měřítku – mezinárodní spolupráce a obchod Mezipředmětové vztahy: – výukové programy různých předmětů – Fyzika – jednotky a jejich násobky, rozdíl od ICT
- o Suverénně pracuje s myší, orientuje se na klávesnici a uspořádává si okna pro svou práci. - o Samostatně si uspořádává data na svém uživatelském kontě.	<u>Operační systém Windows</u> • orientace na klávesnici, důležité klávesy – Enter, Esc, Delete, Backspace, kurzorové šipky, Shift, tabulátor, ... • práce s myší – klik, uchopení a tažení, dvojklik, klik pravým tlačítkem ... • práce s okny – zavřít, minimalizovat, maximalizovat, zmenšit do původní velikosti, změna velikosti okna, posun okna za titulkový pruh, rolování obsahem okna (posuvníky), přepínání mezi okny	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, při práci ve skupině, samostatné práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které dovednosti a znalosti doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – hodnocení samostatně vypracovaných prací. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače, prezentace své práce. ☐ Praktické výstupy a práce	Formy a metody práce: • Výuka probíhá v učebně VT. • Každý žák pracuje samostatně na své stanici. • Výklad učitele doprovázený ukázkou. • Samostatná práce žáků. • Demonstrační řešení složitějších úloh pomocí dataprojektoru. • Využívání systému nápovědy k řešení problémů. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: – EV: přizpůsobení OS národnímu prostředí – VDO: softwarové pirátství Mezipředmětové vztahy: – Anglický jazyk – počítačová terminologie – Český jazyk a literatura – přejímání nových slov do jazyka

	Práce se složkami a soubory, postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru včetně variant (menu, myš, klávesové zkratky), vytvoření zástupce	s počítačem (náročnější obsluha programových oken).	
o Dokáže vysvětlit pojem Internet a uvést jeho význam. o Zná základní služby Internetu a ví k čemu slouží.	Internet - co to je, kdy vznikl, služby Internetu (e-mail, www, el. konference, e-banking, ...) - princip internetu (server, IP adresa, doména, paket)	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, při práci ve skupině, samostatné práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které dovednosti a znalosti doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – hodnocení samostatně vypracovaných prací. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače, prezentace své práce. ☐ Praktické výstupy a práce s počítačem (orientace na Internetu, obsluha internetového prohlížeče).	Formy a metody práce: - Výuka probíhá v učebně VT. - Každý žák pracuje samostatně na své stanici. - Výklad učitele doprovázený ukázkou. - Samostatná práce žáků. - Demonstrační řešení složitějších úloh pomocí dataprojektoru. - Individuální řešení zadaných problémů. - Využití dataprojektoru k projekci filmů a animací pro vysvětlení principu internetu. Průřezová témata: - EGS: vyhledávání a komunikace informací o světě - MKV: komunikace s lidmi z různých kultur - MDV: kritický přístup k informacím, ověřování zdrojů Mezipředmětové vztahy: - Dějepis – období a důvody vzniku internetu na pozadí mezinárodní situace doby
o Web používá jako zdroj informací.	World wide web (www – web) - pojmy: hypertext a multimediální - pohyb po webu: - přes hypertextové odkazy - známá adresa stránky - vyhledávání - ukládání z webu: - celá stránka - obrázek - vykopírování části textu	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, při práci ve skupině, samostatné práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita, orientace na Internetu apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které dovednosti a znalosti doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – hodnocení samostatně vypracovaných prací. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače, prezentace své práce.	Formy a metody práce: - Výuka probíhá v učebně VT. - Každý žák pracuje samostatně na své stanici. - Výklad učitele doprovázený ukázkou. - Samostatná práce žáků. - Demonstrační řešení složitějších úloh pomocí dataprojektoru. - Individuální řešení zadaných problémů. - Využití dataprojektoru k projekci filmů a animací pro vysvětlení pojmů webových stránek. Průřezová témata: - VDO: svoboda slova (i nebezpečí), pluralita názorů, ochrana autorských práv - EGS: procházení webových stránek nezná hranic Mezipředmětové vztahy: - Web jako informační zdroj o tématech probíraných i

		☐ Praktické výstupy a práce s počítačem (používání hypertextových odkazů i adres www stránek).	v jiných předmětech
o Elektronickou poštu dokáže používat pro komunikaci i pro odesílání a přijímání souborů (prací, úkolů).	<u>Elektronická pošta – e-mail</u> • přístup k poště (samostatná služba, přes webové rozhraní) • poštovní programy • napsání zprávy, čtení došlé zprávy, smazání došlé zprávy • odpověď (Reply) a přeposlat kopii došlé zprávy dál (Forward) • připojení přílohy (Attachment) k odesílané zprávě, uložení přílohy z došlé zprávy	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, při práci ve skupině, samostatné práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které dovednosti a znalosti doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – hodnocení samostatně vypracovaných prací. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače, prezentace své práce. ☐ Praktické výstupy a práce s počítačem (komunikace se spolužáky, učitelem – posílání příloh).	Formy a metody práce: • Výuka probíhá v učebně VT. • Každý žák pracuje samostatně na své stanici. • Výklad učitele následovaný ukázkou. • Samostatná práce žáků. • Demonstrační řešení složitějších úloh pomocí dataprojektoru. • Žáci komunikují pomocí e-mailu mezi sebou i s učitelem. • Možnost posílat si domů úlohy i jejich řešení. Průřezová témata: – OSV: pravidla komunikace – EGS: komunikace mezi jednotlivci i skupinami z různých koutů světa – MKV: komunikace v různých jazycích Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk a literatura – dopis a jeho pravidla × e-mail a jeho odlišnosti od běžného dopisu
o Umí změnit vlastnosti písma a odstavců. o Dovede vytvořit záhlaví a zápatí stránky. o Do dokumentu dokáže vložit jakýkoliv obrázek, upravit jeho vlastnosti a vhodně jej umístit do textu. o Zvládne i složitější grafické úpravy textu a vložených objektů. o Dokáže vytvořit jednoduchou tabulku, naplnit ji údaji, upravit její vzhled podle potřeb a umístit ji do textu. o Umí vytvořit obsah, seznam	<u>Textové editory – Word</u> • otevření, uložení změn, uložení jako (na jiné místo, pod jiným jménem) • pohyb v dokumentu, označení části textu (klávesnice, myš) • slovo, věta, odstavec – jak je chápe Word, zobrazení netisknutelných znaků • změna vlastností písma • psaní textu, základní typografická pravidla (ČSN 01 6910), vložení symbolu (znaky, které nejsou na klávesnici), pevná mezera • změna vlastností odstavce, odsazení, předsažení	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, při práci ve skupině, samostatné práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které dovednosti a znalosti doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – hodnocení samostatně vypracovaných prací. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače, prezentace své práce. ☐ Praktické výstupy a práce s počítačem (psaní, úprava a	Formy a metody práce: • Výuka probíhá v učebně VT. • Každý žák pracuje samostatně na své stanici. • Výklad učitele doprovázený ukázkou. • Samostatná práce žáků. • Demonstrační řešení složitějších úloh pomocí dataprojektoru. • Individuální psaní zadaných textů s ohledem na dodržování typografických pravidel. • Využívání systému nápovědy k řešení problémů. • Samostatné psaní vlastních textů s předepsanou úpravou. • Úprava a editace již napsaných textů. Průřezová témata: – OSV: výchova k preciznosti své práce – MDV: psaní samostatných krátkých slohových prací, úprava textu do školního časopisu Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk a literatura – čitelnost textu, gramatická

tabulek a obrázků.	• odrážky a číslování, víceúrovňové číslované seznamy • vložení obrázku (obrázek ze souboru do textového pole) • vektorová grafika (klipart, WordArt, automatické tvary), nastavení vlastností (velikost, barvy a čáry, obtékání), vytvoření obrázku v grafickém editoru a vložení do Wordu • sloupcová sazba, grafická úprava textu (noviny) • tabulátory, vodící znaky • vytvoření jednoduché tabulky, naplnění údaji, změna vlastností tabulky vč. přidávání a ubírání řádků nebo sloupců • záhlaví a zápatí stránky, číslování stránek • generování obsahu, seznamu obrázků a tabulek	editace textu).	pravidla – Výtvarná výchova – tvary a druhy písma, jejich výtvarná podoba; kresba jednoduchých obrázků a schémat; výtvarná podoba psaného dokumentu – Cizí jazyky – způsob sazby slovníků – Přírodopis – systémové třídění rostlin a živočichů, jejich hierarchické seznamy
o Umi napsat jednoduchou práci se všemi náležitostmi.	<u>Závěrečná odborná práce</u> • náležitosti odborných prací, titul, úvod, vlastní práce, zhodnocení, obsah a seznamy, citace • ochrana autorských práv • získávání informací na Internetu	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, při práci ve skupině, samostatné práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které dovednosti a znalosti doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – hodnocení samostatně vypracovaných prací. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače, prezentace své práce. ☐ Praktické výstupy a práce s počítačem (samostatné vypracování odborné práce se	Formy a metody práce: • Výuka probíhá v učebně VT. • Každý žák pracuje samostatně na své stanici. • Samostatná práce žáků. • Individuální řešení zadaných problémů. • Využívání systému nápovědy k řešení problémů. • Možnost práce ve dvojicích a skupinkách. Průřezová témata: – MDV: tvorba samostatné práce většího rozsahu se všemi náležitostmi odborné práce – MKV: získávání informací hledáním na internetu – OSV: spolupráce žáků ve dvojicích a týmu, volba tématu podle zájmů či budoucí profesní orientace – VDO: ochrana autorských práv – citace Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk a literatura – slohové zpracování získaných textů; psaní odborných prací (náležitosti odborné práce) – Výtvarná výchova – grafická úprava napsané práce, použití obrázků, fotografií a schémat

		všemi náležitostmi).	– různé předměty (Fyzika, Chemie, Dějepis, Přírodopis, Zeměpis, ...) podle volby témat prací žáků
--	--	----------------------	---

Informatika – (8. a 9. ročník)

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Orientuje se ve Wordu, umí psát s dodržováním pravidel stanovených normou. - o Zvládá formátování textu (písmo, odstavec, stránka). - o Dovede vytvořit hypertextové odkazy.	<u>Textové editory – Word – prohloubení</u> • zopakování základních pojmů, postupů a pravidel • úprava textu, formát • vložení objekty (obrázky, tabulky, textová pole, ...) • záložky a hypertextové odkazy	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, při práci ve skupině, samostatné práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které dovednosti a znalosti doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – hodnocení samostatně vypracovaných prací. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače, prezentace své práce. ☐ Praktické výstupy a práce s počítačem (samostatná práce s textem, jeho úprava a editace).	Formy a metody práce: • Výuka probíhá v učebně VT. • Každý žák pracuje samostatně na své stanici. • Výklad učitele doprovázený ukázkou. • Samostatná práce žáků. • Demonstrační řešení složitějších úloh pomocí dataprojektoru. • Individuální řešení zadaných problémů. • Využívání systému nápovědy k řešení problémů. • Úprava a editace již napsaných textů. • Samostatné psaní vlastních textů s předepsanou grafickou úpravou. Průřezová témata: – MDV: tvorba elektronických textů s hypertextovými odkazy Mezipředmětové vztahy: – Občanský výchova – elektronické texty v zákonodárství – různé předměty, jejichž popisy a odkazy žáci tvoří
- o Orientuje se v Excel okně, sešitě apod. - o Dokáže vytvořit tabulku, naplnit ji daty a upravit její vzhled a formát. - o S daty pomocí vzorců dokáže provádět jednoduché početní operace. - o Na základě tabulky dokáže vytvořit graf a upravit jeho vzhled.	<u>Tabulkové procesory – Excel</u> • k čemu jsou tabulkové procesory • pojmy: sešit, list, řádek, sloupec, buňka • pohyb mezi sešity, mezi listy, na listu • označení řádku, sloupce, buněk, souvislé a nesouvislé oblasti, pojmenování oblasti • zadávání údajů do buněk a oblasti – text, číslo, vzorec • vzhled tabulky – Formát – Buňky (formát čísla, předdefinované a vlastní formáty, písmo, zarovnání,	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, při práci ve skupině, samostatné práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které dovednosti a znalosti doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – hodnocení samostatně vypracovaných prací. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače, prezentace své práce.	Formy a metody práce: • Výuka probíhá v učebně VT. • Každý žák pracuje samostatně na své stanici. • Výklad učitele doprovázený ukázkou. • Použití projekce prezentací pro základní pojmy Excelu a formátování buněk. • Samostatná práce žáků. • Demonstrační řešení složitějších úloh pomocí dataprojektoru. • Individuální řešení zadaných problémů. • Využívání systému nápovědy k řešení problémů. • Využívání průvodců (pro vložení funkce, grafu, ...). • Zpracování dat pro jejich grafickou prezentaci. • Ukázka použitelných tiskopisů v Excelu (daňové přiznání, faktura, ...). Průřezová témata:

	ohraničení, stínování) • vložení řádku, sloupce, buněk, sloučení buněk, rozdělení buněk • jednoduché vzorce (součet, rozdíl, násobení, dělení) • použití jednoduchých funkcí ve vzorcích (Min, Max, Průměr, Suma) • podmíněné výpočty – funkce Když • tvorba databáze, filtr • pojem graf, vytvoření grafu, úprava vzhledu a vlastností grafu, vhodnost použití jednotlivých typů • spojnice trendu a její užití • ochrana dat a vzorců • ovládací prvky, intuitivní tvorba jednoduché makroinstrukce • tvorba jednoduchých tiskopisů umožňujících vyplňování s výpočtem	☐ Praktické výstupy a práce s počítačem (tvorba jednodušších i složitějších tabulek, výpočty v tabulkách, tvorba grafu).	– EGS: práce s měnami různých států – MKV: převody různých měn a jednotek – OSV: tvorba tiskopisů Mezipředmětové vztahy: – Matematika – jednoduché početní operace, grafické znázornění dat – grafy – Fyzika – statistické vyhodnocování naměřených hodnot a tvorba vhodného grafu – předměty využívající statisticky zpracovaná data
o Text ve Wordu dokáže přenést do Excelu. o Graf i tabulku dokáže vložit do Wordu. o Dokáže vytvořit jednoduché šablony dopisů pro hromadnou korespondenci a propojit je k databázi v Excelu.	<u>Spolupráce Wordu a Excelu</u> • přenášení textů do Excelu a excelských tabulek a grafů do Wordu • využití excelské databáze pro hromadnou korespondenci	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, při práci ve skupině, samostatné práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které dovednosti a znalosti doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – hodnocení samostatně vypracovaných prací. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače, prezentace své práce. ☐ Praktické výstupy a práce s počítačem (práce s několika	Formy a metody práce: • Výuka probíhá v učebně VT. • Každý žák pracuje samostatně na své stanici. • Výklad učitele doprovázený ukázkou. • Samostatná práce žáků. • Demonstrační řešení složitějších úloh pomocí dataprojektoru. • Využívání průvodců (pro hromadnou korespondenci, .). • Samostatné zpracování laboratorních prací žáků. Průřezová témata: – EGS: tvorba formulářů hromadné korespondence Mezipředmětové vztahy: – Fyzika, Chemie – zpracování laboratorních prací žáků – Český jazyk a literatura – podniková korespondence

		programy současně, propojení Wordu a Excelu).	
o Umi vytvořit jednoduchou prezenci s animací.	<u>Prezentace – PowerPoint</u> • základní pojmy: prezentace, snímek (slide) • užití předdefinovaných šablon • formát snímku • vkládání nadpisů, seznamů, obrázků, grafů, schémat, ... • přechody snímků, animace	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, při práci ve skupině, samostatně práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které dovednosti a znalosti doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – hodnocení samostatně vypracovaných prací. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače, prezentace své práce. ☐ Praktické výstupy a práce s počítačem (přehledná a estetické prezentace dat).	Formy a metody práce: • Výuka probíhá v učebně VT. • Každý žák pracuje samostatně na své stanici. • Výklad učitele doprovázený ukázkou. • Samostatná práce žáků. • Demonstrační řešení složitějších úloh pomocí dataprojektoru. • Využívání systému nápovědy k řešení problémů. • Využívání průvodců (pro tvorbu prezentace). • Každý žák vytvoří prezentaci vlastního námětu. Průřezová témata: – MDV: zasílání prezentací e-mailem – OSV: profesní zaměření a jeho prezentace Mezipředmětové vztahy: – prezentace výsledků své práce v různých předmětech
o Dovede vytvořit pomocí Wordu jednoduchou webovou stránku. o Umi mezi sebou propojit několik webových stránek hypertextovými odkazy.	<u>World wide web (www – web)</u> • tvorba www stránek pomocí Wordu • užití hypertextových odkazů mezi stránkami • vložení objektů (obrázků, ozdobných prvků, animací, ...)	☐ Pozorování žáka – práce u počítače, při práci ve skupině, samostatně práci, jeho přístup k probíranému tématu, aktivita apod. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které dovednosti a znalosti doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – hodnocení samostatně vypracovaných prací. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině u počítače, prezentace své práce. ☐ Praktické výstupy a práce s počítačem (praktická tvorba jednoduchých www stránek).	Formy a metody práce: • Výuka probíhá v učebně VT. • Každý žák pracuje samostatně na své stanici. • Výklad učitele doprovázený ukázkou. • Samostatná práce žáků. • Demonstrační řešení složitějších úloh pomocí dataprojektoru. • Spolupráce žáků ve dvojicích a skupinách na tvorbě www stránky. • Samostatná tvorba osobní stránky. Průřezová témata: – MDV: tvorba stránek pro zveřejnění na internetu – OSV: tvorba osobních stránek s prezentací své budoucí profese – VDO: ochrana autorských práv Mezipředmětové vztahy: – využití znalostí a zálib z různých předmětů ke své profesní orientaci

6.1.5 Vyučovací předmět: Dějepis

6.1.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět dějepis na 2. Stupni je povinným vyučovacím předmětem, v návaznosti na výstupy předmětů prvouka a vlastivěda na 1. stupni, zachovává činnostní charakter učení – přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. V 6. – 9. ročníku jsou zařazeny vždy 2 hodiny týdně – předmět je posílen v 9. ročníku o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Výuka je i nadále založena na zapojení co nejvíce smyslů, na porozumění učivu všemi žáky, na vzájemné komunikaci mezi žáky a učitelem i žáky navzájem, a to při seznamování se s novými poznatky i při jejich procvičování. Žáci jsou vedeni k poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadně ovlivnily vývoj společnosti a promítají se do naší současnosti, se zřetelem k základním hodnotám evropské civilizace. K tomu jsou mimo učebnic využívány dějepisné atlasy, mapy a pracovní sešity, sloužící k pozorování předkládaného jevu, využívání a rozšiřování dosavadních poznatků a projektového vyučování.

Výuka probíhá v kmenových třídách.

Do vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu **Dějepis** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

6.1.5.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- ❑ základní metodou práce je metoda induktivní
- ❑ k motivaci žáků užívá učebnici s jejím obrazovým vybavením, včetně otázek a úkolů
- ❑ formuje dovednost žáků provádět korekci vlastních chyb
- ❑ rozvíjí řečové dovednosti žáků
- ❑ využívá další učební texty (encyklopedie, slovníky, mapy) a vede žáky k práci s nimi
- ❑ využívá audiovizuální pořady k názornému přiblížení jednotlivých historických období

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ❑ podporuje aktivní spoluúčast žáků na vyučování
- ❑ formou řízeného pohovoru rozvíjí zájem žáka o předmět

- ❑ vychází ze sběratelské a kulturní aktivity žáků (muzea, kulturně-historické památky, výstavy)
- ❑ vede žáky k analýze dějepisných poznatků, srovnávání událostí a jevů a jejich zevšeobecňování
- ❑ formuje dovednost žáků orientovat se v čase a prostoru

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ❑ pracuje s historickými kartogramy a historickou mapou
- ❑ pracuje s časovou přímkou a lokalizuje na ní historické jevy
- ❑ vede žáky k dovednosti pojmenovat pozorované jevy a jejich části
- ❑ rozvíjí schopnost žáků převádět konkrétní pozorování do roviny slovního popisu a pohybu s dodržováním časové posloupnosti

Kompetence občanské

Učitel:

- ❑ vede žáky k pochopení zákonitostí vývoje člověka, lidské společnosti a jejich společensko-ekonomických formací
- ❑ bere ohled na rozdílné schopnosti a možnosti žáků vybírat, třídit a využívat poznatky, především z pohledu jejich intelektových zvláštností

Kompetence pracovní

Učitel:

- ❑ vede žáky k práci s odbornými názvy a pojmy
- ❑ napomáhá žákům v individuálním vytváření vztahu příčinné následnosti a tím pochopení zákonitostí vývoje společnosti
- ❑ trvá na důsledném a odpovědném vztahu žáků k plnění zadávaných úkolů
- ❑ pravidelně kontroluje přípravu žáků na výuku, vedení školních sešitů, nošení potřebných pomůcek

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ❑ rozvojem citové stránky žákovy osobnosti pomáhá utvářet jeho humánní cítění a hodnotovou orientaci
- ❑ při kolektivní práci (skupinové práci) vede žáky k respektování a dodržování stanovených pravidel

Dějepis 6. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků. - o Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány. - o Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.	<u>Člověk v dějinách</u> • Proč a jak poznáváme minulost – úkol historické vědy, práce historika • Hmotné a písemné prameny – archivy, muzea, galerie, knihovny • Vnímání historického času, hlavní období historie – periodizace dějin • Pomocné vědy historické	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků. ☐ Sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit, a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích. • V lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost s dějepisnými pracovními sešity. Projekt: • Regionální muzea, knihovny a galerie. Průřezová témata: – Multikulturní výchova: kulturní difference, etnický původ, multikulturalita – Mediální výchova: vnímání mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk – písemné prameny
- o Stručně charakterizuje názory na vznik světa a člověka. - o Charakterizuje paleolit, neolit a období kovů. - o Stručně popíše pravěké osídlení Evropy a našich zemí. - o Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu. - o Objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost. - o Uvede příklady archeologických kultur na našem území.	Počátky lidské společnosti • Výklad vzniku světa a člověka v mýtech a náboženstvích • Vědecký výklad vzniku světa a člověka • Charakteristika paleolitu, neolitu a doby kovů (nástroje, způsob obživy, společenská organizace, způsob života) • Vývoj člověka • Významná archeologická naleziště v našich zemích a v Evropě	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků. ☐ Sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit, a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, – individuální vystoupení u tabule,	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích. • V lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost s dějepisnými pracovními sešity. Projekt: • Pravěké umění. • Pravěké dějiny regionu. Průřezová témata: – Osobnostní výchova: kreativita, komunikace – Enviromentální výchova: základní podmínky života Mezipředmětové vztahy: – Zeměpis – historické lokality

		výstupy z projektu.	– Přírodopis – vývoj člověka
- o Objasní vliv přírodních poměrů na vývoj starověkých států. - o Vysvětlí jejich hospodářský, společenský, politický, kulturní a náboženský vývoj. - o Objasní přínos starověkých států pro rozvoj světové civilizace.	<u>Nejstarší civilizace</u> • Přehled států starověkého východu: Egypt, státy v oblasti Mezopotámie a Předního východu, Indie, Čína (obecné rysy a specifické zvláštnosti jejich hospodářského, společenského, politického a kulturního vývoje) • Kultura států starověkého východu (písmo, základy věd, způsob života, náboženství, umění) • Přínos starověkých států pro rozvoj světové kultury	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků. ☐ Sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit, a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, – individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích. • V lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost s dějepisnými pracovními sešity. Projekt: • Kultura nejstarších civilizací. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana – občan, společnost a stát – Multikulturní výchova – lidské vztahy, etnika Mezipředmětové vztahy: – Zeměpis – historické lokality – Český jazyk – báje a pověsti
- o Objasní vliv přírodních poměrů na rozvoj řecké společnosti. - o Vysvětlí význam styků Řeků s okolním světem. - o Porovná státní zřízení a způsob života ve Spartě a v Aténách. - o Charakterizuje přínos řecké a helenistické kultury pro rozvoj evropské civilizace. - o Popíše přírodní poměry a objasní jejich vliv na vývoj římské společnosti. - o Charakterizuje dobu královskou, období republiky a císařství. - o Vysvětlí podstatu a význam křesťanství. - o Objasní vliv římské kultury na evropskou civilizaci.	<u>Kořeny evropské kultury Starověké Řecko</u> • Nejstarší období řeckých dějin, báje, a pověsti, náboženství, způsob života, hospodářství • Námořní obchod a kolonizace • Státní zřízení a způsob života v městských státech – Sparta, Atény, významné osobnosti • Řecko – perské války • Boj o nadvládu v Řecku, peloponéská válka • Řecká kultura – písmo, věda, filozofie, historie, přírodní vědy, umění, divadlo, literatura, architektura, sochařství, malířství, sport a hry, významné osobnosti • Ovládnutí Řecka Makedonií, říše Alexandra Makedonského	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků. ☐ Sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit, a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, – individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích. • V lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost s dějepisnými pracovními sešity. Projekt: • Významné osobnosti řeckých dějin. • Staré řecké báje. • Římská kultura. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana: občan, společnost a stát – Multikulturní výchova: lidské vztahy, etnika Mezipředmětové vztahy: – Zeměpis – historické lokality – Český jazyk – báje a pověsti

	• Helenistická kultura • Přínos řecké a helenistické kultury pro rozvoj evropské civilizace <u>Starověký Řím</u> • Přírodní poměry a osídlení Apeninského poloostrova, etruská kultura • Nejstarší období římských dějin v bájích a pověstech • Boj o ovládnutí Apeninského poloostrova a Středomoří • Řím v období republiky – státní zřízení, územní rozsah, složení společnosti, občanské války, povstání otroků (Spartakus) • Řím v období principátu a císařství – státní zřízení, rozšiřování říše, postavení provincií, boj proti barbarům, kolonát • Vznik a podstata křesťanství • Krize římské říše – její rozdělení, pád západořímské říše • Římská kultura – věda, umění, způsob života, náboženství a jejich přínos pro rozvoj evropské civilizace, významné osobnosti		
--	---	--	--

Dějepis 7. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Popíše osídlení Evropy po rozpadu západořímské říše a způsob života barbarských kmenů. - o Charakterizuje první státní útvary na našem území (Sámova říše, Velká Morava, počátky českého státu). - o Charakterizuje významná období vývoje českého státu období vlády posledních Přemyslovců, dobu vlády Karla IV. a Václava IV., husitství, období vlády Jiřího z Poděbrad a období jagellonské. - o Popíše hospodářství, strukturu středověké společnosti a způsob života jednotlivých vrstev. - o Charakterizuje vývoj v jednotlivých částech Evropy. - o Objasní postavení a úlohu církve ve středověké společnosti. - o Popíše hlavní události ve vývoji významných evropských států. - o Charakterizuje románskou, gotickou a renesanční kulturu.	<u>Středověká Evropa a křesťanství</u> Středověk od 5. do 12. století • Osídlení Evropy po rozpadu západořímské říše • Přijímání křesťanství • Říše franská a byzantská • Pokusy o podmanění evropské civilizace – Arabové, Normané, východní kočovníci • Slovanské kmeny, Sámova říše, Velkomoravská říše – vývoj, christianizace, Cyrilometodějská misie, kultura • Počátky a rozvoj českého státu za prvních Přemyslovců • Šíření křesťanství, počátky křesťanské kultury • Přehled významných Evropských států – Svatá říše římská, počátky anglického a francouzského království, polského a uherského státu, Kyjevská Rus, arabská říše • Křížové výpravy do Svaté země • Románská kultura v našich zemích a v Evropě <u>Středověk od 13. do 15. století</u> • Zemědělství, řemeslná výroba a obchod, vznik měst • Struktura středověké společnosti a způsob života jednotlivých vrstev (šlechta, rytíři, měšťanstvo,	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků - sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích v lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost s dějepisnými pracovními sešity. Projekt: • Společnost a kultura Velké Moravy. • Náboženské poměry v Evropě. • Středověká vzdělanost. • Dějiny regionu 13. – 16. století. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana: občan, společnost a stát Mezipředmětové vztahy: – Zeměpis – historie lokality – Český jazyk – literární díla daného období – Výtvarná výchova – gotický a renesanční sloh

	kněžstvo, mnišské řády, poddání) • Český stát za posledních Přemyslovců a Lucemburků • Hospodářský a kulturní rozvoj za Karla IV. • Gotická kultura v našich zemích a v Evropě • Husitství – průběh, výsledky, významné osobnosti • Vývoj v Evropě – konflikt mezi Anglií a Francií, turecké výboje, osvobození Ruska z tatarské nadvlády, vyhnání Arabů z Pyrenejského poloostrova, počátky expanze Španělska a Portugalska do zámoří • Český stát v období poděbradském a jagellonském – hospodářské, politické, náboženské a kulturní poměry • Pozdní gotika, počátky humanismu a renesance v našich zemích a v Evropě		
o Popíše hlavní objevné cesty a vysvětlí jejich význam. o Objasní hospodářské a kulturní změny v Evropě. o Vysvětlí postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie. o Popíše příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky. o Charakterizuje barokní kulturu a životní styl jednotlivých společenských vrstev.	<u>Objevy a dobývání. Počátky novověku</u> • Objevné cesty – průběh a výsledky, poznávání nových civilizací, důsledky pro Evropu • Vzestup Španělska, zápas Nizozemí o svou nezávislost • Renesanční humanismus a náboženská reformace • Počátky absolutních monarchií Anglii a ve Francii, Svatá říše národa německého • Český stát v předbělohorské době • Vznik habsburské monarchie • Postavení českých zemí	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků - sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit, a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule,	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích v lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost s dějepisnými pracovními sešity. Projekt: • Význam objevných cest. • Barokní kultura regionu. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana: občan, společnost a stát Mezipředmětové vztahy: – Zeměpis – historie lokality

	v habsburské monarchii • Třicetiletá válka a její důsledky • Občanská válka v Anglii • Barokní kultura	výstupy z projektu.	– Český jazyk – literární díla daného období – Výtvarná výchova – barokní sloh
--	--	---------------------	---

Dějepis 8. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Objasní vliv osvícenství na hospodářský, společenský a kulturní rozvoj našich zemí a ostatních států Evropy. - o Charakterizuje národní obrození a objasní úlohu jednotlivých osobností. - o Objasní vliv Francouzské revoluce a napoleonských válek na evropský vývoj. - o Popíše uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu, průběh a výsledky revoluce 1848/49 v našich zemích, Rakousku a ostatních státech. - o Charakterizuje vývoj v našich zemích a v Evropě v padesátých a šedesátých letech. - o Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla. - o Charakterizuje hlavní změny koncem 19. a počátkem 20. století v oblasti hospodářské, společenské, kulturní a v mezinárodních vztazích. - o Vysvětlí příčiny vzniku ohnisek napětí v Evropě a v koloniálních zemích. - o Objasní postavení českých zemí a Rakousko – Uherska a hlavní cíle	<u>Modernizace společnosti</u> <u>Dějiny od 2. poloviny 17. do konce 18. století</u> • Osvícenství – rozvoj vzdělanosti, vědy, techniky a umění • Habsburská monarchie a české země v 18. stol. – vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II. • Hospodářský a kulturní rozvoj českých zemí • Vývoj v Anglii, Francii, Rusku a Prusku • Vznik USA <u>Dějiny od konce 18. století do 70. let 19. století</u> • Francouzská revoluce – příčiny, průběh a výsledky • Vliv Francouzské revoluce a napoleonských válek na evropské země, uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu • Vznik rakouského císařství, Metternichův absolutismus • Průmyslová revoluce • Národní obrození – charakteristika jednotlivých etap a hlavních představitelů • Politický život v českých zemích, formování politického programu • Průběh a výsledky revoluce v roce 1848 v Evropě	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit, a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích v lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost s dějepisnými pracovními sešity. Projekt: • Manufakturní a průmyslová výroba 18. století. • Struktura novověké společnosti. • Významné osobnosti 19. století v době ČNO. • Dějiny regionu 17 – 18. stol. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana: občan, společnost, stát Mezipředmětové vztahy: – Zeměpis – historické lokality – Český jazyk – literární díla daného období – Fyzika – objevy 18. – 19. stol. – Výtvarná výchova – stavební slohy

české politiky. o Popíše příčiny, průběh a výsledky 1. světové války a postavení a úlohu českého národa v ní.	• České země v době Bachova absolutismu a v 60. letech • Hlavní představitelé českého politického života • Vznik Rakousko – Uherska • Občanská válka v USA • Sjednocení Německa a Itálie <u>Dějiny od konce 19. století do 1. světové války</u> • Průmyslová revoluce v Evropě – změny v oblasti hospodářské, společenské, politické a kulturní • Postavení českých zemí v Rakousko – Uhersku • Česká kultura – věda, umění, školství, ediční a kulturní činnost • Charakteristika vývoje v Evropě, USA a Japonsku • Vývoj v koloniálních a závislých zemích • Mezinárodní vztahy, vznik bloků – Trojspolek, Trojdohoda • Kultura občanské společnosti – rozvoj vědy, techniky, vzdělanosti, umění • První světová válka – její průběh a výsledky • Vznik Československa a jeho politický systém		
---	--	--	--

Dějepis 9. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Charakterizuje vývoj v Československu, v Evropě a ve světě ve 20. a 30. letech. - o Vysvětlí podstatu nacismu a fašismu. - o Objasní důsledky Mnichovské dohody pro ČSR. - o Charakterizuje průběh 2. světové války, její největší bitvy. - o Vysvětlí proces osvobozování okupovaných zemí. - o Charakterizuje život v protektorátu Čechy a Morava. - o Vysvětlí úlohu domácího a zahraničního odboje. - o Zhodnotí výsledky 2. světové války. - o Vysvětlí pojem HOLOCAUST.	<u>Dějiny mezi dvěma válkami, 2. světová válka.</u> • Evropa a svět ve 20. a 30. letech • Světová hospodářská krize, nástup fašismu • Mnichovská konference a její důsledky • Průběh 2. světové války • Protektorát Čechy a Morava: vývoj na Slovensku • Domácí a zahraniční odboj, činnost československé vlády v exilu • Výsledky 2. světové války	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit, a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích. • V lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost s dějepisnými pracovními sešity. Projekt: • Moderní umělecké proudy. • Dějiny regionů za 2. světové války. • Vztahy Češi, Němci v regionu, významné osobnosti obou národností. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana: občan, společnosti a stát Mezipředmětové vztahy: – Zeměpis – kritické lokality – Český jazyk – literární díla daného období
- o Vysvětlí důsledky konference v Postupimi pro poválečné uspořádání světa. - o Objasní postavení ČSR v poválečném období, jeho politiku a vnitřní vývoj. - o Vysvětlí příčiny a důsledky Února 1948. - o Charakterizuje poválečný vývoj v Evropě. - o Objasní důsledky rozdělení světa do bloků. - o Vysvětlí vnitropolitický vývoj ČSR v 60. letech a důsledky pokusu o reformu v roce 1968. - o Charakterizuje řešení komplexu	<u>Rozdělení a integrující se svět</u> <u>Poválečný vývoj v Evropě a ve světě</u> • Poválečné uspořádání světa – Postupimská konference • Mezinárodní postavení Československa a jeho zahraniční politika • Marshallův plán a jeho odmítnutí • Řešení hospodářských, národnostních, kulturních a politických problémů • Únor 1948 a jeho důsledky • Poválečný vývoj v Evropě,	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit, a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě,	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích. • V lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost s dějepisnými pracovními sešity. Projekt: • Dějiny regionu po 2. světové válce. • Náboženský vývoj ve 20. století. • Řešení globálních problémů. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana: občan, společnost a stát – Výchova k myšlení v evropských souvislostech: objevujeme Evropu a svět

problému 70. a 80. Let. o Charakterizuje globální problémy lidstva přelomu tisíciletí.	Německu, Japonsku a USA • Hospodářská a politická situace v zemích“ třetího světa“ • Rozdělení světa do bloků – NATO, Varšavská smlouva • Období studené války • Země třetího světa • Vývoj mezinárodních vztahů v 50. letech, úloha OSN • Vztahy mezi USA a SSSR <u>Vývoj v ČR</u> • Uvolnění politického nátlaku koncem 50. a v 60. letech • Pokus o reformu v roce 1968, vznik Čsl. federace • Období normalizace • Obnovení pluralitního politického systému a demokracie • Obnovení tržního hospodářství • Vznik ČR – řešení hospodářských, politických, národnostních a kulturních problémů • Kultura, věda a technika 20 století • Umění a jeho úloha v životě člověka <u>Globální problémy lidstva</u> • tvorba a ochrana životního prostředí, zajištění míru a bezpečnosti, lidských práv, výživy, vzdělání, zdraví a jejich řešení	individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	– Enviromentální výchova: vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: – Zeměpis – historické lokality – Český jazyk – literární díla daného období – Přírodopis – ekologie – Výchova k občanství – globální svět
---	---	--	---

6.1.6 Vyučovací předmět: Výchova k občanství a ke zdraví

6.1.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova k občanství a ke zdraví je povinným vyučovacím předmětem. Je vyučován pouze na 2. stupni. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, vyučovanou na 1. stupni.

V 6. – 9. ročníku jsou naplánovány dvě hodiny výuky týdně. V 6. a 7. ročníku je předmět posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace. Výuka probíhá v kmenových učebnách s celým kolektivem třídy.

Předmět je zaměřen na rozvoj vědomostí, dovedností a znalostí žáků. Týká se jejich orientace v sociální realitě, poznávání druhých lidí, pochopení vlastního já a v neposlední řadě přináší základní poznání o člověku v souvislosti s ochranou zdraví ve všech jeho složkách – sociální, psychické a fyzické.

Metody práce jsou zaměřeny na výklad, diskusi se žáky, samostatnou či skupinovou práci, řešení problémů, psychotesty atd.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu **Výchova k občanství a ke zdraví** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

6.1.6.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci
- používá vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a jiných učebních textů
- zařazuje práci s encyklopediemi
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb
- podporuje u žáka schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úloh, kvízů a rébusů apod.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů

- ❑ podporuje u žáků nalézání alternativních variant řešení zadaných úloh
- ❑ nabízí žákům stále nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou s využitím kreativity aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- ❑ klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle různých hledisek a zobecnění
- ❑ provádí se žáky rozbor úkolu (problému), učí je tvořit plán jeho řešení, odhadovat výsledky, volit správný postup k vyřešení problému a vyhodnocovat správnost výsledku

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ❑ nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- ❑ užívá odborné termíny
- ❑ zařazuje ústní zkoušení, rozhovory se žáky a písemné práce na dané téma
- ❑ zařazuje diskusní kroužky a besedy

Kompetence občanské

Učitel:

- ❑ respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- ❑ nabízí dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti
- ❑ podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k druhým lidem a svému okolí

Kompetence pracovní

Učitel:

- ❑ rozvíjí u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- ❑ vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a úplné dokončení práce
- ❑ kontroluje samostatné práce žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ❑ zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování
- ❑ uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úlohy), ale i k žákům s poruchami učení (delší čas na zpracování, tolerance pravopisných chyb, delší čas na čtení textů, zkrácení psaných textů atd.).
- ❑ vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- ❑ posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Výchova k občanství a ke zdraví 6. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. - o Vysvětlí, proč je třeba chování ve škole podřizovat školnímu řádu. - o Vysvětlí význam základního vzdělání pro budoucí život v dospělosti. - o Na příkladech popíše zásady racionální přípravy na vyučování. - o Uvede příklady místních tradic, popsat život v obci a pochopit funkci obecního úřadu a jeho vliv na život obyvatel. - o Seznámí se s významnými místy obce, regionu a celé naší vlasti. - o Vyjádří, co nás navzájem spojuje v národ, co si představujeme pod pojmy vlast a vlastenectví. - o Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. - o Na příkladech popíše kulturní život bydliště, regionu, uvést vlastní kulturní aktivity. - o Popíše způsoby, jak se může člověk podílet na rozvíjení kulturních aktivit. - o Objasní, jaké místo má majetek	Člověk ve společnosti • Naše škola • Naše obec • Náš region • Naše vlast • Kulturní život • Majetek, vlastnictví a hospodaření	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o životě člověka ve společnosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova – Výchova demokratického občana – Multikulturní výchova – Enviromentální výchova Mezipředmětové vztahy: – Dějepis - historie školy, obce, regionu, vlasti – Zeměpis - práce s mapou – Matematika - rodinný rozpočet

v životě člověka. o Zhodnotit přínos hospodaření pro vlastní život.			
o Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství.	<u>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</u> • Vztahy a pravidla soužití v prostředí • Rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek • Domov • Hospodaření	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o vztazích mezi lidmi a formách soužití. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova – Výchova demokratického občana – Multikulturní výchova Mezipředmětové vztahy: – Pracovní činnosti - hospodaření v domácnosti
o Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví. o Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.	<u>Zdravý způsob života a péče o zdraví</u> • Režim dne • Zdraví fyzické, psychické a sociální • Příčiny nemocí, léčba, nemoc v rodině • Výživa a zdraví	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o zdravém způsobu života a péči o zdraví. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova – Enviromentální výchova: vztah zdraví a pobytu v přírodě Mezipředmětové vztahy: – Pracovní činnosti - příprava zdravé stravy – Tělesná výchova - pohybová aktivita během dne – Chemie - léčba pomocí medikamentů

- o Je si vědom změn nastávajících v pubertě. - o Je seznámen se základy sexuality a chováním v této citlivé oblasti lidského života, umí se svou sexualitou zacházet. - o Chápe rizika spojená se sexuálním chováním člověka.	<u>Změny v životě člověka a jejich reflexe</u> • Dětství, puberta, dospívání • Sexuální dospívání a reprodukční zdraví	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o změnách v životě člověka a jejich reflexi. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: – Mediální výchova: videoprojekce pořadů s problematikou dospívání – Osobnostní a sociální výchova Mezipředmětové vztahy: – Tělesná výchova - vliv pohybu na vývoj zdravého jedince
- o Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka. - o Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt.	<u>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</u> • Auto-destruktivní závislosti • Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita • Osobní bezpečí • Manipulativní reklama, sekty • Bezpečné chování, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o rizicích ohrožujících zdraví a jejich prevenci. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: – Mediální výchova: vliv reklamy – Osobnostní a sociální výchova – Enviromentální výchova: pobyt v přírodě, ochrana zdraví, osobní bezpečí Mezipředmětové vztahy: – Chemie - drogy jako chemické sloučeniny

Výchova k občanství a ke zdraví 7. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi. - o Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích. - o Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě). - o Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví. - o Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti. - o Objasní potřebu tolerance, respektu kulturních zvláštností a odlišností zájmů, způsobů chování a myšlení lidí.	• Vztahy mezi lidmi a formy soužití • Zásady lidského soužití (morálka, mravnost, svoboda, svědomí) • Vztahy mezi lidmi (mezilidská komunikace, vztahy ve dvojici, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity, nesnášenlivost, osobní a neosobní vztahy) • Lidská setkání (rovnost a nerovnost, pomoc lidem v nouzi, přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, základní lidská práva)	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o vztazích mezi lidmi a formách soužití. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální rozvoj – Výchova demokratického občana – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Multikulturní výchova Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk - mezilidská komunikace

o Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor.	<u>Globální problémy lidstva</u> (kapitola, která jednoduchým způsobem vysvětluje hlavní globální problémy lidstva, všímá si vlivu člověka na životní prostředí, hovoří o konzumní společnosti a lidské nesnášenlivosti, téma bude podrobně probráno v 9. ročníku v rámci kapitoly Nadnárodní společenství, navíc je jedním z průřezových témat)	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o globálních problémech lidstva. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana – Multikulturní výchova – Enviromentální výchova – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Mezipředmětové vztahy: – Dějepis, Zeměpis - práce s mapou, lidské problémy v souvislosti s vývojem společnosti – Český jazyk - mezilidská komunikace – Anglický jazyk - jako základní světový jazyk a prostředek dorozumívání lidí na celém světě – Přírodopis - vývoj planety, narušování životního prostředí lidským faktorem
o Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci. o Objasní, jak může sebehodnocení ovlivnit rozhodování člověka a jeho vztahy s ostatními. o Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování vlastních a společných cílů. o Rozpoznává projevy záporných vlastností u sebe i druhých, kriticky je hodnotí. o Popíše, jak pěstovat kladné	<u>Člověk jako jedinec</u> • Podobnost a odlišnost lidí • Vnitřní svět člověka (vnímání, prožívání, osobní hodnoty, sebehodnocení) • Osobní rozvoj (životní cíle a plány, motivace, aktivita, vůle)	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o podobnosti, odlišnosti lidí, o vnitřních prožitcích a osobním rozvoji. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální rozvoj Mezipředmětové vztahy: – Pracovní činnosti - zájmy a trávení volného času (ruční práce, práce s přírodním materiálem atd.) – Přírodopis - podobnost a odlišnost lidí

charakterové vlastnosti, rozvíjet vlastní individualitu a posilovat sebedůvěru.			z hlediska fyziologického
o Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. o Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. o Uvědomuje si význam práva v každodenním životě.	<u>Člověk a lidská práva</u> • Lidská práva • Principy demokracie • Právo v každodenním životě • Rovnost a nerovnost lidí	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o lidských právech a zacházení s nimi. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana – Multikulturní výchova Mezipředmětové vztahy: – Dějepis - vývoj demokracie a právních záležitostí – Zeměpis - rovnost a nerovnost lidí z pohledu planet
o Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.	<u>Změny v životě člověka a jejich reflexe</u> • Dětství, puberta, dospívání • Sexuální dospívání a reprodukční zdraví • Plánování rodičovství, sexuální aktivity, rizika sexuálního chování • Změny v myšlení a rozvoj schopností • Volný čas a životospráva v období dospívání	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o změnách v lidském životě. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova – Mediální výchova: videoprojekce pořadů s problematikou dospívání Mezipředmětové vztahy: – Pracovní činnosti - příprava zdravé stravy – Chemie, Přírodopis - antikoncepční metody (hormonální antikoncepce aj.)

o Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky. o Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.	<u>Zdravý způsob života a péče o zdraví</u> • Tělesná a duševní hygiena • Režim dne • Výživa a zdraví	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o zdravém způsobu života a péči o zdraví. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální rozvoj Mezipředmětové vztahy: – Tělesná výchova - význam pohybu pro zdraví – Přírodopis - vývoj zdravého jedince
o Uvědomuje si existenci patologických jevů ve společnosti. o Rozlišuje mezi látkami neškodnými a zdraví škodlivými.	<u>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</u> • Auto-destruktivní závislosti • Jiné druhy závislostí • Nácvik odmítání nabízené drogy • Stres a jeho vztah ke zdraví	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o rizicích, které mohou ohrozit lidské zdraví. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální rozvoj Mezipředmětové vztahy: – Chemie, Přírodopis - auto-destruktivní závislosti

Výchova k občanství a ke zdraví 8. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru. - o Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. - o Objasní rozdíly mezi základními druhy citů a uvede příklady projevů jednotlivých druhů citů.	<u>Osobnostní a sociální rozvoj</u> • Sebepoznání a sebepojetí • Psychohygiena • Mezilidské vztahy, komunikace, kooperace • Znaky a druhy citů, projevy citů	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o osobnostním a sociálním rozvoji člověka. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Individuální řešení zadaných problémů. • Řešení problémových úloh formou samostatné či skupinové práce. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk - mezilidská komunikace
- o Kriticky posoudí své možnosti ohledně výběru povolání. - o Pokusí se sama sebe charakterizovat.	<u>Člověk jako jedinec</u> • Osobní cíle a plány (životní cíle a plány, příprava na budoucí povolání, zákoník práce, pracovní proces)	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o osobnostních cílech a plánech a přípravě na budoucí povolání. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Individuální řešení zadaných problémů. • Řešení problémových úloh formou samostatné či skupinové práce. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova – Výchova demokratického občana Mezipředmětové vztahy: – Pracovní činnosti - příprava na budoucí povolání,

			pracovní proces
o Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. o Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství. o Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů. o Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.	<u>Stát a právo</u> • Právní základy státu • Státní správa a samospráva • Právo v každodenním životě • Protiprávní jednání • Právní řád České republiky	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o právu a jeho funkci ve státě. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Individuální řešení zadaných problémů. • Řešení problémových úloh formou samostatné či skupinové práce. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana – Výchova v evropských a globálních souvislostech Mezipředmětové vztahy: – Dějepis - právo v lidské společnosti
o Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. o Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí. o Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.	<u>Hodnota a podpora zdraví</u> • Podpora zdraví a její formy (prevence, odpovědnost jedince za zdraví) • Pohyb a zdraví • Instituce zaměřené na pohybovou aktivitu	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o hodnotě a podpoře zdraví. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Individuální řešení zadaných problémů. • Řešení problémových úloh formou samostatné či skupinové práce. Průřezová témata: – Enviromentální výchova – Osobnostní a sociální výchova Mezipředmětové vztahy: – Přírodopis - lidské zdraví – Tělesná výchova - význam pohybu pro zdraví
o V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za	<u>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</u>	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách

bezpečné sexuální chování. o Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc. o Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti. o V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování.	• Bezpečné chování • Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví • Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita • Auto-destruktivní závislosti	☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o rizicích ohrožujících zdraví každého z nás. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule. ☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o osobnostním a sociálním rozvoji člověka. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Individuální řešení zadaných problémů. • Řešení problémových úloh formou samostatné či skupinové práce. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova – Enviromentální výchova Mezipředmětové vztahy: – Chemie, Přírodopis - auto-destruktivní závislosti
o Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu. o Snaží se pochopit nebezpečnost svého chování v souvislosti s dosažením kultu štihlosti. o Toleruje odlišný způsob výživy u druhých lidí.	<u>Zdravý způsob života a péče o zdraví</u> • Alternativní způsoby výživy • Poruchy příjmu potravy • Ochrana před infekčními chorobami (i sexuálně přenosnými) a úrazy	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o zdravém způsobu života. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Individuální řešení zadaných problémů. • Řešení problémových úloh formou samostatné či skupinové práce. Průřezová témata: – Enviromentální výchova: vliv stravování na

			fungování organismu člověka Mezipředmětové vztahy: – Přírodopis - zdravý jedinec – Dějepis - stravovací zvyklosti v průběhu času
--	--	--	--

Výchova k občanství a ke zdraví 9. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
o Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	<u>Člověk jako jedinec</u> - Osobní rozvoj - Životní cíle a plány - Životní perspektivy - Adaptace na životní změny osobnost člověka a vlastnosti ve vztahu k práci	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o osobním rozvoji a životních plánech jednotlivce. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: - Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. - Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. - Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. - Výklad učitele a následná diskuse. - Samostatná práce. - Individuální řešení zadaných problémů. - Řešení problémových úloh formou samostatné či skupinové práce. Průřezová témata: - Osobnostní a sociální výchova Mezipředmětové vztahy: - Pracovní činnosti - příprava na budoucí povolání
o Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci. o Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejích orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.	<u>Stát a právo</u> - Právo v každodenním životě protiprávní jednání - Lidská práva - Právní řád České republiky - Principy demokracie - Právní základy státu	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o lidských právech a principech demokracie. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: - Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. - Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. - Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. - Výklad učitele a následná diskuse. - Samostatná práce. - Individuální řešení zadaných problémů. - Řešení problémových úloh formou samostatné či skupinové práce. Průřezová témata: - Výchova demokratického občana - Výchova v evropských a globálních souvislostech Mezipředmětové vztahy: - Dějepis - vývoj práva v proměnách času, principy

			demokracie
o Dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi. o Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti.	<u>Stát a hospodářství</u> • Principy tržního hospodářství • Peníze, majetek vlastnictví	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o principech tržního hospodářství. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Individuální řešení zadaných problémů. • Řešení problémových úloh formou samostatné či skupinové práce. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana Mezipředmětové vztahy: – Dějepis - vývoj tržního hospodářství
o Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy. o Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu. o Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání.	<u>Mezinárodní vztahy, globální svět</u> • Evropská integrace • Mezinárodní spolupráce • Globalizace	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o mezinárodních vztazích. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Individuální řešení zadaných problémů. • Řešení problémových úloh formou samostatné či skupinové práce. Průřezová témata: – Výchova v evropských a globálních souvislostech – Multikulturní výchova – Mediální výchova Mezipředmětové vztahy: – Dějepis, Zeměpis - práce s mapou, evropská seskupení – Přírodopis - destruktivní vlivy na vývoj Země – Anglický jazyk - prostředek celosvětové komunikace

o Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky. o Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce. o Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.	<u>Zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví</u> • Výživa a zdraví • Tělesná a duševní hygiena stolování • Společenské chování při jídle a jiných příležitostech zpracovávání a uchovávání potravin • Civilizační choroby, HIV pozitivita, AIDS, drogy	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o zdravém způsobu života a péči o zdraví. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Individuální řešení zadaných problémů. • Řešení problémových úloh formou samostatné či skupinové práce. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova Mezipředmětové vztahy: – Praktické činnosti - zdravá úprava pokrmů, základy stolování, zpracování a uchovávání potravin – Tělesná výchova - vývoj pohybu pro zdraví
o Umí sestavit svůj celoroční šatník. o Chápe funkci a účelnost oděvu. o Rozlišuje základní oděvní materiály.	<u>Kultura odívání, údržba oděvů a prádla</u> • Vznik a vývoj oděvu • Funkce a účelnost oděvu • Základní šatník • Praní a šití • Oděvní materiály	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o kultuře odívání a údržbě textilií. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule. ☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o osobnostním a sociálním rozvoji člověka. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Individuální řešení zadaných problémů. • Řešení problémových úloh formou samostatné či skupinové práce. Průřezová témata: – Enviromentální výchova: šetrné zacházení s životním prostředím (bezfosfátové prací a čisticí prostředky) Mezipředmětové vztahy: – Praktické činnosti - oděvy, jejich výroba, péče o čistotu oděvu – Dějepis - odívání v minulosti a dnes – Zeměpis - způsoby odívání v různých částech světa,

		☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule.	práce s mapou
--	--	--	---------------

6.1.7 Vyučovací předmět: Fyzika

6.1.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět fyzika na 2. stupni je povinným vyučovacím předmětem a navazuje svým vzdělávacím obsahem na vyučovací předměty prvouka a přírodověda vyučované na 1. stupni. V 6. až 9. ročníku jsou vyučovány dvě hodiny fyziky týdně. Předmět je tedy posílen o dvě hodiny (po jedné hodině v 6. a 9. ročníku) z disponibilní časové dotace. Výuka probíhá v odborné učebně fyziky a chemie. Na laboratorní práce jsou žáci početnějších tříd rozděleni na dvě skupiny, jinak výuka probíhá s celým kolektivem třídy.

Předmět je zaměřen na rozvoj vědomostí, znalostí, schopností a dovedností žáků. Žáci si osvojují nejdůležitější fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti potřebné k porozumění fyzikálním jevům a procesům vyskytujícím se v přírodě, v běžném životě i v technické či technologické praxi. Tím jsou dány také metody práce zaměřené na činnostní charakter učení – především pozorování, měření a experimentování.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu **Fyzika** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Osobnostní a sociální výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

6.1.7.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci
- předkládá dostatek informačních zdrojů a způsobů efektivního učení
- zařazuje práci zaměřenou na vyhledávání, třídění, propojování a využívání informací
- vede žáky k používání odborné terminologie
- podporuje u žáka schopnosti abstraktního a logického myšlení
- používá vhodné učební pomůcky pro demonstrační i frontální pokusy a audiovizuální techniku
- vytváří u žáků zásoby přírodovědných nástrojů – pokus, pozorování, měření, zpracování výsledků, vyvození závěru

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- provádí se žáky rozbor úkolu (problému), hledá se žáky příčiny, učí je tvořit plán jeho řešení, odhadovat výsledky, volit správný postup k vyřešení problému, vyhodnocovat a ověřovat správnost výsledku
- vede žáky k porovnávání jevů, zjišťování shod a odlišností
- nabízí žákům nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou s využitím kreativity aplikovat známé a osvědčené postupy řešení

- ❑ podporuje u žáků nalézání alternativních variant řešení zadaných úloh

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ❑ vede žáky k formulování svých myšlenek v logickém sledu a k výstižnému a souvislému vyjadřování v ústním i písemném projevu
- ❑ užívá odbornou terminologii, fyzikální značky a jednotky
- ❑ zapojuje žáky do rozhovorů a diskusí
- ❑ zařazuje práci s grafy, tabulkami, diagramy, schémata
- ❑ nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Kompetence občanské

Učitel:

- ❑ respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- ❑ podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k ochraně zdraví, krajiny a životního prostředí
- ❑ vede žáky k pochopení základních ekologických souvislostí, k šetření energií a k upřednostňování obnovitelných zdrojů

Kompetence pracovní

Učitel:

- ❑ rozvíjí u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- ❑ vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům
- ❑ kontroluje práci žáků
- ❑ vede žáky ke správnému používání pomůcek a měřidel a k dodržování bezpečnosti práce

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ❑ zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, spolupráce, ohleduplnost, ochota pomoci) a jejich respektování
- ❑ uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úlohy), ale i k žákům s poruchami učení (delší čas na zpracování, tolerance pravopisných chyb, delší čas na čtení textů, atd.)
- ❑ vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- ❑ posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Fyzika 6. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
– Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí. - o Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa. - o Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty. - o Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.	Látky a tělesa • skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze • měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas, hustota, síla	☐ Pozorování žáka při frontální, skupinové i samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky – zapojování žáka při řešení problémů, úloh a při procvičování učiva. ☐ Praktické práce při provádění pokusů a měření. ☐ Prezentace vědomostí a dovedností žáka ve zvoleném tématu doplněné např. pokusem, modelem, obrazovým materiálem, grafem, zajímavostí z encyklopedií či internetu. ☐ Písemné práce – ověření vědomostí a dovedností žáků po probrání a procvičení daného učiva. ☐ Vedení záznamů z vyučovacích hodin, laboratorních prací, domácích úkolů, ... ☐ Autoevaluace žáka – sebehodnocení žáků a spolužáků.	Formy a metody práce: • Frontální, skupinová i samostatná práce. • Motivace, výklad, rozhovor, diskuse. • Frontální a demonstrační pokusy. • Pozorování, měření, experimentování. • Zpracování získaných údajů, jejich hodnocení. • Vyvozování závěrů. • Práce s tabulkami, přehledy, grafy, schémata. • Laboratorní práce. • Řešení problémových a výpočtových úloh. • Tvorba a úpravy vzorců. • Prezentace vědomostí a dovedností žáka. • Hodnocení a sebehodnocení. • Domácí příprava, vyhledávání informací. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, komunikace, kooperace, řešení problémů – Mediální výchova: kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy: – Matematika - porovnávání a měření, přímá a nepřímá úměrnost, tvorba vzorců, úpravy rovnic, převody jednotek, čtení a tvorba grafu – Chemie - stavba látek, atom, molekula, proton, elektron, periodická tabulka, protonové číslo, difúze – Přírodopis - krystaly, difúze, živočichové s elektrickými schopnostmi – Zeměpis - měřítko map, globus, magnetické a zeměpisné póly Země – Praktické činnosti - měření a orýsování, vlastnosti a složení materiálů, elektrotechnika, elektrické spotřebiče
- o Sestaví správně podle schématu elektrický obvod. - o Rozliší vodič a izolant. - o Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem.	Elektromagnetické děje • elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač • elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními		

Fyzika 7. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
o Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu. o Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles. o Změří velikost působící síly. o Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici. o Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích. o Používá podmínku rovnováhy na páce při řešení praktických úloh.	<u>Pohyb těles a síly</u> • pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý • gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa • tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí • třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi • výslednice dvou sil stejných a opačných směrů • Newtonovy zákony – první, druhý (kvalitativně), třetí • rovnováha na páce a pevné kladce	☐ Pozorování žáka při frontální, skupinové i samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky – zapojování žáka při řešení problémů, úloh a při procvičování učiva. ☐ Praktické práce při provádění pokusů a měření. ☐ Prezentace vědomostí a dovedností žáka ve zvoleném tématu doplněné např. pokusem, modelem, obrazovým materiálem, grafem, zajímavostí z encyklopedií či internetu. ☐ Písemné práce – ověření vědomostí a dovedností žáků po probrání a procvičení daného učiva. ☐ Vedení záznamů z vyučovacích hodin, laboratorních prací, domácích úkolů, ... ☐ Autoevaluace žáka – sebehodnocení žáků a spolužáků.	Formy a metody práce: • Frontální, skupinová i samostatná práce. • Motivace, výklad, rozhovor, diskuse. • Frontální a demonstrační pokusy. • Pozorování, měření, experimentování. • Zpracování získaných údajů, jejich hodnocení. • Vyvozování závěrů. • Práce s tabulkami, přehledy, grafy, schémata. • Laboratorní práce. • Řešení problémových a výpočtových úloh. • Tvorba a úpravy vzorců. • Prezentace vědomostí a dovedností žáka. • Hodnocení a sebehodnocení. • Domácí příprava, vyhledávání informací. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, komunikace, kooperace, řešení problémů – Mediální výchova: kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy: – Matematika - přímá a nepřímá úměrnost, tvorba vzorců, úpravy rovnic, převody jednotek, čtení a tvorba grafu, bod, přímka, polopřímka, úsečka, grafický součet o rozdíl úseček – Chemie - stavba látek, voda, vzduch – Přírodopis - geologické děje, život v mořích a oceánech, vliv atmosférického tlaku na biosféru – Zeměpis - pohyb planet, atmosféra – Praktické činnosti - nářadí, stroje a nástroje, způsoby obrábění a zpracování
o Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů. o Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní.	<u>Mechanické vlastnosti tekutin</u> • Pascalův zákon – hydraulická zařízení • hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře • Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách		

Fyzika 8. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet. - o Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností. - o Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh. - o Rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.	<u>Vesmír, světelné děje</u> • sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze • hvězdy – jejich složení • vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem	☐ Pozorování žáka při frontální, skupinové i samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky – zapojování žáka při řešení problémů, úloh a při procvičování učiva. ☐ Praktické práce při provádění pokusů a měření. ☐ Prezentace vědomostí a dovedností žáka ve zvoleném tématu doplněné např. pokusem, modelem, obrazovým materiálem, grafem, zajímavostí z encyklopedií či internetu. ☐ Písemné práce – ověření vědomostí a dovedností žáků po probrání a procvičení daného učiva. ☐ Vedení záznamů z vyučovacích hodin, laboratorních prací, domácích úkolů, ... ☐ Autoevaluace žáka – sebehodnocení žáků a spolužáků.	Formy a metody práce: • Frontální, skupinová i samostatná práce. • Motivace, výklad, rozhovor, diskuse. • Frontální a demonstrační pokusy. • Pozorování, měření, experimentování. • Zpracování získaných údajů, jejich hodnocení. • Vyvozování závěrů. • Práce s tabulkami, přehledy, grafy, schémata. • Laboratorní práce. • Řešení problémových a výpočtových úloh. • Tvorba a úpravy vzorců. • Prezentace vědomostí a dovedností žáka. • Hodnocení a sebehodnocení. • Domácí příprava, vyhledávání informací. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, komunikace, kooperace, řešení problémů – Mediální výchova: kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy: – Matematika - přímá a nepřímá úměrnost, tvorba vzorců, úpravy rovnic, převody jednotek, čtení a
- o Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. - o Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.	<u>Zvukové děje</u> • vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu		

- o Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa. - o Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem. - o Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh. - o Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem.	<u>Energie</u> • formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; práce a výkon; teplo přijaté a odevzdané		tvorba grafu, bod, přímka, polopřímka, úsečka, úhel, rovina, prostor, tělesa – Chemie- stavba látek, spektrum světla – Přírodopis - sluneční soustava, oko, zrak, brýle, lupa, mikroskop, ucho, sluch – Zeměpis - sluneční soustava, hvězdy, měsíční fáze – Hudební výchova - hudební nástroje, výška tónů – Praktické činnosti - způsoby obrábění, příprava pokrmů, tepelné spotřebiče
--	--	--	--

Fyzika 9. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem a skupenské teplo. - o Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh. - o Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	Energie • přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny • formy energie – elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením • obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	☐ Pozorování žáka při frontální, skupinové i samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky – zapojování žáka při řešení problémů, úloh a při procvičování učiva. ☐ Praktické práce při provádění pokusů a měření. ☐ Prezentace vědomostí a dovedností žáka ve zvoleném tématu doplněné např. pokusem, modelem, obrazovým materiálem, grafem, zajímavostí z encyklopedií či internetu. ☐ Písemné práce – ověření vědomostí a dovedností žáků po	Formy a metody práce: • Frontální, skupinová i samostatná práce. • Motivace, výklad, rozhovor, diskuse. • Frontální a demonstrační pokusy. • Pozorování, měření, experimentování. • Zpracování získaných údajů, jejich hodnocení. • Vyvozování závěrů. • Práce s tabulkami, přehledy, grafy, schémata. • Laboratorní práce. • Řešení problémových a výpočtových úloh. • Tvorba a úpravy vzorců. • Prezentace vědomostí a dovedností žáka. • Hodnocení a sebehodnocení. • Domácí příprava, vyhledávání informací.

- o Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu. - o Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí. - o Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností. - o Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů. - o Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní. - o Zapojí správně polovodičovou diodu.	<u>Elektromagnetické děje</u> • elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač • elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	probrání a procvičení daného učiva. ❑ Vedení záznamů z vyučovacích hodin, laboratorních prací, domácích úkolů, ... ❑ Autoevaluace žáka – sebehodnocení žáků a spolužáků.	Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, komunikace, kooperace, řešení problémů – Enviromentální výchova: lidské aktivity a problémy životního prostředí, energetické zdroje – Mediální výchova: kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy: – Matematika - přímá a nepřímá úměrnost, tvorba vzorců, úpravy rovnic, převody jednotek, čtení a tvorba grafu – Chemie - stavba a skupenství látek, atomy, jaderná reakce, radioaktivita, roztoky, elektrolyt, elektrolýza – Přírodopis - metabolismus, přeměna energie v těle, ekologické zdroje energie – Praktické činnosti - elektrotechnika, elektrické spotřebiče, příprava pokrmů
---	--	--	---

6.1.8 Vyučovací předmět: Chemie

6.1.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět chemie na 2. stupni je povinným vyučovacím předmětem a navazuje svým vzdělávacím obsahem na vyučovací předměty prvouka a přírodověda vyučované na 1. stupni. V 8. a 9. ročníku jsou vyučovány dvě hodiny chemie týdně. Výuka probíhá v odborné učebně fyziky a chemie. Na laboratorní práce jsou žáci početnějších tříd rozděleni na dvě skupiny, jinak výuka probíhá s celým kolektivem třídy.

Předmět je zaměřen na rozvoj vědomostí, znalostí, schopností a dovedností žáků. Žáci si osvojují nejdůležitější chemické pojmy, veličiny a zákonitosti potřebné k porozumění chemickým jevům a procesům vyskytujícím se v přírodě, v běžném životě i v technické či technologické praxi. Tím jsou dány také metody práce zaměřené na činnostní charakter učení – především pozorování a experimentování.

Do vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu **Chemie** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

6.1.8.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí učení
- pomáhá žákům vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislosti, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si žák vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- vede žáka, k samostatnému pozorování a experimentování, získané poznatky porovnává, kriticky pozoruje a vyvozuje závěry
- klade důraz na pozitivní motivaci, používá vhodné pomůcky (modely, vzorky chemikálií, nerosty, obrazy) a techniku

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k samostatnému řešení problémů, užití vhodných logických, matematických a empirických postupů
- nabízí žákům dostatek příkladů vycházejících z reálného života
- nabízí žákům ověřit si prakticky správnost řešení problémů a ověřené postupy aplikovat při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- pomáhá sledovat žákovi jeho vlastní pokrok při zdolávání problémů

- ❑ podporuje žáka v samostatném myšlení, rozhodování a uvědomování si vlastní zodpovědnosti za svá rozhodnutí a učí žáka výsledky svých činů zhodnotit

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ❑ vede žáka k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, podporuje výstižné, souvislé a kultivované vyjadřování v písemném i ústním projevu
- ❑ klade důraz na komunikaci s druhými lidmi, učí žáky se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- ❑ napomáhá žákům využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- ❑ užívá různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů, tabulek
- ❑ zařazuje ústní i písemné zkoušení

Kompetence občanské

Učitel:

- ❑ nabízí velké množství situací k propojení problematiky dítěte a jeho zájmových činností
- ❑ vede žáka k pochopení základní ekologické souvislosti a environmentálních problémů
- ❑ podporuje u žáka projevy zájmu podpory a ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- ❑ klade důraz na bezpečnost práce, zodpovědný přístup k zadaným úkolům, dodržování vymezených pravidel
- ❑ vede žáky k výsledkům činnosti přistupovat nejen z hlediska kvality, funkčnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- ❑ nabízí žákům samostatnou činnost při laboratorních cvičeních

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ❑ zařazuje práce ve skupině, společně s žáky vytváří pravidla práce v týmu, organizují společně práci, rozdělují si role, učí je spolupráci, ohleduplnosti, účtě
- ❑ posiluje sebedůvěru a samostatnost žáka
- ❑ uplatňuje individuální přístup k žákům
- ❑ vnáší přátelskou atmosféru do výuk
- ❑ rozvíjí u žáků vzájemný respekt

Chemie 8. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Žáci dokáží vymezit vědní obor chemie jako jednu z přírodních věd. - o Uvedou, čím se zabývá a v čem je její přínos pro lidské poznání. - o Charakterizují pokus jako základní prvek poznávání v chemii. - o Dokáží vyjmenovat základní vlastnosti látek. - o Znají pravidla bezpečnosti práce při školních pokusech.	Co je chemie? • Chemie je přírodní věda • Pozorování, pokus, měření • Bezpečnost v chemii • Chemická laboratoř	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve skupině, samostatná práce. ☐ Rozhovor. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o vlastnostech látek. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a na co se má příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, v domácí přípravě.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Demonstrační pokusy. • Ukázky chemického nádobí a pomůcek v laboratoři. • Videozáznamy. Průřezová témata: – Enviromentální výchova: vede k pochopení významu a nezbytnosti chemie jako pozitivní stránky vývoje lidské společnosti – Mediální výchova: kritické čtení, práce v týmu, interpretace vztahu sdělení a reality – Osobnostní výchova: komunikace Mezipředmětové vztahy: – Fyzika - skupenství, vodivost, hustota – Dějepis - alchymie – Výtvarná výchova - obrázky z laboratoře – Přírodopis - první pomoc
- o Umi rozdělit směsi a vysvětlit pojmy suspenze, emulze, pěna a aerosol. - o Zná metody oddělování složek směsí. - o Umi prakticky provést filtraci. - o Žáci znají složení vzduchu. - o Rozdělí vodu na tvrdou a měkkou, na pitnou, užitkovou a odpadní.	Směsi a čisté látky • Od směsi k čisté látce • Co dýcháme? • Co pijeme?	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, demonstrační pokus učitele, domácí úkol. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – vysvětlení pojmu kyselá dešť. ☐ Laboratorní práce – filtrace za použití různých materiálů. ☐ Ústní zkoušení.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Demonstrační pokusy. • Laboratorní práce bude organizována ve dvojicích. • Jednoduché pokusy v podání žáků. • Videozáznamy – metody oddělování směsí. Průřezová témata: – Enviromentální výchova: základní podmínky

o Vědí rozdíl mezi čističkou a úpravnou vod.			života – Mediální výchova: práce v týmu – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání, komunikace Mezipředmětové vztahy: – Fyzika - koloidní roztoky – Český jazyk - slovo suspendovat – Zeměpis - slaná voda – moře – Přírodopis - fotosyntéza
o Charakterizují atom jako základní stavební prvek hmoty. o Popíší složení atomu. o Vysvětlí pojem valenční vrstva a valenční elektron. o Definují pojem prvek a protonové číslo, znají chemické značky vybraných prvků. o Rozlišují periody a skupiny. o Znají rozdíl mezi molekulou a chemickou sloučeninou. o Z rozdílu elektronegativity rozdělí chemickou vazbu, znají pojem kation a anion. o Vypočítají látkové množství a molární hmotnost.	<u>Částicové složení látek</u> • Od molekuly k atomu • Periodická soustava prvků • Od atomu k molekule • Co je to mol?	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve dvojicích, samostatné práce. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – prověření znalostí o směsích, atomech a molekulách. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Samostatné práce žáků – v hodině, při domácí přípravě.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly – výpočty a úlohy. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Modely molekul a chemických sloučenin. • Práce s periodickou tabulkou. Průřezová témata: – Osobnostní výchova: komunikace, rozvoj schopností poznávání Mezipředmětové vztahy: – Fyzika - stavba atomu, polarita – Český jazyk - názvy prvků – Dějepis - názvy prvků
o Psát značky vybraných chemických prvků a opačně názvy. o Rozlišovat kovy a nekovy, vlastnosti a použití. o Orientovat se v periodické soustavě.	<u>Chemické prvky</u> • Vodík, kyslík, technické plyny, halogeny, síra, dusík, fosfor, uhlík, křemík, železo, hliník, měď a jejich významné sloučeniny	☐ Pozorování žáka – práce v lavicích, ve skupinách, samostatné práce. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – prověřování znalostí značek a názvů prvků. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – Zpracování referátů na zajímavé využití některých prvků v průmyslu i praktickém životě.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Jednoduché pokusy v podání žáků. • Laboratorní práce. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Demonstrační pokusy učitele. • Projekty na vybrané téma. • Didaktické hry (kartičky s názvy a značkami prvků). • Videozáznamy – prvky. Průřezová témata:

		☐ Samostatná práce žáků – v hodině, v domácí přípravě. ☐ Praktické výstupy – laboratorní práce s kovy.	– Osobnostní výchova: komunikace, kooperace – Environmentální výchova: lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí – Mediální výchova: vztah sdělení a reality Mezipředmětové vztahy: – Fyzika - koroze, slitiny kovy, nekovy, polokovy, vodiče izolanty – Český jazyk - názvy prvků – Dějepis - názvy prvků – Přírodopis - žaludeční šťávy, rostliny a kyselina dusičná – Zeměpis - kyselé deště, uhlí
o Zapisuje z názvu vzorce a naopak u oxidů sulfidů a halogenidů. o Určuje oxidační čísla. o Zná nejvýznačnější vlastnosti vybraných sloučenin. o Ví, co může způsobovat „skleníkový efekt“. o Prakticky zjišťují vlastnosti oxidů.	<u>Oxidy, sulfidy a halogenidy</u> • Názvosloví oxidů • Významné oxidy • Názvosloví sulfidů, významné sulfidy • Halogenid y (názvosloví)	☐ Pozorování žáka – práce v lavicích, práce ve dvojicích, samostatné práce, apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl názvosloví oxidů, sulfidů a halogenidů. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce žáků – v hodině, v domácí přípravě. ☐ Praktické výstupy – laboratorní práce s oxidy kovů.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Jednoduché pokusy v podání žáků. • Laboratorní práce. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Demonstrační pokusy učitele. • Práce bude organizována ve dvojicích. • Didaktické hry (kartičky s názvy a značkami prvků). Průřezová témata: – Osobnostní výchova: komunikace, kooperace, řešení problémů – Environmentální výchova: lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí – Mediální výchova: vztah sdělení a reality Mezipředmětové vztahy: – Fyzika - názvosloví – Český jazyk - názvy prvků a sloučenin – Matematika - křížové pravidlo

- o Rozliší výchozí látky a produkty. - o Zapiše jednoduché chemické reakce. - o Aplikuje zákon zachování hmotnosti. - o Řeší nejjednodušší výpočtové úlohy z chemických rovnic. - o Umí provést jednoduchou chemickou reakci.	<u>Chemické reakce</u> • Chemická reakce • Chemické rovnice • Zákon zachování hmotnosti • Základní typy chemických reakcí • Výpočty z chemických rovnic • Co ovlivňuje chemickou reakci?	☐ Pozorování žáka – práce v lavicích, práce ve dvojicích, samostatné práce, apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl chemické reakce a zápis reakce. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce žáků – v hodině, v domácí přípravě.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Jednoduché pokusy v podání žáků. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Demonstrační pokusy učitele. • Práce bude organizována ve dvojicích. • Videozáznamy. Průřezová témata: – Osobnostní výchova: komunikace, kooperace, řešení problémů – Environmentální výchova: lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: – Fyzika - Zákon zachování hmotnosti, reakce a teplo – Dějepis - významní chemici – Matematika - vyčíslování rovnic
- o Rozlišuje kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů. - o Změří pH s užitím univerzálního indikátorového papírku. - o Zapisuje vzorce a popisuje vlastnosti a použití významných kyselin a hydroxidů. - o Umí poskytnout první pomoc při zasažení pokožky roztokem kyseliny nebo hydroxidu.	• Kyseliny a hydroxidy • Indikátory pH • Hydroxidy (názvy a vzorce, nejvýznamnější hydroxidy) • Kyseliny (názvy a vzorce, kyselina HCl, H₂SO₄, HNO₃)	☐ Pozorování žáka – práce v lavicích, práce ve skupině samostatné práce, apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o kyselinách a hydroxidech, jak dokáže v praktickém životě využít získané znalosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce žáků – v hodině, v domácí přípravě. ☐ Praktické výstupy – měření kyselosti a zásaditosti roztoků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Jednoduché pokusy v podání žáků. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Demonstrační pokusy učitele. • Práce bude organizována ve dvojicích. • Laboratorní práce. • Individuální řešení zadaných problémů. • Videozáznamy. Průřezová témata: – Osobnostní výchova: komunikace, kooperace, řešení problémů – Environmentální výchova: lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

			Mezipředmětové vztahy: – Fyzika - pH – Český jazyk - názvy kyselin a hydroxidů – Přírodopis - žaludeční šťávy, rostliny a kyselina dusičná – Zeměpis - kyselé deště – Matematika - určení názvosloví
o Správně používá termíny koncentrovanější, zředěnější. o Vypočítá hmotnostní zlomek složek v roztocích. o Rozezná neutralizaci. o Zapisuje neutralizace chemickými rovnicemi. o Umí poskytnout první pomoc při zasažení pokožky roztokem kyseliny nebo hydroxidu. o Ovládá názvosloví solí. o Zná příklady použití solí.	<u>Roztoky a soli</u> • Roztoky a jejich složení • Koncentrace roztoků, vyjádření hmotnostním zlomkem • Roztoky kyselé, zásadité a neutrální • Neutralizace • Soli • Příprava solí • Vlastnosti a použití solí • Hnojiva, stavební pojiva a keramika	☐ Pozorování žáka – práce v lavicích, práce ve skupině samostatné práce, apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o roztocích, výpočty a názvosloví solí. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Samostatná práce žáků – v hodině, v domácí přípravě. ☐ Praktické výstupy – soli.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Jednoduché pokusy v podání žáků. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Demonstrační pokusy učitele. • Práce bude organizována ve dvojicích. • Laboratorní práce. • Individuální řešení zadaných problémů. • Videozáznamy. • Referáty na využití solí. Průřezová témata: – Osobnostní výchova: komunikace, kooperace, řešení problémů – Environmentální výchova: lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, základní podmínky života – Mediální výchova: týmová práce Mezipředmětové vztahy: – Fyzika - fotografie, ionty – Přírodopis - ochrana před plísněmi, hnojiva – Zeměpis - kyselé deště, naleziště nerostů – Matematika - vyčíslování rovnic

Chemie 9. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Ovládají názvosloví základních organických sloučenin, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. - o Umí uvést základní frakce ropy. - o Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv z hlediska životního prostředí. - o Vysvětlí užití katalyzátorů.	• Organická chemie – uhlovodíky • Alkany, alkeny, alkiny, areny • Ropa, zemní plyn • Ropné produkty	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve skupině, samostatná práce. ☐ Rozhovor. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo a názvosloví sloučenin. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a na co se má příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, v domácí přípravě. ☐ Ústní zkoušení.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Demonstrační pokusy. • Práce s modely. • Videozáznamy. Průřezová témata: – Enviromentální výchova: vede k pochopení významu a nezbytnosti chemie jako pozitivní stránky vývoje lidské společnosti – Mediální výchova: kritické čtení, práce v týmu, interpretace vztahu sdělení a reality – Osobnostní výchova: komunikace Mezipředmětové vztahy: – Fyzika - motory – Zeměpis - ložiska, chemické závody v ČR – Přírodopis - uhlí
o Žáci umí napsat vzorce nejvýznamnějších sloučenin a znají jejich použití.	<u>Deriváty uhlovodíky</u> • Uhlovodíkový zbytek, charakteristická skupina, deriváty • Halogenderiváty • Hydroxyderiváty • Aldehydy, ketony, kyseliny • Aminy, <u>nitrosloučeniny</u>	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve skupině, samostatná práce. ☐ Rozhovor. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo a názvosloví sloučenin. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a na co se má příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, v domácí přípravě.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Demonstrační pokusy. • Práce s modely. • Videozáznamy. Průřezová témata: – Enviromentální výchova: lidské aktivity a problémy životního prostředí – Mediální výchova: kritické čtení, práce v týmu, interpretace vztahu sdělení a reality

		☐ Ústní zkoušení. ☐ Praktické činnosti. ☐ Laboratorní práce.	– Osobnostní výchova: komunikace Mezipředmětové vztahy: – Pracovní činnosti - plasty, vaření – ocet, estery, glutaman a jiné přísady – Přírodopis - kyselina mravenčí – Výchova ke zdraví - omamné látky, alkoholy
o Vyjmenují příklady plastů a syntetických vláken. o Umí uvést jejich vlastnosti a použití, výhody a nevýhody. o Znají pojem recyklace plastů.	<u>Plasty a syntetická vlákna</u> • Monomer, polymer, polymerace, druhy plastů • Syntetická vlákna	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve skupině, samostatná práce. ☐ Rozhovor. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a na co se má příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, v domácí přípravě. ☐ Ústní zkoušení.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. • Ukázky. • Videozáznamy. Průřezová témata: – Enviromentální výchova: lidské aktivity a problémy životního prostředí – Mediální výchova: kritické čtení, práce v týmu, interpretace vztahu sdělení a reality – Osobnostní výchova: komunikace Mezipředmětové vztahy: – Pracovní činnosti - plasty
o Žáci znají příklady volně prodejných drog i nezákonně prodávaných, vědí, jaké nebezpečí přináší konzumace drog.	<u>Užité organické látky</u> ☐ Léčiva • Drogy • Výbušniny • Barviva	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve skupině, samostatná práce. ☐ Rozhovor. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a na co se má příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáka – referáty. ☐ Ústní zkoušení.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly. • Demonstrační pokus učitele. • Referáty. • Společná práce na tabuli. • Ukázky. Průřezová témata: – Enviromentální výchova: vede k pochopení významu a nezbytnosti chemie jako pozitivní stránky vývoje lidské společnosti – Mediální výchova: kritické čtení, práce v týmu, interpretace vztahu sdělení a reality – Osobnostní výchova: komunikace Mezipředmětové vztahy: – Pracovní činnosti - barvy – Výchova ke zdraví - drogy, léčiva

- o Umi uvést výchozí látky, produkty a podmínky průběhu fotosyntézy. - o Objasní zdroje, vlastnosti a použití významných sacharidů. - o Vysvětlí vznik, vlastnosti, dělení a význam tuků. - o Slovně vyjádří složení mýdel, výhody a nevýhody používání mýdel a saponátů. - o Vyjmenuje příklady zdrojů bílkovin a vysvětlí důvody pro jejich začlenění do stravy.	<u>Přírodní látky</u> • Fotosyntéza • Sacharidy • Tuky • Bílkoviny	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve skupině, samostatná práce. ☐ Rozhovor. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a na co se má příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, v domácí přípravě. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Laboratorní práce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly. • Samostatné práce. • Demonstrační pokusy. • Společná práce na tabuli. • Ukázky. Průřezová témata: – Enviromentální výchova: vede k pochopení významu a nezbytnosti chemie jako pozitivní stránky vývoje lidské společnosti – Mediální výchova: kritické čtení, práce v týmu, interpretace vztahu sdělení a reality – Osobnostní výchova: komunikace Mezipředmětové vztahy: – Přírodopis - fotosyntéza – Výchova ke zdraví - strava
- o Rozliší exotermické a endotermické reakce. - o Umi uvést příklady hořavin a zná zásady bezpečnosti práce s nimi. - o Vysvětlí princip hašení požárů, zná telefonní číslo hasičů.	<u>Změny energie při chemických reakcích</u> • Termochemie • Hoření • Paliva • Energie organismů	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve skupině, samostatná práce. ☐ Rozhovor. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a na co se má příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, v domácí přípravě. ☐ Ústní zkoušení.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích. • Domácí úkoly. • Samostatné práce. • Demonstrační pokusy. • Společná práce na tabuli. Průřezová témata: – Enviromentální výchova: vede k pochopení významu a nezbytnosti chemie jako pozitivní stránky vývoje lidské společnosti – Mediální výchova: kritické čtení, práce v týmu, interpretace vztahu sdělení a reality – Osobnostní výchova: komunikace Mezipředmětové vztahy: – Přírodopis - fotosyntéza, dýchání, vznik uhlí, ropy – Fyzika - energie, teplo – Výchova ke zdraví - hašení, hasicí přístroje
o Žáci vědí význam biokatalyzátorů pro organismus.	<u>Biokatalyzátory</u> • Enzymy • Vitamíny	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve skupině, samostatná práce. ☐ Rozhovor. ☐ Písemné práce – ověření, jak	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích, nebo ve skupinách. • Domácí úkoly. • Referáty.

	• Hormony	žák zvládl učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a na co se má příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáka – referáty. ☐ Ústní zkoušení.	• Společná práce na tabuli. Průřezová témata: – Enviromentální výchova: vede k pochopení významu a nezbytnosti chemie jako pozitivní stránky vývoje lidské společnosti – Mediální výchova: kritické čtení, práce v týmu, interpretace vztahu sdělení a reality – Osobnostní výchova: komunikace Mezipředmětové vztahy: – Přírodopis - žlázy s vnitřní sekrecí – Výchova ke zdraví - strava
o Žáci rozeznají redoxní reakce a určí v zápisu nejjednodušších rovnic oxidaci a redukci. o Vědí, co je koroze, její příčiny a znají i způsob ochrany před korozí. o Vědí využití elektrolýzy.	<u>Redoxní reakce</u> • Oxidace, redukce • Reakce kovů s vodou • Galvanické články • Elektrolýza	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve skupině, samostatná práce. ☐ Rozhovor. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a na co se má příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, domácí příprava. ☐ Ústní zkoušení. ☐ Praktické činnosti.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích, nebo ve skupinách. • Domácí úkoly. • Samostatné práce. • Videozáznam. • Demonstrační pokus. • Jednoduché pokusy žáků. • Společná práce na tabuli. Průřezová témata: – Enviromentální výchova: vede k pochopení významu a nezbytnosti chemie jako pozitivní stránky vývoje lidské společnosti – Mediální výchova: kritické čtení, práce v týmu, interpretace vztahu sdělení a reality – Osobnostní výchova: komunikace Mezipředmětové vztahy: – Fyzika: elektrolýza, galv. článek, ionty, koroze
o Umi vypočítat molární hmotnost sloučeniny, řeší jednoduché výpočtové úlohy z rovnic. o Vypočítá hmotnostní zlomek složek v roztoku. o Umi spočítat látkové množství a koncentraci, zná-li objem.	Chemické výpočty • Molární hmotnost, látkové množství • Výpočty z chemických rovnic • Složení roztoku	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, ve skupině, samostatná práce. ☐ Rozhovor. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a na co se má příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, v domácí přípravě. ☐ Ústní zkoušení.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích, ve dvojicích. • Domácí úkoly. • Samostatné práce. • Společná práce na tabuli. Průřezová témata: – Mediální výchova: kritické čtení, práce v týmu, interpretace vztahu sdělení a reality – Osobnostní výchova: komunikace Mezipředmětové vztahy:

			– Matematika – Fyzika - objem
--	--	--	--

6.1.9 Vyučovací předmět: Přírodopis

6.1.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis na 2. stupni je povinným vyučovacím předmětem a navazuje svým vzdělávacím obsahem na vyučovací předměty Prvouka a Přírodověda vyučovanými na 1. stupni. V 6. až 8. ročníku jsou vyučovány dvě hodiny týdně. Předmět je tedy posílen o 1 hodinu (v 8. ročníku) z disponibilní časové dotace. V 9. ročníku je zařazena 1 hodina týdně. Výuka probíhá v odborné učebně přírodopisu, ve výjimečných případech v kmenových třídách. Na laboratorní práce jsou žáci početnějších tříd rozděleni na dvě skupiny, jinak výuka probíhá s celým kolektivem třídy.

Předmět je zaměřen na rozvoj vědomostí, znalostí a dovedností žáků. Tím jsou dány také metody práce zaměřené především na činnostní charakter učení – výklad, samostatná práce žáků, práce s mikroskopem, práce s přírodním materiálem, řešení problémů, práce ve skupinách, sebekontrola, didaktické hry a vycházky.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu **Přírodopis** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

6.1.9.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci
- používá vhodné učební pomůcky (klíče, encyklopedie, trvalé preparáty, vycpaniny, obrazy apod.) a audiovizuální techniku
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a jiných učebních textů
- zařazuje práci s klíči a encyklopediemi
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb
- podporuje u žáka schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úloh, kvízů a rébusů apod.
- vytváří u žáků zásoby přírodovědných nástrojů (pokus, pozorování, řešení problémů atd.), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů

- ❑ podporuje u žáků nalézání alternativních variant řešení zadaných úloh
- ❑ nabízí žákům stále nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou s využitím kreativity aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- ❑ klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle různých hledisek a zobecnění
- ❑ provádí se žáky rozbor úkolu (problému), učí je tvořit plán jeho řešení, odhadovat výsledky, volit správný postup k vyřešení problému a vyhodnocovat správnost výsledku

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ❑ nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- ❑ užívá jazyk přírodovědců včetně biologické symboliky
- ❑ pracuje s grafy, tabulkami, diagramy apod.
- ❑ zařazuje ústní zkoušení, rozhovory se žáky a písemné práce na dané téma
- ❑ zařazuje diskusní kroužky a besedy

Kompetence občanské

Učitel:

- ❑ respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- ❑ nabízí dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti
- ❑ podporuje u žáků projevovalí pozitivních postojů k přírodním i uměleckým dílům, k ochraně krajiny a životního prostředí a ocenění přírodních krás

Kompetence pracovní

Učitel:

- ❑ rozvíjí u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- ❑ nabízí žákům projekty a další činnosti (modelování, práce s přírodním materiálem apod.), ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti
- ❑ vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a úplné dokončení práce
- ❑ kontroluje samostatné práce žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ❑ zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování
- ❑ uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úlohy), ale i k žákům s poruchami učení (delší čas na zpracování, tolerance pravopisných chyb, delší čas na čtení textů, zkrácení psaných textů atd.)

- ❑ vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- ❑ posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Přírodopis 6. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Popíše základní stavbu Sluneční soustavy a postavení Země ve vesmíru. - o Vysvětlí stavbu zemského tělesa. - o Objasní pojmy atmosféra, hydrosféra, ozonoféra a biosféra. - o Odvodí na základě pozorování přírody závislost všech živých organismů na neživé přírodě.	<u>Země ve vesmíru</u> • Vznik vesmíru, teorie velkého třesku a další teorie vzniku vesmíru • Vesmír, Galaxie Mléčná dráha, Sluneční soustava • Stavba zeměkoule – zemská kůra, plášť, jádro, atmosféra, hydrosféra, ozonoféra, biosféra	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o postavení země ve vesmíru, stavbu zemského tělesa a význam neživé přírody pro přírodu živou. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výzkumný projekt k dané problematice (hledání rozšiřujících informací o problematice vzniku vesmíru, alternativní názory na vznik vesmíru). ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule s výstupem z projektu či jednoduchým pokusem.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Práce v laboratoři při plnění jednoduchých výzkumných úkolů. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších úloh na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Jednoduché pokusy v podání žáků. • Projekty na vybrané téma (Co ještě nevíme o vesmíru). • Didaktické hry – poznávání planet dle obrázků, přiřazování různých údajů k jednotlivým planetám. • Videozáznamy. • Modely uspořádání vesmíru. Průřezová témata: – Mediální výchova: kritické čtení vztah sdělení a reality práce v týmu – Enviromentální výchova: základní podmínky života – Osobnostní výchova: rozvoj schopnosti poznávání Mezipředmětové vztahy: – Fyzika - vesmír, optika – Zeměpis - přírodní obraz země – Dějepis - historický čas a prostor
- o Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v přehledu živočichů. - o Popíše základní rozdíly mezi	<u>Obecná biologie</u> • Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam • Dýchání, výživa, růst,	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků.

buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel. - o Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů, orgánových soustav rostlin a živočichů. - o Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek. - o Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování. - o Uvede příklady vlivu prostředí na utváření organismů. - o Na příkladech z běžného života uvede význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.	rozmnožování, vývoj a dráždivost organismů • Základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné • Význam a zásady třídění organismů • Viry a bakterie – výskyt, stavba těla, význam a praktické využití	žák zvládl učivo obecné biologie, jak dokáže v praktickém životě využít získané znalosti a dovednosti o virových a bakteriálních chorobách. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výzkumný projekt k dané problematice (ptačí chřipka a další infekce ovlivňující celý svět, vyhledávání informací na internetu). ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule s výstupem z projektu či jednoduchým pokusem. ☐ Praktické výstupy a práce s mikroskopem (pozorování buněk).	• Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Práce v laboratoři při plnění jednoduchých výzkumných úkolů. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších úloh na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Jednoduché pokusy v podání žáků. • Projekty na vybrané téma (Ptačí chřipka a další infekce ovlivňující celý svět, vyhledávání informací na internetu). Průřezová témata: – Mediální výchova: kritické čtení vztah sdělení a reality – Enviromentální výchova: základní podmínky života – Osobnostní výchova: rozvoj schopnosti poznávání Mezipředmětové vztahy: – Fyzika - optika, čočky – Chemie - organické látky, kvašení – Výchova ke zdraví - prevence infekčních chorob
- o Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům. - o Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při ochraně rostlin. - o Rozlišuje základní systematické skupiny jednobuň. a mnohobuň. řas a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů. - o Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přízpůsobení řas podmínkám vodního prostředí.	<u>Biologie jednobuněčných rostlin a řas</u> • Sinice – stavba těla, výskyt a význam v přírodě • Rostlinná buňka – stavba, základní organely, fyziologie • Anatomie a morfologie řas – stavba a význam stélky • Fyziologie řas – princip fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování řas • Systém řas – poznávání a zařazování běžných zástupců zelených, červených a hnědých	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo z oblasti jednobuň. a mnohobuň. řas, jak dokáže v praktickém životě využít získané znalosti a dovednosti o významu řas a sinic v přírodě. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Práce v laboratoři při plnění jednoduchých výzkumných úkolů. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Jednoduché pokusy v podání žáků. • Projekty na vybrané téma (Význam sinic a jejich identifikace ve vodě). Průřezová témata:

	řas • Vývoj a hospodářsky významní zástupci řas	doplnit a z čeho příště vycházet. ❑ Analýza prací žáků – výzkumný projekt k dané problematice (Význam sinic a jejich identifikace ve vodě). ❑ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule s výstupem z projektu či jednoduchým pokusem. ❑ Praktické výstupy a práce s mikroskopem (pozorování buněk jednobuň. řas).	– Osobnostní a sociální výchova: kooperace řešení problémů – Výchova k myšlení v glob. souvislostech: svět nás zajímá – Enviromentální výchova: ekosystémy, lidské aktivity a podmínky ŽP, vztah člověka a prostředí Mezipředmětové vztahy: – Fyzika: fotosyntéza – Chemie: fotosyntéza, organické látky, dusičnany, dráždivé látky – Výchova ke zdraví: rizika koupání v přírodních nádržích
- o Objasní význam kvasinek pro člověka. - o Uvede příklady hub bez plodnic a vysvětlí jejich význam pro člověka (penicilin, plísňové sýry apod.). - o Rozpozná naše neznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků. - o Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech. - o Objasní symbiózu dvou organismů ve stélce lišejníků.	<u>Biologie jednobuněčných a mnohobuněčných hub</u> • Jednobuněčné houby – kvasinky, stavba těla, význam v přírodě i pro člověka • Houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní i negativní vliv na živé organismy • Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami • Lišejníky – stavba těla, symbióza, výskyt a význam podvojných organismů	❑ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ❑ Rozhovor se žáky. ❑ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo biologie hub, jak dokáže v praktickém životě využít získané znalosti a dovednosti o jednobuň. a mnohobuň. houbách. ❑ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ❑ Analýza prací žáků – výzkumný projekt k dané problematice (výtrusogramy). ❑ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule s výstupem z projektu či jednoduchým pokusem.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Práce v laboratoři při plnění jednoduchých výzkumných úkolů. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších úloh na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Jednoduché pokusy v podání žáků. • Projekty na vybrané téma (Výtrusogramy). • Didaktické hry (kartičky se jmény a obrázky našich hub). Průřezová témata: – Enviromentální výchova: ekosystémy – Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopnosti poznávání rozhodování Mezipředmětové vztahy: – Chemie - jedy a jejich účinek na lidské tělo, houby jako léčivky, lišejník jako průkopník života – Výchova ke zdraví - houbařské desatero první pomoc při otravě houbami – Praktické činnosti - sběr a příprava pokrmů z hub

- o Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. - o Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. - o Odvodí na základě pozorování základní projevy chování bezobratlých živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému životnímu prostředí. - o Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka. - o Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s bezobratlými živočichy.	<u>Biologie jednobuněčných živočichů a bezobratlých</u> • Stavba živočišné buňky – základní orgány a jejich funkce • Stavba těla a funkce jednotlivých částí těla – živočišné tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné a jejich rozmnožování • Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů (prvoci, žahavci, ploštěnci, hlisti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o jednobuň. a bezobratlých živočiších a jak tyto vědomosti a dovednosti dokáže využít v praktickém životě. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výzkumný projekt k dané problematice (žížalárium). ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule s výstupem z projektu či jednoduchým pokusem. ☐ Praktické výstupy a práce s mikroskopem (pozorování živočišných buněk na trvalých preparátech).	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Práce v laboratoři při plnění jednoduchých výzkumných úkolů. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších úloh na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Jednoduché pokusy v podání žáků. • Projekty na vybrané téma (žížalárium). • Didaktické hry (pexesa s bezobratlými). Průřezová témata: – Enviromentální výchova: ekosystémy, parazitizmus, základní podmínky života Mezipředmětové vztahy: – Chemie - jedy a jiné obranné látky živočichů – Praktické činnosti - práce s plastem a zeminou – Výchova ke zdraví - nosozomální nákazy, první pomoc při kousnutí
--	---	---	---

Přírodopis 7. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných obratlovců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. - o Rozlišuje a porovná jednotlivé třídy obratlovců, vybrané živočichy určuje a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. - o Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. - o Zhodnotí význam obratlovců v přírodě i pro člověka. - o Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s obratlovci.	<u>Biologie obratlovců</u> • Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla obratlovců – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, způsoby rozmnožování • Vývoj, vývin a systém obratlovců – významní zástupci jednotlivých skupin obratlovců • (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) • Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o obratlovcích a jak tyto vědomosti a dovednosti dokáže využít v praktickém životě. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výzkumný projekt k dané problematice (Tah úhořů a lososů). ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule s výstupem z projektu či jednoduchým pokusem. ☐ Praktické výstupy a práce s mikroskopem (pozorování živočišných tkání pod mikroskopem).	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Práce v laboratoři při plnění jednoduchých výzkumných úkolů. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších úloh na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Jednoduché pokusy v podání žáků. • Projekty na vybrané téma (Tah lososů a úhořů). • Didaktické hry (pexeso s názvy členů rodin obratlovců, poznávačky obratlovců dle fotografií, stop či zvuků). Průřezová témata: – Enviromentální výchova: ekosystémy, vztah člověka a prostředí, základní podmínky života, lidské aktivity a ŽP – Mediální výchova: kritické čtení, tvorba mediálního sdělení, práce v týmu Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk - názvy živočichů – Fyzika - optika a mikroskop – Praktické činnosti - živočichové jako zdroj potravy i surovin – Výtvarná výchova - kresba živočichů – Zeměpis - ekosystémy a výskyt živočichů na Zemi
o Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až	<u>Biologie nižších a vyšších rostlin</u> • Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě.

k jednotlivým orgánům. - o Porovná vnitřní a vnější stavbu jednotlivých orgánů a uveďte praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku. - o Vysvětlí princip základních fyziologických procesů v rostlinách a jejich využití při pěstování rostlin. - o Rozlišuje základní systematické skupiny cévnatých rostlin a určuje význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů. - o Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí.	částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, semeno a plod) • Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování cévnatých rostlin • Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů mechorostů, kaprad'orostů, plavuní, přesliček, kapradin, nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných). Jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců	❑ Rozhovor se žáky. ❑ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo o cévnatých rostlinách a jak tyto vědomosti a dovednosti dokáže využít v praktickém životě. ❑ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit. ❑ Analýza prací žáků – výzkumný projekt k dané problematice (Funkce cévních svazků). ❑ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule, s výstupem z projektu či jednoduchým pokusem. ❑ Praktické výstupy (herbář).	• Práce bude organizována ve dvojicích či skupinách dle zájmu žáků. • Domácí úkoly a jednoduché práce vyžadující delší časový úsek. • Práce v laboratoři při plnění jednoduchých výzkumných úkolů. • Výklad učitele a následná diskuse. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších úloh na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Jednoduché pokusy v podání žáků. • Projekty na vybrané téma (Funkce cévních svazků). • Didaktické hry (pexeso s názvy čeledí rostlin a názvy rostlin, poznávačky rostlin). Průřezová témata: – Enviromentální výchova: ekosystémy, vztah člověka a prostředí, základní podmínky života, lidské aktivity a ŽP Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk - názvy rostlin – Fyzika - difuze vody, vztlínání – Chemie - fotosyntéza, léčivé a jedovaté látky rostlin – Praktické činnosti - rostlina jako zdroj potravy a dalších surovin – Výchova ke zdraví - léčivé a jedovaté rostliny, první pomoc při otravě rostlinami – Zeměpis - ekosystémy, výskyt rostlin na různých místech Země
---	--	---	---

6.1.10 Vyučovací předmět: Zeměpis

6.1.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis na 2. stupni je povinným vyučovacím předmětem, v návaznosti na výstupy předmětů Prvouka a Vlastivěda na 1. stupni, zachovává činnostní charakter učení. V 6. ročníku jsou zařazeny 2 hodiny týdně, v 7. a 8. ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně, v těchto ročnících je předmět posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace a v 9. ročníku je vyučována 1 hodina týdně.

Výuka je i nadále založena na zapojení co nejvíce smyslů, na porozumění učivu všemi žáky, na vzájemné komunikaci mezi žáky a učitelem i žáky navzájem, a to při seznamování se s novými poznatky i při jejich procvičování. Žáci jsou vedeni k práci s mapou a atlasy, k pozorování předkládaného jevu, ke znovuobjevování poznatků a využívání dosavadních, s využitím možností projektového vyučování.

Výuka probíhá v učebně zeměpisu a v kmenových třídách.

Do vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu **Zeměpis** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

6.1.10.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- ❑ základní metodou práce je metoda demonstrační – k motivaci žáků užívá učebnici s jejím obrazovým a grafickým vybavením, včetně otázek a úkolů
- ❑ využívá v maximální míře další učební pomůcky – globus, různé druhy map, plánů, encyklopedie, slovníky a vede žáky k práci s nimi
- ❑ formuje dovednosti žáků provádět korekci vlastních chyb
- ❑ rozvíjí řečové dovednosti žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ❑ podporuje aktivní spoluúčast žáků na vyučování
- ❑ formou řízeného pohovoru rozvíjí zájem žáka o předmět
- ❑ vychází z praktických poznatků a zkušeností žáků získaných cestováním (doma i v zahraničí)
- ❑ vede žáky k analýze zeměpisných poznatků, srovnávání demografických údajů států a jejich zevšeobecňování
- ❑ formuje dovednost žáků orientovat se v zeměpisné síti a zemském prostoru

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ❑ vede žáky k posuzování a vyjadřování sociálních a hospodářských jevů ve vlastní zemi
- ❑ pracuje s kartogramy
- ❑ vede žáky k vytváření smyslu pro jedinečnost a krásu přírodních objektů, jevů a lidských výtvorů
- ❑ rozvíjí schopnost žáků převádět konkrétní pozorování do roviny slovního popisu stavu světa

Kompetence občanské

Učitel:

- ❑ vede žáky k chápání kulturní i mentální zvláštnosti různých lidských ras, národů a kultur
- ❑ bere ohled na rozdílné schopnosti a možnosti žáků vybírat, třídit a využívat poznatky, především z pohledu jejich intelektových zvláštností

Kompetence pracovní

Učitel:

- ❑ vede žáky k práci s odbornými názvy a pojmy
- ❑ napomáhá žákům v individuálním vytváření vztahu k všelidskému myšlenkovému, mravnímu a hospodářskému rozvoji lidské společnosti
- ❑ směřuje žáky k pochopení možnosti prosperity naší země a její uplatnění v rozvojových procesech v blízké budoucnosti

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ❑ rozvojem citové stránky žákovy osobnosti pomáhá utvářet jeho humánní citění a hodnotovou orientaci
- ❑ při konkrétní práci (skupinové práci) vede žáky k respektování a dodržování stanovených pravidel
- ❑ probouzí u žáků touhu cestovat a poznávat z vlastní zkušenosti svou vlast i země v zahraničí jako součást životního způsobu moderního člověka

Zeměpis 6. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Dokáže chronologicky vysvětlit postupné kroky člověka ve vesmíru. - o Charakterizuje vesmír a sluneční soustavu. - o Pracuje s porozuměním s pojmy: planety, družice planet, meteorická tělesa, komety, Galaxie, Mléčná dráha, cizí galaxie. - o Posoudí postavení Země ve vesmíru, tvar a rozměry Země. - o Určuje zeměpisnou polohu na mapách podle údajů zeměpisné šířky a zeměpisné délky. - o Objasní důsledky pohybu Země kolem zemské osy a kolem Slunce pro život na Zemi, pro střídání dne a noci a střídání ročních období. - o Vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi. - o Prokáže schopnost orientace v systému světového času. - o Vysvětlí délku dnů a nocí na Zemi v závislosti na zeměpisné šířce a pravidelné střídání ročních období v mírných podnebných pásích. - o Charakterizuje polohu, povrch a pohyb Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce, zdůvodní rozdílnost teplot na přivrácené a odvrácené straně Měsíce.	Vesmír a planeta Země • Poznávání vesmíru • Galaxie a vesmírná tělesa • Slunce a sluneční soustava • Země jako vesmírné těleso • Tvar a rozměry Země • Zeměpisné souřadnice, určování polohy na Zemi • Otáčení Země kolem zemské osy a jeho důsledky – střídání dne a noci, vznik časových pásem, datová hranice • Obíhání Země kolem Slunce a jeho důsledky – střídání ročních období • Pohyby Měsíce a jejich vliv na planetu Zemi	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích v lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost se zeměpisnými pracovními sešity. • Projekt: Informativní seznámení se školním globusem a s kosmickým snímkem Země a Měsíce. • Projekt: činnost s mapami ve školním atlase světa: Hvězdná obloha, Planeta Země, Sluneční soustava. • Projekt: určování zeměpisné polohy na globusu a na mapách. • Projekt: určování času a časových pásem na Zemi s pomocí školního atlasu světa. Průřezová témata: – Enviromentální výchova: základní podmínky života Mezipředmětové vztahy: – Fyzika – vesmír, optika – Přírodopis – vznik vesmíru – Dějepis – vývoj lidského poznání

- o Prokáže porozumění základním pojmům. - o Rozeznává druhy map podle měřítka a obsahu, vyjádří způsob znázornění výškopisu a polohopisu na mapách. - o Značkový klíč map aplikuje na konkrétních příkladech praktické činnosti s mapami: určování světových stran na mapách, orientace mapy podle světových stran, čtení obsahu map, měření na mapách. - o Orientuje se v zeměpisných atlasech.	<u>Zobrazování zemského povrchu – mapa</u> • Mapa a obsah mapy • Vznik mapy • Druhy map • Práce s mapou – určování azimutu, orientace mapy, měření na mapách a na glóbu	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích v lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost se zeměpisnými pracovními sešity. • Projekt: praktické činnosti s mapami a plány: orientace mapy, výpočty skutečných vzdáleností podle měřítka map a plánů, obsah map, značkový klíč. • Projekt: jednoduché náčrtky a plány. Průřezová témata: – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání Mezipředmětové vztahy: – Dějepis – historické mapy – Matematika – převody jednotek
- o Popíše stavbu Země. - o Vysvětlí vznik a zánik zemské kůry a pohyb litosférických desek. - o Dokáže na konkrétních případech popsat vznik pohoří. - o Posoudí důležitost vody a atmosféry pro život na Zemi. - o Určí a vyhledá na mapách podnebné pásy na Zemi. - o Rozdělí půdy podle výskytu na Zemi a úrodnosti. - o Objasní uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na zeměpisné šířce a na nadmořské výšce jednotlivých přírodních oblastí Země a vlivy člověka na přírodní prostředí. - o Zváží, které přírodní katastrofy ohrožují území České republiky. - o Vysvětlí důležitost používání obnovitelných zdrojů energie.	<u>Přírodní složky a oblasti Země</u> • Stavba Země • Pohyby litosférických desek a jejich důsledky • Vznik pohoří • Vznik ostrovů • Voda na Zemi • Atmosféra Země • Podnebí na Zemi • Půdní obal Země • Přírodní krajiny • Polární oblasti • Subpolární krajina • Krajiny mírného pásu • Subtropický pás • Tropický pás • Monzunové oblasti • Rovníková oblast • Nehostinné hory	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích v lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost se zeměpisnými pracovními sešity. • Projekt: praktické demonstrace učiva podle vybraného obrazového materiálu, audiovizuálních pořadů a na mapách. • Projekt: okamžité pozorování počasí v místě školy a bydliště, výpočet denní průměrné teploty. • Projekt: praktické činnosti s mapami ve školním atlase. Průřezová témata: – Osobnostní výchova: rozvoj schopnosti poznávání Mezipředmětové vztahy: – Přírodopis – stavba zeměkoule, přírodní krajiny

	• Přírodní katastrofy • Využívání přírodních zdrojů		
- o Objasní nerovnoměrné rozmístění obyvatelstva na Zemi. - o Zdůvodní, proč se lidé během vývoje lidstva rozdělili do ras. - o Prokáží porozumění pojmů urbanizace, aglomerace a slum. - o Ukáží na mapě oblasti s nedostatkem pitné vody. - o Vyjmenují nejdůležitější plodiny jednotlivých oblastí světa. - o Charakterizují jednotlivá odvětví průmyslu světa. - o Popíší vývoj dopravních prostředků během vývoje lidstva. - o Vysvětlí důležitost vzdělání a cestovního ruchu pro ekonomiku. - o Zváží možnosti efektivní pomoci rozvojem zemím. - o Vysvětlí pojem OSN.	Člověk a svět • Místo, kde žijeme • Demografické charakteristiky • Urbanizace • Využívání lesů, vody a půdy k obživě lidstva • Těžba a zpracování nerostných surovin • Doprava • Služby • Země světa podle vyspělosti • Mezinárodní spolupráce	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích v lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost se zeměpisnými pracovními sešity. • Projekt: orientace na atlasových a nástěnných mapách, čtení z map. • Projekt: Činnosti se zeměpisnými pracovními sešity. • Projekt: činnosti s vybranými obrazovými materiály, statistickými podklady, audiovizuálními pořady a vybranou literaturou. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana: principy demokracie – Multimediální výchova: etnický původ – Enviromentální výchova: ekosystémy, základní podmínky života, životní prostředí – Mediální výchova: vnímání mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy: – Přírodopis – systém fauny a fóry – Dějepis – kulturní historie národů

Zeměpis 7. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Vyhledá na mapě světa určený světadíl. - o Určí jeho zeměpisnou polohu, porovná jeho rozlohu s ostatními světadíly. - o Charakterizuje reliéf světadílů, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářské aktivity. - o Vyhledá a charakterizuje jednotlivé zeměpisné oblasti světadílů. - o Určí nejvýznamnější státy těchto oblastí. - o Vyhledá na mapě hlavní a ostatní významná města. - o Zhodnotí aktivní stav životního prostředí světadílu.	• Austrálie a Oceánie • Poloha, rozloha, členitost pobřeží • Reliéf – horstvo, vodstvo, nížiny • Podnebí (podnebná pásna) • Přírodní zdroje, rostlinstvo a živočišstvo • Obyvatelstvo • Hospodářské aktivity • Charakteristika jednotlivých zeměpisných oblastí • Nejvýznamnější státy (teritoria) • Nejvýznamnější hlavní a ostatní velká města • Přilehlé ostrovy	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích v lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost se zeměpisnými pracovními sešity. • Projekt: orientace na atlasových a nástěnných mapách, čtení z map. • Projekt: Činnosti se zeměpisnými pracovními sešity. • Projekt: činnosti s vybranými obrazovými materiály, statistickými podklady, audiovizuálními pořady a vybranou literaturou. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana: principy demokracie – Multimediální výchova: etnický původ – Enviromentální výchov: ekosystémy, základní podmínky života, životní prostředí – Mediální výchova: vnímání mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy: – Přírodopis – systém fauny a fóry – Dějepis – kulturní historie národů
- o Vyhledá na mapě světa určený oceán. - o Určí jeho zeměpisnou polohu, porovná jeho rozlohu s ostatními oceány. - o Charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů. - o Vyhledá na mapě světa zemské polární oblasti.	<u>Oceány</u> • Zeměpisná poloha, porovnání jejich rozlohy • Hospodářské využití • Problémy životního prostředí • Zemské polární oblasti (Arktida) • Oceánské proudy	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích v lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost se zeměpisnými pracovními sešity. • Projekt: orientace na atlasových a nástěnných mapách, čtení z map. • Projekt: Činnosti se zeměpisnými pracovními sešity. • Projekt: činnosti s vybranými obrazovými materiály, statistickými podklady, audiovizuálními pořady a vybranou literaturou. Průřezová témata:

		projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	– Výchova demokratického občana: principy demokracie – Multimediální výchova: etnický původ – Enviromentální výchova: ekosystémy, základní podmínky života, životní prostředí – Mediální výchova: vnímání mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy: – Přírodopis – systém fauny a fóry – Dějepis – kulturní historie národů
o Určí a vyhledá na mapě zemské polární oblasti, uvede jejich mimořádný význam pro tvorbu a ochranu životního prostředí na Zemi. o Posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polární oblasti.	<u>Antarktida</u> • Poloha, rozloha, členitost pobřeží • Přírodní zdroje • Výzkum a využití kontinentu	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích v lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost se zeměpisnými pracovními sešity. • Projekt: orientace na atlasových a nástěnných mapách, čtení z map. • Projekt: Činnosti se zeměpisnými pracovními sešity. • Projekt: činnosti s vybranými obrazovými materiály, statistickými podklady, audiovizuálními pořady a vybranou literaturou. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana: principy demokracie – Multimediální výchova: etnický původ – Enviromentální výchov: ekosystémy, základní podmínky života, životní prostředí – Mediální výchova: vnímání mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy: – Přírodopis – systém fauny a fóry – Dějepis – kulturní historie národů
o Vyhledá na mapě světa určený světadíl. o Určí jeho zeměpisnou polohu, porovná jeho rozlohu s ostatními světadíly. o Charakterizuje reliéf světadílů, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářské aktivity. o Vyhledá a charakterizuje jednotlivé zeměpisné oblasti	<u>Amerika – severní a jižní</u> • Poloha, rozloha, členitost pobřeží • Reliéf – horstvo, vodstvo, nížiny • Podnebí (podnebná pásma) • Přírodní zdroje, rostlinstvo a živočišstvo • Obyvatelstvo • Hospodářské aktivity	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit,	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích v lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost se zeměpisnými pracovními sešity. • Projekt: orientace na atlasových a nástěnných mapách, čtení z map. • Projekt: Činnosti se zeměpisnými pracovními sešity. • Projekt: činnosti s vybranými obrazovými materiály,

světadílu. - o Určí nejvýznamnější státy těchto oblastí. - o Vyhledá na mapě hlavní a ostatní významná města. - o Zhodnotí aktivní stav životního prostředí světadílu.	• Charakteristika jednotlivých zeměpisných oblastí • Nejvýznamnější státy (teritoria) • Nejvýznamnější hlavní a ostatní velká města • Přilehlé ostrovy	které učivo doplnit a z čeho přistě vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	statistickými podklady, audiovizuálními pořady a vybranou literaturou. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana: principy demokracie – Multimediální výchova: etnický původ – Enviromentální výchova: ekosystémy, základní podmínky života, životní prostředí – Mediální výchova: vnímání mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy: – Přírodopis – systém fauny a fóry – Dějepis – kulturní historie národů
- o Vyhledá na mapě světa určený světadíl. - o Určí jeho zeměpisnou polohu, porovná jeho rozlohu s ostatními světadíly. - o Charakterizuje reliéf světadílů, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářské aktivity. - o Vyhledá a charakterizuje jednotlivé zeměpisné oblasti světadílu. - o Určí nejvýznamnější státy těchto oblastí. - o Vyhledá na mapě hlavní a ostatní významná města. - o Zhodnotí aktivní stav životního prostředí světadílu.	Asie • Poloha, rozloha, členitost pobřeží • Reliéf – horstvo, vodstvo, nížiny • Podnebí (podnebná pásma) • Přírodní zdroje, rostlinstvo a živočišstvo • Obyvatelstvo • Hospodářské aktivity • Charakteristika jednotlivých zeměpisných oblastí • Nejvýznamnější státy (teritoria) • Nejvýznamnější hlavní a ostatní velká města • Přilehlé ostrovy	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se přistě zaměřit, které učivo doplnit a z čeho přistě vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích v lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost se zeměpisnými pracovními sešity. • Projekt: orientace na atlasových a nástěnných mapách, čtení z map. • Projekt: Činnosti se zeměpisnými pracovními sešity. • Projekt: činnosti s vybranými obrazovými materiály, statistickými podklady, audiovizuálními pořady a vybranou literaturou. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana: principy demokracie – Multimediální výchova: etnický původ – Enviromentální výchova: ekosystémy, základní podmínky života, životní prostředí – Mediální výchova: vnímání mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy: – Přírodopis – systém fauny a fóry – Dějepis – kulturní historie národů

Zeměpis 8. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Vyhledá na mapě světa určený světadíl. - o Určí jeho zeměpisnou polohu, porovná jeho rozlohu s ostatními světadíly. - o Charakterizuje reliéf světadílů, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářské aktivity. - o Vyhledá a charakterizuje jednotlivé zeměpisné oblasti světadílů. - o Určí nejvýznamnější státy těchto oblastí. - o Vyhledá na mapě hlavní a ostatní významná města. - o Zhodnotí aktivní stav životního prostředí světadílu.	Evropa • Zeměpisné podrobnosti o státech střední Evropy, zejména u sousedících států s ČR • Aktuální stav životního prostředí v jednotlivých oblastech • Místní rizikové faktory životního prostředí • Nejvýznamnější oblasti rekreace a cestovního ruchu v Evropě	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích v lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost se zeměpisnými pracovními sešity. • Projekt: orientace na atlasových a nástěnných mapách, čtení z map. • Projekt: Činnosti se zeměpisnými pracovními sešity. • Projekt: činnosti s vybranými obrazovými materiály, statistickými podklady, audiovizuálními pořady a vybranou literaturou. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana: principy demokracie – Multimediální výchova: etnický původ – Enviromentální výchova: ekosystémy, základní podmínky života, životní prostředí – Mediální výchova: vnímání mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy: – Přírodopis – systém fauny a fóry – Dějepis – kulturní historie národů
- o Charakterizuje zeměpisnou polohu a rozlohu území ČR, určí sousední státy. - o Orientuje se v přírodních podmínkách. - o Posoudí aktuální otázky životního prostředí na území celé ČR. - o Uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva a sídel v ČR. - o Zhodnotí údaje o rozmístění hlavních hospodářských aktivit v ČR. - o Pojmenuje a vyhledá na mapách jednotlivé geografické oblasti,	Česká republika • Přírodní podmínky – reliéf • Poloha, rozloha • Obyvatelstvo a sídla • Podnebí, rozmístění fauny a flory • Aktuální otázky životního prostředí • Hlavní hospodářské aktivity – průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, rekreace a cestovní ruch, zahraniční obchod	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice.	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích v lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost se zeměpisnými pracovními sešity. • Projekt: orientace na atlasových a nástěnných mapách ČR. • Projekt: činnosti s vybranými obrazovými materiály, diapositivy, filmy a videopořady, se statistickými podklady. • Projekt: zeměpisná cvičení a pozorování v místní krajině. • Projekt: činnosti se zeměpisnými pracovními sešity.

popřípadě vyšší územně samosprávné celky v ČR a charakterizuje je. o Charakterizuje hlavní přírodní a kulturní předpoklady jednotlivých oblastí ČR pro domácí i zahraniční cestovní ruch a rekreaci. o Vymezí a konkretizuje území místní krajiny (regionu) a charakterizuje přírodní, sídelní, hospodářské, kulturní a ekologické poměry těchto území.	• Geografické oblasti, vyšší správní celky, regiony	☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	Průřezová témata: – Výchova k evropskému myšlení Mezipředmětové vztahy: – Přírodopis – systém fauny a fôry – Dějepis – kulturní historie národů
--	---	---	--

Zeměpis 9. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Uvádí příklady kritérií vzájemné odlišnosti a podobnosti současných států světa. - o Rozeznává státy světa podle hlediska svrchovanosti. - o Rozlišuje státy světa podle zeměpisné polohy a rozlohy, podle počtu obyvatel, podle průběhu a tvaru státních hranic, podle správního členění, podle státního zřízení a politického systému. - o Lokalizuje na politické mapě světa aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě. - o Určí a vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy, oblasti a regiony.	Politická mapa současného světa • Vzájemné odlišnosti a podobnosti současných států světa • Nezávislé státy a závislá území • Státy podle zeměpisné polohy • Státy podle územní rozlohy • Státy podle počtu obyvatel – lidnatost, zalidnění • Průběh a tvar státních hranic • Státy podle správního členění – unitární, federativní státy • Státní zřízení a formy vlády • Státy podle stupně rozvoje • Seskupení a sdružení států světa – (hospodářské, politické, vojenské) • Proces vzniku nových států • Současná ohniska politických, národnostních a náboženských konfliktů	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích v lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost se zeměpisnými pracovními sešity. • Projekt: orientace na fyzicko-geografických, politických a hospodářských mapách světa. • Projekt: čtení map, konkrétní příklady států světa podle uvedených kritérií odlišnosti a podobnosti. • Projekt: činnosti s aktuálními vybranými materiály ze sdělovacích prostředků a pořadů. Průřezová témata: – Výchova demokratického občana: občan a stát – Multikulturní výchova: kulturní difference, etnika, sociální smír – Enviromentální výchova: základní podmínky života, lidské aktivity a životní prostředí Mezipředmětové vztahy: – Dějepis – historický vývoj společnosti – Výchova k občanství – stát a právo, mezinárodní vztahy, globální svět
- o Orientuje se v počtu a rozmístění lidí na zemi. - o Charakterizuje úlohu a hlavní odvětví světového hospodářství podle sektorů, určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství. - o Posoudí význam sektorů služeb v dnešním světě. - o Zhodnotí význam a hlavní směry světového trhu. - o Určí jednotlivé složky životního prostředí krajiny a jeho ochrany.	Společenské a hospodářské složky krajiny • Lidé na Zemi • Světové hospodářství • Světové zemědělství, rybolov, lesní a vodní hospodářství • Světový průmysl • Rozmístění dopravy a spojů • Služby obyvatelstvu • Cestovní ruch	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky	Formy a metody práce: • Individuální nebo ve dvojicích v lavici na základě výkladu učitele. • Využití audiovizuálních pořadů. • Činnost se zeměpisnými pracovními sešity. • Projekt: orientace na atlasových a nástěnných mapách obyvatelstva a hospodářství světa. • Projekt: činnosti se statistickými materiály a podklady, srovnávání absolutních a relativních údajů o obyvatelstvu a světovém hospodářství. • Projekt: pozorování zjišťování vlivu společenských a hospodářských aktivit na krajinu a životní

- o Objasní globální ekologické problémy. - o Porovnává a hodnotí kulturní a společenské poměry turistických regionů světa.	• Světový trh a mezinárodní obchod • Ekologie a zeměpis • Krajina, základní složky, základní pojmy • Krajina a činnost lidské společnosti • Světové (globální) ekologické problémy • Geografické a kulturní zajímavosti jednotlivých kontinentů • Světové turistické atraktivita	projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	prostředí na příkladu místní krajiny. • Projekt: činnosti se statistickými materiály, grafickými a mapovými podklady zobrazujícími aktuální stav životního prostředí. • Projekt: práce s propagačním materiálem cestovních kancelářů. Mezipředmětové vztahy: – Přírodopis – ekologie – Výchova k občanství – základy ekonomiky Průřezová témata: – Osobnostní výchova: rozvoj schopností poznávání – Enviromentální výchova: ekosystémy, základní podmínky životního prostředí
- o Prokáže schopnost pohybu v přírodě podle mapy (plánů). - o Dokáže se orientovat podle světových stran. - o Je schopen zhotovit náčrty krajiny s vyznačením důležitých orientačních bodů. - o Prokáže schopnost orientace v dopravní síti.	<u>Terénní topografie</u> • Praktická topografie při pohybu v terénu • Orientace v jízdních řádech • Azimut – pochodový úhel • Situační náčrtky a plánky krajiny • Dorozumívací technika v terénu	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření jak žák zvládá dané učivo. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit a z čeho příště vycházet. ☐ Analýza prací žáků – výsledky projektu k dané problematice. ☐ Samostatná práce žáka – v hodině, při domácí přípravě, individuální vystoupení u tabule, výstupy z projektu.	Formy a metody práce: <u>Individuální nebo skupinová práce v terénu:</u> • určování světových stran pomocí kompasu, busoly i jinými způsoby • orientace podle vyznačených objektů v krajině • určování a odhad vzdáleností • čtení pochodových a turistických značek • určování objektů v terénu podle mapy, určování vlastního stanoviště • činnosti s turistickými mapami • měření na mapách • práce s rejstříkem v atlase • činnosti s jízdními řády • určování azimutu v terénu • praktické činnosti a ukázky chování při pohybu a pobytu ve volné přírodě, nácvik modelových situací a zásad bezpečnosti Mezipředmětové vztahy: – Tělesná výchova – pohybové činnosti – Matematika – geografické výpočty – Fyzika – práce s kompasem Průřezová témata: – Osobnostní výchova: seberegulace, kooperace

6.1.11 Vyučovací předmět: Hudební výchova

6.1.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova na 2. stupni je povinným vyučovacím předmětem, který vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV Umění a kultura. V 6. až 9. ročníku se hudební výchova vyučuje jedenkrát týdně. Výuka probíhá ve specializované učebně hudební výchovy, jen ve výjimečných případech v kmenových třídách.

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit, chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace. Žáci získávají orientaci v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti, pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností a slouží k celkovému hudebnímu rozvoji osobnosti žáka.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Do vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu **Hudební výchova** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Enviromentální výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Výchova demokratického občana

6.1.11.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- ❑ vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- ❑ vede je k používání odborné terminologie
- ❑ pomáhá nalézat souvislosti mezi získanými poznatky a využití v praxi
- ❑ vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- ❑ stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ❑ vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- ❑ s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

- ❑ podporuje kritické myšlení, rozhodnutí, obhajobu, zodpovědnost
- ❑ využívá vlastního úsudku žáků a zkušeností

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ❑ zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- ❑ zajímá se o náměty a názory žáků
- ❑ využívá informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci
- ❑ pomáhá žákům vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Kompetence občanské

Učitel:

- ❑ vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- ❑ vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- ❑ vede žáky k respektování, ochraně a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví
- ❑ pomáhá zaujmout pozitivní postoj k uměleckým dílům
- ❑ respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka

Kompetence pracovní

Učitel:

- ❑ vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů
- ❑ pomáhá vytvářet pozitivní vztah k hudebním činnostem
- ❑ vyžaduje plnění povinností
- ❑ podporuje využití znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ❑ vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- ❑ umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- ❑ pomáhá chápat odlišné kvality žáků
- ❑ uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (hudební nástroj)
- ❑ ovlivňuje kvalitu společné práce
- ❑ upevňuje dobré mezilidské vztahy
- ❑ podporuje sebedůvěru a samostatnost rozvoje žáka
- ❑ vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky

Hudební výchova 6. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
☐ Pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus, taneční kroky. ☐ Umí taktovat dvoučtvrt'ový a tříčtvrt'ový takt. ☐ Dokáže pohybem vyjádřit obsah písně. ☐ Správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orfovy nástroje. ☐ Má rytmické cítění a rytmickou paměť. ☐ Dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry. ☐ Sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat. ☐ Rozliší skladbu vokální a instrumentální. ☐ Umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu. ☐ Seznámí se s obdobím baroka a klasicismu. ☐ Seznámí se s vybranými skladbami. ☐ Dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě arytmiicky přesně zpívat v jednohlase, popř. v dvojhlase, trojhlase. ☐ Umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou. ☐ Orientuje se v jednoduchém	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> - Pochod, polka, valčík, mazurka - Hra na dirigenta a orchestr - Dramatizace písní - Vánoční koledy – dramatické ztvárnění <u>Instrumentální činnosti</u> - Reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu (Já husárek malý; Koulelo se, koulelo; Malé kotě) - Rytmiické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - Rytmiické hud. formy – pochod, polka, valčík - Analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma - Tvoření jednoduchých partitur pro Orfovy nástroje <u>Poslechové činnosti</u> - Poznávání hud. nástrojů – rozdělení do skupin - Píseň lidová, umělá - Vokální a instrumentální skladba - Melodram - Muzikál - Opereta, opera G. F. Händel – poslech skladeb - Opera – nově vzniklá hud. forma	☐ Samostatná práce ve dvojici a ve skupině. ☐ Rozhovor s žáky. ☐ Sebehodnocení vlastní práce, co se dařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatné vystoupení ve dvojici. ☐ Sebehodnocení vlastního výstupu. ☐ Rozhovor s žáky. ☐ Ověření jak žák zvládl učivo – poslech skladeb. ☐ Využití vědomostí z minulých let (lidové písně). ☐ Sebehodnocení vlastní práce. ☐ Samostatná práce – referáty k daným hudebním skladatelům.	Formy a metody práce: - Práce bude probíhat v lavicích. - Práce bude probíhat ve volném prostoru – ve dvojicích i ve skupině. - Výklad učitele a ukázky. - Samostatný nácvik písní a tanců, po částech a po celcích. - Ukázky tanců z videa. - Hry na hudební nástroje. Průřezová témata: - OSV: umění jako prostředek komunikace - OSV :estetika mezilidských vztahů, vzájemné poznávání lidí, rozvoj schopnosti, poznávání Mezipředmětové vztahy: - Tělesná výchova – hudebně-pohybová činnost – krok pochodový, valčíkový a polkový - Dějepis – vznik křesťanství Formy a metody práce: - Výklad učitele a diskuze. - Poslech hudby v lavicích. - Didaktické hry, soutěže – rozlišení hudebních nástrojů. Průřezová témata: - EGS: vnímání evropské hudební kultury, emotivnost, prožitek - EV: citová stránka osobnosti, láska k přírodě, vnímání krásy - VDO: rozvíjet kritické myšlení, aktivita - MKV: tradice, rozmanitost kultur Mezipředmětové vztahy: - Dějepis – historie – baroko, klasicismus - Výtvarná výchova – baroko, klasicismus, ilustrace

notovém zápisu. o Umi vyhledat určené takty a rytmy.	Claudio Monteverdi • Symfonie • Koncert • W. A. Mozart • J. Haydn • L. van Beethoven • B. Smetana • A. Dvořák <u>Vokální činnosti</u> • Intonační cvičení → vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur • Zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem • Říkadlo, píseň – rytmické vyjádření textu písně • Vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky		písní, výtvarný záznam melodie
---	--	--	---------------------------------------

Hudební výchova 7. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
☐ Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky. ☐ Podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně. ☐ Při poslechu využívá získané zkušenosti. ☐ Spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností. ☐ Rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti. ☐ Rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby. ☐ Zařadí skladbu do příslušného období. ☐ Pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků. ☐ Dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení. ☐ Historie a současnost – audiovizuální pomůcky.	<u>Vokální činnosti</u> - lidové a umělé písně – dynamika, melodie, rytmus - výběr písní různých období <u>Poslechové činnosti</u> - poход, tanec, vážná hudba k poslechu - výběr poslechových skladeb různých období Baroko – Vivaldi, Bach Klasicismus – Mozart, Beethoven Romantismus – Chopin, Schubert Český romantismus – Smetana, Dvořák <u>Instrumentální činnosti a pohybové činnosti</u> - Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého šk. roku - Taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie - Polka, valčík, mazurka, tango, waltz – klasické společenské tance - Moderní tance - Pantomima - Lidové tance - Balet - Výrazový tanec - Muzikál - Dramatizace v hud. projektu	☐ Práce ve skupině – zvětšování hlasového rozsahu. ☐ Rozhovor s žáky. ☐ Ověření zvládnutého učiva – hlasová nedostatečnost a některé způsoby nápravy. ☐ Sebehodnocení vlastní práce – vlastní vokální projev, zpěv a znalost.	Formy a metody práce: - Žáci zpívají jednotlivě, ve skupinách, dívky a chlapci. - Společný zpěv. - Vytleskávání rytmu. - Poslech kazet a hudebních CD. - Video – ukázky tanců a zpěvu. - Soutěže – poznávání písní, tanců. - Referáty s hudebními ukázkami. - Hra a tvorba doprovodů s využitím Orfeova instrumentáře. - Individuální vystoupení ve zpěvu. Průřezová témata: - MKV: lid. písně jiných národů, poznávání kulturních tradic - EV: citlivý přístup k okolní krajině, vnímání krásy přírody - OSV: hudba jako prostředek komunikace - EGS: vnímání evropské hudební kultury - OSV: obecná kreativita, rozvoj smyslového vnímání Mezipředmětové vztahy: - Výtvarná výchova – historické památky - Český jazyk – četba o hudebních skladatelích - Dějepis – historický čas a prostor

	k příležitosti Vánoc • Hudební přehrávače		
--	--	--	--

Hudební výchova 8. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu. - o Zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně. - o Respektuje dynamiku písně. - o Umí použít k doprovodu jednoduché nástroje. - o Zná pojem akord. - o Zná jednoduché kytarové akordy. - o Rozliší durovou a molovou stupnici. - o Umí zazpívat lidový dvojhlas. - o Seznámí se s charakteristickými prvky džezové hudby. - o Umí přesně rytmicky zazpívat vybrané písně.	<u>Vokální činnosti</u> • Hlasová a rytmická cvičení • Intervaly • Ryt. výcvik s oporou hud. nástroje • Zpěv lidových i umělých písní • (Horo, horo, vysoká jsi; Ej vandrovali hudci, Nezacházej slunce, Řekni, kde ty kytky jsou, Stín katedrál) • Transpozice vzestupné a sestupné řady tónů (stupnic) • Akord • Příklady v lidové tvorbě • Divadla malých forem • Semafor – Šlitr, Suchý (Klementaine, Honky tonky blues, To jsem ještě žil) • Osvobozené divadlo – J. Ježek (Klobouk ve křoví, David a Goliáš)	☐ Pozorování žáka – práce ve dvojici, ve skupině. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo – zapsání notové stupnice durové, rytmižace. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit, náprava. ☐ Samostatná práce žáka – individuální vystoupení s doprovodem klavíru, ve dvojicích, ve skupině.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v hudebně v lavicích, i v daném možném prostoru u klavíru. • Práce bude organizována ve dvojicích a ve skupině. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce – použití Orffova instrumentáře. • Individuálně řešení zadaných problémů. • Použití videa, ukázky zpěvu. • Didaktické hry – znalost písní. Průřezová témata: • EV: citlivý přístup k přírodě, láska k místu, kde bydlím,... • MKV: tradice a rozmanitost kultur • EGS: vnímání evropské a světové kultury Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk – písně v textu, články o hudebních skladatelích – Dějepis – historie hudebníků a malířů
- o Postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu. - o Rozliší základní vlastnosti tónu. - o Sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou. - o Umí pojmenovat vybrané hudební formy.	<u>Poslechové činnosti</u> • Poslech různých hud. žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů • G. Gershwin – Rhapsodie in blue • J. Scott – The Entertainer – ragtime • Baroko – Bach, Vivaldi • Romantismus – Chopin, Liszt,	☐ Pozorování žáka – práce ve dvojici, ve skupině. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo – poznávání hudebních žánrů, pojmenování hudebních forem, poznávání skladeb. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení práce, jak kdo	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v hudebně v lavicích a v prostorách vyhraněných koncertům. • Výklad učitele. • Samostatná práce – poslech. • Individuálně řešení zadaných problémů. • Poslech koncertů – videozáznam. • Poslech hudby z CD, DVD, návštěva koncertu. Průřezová témata:

	Chajkovskij, Schubert • A. Dvořák – symfonická tvorba • Z. Fibich – melodram Vodník, Poem • Baroko – Vivaldi, Bach, Händel – Mesiaš • Opera, oratorium • Fuga • Suita • Concerto grosso • Klasicismus – znaky • J. Haydn – kvarteto • W. A. Mozart – Kl. koncert • Romantismus – Chopin, Schubert • Ruská hudba – Čajkovskij • Český romantismus – Smetana – Má vlast • Česká mše vánoční – J. J. Ryba • Česká mše půlnoční – A. Michna z Otradovic	pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit, náprava. ☐ Samostatná práce žáka.	• MKV: tradice a rozmanitost kultur • EGS: vnímání evropské a světové kultury • OSV: umění jako prostředek komunikace, estetika mezilidských vztahů Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk – písně v textu, články o hudebních skladatelích – Výtvarná výchova – výtvarné projevy dané doby, umění a kultura a jejich vzájemná provázanost
o Jednoduché doprovody. o Dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova. o Umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus.	<u>Instrumentální činnosti</u> • Hudební projekt k příležitosti vánočních oslav: pásmo reprodukováné hudby, koled • Výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem • Pochod pro bicí • Píseň Život je jen náhoda • Ragtime – synkopický rytmus • Swing, boogie woogie, blues	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, v prostoru u klavíru. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemná práce – sestavení hudebního pásma, ověření jak vědomosti a dovednosti dokáže využít v praxi. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, na co se příště více zaměřit, co se zdařilo a co ne. ☐ Samostatná práce – vystoupení.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v hudebně u klavíru. • Bude organizována ve skupině, ale i jednotlivě. • Výklad učitele. • Samostatná práce – využití Orfeova instrumentáře, jednoduchý nácvik hudby. • Projekty na dané téma – Vánoce, jaro (koledy). • Didaktické hry – poznávání hudebních skladatelů. Průřezová témata: • OSV: umění jako prostředek komunikace, estetika mezilidských vztahů • MKV: původ různých stylů • OSV: rozvoj schopností poznávání Mezipředmětové vztahy: – Dějepis – dějiny umění – hudebníci a malíři dané

			doby – Výtvarná výchova – umění a kultura, jejich vzájemná provázanost – Český jazyk – písně a básně
o Pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy.	<u>Hudebně pohybová činnosti</u> Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého šk. roku: • taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie • polka, valčík, mazurka • jive, cha-cha • dramatizace v hud. projektu k příležitosti Vánoc	☐ Pozorování žáka – práce ve skupině. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Práce v prostoru – ověření jak zvládl učivo (tanec – polka, valčík). ☐ Autoevaluace – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval (tancoval), co se dařilo co ne, z čeho příště vycházet. ☐ Projekt k dané tématice – Vánoce, Velikonoce.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat na volném prostoru. • Práce bude organizována ve dvojici, ve skupině, při nácviku i jednotlivě. • Domácí zadání – jednoduché taneční kroky – vyžadují delší časový úsek – nácvik. • Výklad učitele. • Demonstrační řešení složitějších kroků. • Projekty na vybrané téma – tance (polka, valčík). Průřezová témata: – OSV: rozvoj schopností poznávání Mezipředmětové vztahy: – Výtvarná výchova – vyjádření tanečního pohybu

Hudební výchova 9. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu. - o Poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí. - o Orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích. - o Zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti. - o Podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů.	<u>Vokální činnosti</u> • Opakování učiva z předchozích ročníků • Opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus • Výběr písní období: – středověk: Hospodine, pomiluj ny, Kdož jsú boží bojovníci - gregoriánský chorál – Veni domine (B. Basiková) – renesance: práce s písní Viva la musica (tříhlasý kánon) - Fuga trium vocum – baroko: J. S. Bach – Blaženost má – klasicismus: J. Haydn – Intervaly - Beethoven – Óda na radost – romantismus: F. Schubert – Pstruh - Verdi – sbor židů z opery Nabucco • Hudební žánry 20. století: – vážná hudba: B. Martinů – Rozmarýn L. Janáček – Ej, mamko – jazz: J. Ježek – Klobouk ve křovi, Ezop G. Gershwin – Summertime – divadla malých forem: Suchý a Šlitr – Pramínek vlasů - Krajina posedlá tmou – country: Montgomery, Všichni jsou už v Mexiku – česká trepská píseň: Rosa na kolejích, Ascalona	☐ Pozorování žáka – práce ve dvojici, ve skupině. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo – charakteristické znaky určitého hudebního období, žánry. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit, náprava. ☐ Samostatná práce žáka – individuální vystoupení s doprovodem klavíru, ve dvojicích, ve skupině – zpěv různých žánrů.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v hudebně v lavicích, i v daném možném prostoru u klavíru. • Práce bude organizována ve dvojicích a ve skupině. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce – použití Orffova instrumentáře. • Demonstrační řešení složitějších písní. • Zpěv v podání žáka. • Projekt na vybrané téma – Velikonoce a Vánoce. Průřezová témata: – EV: citový vztah k přírodě – EGS: vnímání evropské hudební kultury – VDO: zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování, samostatné a odpovědné řešení problémů – MKV: tradice a rozmanitost kultur Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk – básně a písně – Dějepis – historie hudebních skladatelů a malířů dané doby

	– folk: Když mě brali za vojáka – pop a rok: Stín katedrál, Co je na tom tak zlého		
o Postihuje hudební výrazové prostředky. o Spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností. o Rozpozná hud. nástroje, jejich výrazové možnosti.	<u>Poslechové činnosti</u> • Hudba období středověku: • Duchovní hudba, gregoriánský chorál, mše, madrigal (Thomas Tallis, G. de Machaut) • Baroko – hlavní znaky, formy, představitelé (opak.) • Adventy – Vánoce, význam lidových tradic, J. J. Ryba – Česká mše vánoční • Klasicismus – znaky, formy, představitelé – symf. tvorba, komorní, vokální (Haydn, Beethoven, Mozart) • Český klasicismus: J. Mysliveček, F. X. Brixl, Stamicové, A. Rejcha, česká hud. emigrace • Romantismus: Chopin, Schuman, Schubert, Grieg, Brahms, Čajkovskij • Český romantismus: Smetana, Dvořák, Fibich • Hud. směry 20. století: seriální hudba, konkrétní, počítačová, čtvrttónová: Janáček, Martinů, Hába • 80. a 90. léta – J. Nedvěd, Nohavica, Plíhal <u>Instrumentální a pohybové činnosti</u> Prolínají do vokálních i poslechových činností během celého školního roku: • hudební výrazové prostředky • hudební nástroje historické a	☐ Pozorování žáka – práce ve dvojici, ve skupině. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemné práce – ověření, jak žák zvládl učivo – poznávání hudebních žánrů, pojmenování hudebních forem, poznávání skladeb. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit, které učivo doplnit, náprava. ☐ Samostatná práce žáka.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v hudebně v lavicích a v prostorách vyhraněných koncertům. • Výklad učitele. • Samostatná práce – poslech. • Individuální řešení zadaných problémů. • Poslech koncertů – videozáznam. • Poslech hudby z CD, DVD, návštěva koncertu. Průřezová témata: – EGS: vnímání evropské hudební kultury – VDO: zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování, samostatné a odpovědné řešení problémů – MKV: tradice a rozmanitost kultur Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk – básně a písně – Dějepis – dějiny umění

	současné		
- o Postihuje hudební výrazové prostředky. - o Spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností. - o Rozpozná hud. nástroje, jejich výrazové možnosti.	<u>Instrumentální a pohybové činnosti</u> Prolínají do vokálních i poslechových činností během celého školního roku: • hudební výrazové prostředky • hudební nástroje historické a současné	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, v prostoru u klavíru. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Písemná práce – sestavení hudebního pásma, ověření jak vědomosti a dovednosti dokáže využít v praxi. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, na co se příště více zaměřit, co se zdařilo a co ne. ☐ Samostatná práce – vystoupení.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v hudebně u klavíru. • Bude organizována ve skupině, ale i jednotlivě. • Výklad učitele. • Samostatná práce – využití Orfeo instrumentáře, jednoduchý nácvik hudby. • Projekty na dané téma – Vánoce, jaro (koledy). • Didaktické hry – poznávání hudebních skladatelů. Průřezová témata: – OSV: umění jako prostředek komunikace, estetika mezilidských vztahů – MKV: původ různých stylů – OSV: rozvoj schopností poznávání – VDO: zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování, samostatné a odpovědné řešení problémů – MKV: tradice a rozmanitost kultur Mezipředmětové vztahy: – Dějepis – dějiny umění

6.1.12 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

6.1.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je na 2. stupni povinným vyučovacím předmětem. V 6., 7. a 9. ročníku je předmět vyučován 2 hodiny týdně. V 9. ročníku je předmět posílen o jednu disponibilní časovou hodinu. V 8. ročníku je zařazena pouze 1 vyučovací hodina týdně. Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity, užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií, rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře). Dále přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace.

Metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – výklad, samostatné práce žáků, práce s různorodým materiálem a materiály malířskými, práce skupinové, kolektivní, krátkodobé projekty, malování v přírodě.

Žáci zaznamenávají, sledují, dokumentují proměny vlastního výtvarného vývoje – využívají dostupná média, technické prostředky (kopírka, CD, DVD, fotoaparát, internet, scanner a mikroskop).

Do vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu **Výtvarná výchova** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

6.1.12.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- ❑ pomáhá, aby žáci při své tvorbě poznávali vlastní pokroky a při konečném výstupu dokázali zpětně uvědomit problémy související s realizací
- ❑ zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat
- ❑ využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost
- ❑ používá vhodné učební pomůcky (Dějiny umění, obrazy, předlohy, videoprojekce)
- ❑ předkládá dostatek informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ❑ žákům předkládá dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- ❑ při zadání úkolu pomáhá řešit výtvarný problém a hledá spolu s žáky nejvhodnější způsob řešení
- ❑ zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ❑ pomáhá žákům při práci ve skupině vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- ❑ klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky, ...)
- ❑ dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ..)
- ❑ využívá získané dovednosti k vytváření vztahu, využívá komunikační a vzdělávací prostředky

Kompetence občanské

Učitel:

- ❑ pomáhá při propagaci školních akcí žákům vytvářet plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- ❑ pomáhá učit respektovat názor druhých
- ❑ prezentuje výsledky práce žáků a účastní se výtvarných soutěží
- ❑ podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů
- ❑ projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, chrání a pomáhá žákům cenit naše tradice

Kompetence pracovní

Učitel:

- ❑ při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- ❑ vytváří pozitivní vztah žáků k manuálním činnostem
- ❑ vede žáky při práci s výtvarným materiálem dodržovat hygienická pravidla
- ❑ vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- ❑ požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů
- ❑ pomáhá žákům plnit povinnosti

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ❑ učí žáky respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- ❑ dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- ❑ umožňuje každému žákovi zažít úspěch

- ❑ v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků
- ❑ oceňuje zkušenosti a respektuje různá hlediska
- ❑ podílí se na utváření příjemné atmosféry

Výtvarná výchova 6. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. - o Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	• Kresebné studie – linie, tvar, objem – jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus, zátiží, kresba skutečnosti, kresba v plenéru. • Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů – spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka, pocity, vyjádření linií.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výtvarných námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: – OSV: kreativita, pružnost nápadů, originalita Mezipředmětové vztahy: – Hudební výchova – rytmus, melodie
o Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	• Rozvíjení smyslové citlivosti. Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Např. hmat – reliéfní autoportrét, sluch – výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru. • Plastická tvorba – papír, hlína, drát, sádra.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výtvarných námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (výkřik do tmy, oči). Průřezová témata: – OSV: rozvoj schopností poznávání Mezipředmětové vztahy: – Hudební výchova – hudební nahrávky
o Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy.	• Malba. • Teorie barev – barevný kruh – teplé a studené barvy, barvy příbuzné. • Výt. projekt – pravěké umění – pravěké nádoby.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce.

		a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	• Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: – OSV: rozvoj schopností poznávání – EV: vztah člověka a prostředí Mezipředmětové vztahy: – Dějepis – starší doba kamenná
o Vytváří společné kompozice v prostoru – instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů.	• Plastická a prostorová tvorba. • Společná práce na objektu – koordinace, komunikace.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (společná plastika). • Výtvarná hra – plody země. Průřezová témata: – OSV: komunikace – EV: lidské aktivity a problémy životního prostředí Mezipředmětové vztahy: – Přírodopis – rostliny
o Dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření.	• <u>Nauka o perspektivě</u> • (perspektiva paralelní a šikmá), umístění postav na plochu, velikost objektů. • Třetí prostor budovaný liniemi.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (shon na ulici – vystřihování postav a objektů, lepení – Egypt, pyramidy). Průřezová témata: – EGS: Jsme Evropané Mezipředmětové vztahy: – Matematika – perspektiva – geometrie – Dějepis – Egypt

o K tvorbě užívá některých z metody současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace. o Seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy.	• <u>Práce s www stránkami.</u>	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Práce s počítačem, s technickými pomůckami, internet. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (vynález století, fantastický stroj). Průřezová témata: – MDV: tvorba mediálního sdělení Mezipředmětové vztahy: – Matematika – technický výkres – ICT - počítače
o Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření.	• Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů – kombinované techniky. • Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků – uplatnění při vlastní tvorbě.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (tisk z koláže, koláž těstoviny, lepení, rozfoukávaná tuž, fantastická planeta). Průřezová témata: – VDO: principy demokracie Mezipředmětové vztahy: – Praktické činnosti – bezpečnost práce, netradiční materiál
o Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	• Přírodní motivy (rostliny, neživá příroda, živočichové), člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události. • Zvětšování (makrokosmos), zmenšování (mikrokosmos) –	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze.

	detail, polodetail, celek.	dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	• Samostatná práce. • Práce s mikroskopem. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (zkameněliny). Průřezová témata: – EV: ekosystémy Mezipředmětové vztahy: – Fyzika – práce s mikroskopem – Přírodopis – příroda živá, neživá – Zeměpis – vesmír
o Osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše.	• Lidská figura – tvarová stylizace – Řecko, Řím. • Tvarová a barevná kompozice. Např. Babylónská věž – Mezopotámie.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: – EGS: Jsme Evropané Mezipředmětové vztahy: – Dějepis – Řecko
o Využívá dekorativních postupů – rozvíjí si estetické citění.	• Dekorační práce – využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů. • Písmo a užitá grafika. Např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (plakát, reklama, obal na CD). Průřezová témata: – MDV: fungování a vliv médií ve společnosti Mezipředmětové vztahy: – ICT – internet

o Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům.	• Tematické práce – Vánoce, Velikonoce – dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru. Např. vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (vitráž, malba na sklo). Průřezová témata: – MKV: mezilidské vztahy – OSV: hodnoty, postoje, praktická etika Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk – poezie, próza s tématem Vánoc a Velikonoc
--	--	--	---

Výtvarná výchova 7. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. - o Uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů.	• Prvky viz. obr. vyjádření – kresebné etudy – objem, tvar, linie – šrafování. • <u>Analýza celistvosti vnímaného tvaru na skladebné prvky.</u> • <u>Experimentální řazení</u>, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru – horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanty).	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: – OSV: rozvoj schopností poznávání Mezipředmětové vztahy: – Matematika – geometrické tvary, linie v prostoru
o Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	• <u>Rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu.</u> • <u>Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek.</u>	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: – OSV: vytrhávaný reliéfní portrét – EV: přírodní děje – jejich vznik a průběh – bouře, mlha, vichřice, mraky, víry, sopka Mezipředmětové vztahy: – Hudební výchova – hudební nahrávky
- o Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy. - o Hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací.	• <u>Barevné vyjádření.</u> • <u>Byzantské, arabské umění.</u> • <u>Odstín</u> – sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly – využití ve volné tvorbě i praktickém užítí (např. oděv, vzhled interiéru).	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze.

		dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	• Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (rok, měsíce, kalendář). Průřezová témata: – EV: lidské aktivity a problémy životního prostředí Mezipředmětové vztahy: – Dějepis – byzantské, arabské umění
o Rozliší působení viz. obr. vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	• <u>Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.</u>	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (kaširování – výtvarné náměty Afriky a Ameriky). Průřezová témata: – MKV: dvojice multikulturalita – OSV: kreativita Mezipředmětové vztahy: – Dějepis – historie
o Využívá dekorativní postupů – rozvíjí si estetické cítění.	• <u>Užitá grafika.</u> Písmo – styly a druhy písma. • <u>Tematické práce</u> – Vánoce, Velikonoce, pálení čarodějnic.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (orientační tabule do architektury, v duchu českých tradic). Průřezová témata: – MDV: tvorba mediálního sdělení Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk – témata – Vánoce a Velikonoce

o Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality.	• <u>Vlastní prožívání. Interakce s realitou.</u>	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Práce s počítačem, s technickými pomůckami, internet. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů a tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (vyjádření pocitů pomocí barev – špatná a dobrá nálada). Průřezová témata: – OSV: sebezpoznání a sebepojetí
o Užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích.	• <u>Událost</u> – originální dokončení situace – vyprávění výtvarnými prostředky.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (rozvíjení jednotné výchozí situace – kolorovaná kresba). Průřezová témata: – OSV: kreativita Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk – literární texty
o Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	• <u>Uplatnění subjektivity ve viz. obr. vyjádření.</u> Např. fantazijní variace na základní tvary písmen.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Práce s mikroskopem. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů.

		a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Průřezová témata: – OSV: kreativita, hodnoty, postoje, praktická etika
o Uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace viz. obr. vyjádření.	• <u>Práce s uměleckým dílem.</u> Experimenty s reprodukcemi um. děl – hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou. Roláž. • <u>Architektura.</u>	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (obměna portréту, umění středověku). Průřezová témata: – EGS: Evropa a svět nás zajímá Mezipředmětové vztahy: – Dějepis – historie – dějiny středověku
o Vytváří společné kompozice v prostoru – instalace. o Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených viz. obr. vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	• <u>Architektura.</u>	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (charakteristické znaky výtvarných stavitelských slohů). Průřezová témata: – OSV: poznávání lidí – EGS: Jsme Evropané Mezipředmětové vztahy: – Dějepis, Český jazyk – románský sloh
o K tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	• <u>Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci.</u> Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce.

		a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	• Práce s videem, počítačem – grafika. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (gotické vitráže). Průřezová témata: – EGS: jsme Evropané – OSV: poznávání lidí Mezipředmětové vztahy: – Dějepis – gotika
--	--	---	---

Výtvarná výchova 8. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. - o Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností.	• Kresebné etudy. Etuda s linií jako výtvarným prostředkem. • Různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání). • Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (krajina v obměnách). Průřezová témata: – OSV: rozvoj schopností poznávání – EV: vztah člověka k přírodě Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk – četba
o Orientuje se v grafických technikách.	• Linoryt, tisk z koláže, papírorýt.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (práce – Exlibris). Průřezová témata: – OSV: řešení problémů a rozhodovací dovednosti Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk – exlibris
o Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických	• Práce s uměleckým dílem. Teoretické práce – renesance, baroko, klasicismus – na příkladech konkrétních výtvarných	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i

souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. o Pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) – renesance, baroko.	děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování.	☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: – EGS: jsme Evropané – OSV: řešení problémů a rozhodovací dovednosti Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk, Dějepis – renesance, baroko, klasicismus
o Rozvíjí se v estetickém citění – využívá dekorativních postupů.	• Tematické práce – Vánoce, Velikonoce – jak se slaví v jiných zemích.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (vitraž z barevných papírů). Průřezová témata: – EGS: Evropa a svět nás zajímá – OSV: kooperace a kompetice Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk, Dějepis – tradice
o Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor.	• Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (zátiší s geometrickým měkkými tvary). Průřezová témata:

			– OSV: rozvoj schopností poznávání Mezipředmětové vztahy:
o Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi.	• <u>Zdokonalování technik kresby</u> – způsoby stínování, kontrast.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Práce s počítačem, s technickými pomůckami, internet. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (proměny všedních předmětů: PET – lahve). Průřezová témata: – EV: lidské aktivity a problémy životního prostředí – OSV: sebepoznání a sebepojetí Mezipředmětové vztahy: – Praktické činnosti – práce s netradičními materiály
o Správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy. o Užívá perspektivních postupů.	• <u>Práce s netradičními materiály.</u> • <u>Objemové vyjádření námětu barvami</u> – doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné. Subjektivní barevná škála. • <u>Lineární perspektiva</u> – sbíhavá, úběžníková.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (mnoho zemí jeden svět, rozdílné kvality obalu země). Průřezová témata: – MKV: lidské vztahy – EV: vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: – Zeměpis – mapa světa, obal země
o Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	• <u>Správná technika malby</u> – zvládnutí větší plochy. • <u>Krajinářské školy 19. stol.</u>	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i

		☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Práce s mikroskopem. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (Renesance a její doba). Průřezová témata: – EGS: jsme Evropané – OSV: poznávání lidí Mezipředmětové vztahy: – Dějepis – renesance – objev perspektivy
	• <u>Technika akvarelu, pastel.</u>	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (krajina). Průřezová témata: – OSV: rozvoj schopností poznávání Mezipředmětové vztahy: – Dějepis – historické souvislosti 2. pol. 18. stol. a přelomu 19. a 20. stol.

Výtvarná výchova 9. ročník

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
o Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	• Techniky kresby – tužka, perko, uhl, rudka. Dynamická kresba. Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy. • Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty).	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy). Průřezová témata: – OSV: rozvoj schopností poznávání – EV: vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: – Český jazyk – básně
o Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	• Komplementární barvy – textura. • Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami. • Kontrast (barevný, světelný).	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: – OSV: poznávání lidí Mezipředmětové vztahy:
o Orientuje se v grafických technikách – zvládá tisk z výšky.	• Tisk z výšky, plochy, hloubky.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí.

		žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	• Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: Mezipředmětové vztahy:
o Rozlišuje obsah viz. obr. vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění. o Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace viz. obr. vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	• Práce s uměleckým dílem – umění 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol. Např. kubismus, surrealismus, impresionismus. • Seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening). • Při práci s um. dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.).	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • práce s výtvarnými knihami (encyklopedie). • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (výt. řada – výtvarné trendy 20. stol.). Průřezová témata: – EGS: jsme Evropané – OSV: hodnoty, postoje Mezipředmětové vztahy: – Dějepis – historické souvislosti 20. stol.
o Vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích.	• <u>Společná práce – komunikace.</u> • <u>Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn.</u>	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (jaká byla léta minulá, svět po zemětřesení). Průřezová témata: – OSV: komunikace – EV: ekosystémy Mezipředmětové vztahy:

			– Zeměpis, Přírodopis – zemětřesení, změny
o Zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	• <u>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly.</u> • Uplatňování subjektivity ve viz. obr. vyjádření. • Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí.	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Práce s počítačem, s technickými pomůckami, internet. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (já – kombinovaná technika – plastika, asambláž, koláž). Průřezová témata: – OSV: sebezpoznání a sebepojetí Mezipředmětové vztahy:
o K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace – a učí se s nimi zacházet.	• <u>Animovaný film</u> – spolupráce, komunikace. • <u>Reklama a propagační prostředky</u> (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály).	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (plakát). Průřezová témata: – MDV: práce v realizačním týmu Mezipředmětové vztahy:
o Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. o Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé.	• <u>Vytváření obrazových znaků na základě fantazie</u>, kombinací představ a znalostí – rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí. • <u>Prostorová tvorba – modelování.</u>	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků –	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Práce s mikroskopem. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli.

		sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	• Individuální řešení zadaných problémů. • Projekty na vybrané téma: (chiméra). Průřezová témata: – OSV: sebezpoznání a sebepojetí Mezipředmětové vztahy:
o Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku – skicování.	• <u>Práce v plenéru. Krajinomalba, frotáž.</u>	☐ Pozorování žáka – práce v lavici, při práci ve skupině, samostatné práci apod. ☐ Rozhovor se žáky. ☐ Výtvarné práce – ověření jak žák zvládl výtvarný projev, jak dokáže využít své vědomosti a dovednosti. ☐ Autoevaluace žáků – sebehodnocení vlastní práce, jak kdo pracoval, co se mu dařilo a nedařilo, na co se příště zaměřit. ☐ Samostatná práce žáků.	Formy a metody práce: • Práce bude probíhat v lavicích ve třídě. • Práce bude organizována ve dvojicích, skupinách i jednotlivci dle potřeby a zájmu dětí. • Výklad učitele a následná diskuze. • Samostatná práce. • Demonstrační řešení složitějších výt. námětů na tabuli. • Individuální řešení zadaných problémů. Průřezová témata: – EV: vztah člověk k prostředí Mezipředmětové vztahy: – Zeměpis, Přírodopis – krajina, pásma

6.1.13 Vyučovací předmět: Tělesná výchova

6.1.13.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací oblast Tělesná výchova jako součást komplexního vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Je povinným vyučovacím předmětem celé školní docházky.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti k činnosti řízené. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je prožitek z pohybu, z komunikace při pohybu. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení nadání. Cílem je přispívat k harmonickému rozvoji osobnosti žáka a dosáhnout optimální tělesné zdatnosti a výkonnosti.

Důležité je také odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce.

Tělesná výchova je u 6. – 9. ročníku vyučována jako samostatný předmět s dvouhodinovou týdenní dotací v každém ročníku.

Výuka probíhá odděleně – výuka skupin chlapců a skupin dívek (mimo některých činností např. turistika, tance, lyžování, sportovní turnaje).

Do vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu **Tělesná výchova** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

6.1.13.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- ☐ osvojení nových pohybových dovedností pomocí vhodných metod
- ☐ kultivování pohybového projevu
- ☐ vysvětlování a náprava chyb
- ☐ používání tělocvičných názvosloví
- ☐ znalost pravidel vybraných her
- ☐ zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků
- ☐ vede žáky k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- ☐ sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ❑ vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- ❑ s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- ❑ podněcuje žáky k argumentaci, klade otevřené otázky
- ❑ vede žáky k dodržování zásad a pravidel bezpečnosti
- ❑ podporuje kritické myšlení, rozhodnutí, obhajobu, zodpovědnost

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ❑ vytváří prostor pro aktivitu a samostatnost žáků
- ❑ zajímá se o náměty a názory žáků
- ❑ pomáhá žákům vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- ❑ zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- ❑ využívá informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci

Kompetence občanské

Učitel:

- ❑ vede žáky k vytváření trvalého vztahu k pohybovým aktivitám
- ❑ dbá na zdravotně vhodné a bezpečné sportovní činnosti ve známém či méně známém prostředí
- ❑ respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- ❑ vede žáky k orientaci ve vlivech pohybových aktivit na zdraví a průceschopnost člověka
- ❑ nabízí dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- ❑ dbá na bezpečné používání pomůcek a nářadí
- ❑ vyžaduje od žáků dodržování vymezených pravidel a dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- ❑ vede žáky k ochraně svého zdraví i zdraví druhých
- ❑ vede žáky k ochraně životního prostředí
- ❑ dbá zásady pravidelného, postupného a co nejčastějšího a optimálního zatěžování cvičenců
- ❑ kontroluje stav nářadí před cvičením vč. poučení o správném zacházení s náčiním
- ❑ dbá na to, aby žáci v tělovýchovném procesu dodržovali zásady osobní hygieny

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ❑ vede žáky k uvědomění si významu sociálních vztahů a rolí ve sportu
- ❑ posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

- ❑ umožňuje každému žákovi zažít pocit úspěchu
- ❑ vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- ❑ vede žáky k přátelským meziosobním vztahům
- ❑ vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- ❑ dbá o zapojení všech dětí do hry
- ❑ uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům nebo naopak k žákům např. zdravotně postiženým

Praktické činnosti – (6. a 7. ročník)

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. - o Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. - o Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. - o Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. - o Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu.	<u>Práce s technickými materiály</u> • pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) • technické náčrty a výkresy technické informace, návody • jednoduché pracovní operace a postupy • organizace práce, důležité technologické postupy • úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	☐ Pozorování žáka při frontální, skupinové i samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky – zapojování žáka při řešení problémů a při procvičování učiva, přesnost a výstižnost myšlení a vyjadřování. ☐ Praktické práce – vztah k práci; volba materiálu, nářadí, pomůcek a pracovního postupu; organizace práce; samostatnost, obratnost, pohotovost, tvořivost; pracovní oblečení, pořádek na pracovišti, osobní hygiena a bezpečnost práce. ☐ Domácí příprava – materiál, pomůcky, samostatná činnost. ☐ Výsledky práce, výrobky – přesnost, kvalita, funkčnost, použitelnost, celkový vzhled. ☐ Vedení záznamů z vyučovacích hodin, domácích úkolů, ... ☐ Autoevaluace žáka – sebehodnocení žáků a spolužáků.	Formy a metody práce: • Frontální, skupinová i samostatná práce. • Motivace, výklad, rozhovor, diskuse. • Čtení a tvorba technické dokumentace. • Práce s návody a recepty. • Volba pracovního postupu. • Příprava materiálu, pomůcek, nářadí. • Vlastní práce na výrobku. • Řešení problémů. • Dodržování hygieny a bezpečnosti práce. • Hodnocení a sebehodnocení. • Domácí příprava. • Vyhledávání informací. • Exkurze do výrobních závodů. • Návštěva cukrárny či restaurace. • Příprava a návštěva výstav. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopností poznávání, seberegulace a

- o Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. - o Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. - o Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti. - o Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	<u>Příprava pokrmů</u> • kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu • potravin – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku • příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů • úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	☐ Pozorování žáka při frontální, skupinové i samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky – zapojování žáka při řešení problémů a při procvičování učiva, přesnost a výstižnost myšlení a vyjadřování. ☐ Praktické práce – vztah k práci; volba potravin, nádobí, náčiní, pomůcek a pracovního postupu; organizace práce; samostatnost, obratnost, pohotovost, tvořivost; pracovní oblečení, pořádek na pracovišti, osobní hygiena a bezpečnost práce. ☐ Domácí příprava – materiál, pomůcky, samostatná činnost. ☐ Výsledky práce, výrobky – kvalita, použitelnost, celkový vzhled. ☐ Vedení záznamů z vyučovacích hodin, domácích úkolů, ... ☐ Autoevaluace žáka – sebehodnocení žáků a spolužáků.	sebeorganizace, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problémů – Multikulturní výchova: lidské vztahy – Enviromentální výchova: ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí – Mediální výchova: kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy: – Matematika - geometrie v rovině a v prostoru – Fyzika - druhy pohybů, tření, páka, prvky, sloučeniny, elektrické spotřebiče, přeměny energie – Chemie - vlastnosti a složení látek, organické sloučeniny – Přírodopis - biologie rostlin, půdy, výživa, zásady zdravého životního stylu, zásady první pomoci – Výchova k občanství a ke zdraví - výživa a zdraví, hygienické návyky – Výtvarná výchova - rozvíjení smyslové citlivosti
- o Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin. - o Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu. - o Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. - o Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	<u>Pěstitelské práce</u> • základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy • zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny • okrasné rostliny – pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru, řez, jednoduchá vazba, úprava květin	☐ Pozorování žáka při skupinové i samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky – zapojování žáka při řešení problémů a při procvičování učiva, přesnost a výstižnost myšlení a vyjadřování. ☐ Praktické práce – vztah k práci; volba materiálu, náradí, pomůcek a pracovního postupu; organizace práce; samostatnost, obratnost, pohotovost, tvořivost; pracovní oblečení, pořádek na pracovišti, osobní hygiena a bezpečnost práce. ☐ Domácí příprava – materiál, pomůcky, samostatná činnost. ☐ Výsledky práce, výrobky – kvalita, použitelnost, celkový vzhled. ☐ Autoevaluace žáka – sebehodnocení žáků a spolužáků.	

Praktické činnosti – (8. a 9. ročník)

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. - o Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy. - o Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. - o Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	<u>Svět práce</u> • trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce • volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb • možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby • zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů • podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	☐ Pozorování žáka při frontální, skupinové i samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky – zapojování žáka při řešení problémů a při procvičování učiva, přesnost a výstižnost myšlení a vyjadřování. ☐ Praktická činnost – hry, testy, scénky; vztah k práci; organizace práce; samostatnost, pohotovost, tvořivost. ☐ Písemné práce – dotazníky, přihlášky, životopis. ☐ Vedení záznamů z vyučovacích hodin, domácích úkolů, ... ☐ Autoevaluace žáka – sebehodnocení žáků a spolužáků.	Formy a metody práce: • Frontální, skupinová i samostatná práce. • Motivace, výklad, rozhovor, diskuse. • Řešení problémů. • Didaktické hry, testy, scénky. • Vyplňování dotazníků, přihlášek. • Psaní životopisu. • Hodnocení a sebehodnocení. • Domácí příprava. • Vyhledávání a zpracovávání informací. • Exkurze do výrobních závodů. • Návštěva úřadu práce, veletrhu škol, dnů otevřených dveří. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problémů – Multikulturní výchova: lidské vztahy – Mediální výchova: kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy: – Výchova k občanství a ke zdraví - osobní rozvoj, péče o zdraví, výroba, obchod, služby, vlastnictví, principy tržního hospodářství – Přírodopis - zásady zdravého životního stylu – Český jazyk - komunikační a slohová výchova – Informatika - vyhledávání informací

- o Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. - o Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. - o Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. - o Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt a výkres výrobku. - o Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu. - o Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v elektrotechnice a orientuje se v návodech.	Praktické činnosti pro chlapce • práce s technickými materiály – pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování; vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity); technické náčrtý a výkresy; technické informace, návody; jednoduché pracovní operace a postupy; organizace práce, důležité technologické postupy; úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas; tradice a řemesla • elektrotechnika – elektrická instalace, elektrické spotřebiče; elektronika; sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu; nebezpečí úrazu elektrickým proudem	☐ Pozorování žáka při frontální, skupinové i samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky – zapojování žáka při řešení problémů a při procvičování učiva, přesnost a výstižnost myšlení a vyjadřování. ☐ Praktické práce – vztah k práci; volba materiálu, nářadí, pomůcek a pracovního postupu; organizace práce; samostatnost, obratnost, pohotovost, tvořivost; pracovní oblečení, pořádek na pracovišti, osobní hygiena a bezpečnost práce. ☐ Domácí příprava – materiál, pomůcky, samostatná činnost. ☐ Výsledky práce, výrobky – přesnost, kvalita, funkčnost, použitelnost, celkový vzhled. ☐ Vedení záznamů z vyučovacích hodin, domácích úkolů, ... ☐ Autoevaluace žáka – sebehodnocení žáků a spolužáků.	Formy a metody práce: • Frontální, skupinová i samostatná práce. • Motivace, výklad, rozhovor, diskuse. • Čtení a tvorba technické dokumentace. • Práce s návody. • Volba pracovního postupu. • Příprava materiálu, pomůcek, nářadí. • Vlastní práce na výrobku. • Řešení problémů. • Dodržování hygieny a bezpečnosti práce. • Hodnocení a sebehodnocení. • Domácí příprava. • Vyhledávání informací. • Exkurze do výrobních závodů. • Návštěva obchodů (textil, aranžování). • Návštěva módní přehlídky, výstavy. • Příprava a instalace školních výstav. • Zhotovení dárků pro budoucí prvňáčky. Průřezová témata: – Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopností
---	--	--	---

- o Ovládá základy prací s přízí. - o Zvládá jednoduché postupy ručního a strojového šití. - o Dokáže pracovat se stříhem. - o Používá vhodné pomůcky, materiály a postupy. - o Orientuje se v návodech. - o Umí používat žehličku. - o Dodržuje zásady ochrany a bezpečnosti při práci. - o Projevuje zájem o estetické zhotovení výrobků. - o Tvůrčím způsobem využívá vlastní nápady.	Praktické činnosti pro dívky • práce s přízí – drhání, háčkování, vyšívání, batika • ruční šití – pomůcky, druhy stehů, užití • strojové šití – obsluha šicího stroje, druhy stehů, užití • práce se stříhem – zhotovení jednoduchého stříhu, přenesení na látku • textilní materiály – druhy, volba vhodného materiálu • údržba oděvů – praní, žehlení, opravy • aranžování květin – pomůcky, způsoby, zásady • výzdoba a tradice – zdobné prvky, estetika, příprava a instalace výstav • dárky – zhotovení, balení	☐ Pozorování žáka při skupinové i samostatné práci. ☐ Rozhovor se žáky – zapojování žáka při řešení problémů a při procvičování učiva, přesnost a výstižnost myšlení a vyjadřování. ☐ Praktické práce – vztah k práci; volba materiálu, pomůcek a pracovního postupu; organizace práce; samostatnost, obratnost, pohotovost, tvořivost; pořádek na pracovišti, osobní hygiena a bezpečnost práce. ☐ Domácí příprava – materiál, pomůcky, samostatná činnost. ☐ Výsledky práce, výrobky – přesnost, kvalita, funkčnost, použitelnost, celkový vzhled. ☐ Autoevaluace žáka – sebehodnocení žáků a spolužáků.	poznávání, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problémů – Multikulturní výchova: lidské vztahy – Enviromentální výchova: ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí – Mediální výchova: kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy: – Matematika - geometrie v rovině a v prostoru – Fyzika - druhy pohybů, tření, páka, prvky, sloučeniny elektrický obvod, elektromagnetické jevy, elektrické spotřebiče, přeměny energie – Chemie - vlastnosti a složení látek, plasty a syntetická vlákna – Přírodopis - biologie rostlin, zásady první pomoci – Výchova k občanství a ke zdraví - kulturní život, hygienické návyky – Výtvarná výchova - rozvíjení smyslové citlivosti
--	---	---	--

6.2 Volitelné předměty

6.2.1 Vyučovací předmět: Další cizí jazyk - Ruský jazyk

6.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk je zařazen jako volitelný předmět od 7. resp. 8. ročníku s časovou dotací 2, resp. 3 hodiny týdně tak, aby byla naplněna časová dotace 6 hodin týdně celkem do 9. ročníku.

Výuka jako dalšího cizího jazyka vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy, připravuje je k praktickému využívání jazyka, tak i k poznávání života jazykové oblasti.

Výuka je založena na motivaci a aktivizaci žáků a vychází ze současné živé ruštiny.

Do vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu **Ruský jazyk** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

6.2.1.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- ❑ učí žáky pracovat samostatně i ve skupinách, získávat pocit zodpovědnosti
- ❑ rozumět běžně používaným termínům, symbolům a znakům, dokázat je využívat
- ❑ diskutovat a obhajovat svá stanoviska
- ❑ sledovat nové poznatky
- ❑ dokázat vyhledávat informace, kriticky je hodnotit, třídit je a kombinovat s poznatky získanými v dalších předmětech
- ❑ umět vyhledat potřebné informace v různých zdrojích a tvůrčím způsobem s nimi pracovat

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ❑ dokázat si zpracovat úkol z nejrůznějších oblastí
- ❑ vnímat různé problémové situace, zejména v kolektivních činnostech

- ❑ uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- ❑ umět obhájit v diskusi svůj názor, popř. přijmout názor jiného

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ❑ správně a společensky přijatelně komentovat či hodnotit práci jiných
- ❑ dokázat souvisle a kultivovaně formulovat a vyjadřovat své myšlenky či názory
- ❑ vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- ❑ používat výrazy po vzoru učitele
- ❑ komunikovat se spolužáky či dospělými
- ❑ umět spolupracovat na základě jasně stanovených pravidel komunikace

Kompetence občanské

Učitel:

- ❑ ocenit kulturní i historické dědictví národa a současně respektuje hodnoty jiných národů či skupin obyvatel
- ❑ ocenit odlišné názory a postoje jiných lidí, pokud jsou přínosem
- ❑ vede žáky k pochopení vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádřit své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení
- ❑ rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- ❑ poznávat smysl zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu

Kompetence pracovní

Učitel:

- ❑ umět pracovat s pomůckami a prezentovat své znalosti na veřejnosti
- ❑ zodpovědně se připravovat na své budoucí povolání
- ❑ zpracovat zadanou práci
- ❑ mít vědomí odpovědnosti za kvalitu své práce
- ❑ dodržovat zásady bezpečnosti a neohrožovat zdraví své, ani svých spolužáků
- ❑ umět povzbudit a pochválit ostatní
- ❑ porovnávat a přiměřeně hodnotit výkon svůj i ostatních

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ❑ respektovat cizí názor
- ❑ umět přiznat omyl či chybu a vyvodit z ní poučení
- ❑ spolupracovat s učitelem a spolužáky, pozitivně ovlivňovat spolupráci

- ❑ podílet se na příjemné atmosféře v týmu
- ❑ přispívat k upevňování dobrých kamarádských vztahů
- ❑ držet se zásady fair-play
- ❑ při skupinové práci prokazovat schopnost pracovat v kolektivu, schopnost rozdělit práci i zpracovat společný výstup

Ruský jazyk 8. ročník (2 hod. týdně)

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
- o Reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situací. - o Pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace. - o Rozumí jednoduchým instrukcím týkajícím se organizace výuky. - o Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova. - o Čte foneticky správně jednoduchý text. - o Naučí se vyplnit jednoduchý formulář, dopis, inzerát. - o Umí napsat jednoduché souvislé texty na probíraná témata. - o Používá adekvátní slovní zásobu daných tematických okruhů ke komunikaci. - o Seznamuje se se strategií učení cizímu jazyku. - o Využívá ke svému učení gramatické přehledy, tabulky a slovníky.	<u>Fonetika</u> • složitější hlásky a hláskové skupiny <u>Pravopis</u> • složitější pravopisné jevy <u>Gramatické kategorie</u> • skloňování podstatných jmen • I. a II. časování sloves • zvrtná slovesa • řadové číslovky • skloňování zájmen • minulý čas • předložkové vazby <u>Slovní zásoba k daným tématům</u> <u>Slohové útvary</u> • jednoduchý dopis • krátké vyprávění <u>Tematické okruhy</u> • rodina • škola • profese • kino, divadlo • volný čas a zájmová činnost <u>Komunikační situace</u> • pozdrav • rozloučení se • poděkování • prosba	❑ Neformální hodnocení – minitesty, společná kontrola. ❑ Průběžné hodnocení založené na pozorování v hodině. ❑ Formální hodnocení – testy po určitých celcích zaměřené na poslech, čtení a psaní. ❑ Autoevaluace žáků – pokrok v učení, pozitivní moment v procesu učení. ❑ Samostatné práce žáků – školní, domácí. ❑ Rozhovory, vyprávování, vystoupení u tabule. ❑ Vypracování referátů. ❑ Komunikace ve dvojici, skupině.	Formy a metody práce: • Skupinové vyučování, práce ve dvojicích, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem). • Gramatické jevy procvičovat v testech, doplňovacích cvičeních, autodiktátech. • Důraz kladen na samostatný verbální projev. • Hry zaměřené na rozvoj komunikace. • Motivace: dialogy, vyprávění, soutěže, kazety, časopisy. • Překonání ostych. • Vyprávění stavět na textech v učebnici, obměňovat je. • Konkrétní děj – reálie. • Referáty. Průřezová témata: – Multikulturní výchova: nutnost znalosti cizího jazyka pro život v moderní Evropě – Osobnostní a sociální výchova – dovednost komunikace, spolupráce – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – poznávání života a světové kultury – Mediální výchova – využívání médií jako zdroj informací Mezipředmětové vztahy: – VOZ – povolání, volný čas, řešení situací – Hudební výchova – Čajkovskij – Výtvarná výchova – malíři – Dějepis – Vojna a mír – vlastenecká válka

6.2.2 Vyučovací předmět: Další cizí jazyk - Německý jazyk

6.2.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je zařazen jako volitelný předmět od 7. resp. 8. ročníku s časovou dotací 2, resp. 3 hodiny týdně tak, aby byla naplněna časová dotace 6 hodin týdně celkem do 9. ročníku.

Výuka německého jazyka jako Dalšího cizího jazyka vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy, připravuje je k praktickému využívání jazyka, tak i k poznávání života jazykové oblasti. Výuka probíhá v kmenové třídě.

Výuka je založena na motivaci a aktivizaci žáků a vychází ze současné živé němčiny.

Do vzdělávacího obsahu vzdělávacího předmětu **Německý jazyk** jsou začleněna tato *průřezová témata*:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

6.2.2.2 Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- ❑ učí žáky pracovat samostatně i ve skupinách, získávat pocit zodpovědnosti
- ❑ rozumět běžně používaným termínům, symbolům a znakům, dokázat je využívat
- ❑ diskutovat a obhajovat svá stanoviska
- ❑ sledovat nové poznatky
- ❑ dokázat vyhledávat informace, kriticky je hodnotit, třídit je a kombinovat s poznatky získanými v dalších předmětech
- ❑ umět vyhledat potřebné informace v různých zdrojích a tvůrčím způsobem s nimi pracovat

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ❑ dokázat si zpracovat úkol z nejrůznějších oblastí
- ❑ vnímat různé problémové situace, zejména v kolektivních činnostech
- ❑ uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- ❑ umět obhájit v diskusi svůj názor, popř. přijmout názor jiného

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ☐ správně a společensky přijatelně komentovat či hodnotit práci jiných
- ☐ dokázat souvisle a kultivovaně formulovat a vyjadřovat své myšlenky či názory
- ☐ vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- ☐ používat výrazy po vzoru učitele
- ☐ komunikovat se spolužáky či dospělými
- ☐ umět spolupracovat na základě jasně stanovených pravidel komunikace

Kompetence občanské

Učitel:

- ☐ ocenit kulturní i historické dědictví národa a současně respektuje hodnoty jiných národů či skupin obyvatel
- ☐ ocenit odlišné názory a postoje jiných lidí, pokud jsou přínosem
- ☐ vede žáky k pochopení vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádřit své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení
- ☐ rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- ☐ poznávat smysl zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu

Kompetence pracovní

Učitel:

- ☐ umět pracovat s pomůckami a prezentovat své znalosti na veřejnosti
- ☐ zodpovědně se připravovat na své budoucí povolání
- ☐ zpracovat zadanou práci
- ☐ mít vědomí odpovědnosti za kvalitu své práce
- ☐ dodržovat zásady bezpečnosti a neohrožovat zdraví své, ani svých spolužáků
- ☐ umět povzbudit a pochválit ostatní
- ☐ porovnávat a přiměřeně hodnotit výkon svůj i ostatních

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ☐ respektovat cizí názor
- ☐ umět přiznat omyl či chybu a vyvodit z ní poučení
- ☐ spolupracovat s učitelem a spolužáky, pozitivně ovlivňovat spolupráci
- ☐ podílet se na příjemné atmosféře v týmu
- ☐ přispívat k upevňování dobrých kamarádských vztahů

- ❑ držet se zásady fair-play
- ❑ při skupinové práci prokazovat schopnost pracovat v kolektivu, schopnost rozdělit práci i zpracovat společný výstup

Německý jazyk 7. ročník (2 hod. týdně)

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
Psaní: - o Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova. - o Osvojí si základní aspekty písemné podoby jazyka. - o Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. - o Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat. - o Reaguje stručně na jednoduché písemné sdělení. - o Používá slovní zásobu z 0. – 5. lekce. Mluvení: - o Používá slovní zásobu z 0. – 5. lekce. - o Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů. - o Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat. - o Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a podobné otázky pokládá. Poslech s porozuměním: - o Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele - pokyny a otázky jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností. - o Reaguje na jednoduché pokyny a otázky. - o Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu	Fonetika a pravopis: • Abeceda • Fonetické znaky (pasivně) • Základní výslovnostní návyky • Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slova • Základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova Gramatické kategorie: • Podstatná jména – psaní, určité členy, rody, neshoda s Čj, vlastní jména • Přídavná jména – protiklady • Zájmena – osobní, přivlastňovací - <i>mein, dein, ihr, sein</i> • Číslovky 0-100 • Slovesa – časování <i>sein, haben, mögen</i> + časování pravidelných sloves v přítomném čas • Příslovce - tázací <i>Wo? Woher?, Wie? Wer? Was?, Wohin?</i>, protiklady • Předložky - <i>am, im, um, in, nach</i> • Pořádek slov větě • Věta oznamovací, tázací • Kladná a záporná odpověď • Zápor u sloves, u podst.jmen • Tykání, vykání • Časové údaje – <i>heute, morgen,</i>	☐ Formální hodnocení – testy po určitých celcích zaměřené na poslech, čtení a psaní. ☐ Neformální hodnocení – minitesty, společná kontrola. ☐ Průběžné hodnocení založené na pozorování v hodině – při frontální, skupinové, a samostatné práci. ☐ Autoevaluace žáků, spolužáků – pokrok v učení, pozitivní moment v procesu učení. ☐ Samostatné práce žáků – školní, domácí. ☐ Rozhovor se žáky – zapojování žáka při řešení problémů a při procvičování učiva, přesnost a výstižnost myšlení a vyjadřování. ☐ Vypravování. ☐ Vypracování projektů. ☐ Komunikace ve dvojici, skupině. ☐ Rozhovor se žáky – zapojování žáka při řešení problémů a při procvičování učiva, přesnost a výstižnost myšlení a vyjadřování. ☐ Domácí příprava – pomůcky, samostatná činnost, dom. úkoly. ☐ Vedení záznamů z vyučovacích hodin, domácích úkolů, ...	Formy a metody práce: • Skupinové vyučování, práce ve dvojicích, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem). • Gramatické jevy procvičovat v testech, doplňovacích cvičeních, autodiktátech. • Důraz kladen na samostatný verbální projev. • Hry zaměřené na rozvoj komunikace. • Didaktické hry. • Motivace: dialogy, vyprávění, soutěže, kazety, časopisy. • Překonání ostychů. • Vyprávění stavět na textech v učebnici, obměňovat je. • Konkrétní děj – realie. • Referáty. Průřezová témata: – Multikulturní výchova: nutnost znalosti cizího jazyka pro život v moderní Evropě, tolerance odlišných etnických a kulturních skupin, odlišných názorů, zájmů, lidské vztahy, odlišnosti, němčina – mezinárodní komunikace – Osobnostní a sociální výchova: dovednost komunikace, spolupráce, já a moje okolí, pozice mladého člověka – jeho seberealizace, mezilidské vztahy, parta, pozitivní a negativní stránky, negativní jevy- využití volného času, vztahy ve třídě i mimo ni, problém šikany, využití volného času, koníček – správný krok ke zdravému formování osobnosti, účelné využití volného času – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy, komunikace mezi lidmi z různých zemí, účast v projektech, spolupráce, poznávání života a světové kultury – Mediální výchova: formování základů správného verbálního projevu – fonetika jako jeden z důležitých

a zřetelně a týkají se témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. - o Rozumí známým každodenním výrazům. - o Využívá abecední slovník v učebnici. Čtení s porozuměním: - o Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. - o Čte foneticky správně jednoduchý text. - o Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. - o Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.	<i>gestern, hodiny- Uhr, Stunde</i> • Názvy jazyků, občanů zemí • Vazba „von“ – Peters Heft • Am liebsten, gern • Další povely Slovní zásoba: 0. – 5. lekce – 1. díl UČ Tematické okruhy: • První kontakty – Grüsse • Wochentage, Zahlen, Farben, Monate, Namen, Leute und Länder • Internationalismen • Ich heisse, ich wohne + Formular, Projekt ICH • Meine Familie + Projekt • Meine Freunde + Projekt • Schule, Schule + Projekt • Deutschland • Mein Hobby+ Projekt • E-Mail-Post Komunikační situace: • Přivítání se, rozloučení se • Poděkování • Rozhovory k jednotlivým okruhům Reálie:: • Práce s mapou, – Německo, Rakousko, Švýcarsko - tvoření projektů, vyhledávání informací, práce s nimi		předpokladů komunikace, první formulace základních údajů o sobě v cizím jazyce, vyprávění jako základ mediálního sdělení, zpracování problémů a témat formou projektů, prezentace, komunikace v menších skupinách, ve dvojicích, formulace jednoduchých otázek a odpovědí, využívání médií jako zdroj informací Mezipředmětové vztahy: – VOZ – společenské chování, organizace času v průběhu týdne, koníčky, organizace a využití volného času – Český jazyk – internacionalismy, jména a příjmení v češtině, slova převzatá z jiných jazyků, telefonování – správný styl mluveného slova – Zeměpis – země, ve který se mluví německy, Německo, Rakousko, Švýcarsko, Česká republika – Matematika – číslice, čísla 0 – 100 – ICT – základy psaní na počítači, vyhledávání informací na internetu, písemná elektronická komunikace – Přírodopis – zvíře jako domácí mazlíček, péče o zvíře, popis zvířete – Anglický jazyk – podobnost slov s angličtinou
--	---	--	--

Německý jazyk 9. ročník (3 hod. týdně)

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Možné evaluační nástroje	Poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy atd.)
Poslech s porozuměním: - o Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele - pokyny a otázky jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností. - o Reaguje na jednoduché pokyny a otázky. - o Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. - o Rozumí známým každodenním výrazům. - o Využívá abecední slovník v učebnici. Psaní: - o Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova. - o Osvojí si základní aspekty písemné podoby jazyka. - o Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. - o Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat. - o Reaguje stručně na jednoduché písemné sdělení. - o Používá slovní zásobu z 0. – 5. lekce. Čtení s porozuměním: - o Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. - o Čte foneticky správně jednoduchý	Fonetika a pravopis: • Výslovnost a intonace • Složitější pravopisné jevy Gramatické kategorie: • Podstatná jména – množné číslo, podstatná jména s určitým členem ve 4. pádě, 2. pád jmen vlastních • Přídavná jména – protiklady • Zájmena – přivlastňovací – <i>unser, euer</i>, přivlastňovací zájmena v 1., 3., a 4. Páde, osobní zájmena ve 3. pádě • Číslovky – 100 – 1 000 + letopočty, číselné operace: - +, -, x, : • Slovesa – časování slovesa <i>möchten</i>, větný rámec s <i>möchten</i>, časování nepravidelného slovesa v přítomném čase – <i>fahren, geben, essen, helfen</i>, časování sloves s odlučitelnou předponou, časování sloves modálních – <i>müssen, können, dürfen</i>, rozkazovací způsob • Minulý čas – Präteritum – <i>sein, haben</i> • Příslovce – protikady • Předložky – <i>im, am, um</i>, předložky s 3. a 4. Pádem - 3. pád po otázce <i>Wo?</i>, 4. pád po otázce <i>Wohin?</i>, předložka se 4. pádem – <i>für</i>	☐ Formální hodnocení – testy po určitých celcích zaměřené na poslech, čtení a psaní. ☐ Neformální hodnocení – minitesty, společná kontrola. ☐ Průběžné hodnocení založené na pozorování v hodině – při frontální, skupinové, a samostatné práci. ☐ Autoevaluace žáků, spolužáků – pokrok v učení, pozitivní moment v procesu učení. ☐ Samostatné práce žáků – školní, domácí. ☐ Rozhovor se žáky – zapojování žáka při řešení problémů a při procvičování učiva, přesnost a výstižnost myšlení a vyjadřování. ☐ Vypravování, vystoupení u tabule. ☐ Vypracování projektů. ☐ Komunikace ve dvojici, skupině. ☐ Rozhovor se žáky – zapojování žáka při řešení problémů a při procvičování učiva, přesnost a výstižnost myšlení a vyjadřování. ☐ Domácí příprava – pomůcky, samostatná činnost, dom. úkoly. ☐ Vedení záznamů z vyučovacích hodin, domácích úkolů,	Formy a metody práce: • Skupinové vyučování, práce ve dvojicích, práce jednotlivců, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem). • Gramatické jevy procvičovat v testech, doplňovacích cvičeních, autodiktátech. • Důraz kladen na samostatný verbální projev. • Hry zaměřené na rozvoj komunikace. • Didaktické hry. • Motivace: dialogy, vyprávění, soutěže, kazety, časopisy. • Překonání ostych. • Vyprávění stavět na textech v učebnici, obměňovat je. • Konkrétní děj – reálie. • Referáty. Průřezová témata: – Multikulturní výchova: nutnost znalosti cizího jazyka pro život v moderní Evropě, respektovat odlišnosti i práva jiných lidí, tolerovat odlišné zájmy, názory a schopnosti jiných – Osobnostní a sociální výchova: dovednost komunikace, spolupráce, kompetice, sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy, organizace vlastního času, zdravý životní styl v konfrontaci s konzumním způsobem života, zvládání vlastního chování, řešení různých situací (bolest, nemoc, pomoc druhým) – Mediální výchova: využívání médií jako zdroj informací, práce s informacemi, rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu, tvorba mediálního sdělení – rozhovor, informace pro ostatní Mezipředmětové vztahy: – VOZ – domov, rodina, organizace vlastního času, znalost vlastního školního prostředí, týdenní program, školní a

text. - o Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. - o Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. Mluvení: - o Používá slovní zásobu z 0. – 5. lekce. - o Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. - o Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat. - o Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a podobné otázky pokládá.	• Úplné časové údaje – hodiny, měsíce • Neosobní vazba <i>es gibt</i> • Popis směru cesty • <i>zu Hause</i> nebo <i>nach Hause</i>? • Určování směru • Popis částí dne • Podmět „<i>man</i>“ • Vazba „<i>se tut mir weh</i>“ Slovní zásoba k daným tématům: • Učebnice 1. díl a učebnice 2. díl - 0. – 5. lekce Slohové útvary: • Jednoduchý dopis, inzerát, vzkaz • Krátké vyprávění • Popis • Zozhovor Tematické okruhy: • Wo und wann? + Einladung • In den Ferien+ státy Evropy, Steckbrief • Max ist wieder da • Bei uns • Wie komme ich? • Mein Tag + Salzburg + SMS • Meine Woche • Was tut dir weh? Komunikační situace: • Pozdravy, přivítání, rozloučení se • Poděkování • Omluva a reakce na ni • Prosba a žádost • Žádost o pomoc, službu, informaci		mimoškolní aktivity, mezilidské vztahy, rodinné vztahy, základy slušné komunikace mezi lidmi, týdenní program, školní prostředí, práva a povinnosti ve škole, lidské tělo, zdraví, nemoc, základy poskytnutí první pomoci – Zeměpis – Salzburg, Berlín, problémy hladovějících etnik ve světě – Přírodopis – zdravý jídelníček, lidské tělo, zdraví a nemoc, základy poskytnutí první pomoci – Matematika – čísla větší než 10 000, letopočty, číselné operace- plus, minus, krát, děleno – Anglický jazyk – podobnost slov s angličtinou
--	--	--	---

	Reálie: • Práce s mapou, ČR, Německo, Rakousko, Švýcarsko		
--	--	--	--

7 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí § 51 až § 53 zákona č. 561/2004 Sb. Podrobnosti o hodnocení výsledků žáků a jeho náležitostech stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Pravidla pro hodnocení žáků:

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici
- podklady pro klasifikaci učitel získává soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- zkouškami písemnými, ústními, praktickými, pohybovými, didaktickými testy
- písemnou práci z učiva za delší období (čtvrtletní práce) přesahující 30 minut mohou žáci psát v jednom dni pouze jednu – takové práce oznámí vyučující žákům předem (nejméně jeden týden) a ostatní vyučující informuje zápisem termínu do třídní knihy
- na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období
- v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě

7.1 Způsoby hodnocení - klasifikací

A. v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

- žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti
- myslí logicky správně
- ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuse
- je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí
- plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné
- je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů

Stupeň 2 (chvalitebný)

- žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti
- myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost

- ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků
- zapojuje se do diskuse
- je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí
- respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné
- je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů

Stupeň 3 (dobrý)

- žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb
- uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele
- má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat
- jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby
- částečně se zapojuje do diskuse
- je schopen studovat podle návodu učitele
- občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře
- je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů

Stupeň 4 (dostatečný)

- u žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby
- při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný
- žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- v logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé
- jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- málo se zapojuje do diskuse
- závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit
- při samostatném studiu má velké těžkosti
- demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní
- jeho působení není příliš přínosné
- sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy

Stupeň 5 (nedostatečný)

- u žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby
- při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele
- žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- neprojevuje samostatnost v myšlení
- v ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti
- nezapojuje se do diskuse
- chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele
- vůbec nerespektuje demokratické principy
- nepracuje pro tým
- narušuje svou činností spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné
- správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen

B. ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

- žák je v činnostech velmi aktivní
- pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí
- vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný
- osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě
- aktivně se zajímá o umění a estetiku
- jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň

Stupeň 2 (chvalitebný)

- žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky
- osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě
- má zájem o umění a estetiku
- je tělesně zdatný

Stupeň 3 (dobrý)

- žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový
- nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu
- materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy

- jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb
- jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele
- nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu

Stupeň 4 (dostatečný)

- žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý
- rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé
- materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně
- úkoly řeší s častými chybami
- vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele
- projevuje velmi malý zájem a snahu

Stupeň 5 (nedostatečný)

- žák je v činnostech převážně pasivní
- rozvoj jeho schopností je neuspokojivý
- materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně
- jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu
- minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat
- neprojevuje zájem o práci

7.2 Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

A. v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

- ovládá bezpečně požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky
- myšlení pohotové, dobře chápe souvislosti, myslí logicky správně
- je schopen samostatně studovat vhodné texty
- pracuje uvědoměle a aktivně v týmu, jeho působení je velmi přínosné
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně
- umí a používá kompenzační pomůcky
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- po zadání práce pracuje samostatně

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v podstatě uceleně ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky
- myslí logicky správně
- je schopen s menší pomocí samostatně studovat vhodné texty
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je přínosné
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- vyjadřuje se méně výstižně, ale poměrně přesně
- umí a dovede použít kompenzační pomůcky
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- po zadání práce učitelem pracuje s jistotou

Stupeň 3 (dobrý)

- má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků
- myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby
- je schopen studovat vhodné texty podle návodu učitele
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je částečně přínosné
- je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů s dopomocí učitele
- vyjadřuje se obtížně a nepřesně
- dovede použít kompenzační pomůcky s návodem učitele
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat

Stupeň 4 (dostatečný)

- má závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků
- v myšlení se vyskytují závažné chyby
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty
- práce v týmu se pouze účastní, jeho působení je občas přínosné
- málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- kompenzační pomůcky používá s návodem učitele obtížně a s chybami
- má velké obtíže při práci s upraveným textem
- závažné chyby dovede s pomocí učitele opravit

Stupeň 5 (nedostatečný)

- požadované poznatky si neosvojil

- samostatnost v myšlení neprojevuje
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty ani s podněty učitele
- žák nepracuje pro tým
- správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen
- jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- kompenzační pomůcky nedovede použít ani s návodem učitele
- s upraveným textem nedovede pracovat
- chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele

B. ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 1 (výborný)

- v činnostech je velmi aktivní se zájmem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost
- pracuje velmi tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí
- jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v činnostech aktivní, převážně samostatný
- úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady
- projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje samostatně, má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost

Stupeň 3 (dobrý)

- v činnostech je méně aktivní, samostatný, pohotový, občas i pasivní
- nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu
- jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb
- jeho dovednosti a vědomosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele
- nemá aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost

Stupeň 4 (dostatečný)

- v činnostech je málo tvořivý, často pasivní
- rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé
- úkoly řeší s častými chybami
- dovednosti a vědomosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele
- projevuje velmi malý zájem a snahu

Stupeň 5 (nedostatečný)

- v činnostech je skoro vždy pasivní
- rozvoj schopností je neuspokojivý
- jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu
- minimální osvojené dovednosti a vědomosti nedovede aplikovat
- neprojevuje zájem o práci, práci druhým znemožňuje

7.3 Slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou, jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje tak zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

7.4 Kombinace klasifikace a slovního hodnocení

- každé pololetí se vydává žákovi místo vysvědčení výpis z vysvědčení
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů
- o způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady
- škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka
- škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace
- u žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka
- v posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v § 44
- v pátém a sedmém ročníku základního vzdělávání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole

7.5 Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

prospěl (a) s vyznamenáním

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré □ v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e)

prospěl (a)

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

neprospěl (a)

Žák neprospěl, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

7.6 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škola sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn. Žák se znovu neprezkušuje.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobů získávání podkladů

7.7 Hodnocení práce v zájmových útvarech

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

pracoval (a) úspěšně

pracoval (a)

7.8 Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany ČR

Při hodnocení žáků, kteří nejsou občany ČR a plní v ČR povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v ČR vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

7.9 Sebehodnocení

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Učitel a žák na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka tak, aby se shodli na výsledné známce. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

7.10 Komisionální přezkoušení

Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy bylo žákovi vydáno vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení.

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,

zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

7.11 Opravná zkouška

Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Žák koná opravnou zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm nedostatečně nejvýše ve dvou předmětech.

Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději do 31. srpna. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září. Do té doby žák navštěvuje podmíněčně nejbližší vyšší ročník.

Žák může v jednom dnu skládat pouze jednu opravnou zkoušku. O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce.

Žák, který se bez vážných důvodů ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nedostaví do dvou dnů se neomluví, je klasifikován z daného předmětu stupněm prospěchem nedostatečný.

7.12 Dodatečná zkouška

Dodatečnou zkoušku koná žák:

- *který nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci prvního pololetí.* Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí, ve výjimečných případech do konce klasifikačního období za druhé pololetí
- *který nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci druhého pololetí.* Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena do 31. srpna příslušného školního roku, nejpozději do 15. října. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník. Žák, který z vážných důvodů nemohl být klasifikován ani do 15. října, opakuje ročník
- *který podle posouzení vyučujícího nemá v daném předmětu dostatečný počet známek ve srovnání s ostatními žáky třídy z důvodu vysoké absence.* O dodatečné zkoušce rozhoduje pedagogická rada na návrh vyučujícího daného předmětu

7.13 Postup do dalšího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

8 Přílohy

EU – peníze školám

8.1 Operační program Vzdělání pro konkurenceschopnost

8.1.1 Žádost o podporu

Oblast: 7.1.4 Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základní škole
Blíže k přírodním vědám.

8.1.2 Rozhodnutí o poskytnutí dotace

Obě části přílohy jsou uvedeny zvlášť v dokumentu „**Přílohy Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání 2010-11**“

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	HISTORIE ŠKOLY	5
2.2	ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY	6
2.3	VYBAVENÍ ŠKOLY	6
2.3.1	<i>Materiální vybavení</i>	<i>6</i>
2.3.2	<i>Prostorové vybavení</i>	<i>7</i>
2.3.3	<i>Technické vybavení</i>	<i>7</i>
2.3.4	<i>Hygienické vybavení</i>	<i>8</i>
2.4	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	8
2.5	CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ	9
2.6	DLOUHODOBÉ PROJEKTY	10
2.7	FORMY SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A DALŠÍMI SOCIÁLNÍMI PARTNERY	12
2.8	SERVISNÍ SLUŽBY	13
2.8.1	<i>Školní družina</i>	<i>13</i>
2.8.2	<i>Školní knihovna</i>	<i>13</i>
2.8.3	<i>Zájmové kroužky</i>	<i>13</i>
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	15
3.1	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	15
3.2	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	16
3.3	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	18
3.3.1	<i>Žáci se specifickými poruchami učení (SPUCH)</i>	<i>18</i>
3.3.2	<i>Vzdělávání žáků se zdravotním postižením či znevýhodněním</i>	<i>19</i>
3.3.3	<i>Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním</i>	<i>19</i>
3.4	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	20
3.5	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	21
4	UČEBNÍ PLÁN	24
4.1	TABULACE UČEBNÍHO PLÁNU	24

4.2	POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	27
5	UČEBNÍ OSNOVY PRO I. STUPEŇ	30
5.1	POVINNÉ PŘEDMĚTY.....	30
5.1.1	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	30
5.1.2	Vyučovací předmět: Anglický jazyk	43
5.1.3	Vyučovací předmět: Matematika	48
5.1.4	Vyučovací předmět: Informatika	59
5.1.5	Vyučovací předmět: Prvouka	66
5.1.6	Vyučovací předmět: Přírodověda	74
5.1.7	Vyučovací předmět: Vlastivěda	80
5.1.8	Vyučovací předmět: Hudební výchova	87
5.1.9	Vyučovací předmět: Výtvarná a pracovní výchova	96
5.1.10	Vyučovací předmět: Tělesná výchova	108
6	UČEBNÍ OSNOVY PRO II. STUPEŇ	114
6.1	POVINNÉ PŘEDMĚTY.....	114
6.1.1	Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	114
6.1.2	Vyučovací předmět: Anglický jazyk	128
6.1.3	Vyučovací předmět: Matematika	134
6.1.4	Vyučovací předmět: Informatika	150
6.1.5	Vyučovací předmět: Dějepis	160
6.1.6	Vyučovací předmět: Výchova k občanství a ke zdraví.....	172
6.1.7	Vyučovací předmět: Fyzika	189
6.1.8	Vyučovací předmět: Chemie	198
6.1.9	Vyučovací předmět: Přírodopis.....	210
6.1.10	Vyučovací předmět: Zeměpis.....	219
6.1.11	Vyučovací předmět: Hudební výchova	231
6.1.12	Vyučovací předmět: Výtvarná výchova	243
6.1.13	Vyučovací předmět: Tělesná výchova	264
6.2	VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	272
6.2.1	Vyučovací předmět: Další cizí jazyk - Ruský jazyk	272
6.2.2	Vyučovací předmět: Další cizí jazyk - Německý jazyk	275

7	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	283
7.1	ZPŮSOBY HODNOCENÍ - KLASIFIKACÍ.....	283
7.2	HODNOCENÍ A KLASIFIKACE ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	286
7.3	SLOVNÍ HODNOCENÍ	289
7.4	KOMBINACE KLASIFIKACE A SLOVNÍHO HODNOCENÍ.....	289
7.5	CELKOVÉ HODNOCENÍ.....	289
7.6	ZPŮSOB ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ	290
7.7	HODNOCENÍ PRÁCE V ZÁJMOVÝCH ÚTVARECH.....	291
7.8	HODNOCENÍ ŽÁKŮ, KTEŘÍ NEJSOU STÁTNÍMI OBČANY ČR	291
7.9	SEBEHODNOCENÍ	291
7.10	KOMISIONÁLNÍ PŘEZKOUŠENÍ	291
7.11	OPRAVNÁ ZKOUŠKA	292
7.12	DODATEČNÁ ZKOUŠKA	292
7.13	POSTUP DO DALŠÍHO ROČNÍKU	293
8	PŘÍLOHY	294
8.1	OPERAČNÍ PROGRAM VZDĚLÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST.....	294
8.1.1	<i>Žádost o podporu</i>	<i>294</i>
8.1.2	<i>Rozhodnutí o poskytnutí dotace.....</i>	<i>294</i>
OBSAH		295